

FÖLDTANI KÖZLÖNY

HAVI FOLYÓIRAT

MAGYARORSZÁG FÖLDTANI, ÁSVÁNYTANI ÉS ÖSLÉNYTANI MEGISMERTETÉSÉRE
S A FÖLDTANI ISMERETEK TERJESZTÉSÉRE.

Megjelenik havonként két vagy három nagy nyolczadrét ivnyi tartalommal. A magyarhoni földtani társulat rendes tagjai 5 frt évi díj fejében kapják. Előfizetési ára egész évre 5 frt.

XVII. KÖTET.

1887 SZEPTEMBER—NOVEMBER.

9—11. FÜZET.

MAGYARORSZÁG KONYHASÓS VIZEI.

A MAGYARHONI FÖLDTANI TÁRSULAT MEGBIZÁSÁBÓL MEGVIZSGÁLTA ÉS LEIRTA

Dr. FISCHER SAMU.

(Egy térképpel.)

I.

Bevezető rész.

1880. évi december hó 1-jén BERNÁTH JÓZSEF úr, a magyarhoni földtani társulat választmányának ülésén hazánk konyhasós forrásait illetőleg azon nagyon fontos indítványt tette, hogy kerestetnék meg a nagyméltóságú m. kir. pénzügyi miniszterium a Magyarorszában előforduló konyhasós forrásokra és kutakra vonatkozó adatoknak hivatalos úton leendő összegyűjtetésére, abból a czélból, hogy az így összegyűlendő adatokat a társulat majdan szakszerűleg feldolgoztassa.

Az indítvány elfogadtatott, és a nagymélt. pénzügyi miniszteriumhoz ez ügyben kérelem intéztetett; végre a társulat az adatok kényelmesebb és biztosabb beszerzése végett egyszersmind kérdőíveket állított ki.

A nagymélt. pénzügyi miniszterium készséggel teljesítette a társulat kérelmét és a hivatalos úton beszerzett adatokat feldolgozás végett a társulat rendelkezésére bocsátotta.*

A választmány nevében kötelességemnek tartom, a nagym. m. kir. pénzügyi miniszteriumnak ama hathatós támogatásért, melyben a társulat vállalatát ép úgy mint Dr. FISCHER SAMU tagtársunk munkálkodását részesíteni kegyeskedett; valamint a nagym. ipar-, kereskedelem- és gazdaságügyi m. kir. miniszteriumnak, mely a maga részéről is a dolgozat kinyomatása költségeinek részbeni fedezéséhez járult, e helyen is legmélyebb hálánkat kifejezni.

Dr. STAUB MÓRICZ, e. titkár.

*

Ez adatok feldolgozásával a magyarhoni földtani társulat választmánya 1882. évi január hó 15-én tartott ülésében csekély személyemet bizta meg.

A visszaerkezett kérdőívek azonban feldolgozásra nem voltak kielégítőek, úgy hogy újabb kérdőíveket kellett az előbbiek nyomán magyarázó pontokkal kibocsátanom, és azonfelül a társulat útján a nagymelt. m. kir. pénzügyi miniszteriumhoz azon kéréssel járulnom : méltóztassék megengedni, hogy ezen új kérdőíveken csupán oly adatok kérésére szorítkozhassam, melyek elemiségöknél fogva a felvevő közegnek nehézségeket nem fognak okozni; a nehezebb rész végbevitelére méltóztassék minden forrásból két-két üveg vizet beküldeni, a mely vizpróbáknak sűrűségét és szilárd alkatrészét magam fogom meghatározni.

Vizsgálatim folyamán azonban nemcsak a sűrűsége és a szilárd alkatrésze szorítkoztam, hanem a chlor meghatározása után felvettem a lugossági fokot, valamint a minőleges vizsgálatot egyes alkatrészekre; végre még később meghatároztam egyes fontosabb sósvizek chloralkali tartalmát is súly szerint.

Kiadott útmutatóm a következő volt:

Útmutató *

a magyarhoni konyhasós források- és sóskutakra vonatkozó kérdőirovatainak kitöltésére.

Minden egyes község számára, melyben konyhasós víz előfordul, külön kérdőív használendő.

1. Az *első* rovatba irandó a sósvízzel bíró község teljes magyar neve és fekvése. (Megye és járás szerint.)

2. A *második* rovatba jegyzendő a községben előforduló konyhasós vizek száma, azon megkülönböztetéssel, vajjon forrás-e? (a hegyoldalból csörgedező víz látható kifolyással) vagy kút-e? (álló víz, melynek víztartója láthatatlan földalatti ki- és lefolyással bír), vagy vízzel töltött, beomlott vagy felhagyott sóbánya-e?

3. A *harmadik* rovatba jegyzendő minden egyes forrás vagy sóskút helyének pontos megjelölése azon czélból, hogy a források összetévesztése lehetetlenné válják és hogy ezen leírás alapján minden egyes forrás vagy kút bármikor fellelhető legyen.

4. A *negyedik* rovatba fölveendő az, vajjon vizsgálta-e már valaki e kútakat vagy forrásokat? mikor és hol közölték a vizsgálat eredményét? Nincs-e a kútnak vagy forrásnak, esetleg területének különös neve? Milyen mély a kút? Milyen magasságú benne a vízoszlop? Mire alkalmazzák? Háztartásban-e vagy gyógycéléokra? Zár alatt van-e, és hatósági ellenőrzés mellett osztatik-e szét?

5. Az *ötödik* rovatban kiteendő, vajjon mennyi vizet ad? E mérés a kútnál akként eszközendő, hogy a szétosztásnál határozottassék meg a víz mennyisége (liter,

* Az itt bemutatandó útmutatók és kérdőívek a nagym. m. kir. pénzügyi miniszterium kegyes intézkedése folytán kitöltés végett megküldettek a kir. pénzügyi igazgatóságoknak.

iteze, pint vagy kupa). Meghatározandó továbbá, mennyi idő alatt éri el a kútban a víz tükre az eredeti magasságot? Itt feljegyzendő továbbá a szétesztott vízmennyiség, továbbá azon idő, mely alatt ismét megtelik a kút az eredeti magasságára. A forrás pedig egyszerűen ismert ürtartalmú edénybe vezetendő (ha ez másképp nem eszközölhető, ásassék gödör és tétessék ebbe az ismert ürtartalmú edény), a megtelt edény kiöntendő, mi bizonyos meghatározott ideig ismételtessék. Ha pl. egy 10 literes edény megtelik egyszer-kétszer vagy többször 4 óra 10 percz alatt; feljegyzendő az edény 10 liternyi ürtartalma, kiürítettett x-szer és a víz bele folyt 4 óra 10 perczig; megjegyzendő azonban, hogy e módszer csak oly forrásoknál alkalmazható, melyeknek folyása egyenletes, azaz egyenlő vízszugárban folyik a nap bármely szakaszában. Azon forrásoknál pedig, a melyek nem folynak egyenletesen, a kísérlet huzamosb ideig, legalább reggeltől estig eszközendő, és itt is a fent említett tételek irandók fel; végre kiszárad-e a forrás nyáron vagy nem?

6. A *hatodik* rovatban a beküldőnek czíme kéretik azon czélből, hogy ha bizonyos irányban később netalán kívánatossá váló pótatatra szükség mutatkoznék, a tudakozó levél rendeltetési helyére biztosan és gyorsan eljuthasson.

Útmutató

a konyhasós források- és sóskutakból vevendő vizpróbák üvegének czímlap-rovatainak kitöltésénél és ezen üvegek megtöltésére.

Minden forrás és kút vize a merités előtt jól felkeverendő. A vízzel két darab két literes vagy pintes, egészen tisztán kimosott üveg megtöltendő. Mielőtt a víz az előbb tisztára kimosott üvegbe töltetnék, öblíttessék a meritendő sósforrás vagy kút vizével.

A palaczkok dugaszoltassanak be új parafa-dugóval, mely hólyaggal, esetleg pergament-papírral kötendő be. A palaczkokra czímlap ragasztandó, melyre feljegyzendő:

- a) A község neve (helység, járás, megye); a kút netaláni neve és folyó száma.
- b) Az év, hónap és nap, melyen a víz meritve lett, valamint a nap illető szaka; reggel, délelőtt, délután, estve).
- c) A levegő hőfoka a merités idején. Ez a víz hőfokánál előbb mérendő le.
- d) A víz hőfoka Celsius (100°) vagy Reaumur (80°) hőmérője szerint. Kútnál a merités legczélszerűbben akként történik, hogy a palaczkokra súlyt erősítünk és ezt a vízbe bocsátjuk. Ha a hőmérő befér a palaczk száján, akkor azt ebben elhelyezzük és palaczkostul a vízbe meritjük, hol huzamosb ideig hagyjuk, mire a felhúzás után a hőfokot leolvassuk.*

A konyhasós vizek elég jó állapotban érkeztek be, kivéven egyeseket, melyek valószínűleg a kénsavas sók bomlása következtében *kénhydrogen*-tartalmukat a merités és csomagolás után kapták; azonban ettől eltekintetem, miután itt nem tisztán ásványvízzel, hanem inkább konyhasós vízzel volt dolgom, és itt nem az egyes alkatrészek, hanem a konyhasó-tartalom volt főfontosságú.

* A közlendő adatok egy ásványvízi munka számára fognak szolgálni, mely műnek tökéletessége és becse a jelentékeny szerepet játszó természetes konyhasós vizekre nézve egyedül a kérdőívet kitöltő urak jóindulatától, és ügybuzgóságától fog függeni.

Tapasztalataim azt mutatták, hogy ezen kénhydrogén-tartalmú vizeknél mindig jodtartalomra is kellett következtetnem, és a jod e vizekben a legegyszerűbb módon mindig kimutatható is volt. *Jod* majdnem minden forrásvízben elenyésző csekély mennyiségben fordul elő, a hol valaha tenger volt. Ott mindig bőven tenyészték a jodtartalmú tengeri növények, melyek elhalásuk után megszenesedtek és a jodot szétbomlásukig mintegy fogva tartották. Nem lehetetlen, hogy a jodfémek konyhasót tartalmazó rétegekből ily szétbomlásokból mosattak ki.

Párosul a joddal a *brom*, mely hazánk némely konyhasós vizeiben nagy mennyiségben fordul elő, pl. Korondon.

A *chlor* mintegy elválhatatlan társa a jod- és bromnak, a mennyiben nagyobbrészt együtt jönnek elő; miután pedig konyhasós vizekről beszélünk, ezen alkatrész egyike a legfontosabbaknak.

Kénsav és *szénsav* majdnem soha sem hiányzó alkatrészek.

Vizsgálataim kiterjedtek továbbá a *calcium*-, *strontium*-, *magnesium*- és *natriumra*.

Hogy ezen vizsgálatokat miként vittem végbe, erre nézve legyen szabad eljárásomat itt előzőleg leírnom:

Az útmutató szerint merített vízzel telt és bedugaszolt üveget fölbontván, a folyadékot színre és szagra vizsgáltam és ha felrázás után netalán agyagosnak mutatkozott, leszűrtem és megmértem sűrűségét.

A *sűrűség* megméréséhez 100 grammos négy milliméter vastag nyakú üveglombikot használtam, ezen piknometert dr. WARTHA VINCEZE tanár úr ajánlata folytán készítettem, valamint egy másikat is, mely gránáttal volt ellensúlyozva és tárának szolgált, számításba véve azon levegő súlyát, mely a 100 gramm víz által kiszorítatik, valamint azt is, melynek helyét a 100 grammot mérő tömeg elfoglalja.*

Az ekként készített lombik 15 Celsius fokra lett beállítva. Kísérletcimet mind ugyanazon hőmérő- és sűrűség-mérővel hajtottam végre, mely utóbbi 15 fokú vízben lett megtöltve.

A *szilárd alkatrészek* meghatározására a WÖHLER által ajánlott módszer** használtam, t. i. platin-tégelyben, melyben meghatározott mennyiségű olvasztott szénsavas natron volt, egy bizonyos mennyiséget a vízből gyorsan lemertem és vízfürdőn bepárologtattam (a gyors mérés azért szükséges, miután a magasabb fajsúlyú konyhasós víz rendkívül gyorsan párolog), ezután légfürdőben 180—200 foknál mindaddig szárítottam, míg lehűtés után állandó súlyt vett fel.

A víz *chlor*-tartalmát $\frac{1}{10}$ normál, pontosan beállított légenysavas ezüstoldattal határoztam meg lemért mennyiségű vízben chromsavas kali-

* V. ö. «A magyar bor» Természettudományi Közlöny 13. kötet. 485. lap.

** V. ö. «Die Mineralanalyse in Beispielen» von F. WÖHLER, Göttingen 1861. pag. 179.

indicatorral, és itt nem vettem tekintetbe a csekély mennyiségű brom- és jod-tartalmat, mely a számításban mint chlor szerepel.

A *lugossági fokot* dr. WARTHA tanár úr módszere szerint határoztam meg $\frac{1}{10}$ normál sósavoldattal vízfürdön mindig 100 gramm sósavoldatban. Indicator-nak cochenille-oldatot használtam. Egy köbcentiméter sósavoldat 1 fok alcalicitásnak, ez pedig 0.0022 gr. szénsavnak (CO_2) felel meg.

Csekélyebb mennyiségben előforduló fémekre és savakra nem voltam figyelemmel; csupán egyeseknél tettem *Na*-, *K*-, *Ca*-, *Mg*-, *Fe*-ra, továbbá *HCl*-, *H₂SO₄*-, *CO₂*-, *J*- és *Br*-ra nézve minőleges vizsgálatot; a *strontiumot* feljegyeztem egyesekre nézve ott, hol nagyobb mennyiségben található volt.

Salétromsavra és *ammoniakra* nem eszközöltem vizsgálatot, miután ezen vizek részint állati trágyával vannak betömve, részint pedig tekintve azt, hogy a merítést magam nem eszközöltem és így a külső körülményeket, melyek alatt e források és kutak állanak, figyelembe nem vehettem.

Kénhydrogenre szintén nem vizsgálhattam, csupán a beküldött adatok szerint kellett ezen észleletet a táblázatokba felvennem, tekintve azt, hogy a merítést és dugaszolást mások eszközölték és a vízben levő organikus anyagok a kénsavas sók bomlására nagy befolyással vannak.

Sajátságos, hogy ama vizek nagy részében, melyek jodot és bromot tartalmaztak, kénsavat nem találtam; bennök csupán *kénhydrogen* fordult elő.

Jod- és *bromra* következőképen vizsgáltam: 200 köbcentiméter vizet gyengén kénsavval megsavanyítottam, hozzá tiszta szénkéneget töltöttem és ehhez 1—2 csepp salétromos savas kalioldatot adtam, ezt most felráztam és midőn a kivált jod és brom a szénkéneget megfestette, lassan töltöttem hozzá chlorvizet, mire a jod ibolyás színe eltűnt és a brom sárgásbarna színe lépett előtérbe. E vizekben a jod valószínűleg mint jodmagnesium van jelen, miután némelyeknél főzés által kiűzhető: ha a vízhez szénsavas natront nem adtam, jodreactiót többé nem mutatott.

Sajnos, másoldalú elfoglaltságom nem engedé, hogy mindegyik vízben hajtsam végre ezen kísérleteket, mert akkor azt hiszem, hogy igénytelen munkámban a jod- és bromtartalmú vizek nagyobb számmal volnának képviselve: magát a bromot illetőleg még kevesebbet kémlelhettem, mert oly hivatalba jutottam, melyben e vizekkel egyáltalában már nem foglalkozhattam; ez oknál fogva azon csekély adatokra kell szorítkoznom, melyek e munkám következő részében felsorolva vannak.

Chlorra, a vizet légenysavval megsavanyítva, légenysavas ezüst által kémleltem.

Kénsavra a vizet sósavval megsavanyítva, chlorbaryum-oldattal vizsgáltam.

Szénsav már a lugossági fok vizsgálatánál mutatkozott.

Fémekre következőképen vizsgáltam:

A folyadékot chlorammonium-, ammoniak- és kénammoniummal

gyenge hőfoknál kezeltem, huzamosb állás után leszűrve kénammoniumos vízzel kimostam a csapadékot, ezután a csapadékot sósavban feloldva, légenysav hozzáadása által főzéseközben élenyítettem, azután pedig kéncyankaliummal *rasra* kémleltem. A megmaradt szüredéket sósavval savanyítva mindaddig főztem, míg kénhydrogén-szagát elvesztette; ezután leszűrtem, feles ammoniakkal telítettem és szénsavas ammoniummal lecsaptam, felfőztem és átszűrtem: a jól kimosott csapadékot sósavban feloldva nagyobbbrészt esupán *mészre* ammoniak- és oxalsavas ammoniakkal vizsgáltam, néhol azonban *strontium*- és *baryumra* is kémleltem.

Azon folyadékhöz, melyből a meszet a szénsavas ammonium és ammoniak kicsapta, phosphorsavas ammonium-oldatot és ammoniakot adtam, mire a *magnesia* kristályos állapotban vált ki.

Huzamosb állás után a phosphorsavas magnesia-ammoniumról a folyadékot leszűrtem, bepárologtattam és színekép-készülékkel *Natrium* és *Kalium* után kutattam.

E módszer azonban negativ eredménnyel járt, minthogy a kisebb mennyiségű kalium a natrium intensiv fénye által eltakartatik, és ennek következtében annak jellemző sáva nem látható a színeképben. Huzamosb és költséges vizsgálatokba nem kezdhettem, miután időm azt nem engedé.

A chloralkaliákat együtt határoztam meg, és a netalán chlornatrium mellett levő chlorkalium a számításban mint chlornatrium szerepel, meghatározásuknál a következő eljárást követtem:

Pontosan lemért mennyiségű sós vizet párolt vízzel hígítottam, ezután baryumhydrát-oldattal főztem, átszűrtem és a szüredéket szénsavas ammoniak hozzáadása által lecsaptam, a csapadékot leszűrtem, bepárologtattam, és ha nagyobb mennyiségű szerves anyag volt jelen, az összes chloralkaliákat kénsavas sókká alakítottam át és hevítettem.

Az így nyert maradékot csekély vízben feloldva átszűrtem, ha tisztán chlorfém volt, kevés sósavat adtam hozzá és bepárologtattam, gyenge vörös izzásnál kihevítettem és kihülés után lemértem.

Igy az összes alkaliákat chlorfémek alakjában vagy mint az előbbi esetben, kénsavas fémeket nyertem. A talált vagy utóbbi esetben átszámított chloralkaliák százaléka, viszonyítva a szilárd anyaghoz és 100-hoz, adta a szilárd anyag chloralkali-tartalmát százalékokban.

A forrás vagy kút vízadó képességét a bejött adatokból számítottam ki oly módon, a mint az kiadott útmutatómban jelezve volt. A huszonnégyszer óránként kifolyó mennyiség szorozva a szilárd anyaggal adja a naponként kifolyó vízmennyiségben feloldva levő szilárd anyagot.

A vízoszlop magasságát, a kút mélységét valamint a forrás vagy kút használatát az adatokból merítettem.

A beküldött hivatalos adatok nyomán van tehát hazánkban 282 helység, a hol sóskút vagy sósforrás van, és pedig:

Alsó-Fehér	megyében	21
Árva	"	1
Beregh	"	1
Besztercze-Naszód	"	28
Csik	"	2
Fogarás	"	7
Háromszék	"	5
Kolozs	"	20
Kis-Küküllő	"	18
Máramaros	"	21
Maros-Torda	"	41
Nagy-Küküllő	"	14
Sáros	"	2
Szeben	"	8
Szolnok-Doboka	"	45
Torda-Aranyos	"	7
Torontál	"	2
Udvarhely	"	23
Ung	"	1
Zágráb	"	1
Zemplén	"	5
Összesen :		282

Legsűrűbb e vizek között a *Nagy-Demeteri* sóskút Besztercze-Naszód megye bessenyi járásában, melynek vize 1,2065 sűrűséggel és 26,74⁰/₀ szilárd alkatrészszel bír;

leghígabb a *Velejte* községé, Zemplén megye sátor-aljaujhelyi járásában: 1,0014 sűrűséggel és 0,125⁰/₀ szilárd alkatrészszel.

A merítést 1882. és 1883. évi május, június, július, augusztus, szeptember és december hónapokban eszközölték.

A *szilárd alkatrész* tartalmára nézve az egyes megyék sósvizei következőképen oszlanak meg:

A megye neve	A szilárd alkatrész tartalma				
	0—5 ⁰ / ₀	5—10 ⁰ / ₀	10—15 ⁰ / ₀	15—20 ⁰ / ₀	20 ⁰ / ₀ -től telítettig
Alsó-Fehér ...	9	3	1	1	2
Árva ...	1	—	—	—	—
Beregh ...	1	—	—	—	—
Besztercze-Naszód	3	7	2	5	12
Csik ...	1	—	—	1	—
Fogarás ...	1	4	—	—	—
Háromszék ...	1	1	1	1	—
Kolozs ...	4	5	2	6	10
Kis-Küküllő ...	8	6	1	—	—
Maros-Torda ...	25	5	2	2	5
Nagy-Küküllő ...	7	2	1	1	—

A megye neve	A szilárd alkatrész tartalma				
	0—5%	5—10%	10—15%	15—20%	20%-tól telítettig
Máramaros	2	2	6	7	3
Sáros	2	—	—	—	—
Szeben	3	1	1	—	1
Szolnok-Doboka	12	10	2	3	15
Torda-Aranyos	3	1	—	—	3
Torontál	2	—	—	—	—
Udvarhely	9	4	3	2	5
Ung	1	—	—	—	—
Zágráb	1	—	—	—	—
Zemplén	5	—	—	—	—

A *lugossági fók* 1,4 egész 16,6 között változik; vannak egyes kivételek, melyek ritkák, pl. Korond 75° fokkal. Ez utóbbi víz telített konyhasós víz állásközben gyorsan párolog és rövid idő alatt felületén nagyon szép, kézi nagyító üveggel látható calcit-kristályok válnak ki.

Tartalmaznak ezen vizek legtöbbször meszet, vasat, magnesiát; strontiumot nagyobb mennyiségben a Csik-Gyimes-Bükki és Csik-Kosteleki vízben találtam. Tartalmaznak azonfelül nagyjából kénsavat és valamennyien szénsavat.

Jodra és bromra később kezdtem a vizeket vizsgálni, és találtam 64, helységet jod- és bromtartalmú vízzel, melyeket magam is vizsgáltam.

Árva	megyében van	1
Beszterce-Naszód	" "	2
Csik	" "	2
Alsó-Fehér	" "	11
Fogarás	" "	3
Háromszék	" "	1
Kolozs	" "	4
Nagy-Küküllő	" "	8
Kis-Küküllő	" "	13
Máramaros	" "	4
Szolnok-Doboka	" "	6
Torda-Aranyos	" "	1
Torontál	" "	1
Udvarhely	" "	7 helység jodtartalmú vízzel.

Legyen továbbá szabad itt egyes megyékből oly helységeket felsorolnom, a hol a legtisztább sós vizet találtam. Minél sűrűbb volt valamely sós víz, annál tisztább is volt, kivételt csak a Csik-Gyimes-Bükki tett.

A következőben felsorolok egyes megyékből egy-egy helységet, a hol a tiszta chloralkali a szilárd anyagnak a következő százalékát tette ki:

Alsó-Fehér	megye	Buzás-Boesárd	9610 ‰
Besztercze-Naszód	"	Fejéregyház	9844 "
Csik	"	Csik-Gyimes-Bükk	6677 "
Fogaras	"	Alsó-Porumbák	9629 "
Kolozs	"	Rőd	9941 "
Nagy-Küküllő	"	Mirkvásár	9846 "
Máramaros	"	Akna-Slatina	9857 "
Maros-Torda	"	Görgény-Szt-Imre	9802 "
Sáros	"	Sóbánya	9483 "
Szeben	"	Nagy-Disznód	9712 "
Szolnok-Doboka	"	Szék	9848 "
Torda-Aranyos	"	Mikes	9848 "
Udvarhely	"	Homorod-Lövete	9928 "

E szerint a legtisztább konyhasós víz Kolozs megye Rőd helységében van; utána következik Udvarhelymegye Homorod-Lövete községe.

A források *vízadó képessége* részint már a beérkezett adatokban volt feljegyezve, részint az útmutatómban leírt módon számítottam ki.

Tájékozásul itt néhány megyében levő sós forrás vízadó képességét sorolom föl, megjegyzem azonban, hogy itt nem minden helység van felvéve, miután az erre vonatkozó adatok hiányzanak, végre ki vannak itt zárva a sóstavak és beomlott sóbányák

Megye	Hektoliter	Szilárd alkatrész kilogrammokban
Alsó-Fehér	139.94	1182.47
Besztercze-Naszód	292.57	4918.55
Csik	7.00	31.66
Kolozs	278.78	3835.10
Máramaros	266.09	4576.71
Maros-Torda	367.60	1819.48
Szolnok-Doboka	432.61	7081.10

E megyékben naponként 23445.07 kilogramm szilárd alkatrész jut felszínre, ez átszámítva egy évre, teszen 8,557450.55 azaz *nyolcz millió ötszáz ötvenhét ezer négy száz ötven és fél kilogramm* szilárd alkatrészt.

E vizek nagyobb részét színtelenek voltak; azonban itt-ott akadt sárgás színű is.

Majdnem mindegyik forrás zár alatt van, és hatósági ellenőrzés mellett hetenként kétszer osztják ki a vizet, melyet nemcsak a háztartásban, hanem gyógykezelőkre is használnak, itt-ott berendezett fürdő is van.

Nemcsak hazánkban, hanem külföldön is szokás a görvélyes és egyéb betegségben szenvedő emberiséget gyógyítás végett Hallba küldeni, az ottani források jodtartalma kedvéért; remélem, hogy most, munkám megjelenése után, fog akadni egyéniség, ki a hazánkban előforduló jodforrások egyikét felkarolja, és megalapítja a magyarországi Hallt.

Nálunk a konyhasó egyedáruság tárgyát képezi; a források mind állami felügyelet alatt állanak, nem volna-e célszerű a bevételt fürdők fölállításával növelni?

Egy és ugyanazon kutat néha két község is használja és innen ered az, hogy az irodalomban néha egy és ugyanazon község kútja két névvel van megjelölve. A mennyire adataim megengedték, igyekeztem ezen néveserét is kiigazítani; felvettem továbbá azon helységeket is, melyekben konyhasó-források voltak, de jelenleg már nincsenek.

Az ide mellékelt térképen a konyhasós források az árvamegyebeli kivételével, mind föl vannak tüntetve.

Narancssárgára vannak festve az egészen 5^{0,0}-ig szilárd alkatrészt tartalmazó kutak és források, *barnavörösre* az 5—10^{0,0}, *zöldre* a 10—15^{0,0}, *kékre* a 15—20^{0,0} és végre a 20^{0,0}-on felüli források és kutak *ibolyaszínűre*. Oly jodtartalmú források, melyekben a jodot kémleltem és találtam, *horgonynyal* vannak jelezve.

A térkép mutatja továbbá, hogy a legtöbb jodforrás Kolozsvártól K- és DK- felé van, pl. Kis-Küküllő megye majdnem minden konyhasós forrása jodtartalmú; utána következik Alsó-Fehér megye. Értem ezen jodtartalom alatt azt, hogy benne a jod minden bepárologatás nélkül volt kimutatható.

Látható továbbá a térképen, hogy a legtöbb szilárd alkatrészt tartalmazó források a legalacsonyabb helyeken, a folyamok mentén fordulnak elő; kivételt képez *Parajd* vidéke, a hol a sószikla magasan felszínen van.

A források legészakibb és egyúttal legnyugotibb előfordulása Árva megyének Polhora községe, ezután a legnyugotibb Sáros megye, Sóvár helysége, legkeletibb előfordulása a Csik-Gyimes-Bükki forrás közel Moldva határához; a legdélibb előfordulása pedig Szeben megye Czodt községe.

Igyekeztem feladatomban tőlem telhetőleg megfelelni, ha ez nem sikerült is teljesen, a szándék meg volt, de a körülmények nem engedték meg a kivételt. Jól esik azonban munkám végeztével azon tudat, hogy csekély adattal én is járulhatok azon alaphoz, melyen az újabb feldolgozó tovább haladhat.

Nem mulaszthatom el, hogy itt köszönetemet ne fejezzem ki azon szíves előzékenységért, melyet adataim beszerzésénél ZSIGMONDY VILMOS kir. tanácsos és országos képviselő, báró SPLÉNYI BÉLA miniszteri tanácsos, dr. REISZ EMIL osztálytanácsos és RÁCZ GERŐ p. i. miniszteri titkár urak részéről tapasztaltam; továbbá dr. WARTHA VINCZE műegyetemi és dr. FODOR JÓZSEF egyetemi tanár uraknak, kik a vizsgálatra szükséges drágább eszközöket rendelkezésemre bocsátották.

IRODALOM.

1780. J. E. v. FICHTEL: Beitrag zur Mineralgeschichte von Siebenbürgen II. Theil. Geschichte des Steinsalzes.
1854. D. CZEKELIUS: «Ueber Verbreitung der Salzquellen und des Steinsalzes in Siebenbürgen.» Verhandlungen und Mittheilungen des siebenbürgischen Vereins für Naturwissenschaften zu Herrmanstadt. V. Jahrgang. 39—56. lap.
1865. HUNFALVY JÁNOS: «Konyhasós vizek.» Magyar birodalom természeti viszonyai III. kötet. 162. lap.
1876. SZILÁGYI ISTVÁN: «Máramaros egyetemes leírása» 123—134. lap.
1880. BERNÁTH JÓZSEF: Erdély konyhasós vizei. Földtani Közlöny 1880. pag. 200.
1882. BIELZ ALBERT: Die Mineralquellen und Heilbäder Siebenbürgens. Jahrbuch des siebenbürgischen Karpathenvereins. II. Jahrgang.
1884. Dr. CHYZER KORNÉL: «Zemplén megye ásványvizei.» A magy. tud. akadémia természettudományi közleményei. XVIII. kötet. 60. lap.
1884. Dr. HANKÓ VILMOS: «Hunyad megye ásványvizei.» Értekezések a természettudományok köréből, kiadja a m. tud. akad. XIII. köt. 12. sz.

JEGYZÉKE

azon konyhasós kutaknak és forrásoknak, melyek az irodalomban fel vannak ugyan említve; de jelenleg vagy be vannak dugva, vagy eltűntek, vagy sohasem léteztek, vagy két helység nevével vannak jelölve, miután mindkét község egy és ugyanazon kútból meríti a sósvizet vagy pedig munkámban bővebben nincsenek ismertetve.

Az irodalomban föltalálható adatok egynémelyikét részint hivatalosan, részint újabb szerzők czáfolták meg. A *-gal megjelölt helyekre vonatkozólag a munkámat megelőző irodalomnál újabb és biztosabb adatokat nem sikerült nyernem.

RÖVIDÍTÉSEK:

- BRT. = BERNÁTH JÓZSEF.
 BLZ. = BIELZ ALBERT.
 CHY. = CHYZER KORNÉL.
 Cz. = CZEKELIUS D.
 FOHTL. = FICHTEL J. E. v.
 HNK. = HANKÓ VILMOS.
 HUFL. = HUNFALVY JÁNOS.
 SZLGY. = SZILÁGYI ISTVÁN.
 H. n. = Hivatalos jelentés alapján nem létezik.
 B. d. = Be van dugva.

Alsó-Fehér megye.

*Balázsfalva, Cz., HNF., BLZ.

*Berve, Cz., HNF., BLZ.

Bessenyő, Cz., HNF., BLZ. volt, de most már nincs.

Gezse (Maros-) Cz., HNF., BLZ. H. n.

Koneza, Cz., HNF., BLZ. *Drasso* név alatt jön elő.

Ladamos, Cz., HNF., BLZ. nincs.

Sorostely Cz., HNF., BLZ. volt, de most már nincs.

Ujvár (Maros-) Cz., BLZ. A bányából kiszivárgó víz sós ízű, de mindenféle piszkos vízzel keveredik.

Vadverem, Cz., HNF., BLZ. B. d.

*Veza, Cz., HNF., BLZ.

Baranya megye.

Pölöske, HNF.	}	H. n.
Siklós, HNF.		
Szék, HNF.		

Besztercze-Naszód megye.

Besztercze (Kis-) BLZ.

Dipse, Cz. HNF.

Galacz, Cz., HNF., BLZ.	}	H. n.
Lekencze, Cz., HNF., BLZ.		

Nemegye (Oláh-) BLZ.

Rusz (Borgó-) H. n.

Sebes (Alsó-) BLZ.

Vermes, Cz., HNF., BLZ. H. n.

Nagyfalu, Cz., HNF. l. *Billak* néven.

Fogaras megye.

Vojla, BRT., BLZ. H. n.

Háromszék megye.

*Haraly a Kőrösbércztől keletre. BLZ.

*Zabola, FCHTL., BRT., BLZ.

Hunyad megye.

*Déva, HNK., BLZ.

*Krivadia (Zsil-), BRT., BLZ.

*Romosz, Cz., HNF., BLZ.

*Tordos, Cz., HNF., BLZ.

Kolozs megye.

Akna (Szász-), FCHTL., BLZ.	}	H. n.
Budurló, Cz., HNF., BLZ.		
Esküllő (Kis-), BLZ., FCHTL.		
Esküllő (Nagy-), BLZ., FCHTL.		

Fejérd, Cz., HNF., BLZ. Lásd a kolozsvári telekfarki forrásokat.

*Gyéke (Nagy-), Cz., HNF., BLZ.

Kamarás (Vajda-), Cz., HNF., BLZ. H. n.

*Mihály telke (Sz-), Cz., HNF., BLZ.

Szt-Miklós (Pusztá-) BLZ., BRT. Volt, de most a szamosfalvi kútból kapják a lakosok a vizet.

*Teke, Cz., HNF., BLZ.

*Zsuk (Nemes-), Cz., HNF., BLZ. H. n.

Küküllő (Kis-) megye.

Bénye (Magyar-), Cz., HNF., BLZ. B. d.

Csapó, BRT., BLZ.	}	H. n.
Degh, Cz., HNF., BLZ.		
Mihályfalva, BRT., BLZ.		

Panád, Cz., HNF., BLZ. B. d.

Péterfalva, Cz., HNF., BLZ. H. n.

Küküllő (Nagy-) megye.

Felmér, Cz., HNF., BLZ. B. d.

Jakabfalva, volt, de elenyészett.

Hévíz, Cz., HNF., BLZ. B. d.

Homorod, Cz., HNF., BLZ. B. d.

Medgyes, H. n.

*Mihályfalva, BRT.

*Péterfalva, BLZ.

Liptó megye.

Hibbe, HNF. H. n.

Máramaros megye.

Apsa (Felső-), SZLGY. Volt, de most már nincs.

Gyulafalu, SZLGY. " " " " "

Száldobos, SZLGY. A lakosok a sándorfalvi kútból merítik a vizet.

Szenes, SZLGY. H. n.

Nógrád megye.

Sós-Hartyán, HNF. Be van tömve ; állítólag sósvíz volt.

Sáros megye.

Sós-Újfalu, HNF. H. n.

Szatmár megye.

*Mogyoros, HNF.

Szeben megye.

Péterfalva, H. n.

Szász-Orbó, BRT. *Szerdahely* név alatt jön elő.

Szász-Sebes, Cz., HNF. Kútfalva-Dálya név alatt jön elő.

*Szeben (Nagy-), Cz., HNF., BLZ.

*Szt-Erzsébet, Cz.

Szilágy megye.

Hadad, HNF. H. n.

Széplak, HNF. H. n.

Szolnok-Doboka megye.

*Batiz-Polyana, BLZ.

Büdös patak, H. n.

*Egyed, SZLGY., BLZ.

Füge, Cz., HNF., BLZ. Bethlen név alatt jön elő.

Jenő (Kis-), Cz., HNF., BLZ.

Kerő, BLZ.

Kajan (Kis-), Cz., HNF., BLZ.

Kápolnak-Monostor, Cz., HNF.

Kodor, Cz., HNF., BLZ.

Létka, BLZ., HNF.

Libaton, Cz., HNF., BLZ.

Lozna (Nagy-), FCHTL., BLZ.

*Somkút, BLZ.

*Szilágytő, BLZ.

Szt-Gotthard, Cz., HNF., BLZ. H. n.

*Szt-Jakab (Szász-), Cz., HNF., BLZ.

Szilvás (Víz-), Cz., HNF., BLZ. H. n.

*Stoikafalu, Cz., HNF., BLZ.

Udvarhely (Sajó-), Cz., HNF., BLZ. A Sajó vize elmosta.

Torda (Aranyos-) megye.

*Bödöcs (Mező-), Cz., HNF.

*Bük (Kék-), BLZ.

*Földvár (Székely-), Cz., HNF., BLZ.

*Ikland (Kis-), Cz., HNF., BLZ.

*Keménytelke (Mező-), Cz., HNF., BLZ. Hunfalvy Kelemen telkének nevezi.

Koppánd, Cz., HNF., BLZ.

*Sályi (Mező-), BLZ.

*Szengyel (Mező-), Cz., HNF.

*Záh (Mező-), Cz., HNF.

Torda (Maros-) megye.

- *Band (Mező-), Cz., HNF., BLZ.
- *Bos, Cz., HNF., BLZ.
- *Idecs (Felső-), BLZ.
- *Köszvényes, BLZ.
- *Nyaradtó, Cz., HNF., BLZ.
- *Póka, Cz., HNF., BLZ.
- *Remete (Kis-), BLZ.
- *Szabada (Mező-), FCHTL.
- *Szt-Anna (Szereda-), Cz. HNF., BLZ.
- *Szt-István (Kebele-), Cz., HNF., BLZ.
- *Szt-Márton (Sós-), Cz.
- *Vadad, BLZ.

Udvarhely megye.

- *Agyagfalva, BLZ.
- *Csekőfalva, Cz., HNF., BLZ.
- *Csehédfalva, BLZ.
- *Jánosfalva, Cz., HNF., BLZ.
- *Keményfalva (Küküllő-), BLZ.
- *Sófalva (Alsó-), Cz., BLZ.
- *Sófalva (Felső-), Cz., HNF., BLZ.
- *Ujfalu (Bőződ-), FCHTL.
- *Zetelaka, Cz., HNF., BLZ.

Ungh megye.

Csornoholovna, HNF.	}	megejtett vizsgálataim szerint nem konyhasós vizek.
Czigányocz, HNF.		
Szolya, HNF.		
Zaricso, HNF.		

Ugocsa megye.

Czenkova, HNF.	}	H. n.
Rakocz, HNF.		
Sárad (Nagy-), HNF.		

Zemplén megye.

Tállya, HNF.	}	CHYZER szerint nincs sós forrás.
Ujfalu Szilvás, HNF.		
Istancz, HNF.		
Kázmér, HNF.	}	CHYZER szerint nagyon gyengén sós izűek.
Sókút, HNF.		

II.

Magyarország jelenleg létező sósvizeinek ismertetése.

I. ALSÓ FEHÉRMEGYE.

Vizakna, sz. k. város (Salzburg, Okna) : Sós gyógyfürdők. A beomlott és vízzel telt sóbányák száma 4. Tököli-, Veres-, Zöld- és Asszonytó. A három utóbbi tó a város délkeleti részén a nagyszebeni út mellett, a Tököli-tó az út keleti részén a vasúti töltés mellett fekszik; ezenfelül 3 sóstó, továbbá több sós forrás.

Asszonytó. Merítés ideje: 1883. novemb. 14., délután. Hőm. °C-ban: Lev. 14°; víz 9°. Sűrűség: 1·0332. Lúgossági fok: 4·9°. Szilárd alkatrész ‰-okban: 4·68. Chlortartalma ‰-okban 2·96.

Tököli-tó. Merítés ideje: 1883. novemb. 14., délután. Hőm. °C-ban: Lev. 15°; víz 7·5°. Sűrűség: 1·1211. Lúgossági fok: 2·0°. Szilárd alkatrész ‰-okban: 16·78. Chlortartalma ‰-okban: 9·77.

Veres-tó. Merítés ideje: 1883. novemb. 14. délután. Hőm. °C-ban: Lev. 14°; víz 9°. Sűrűség: 1·0236. Lúgossági fok: 5·5°. Szilárd alkatrész ‰-okban: 3·33. Chlortartalma ‰-okban: 2·01.

Zöld-tó. Merítés ideje: 1883. novemb. 14., délután. Hőm. °C-ban Lev. 14°; víz 9°. Sűrűség: 1·0298. Lúgossági fok: 4·4°. Szilárd alkatrész ‰-okban: 4·21. Chlortartalma ‰-okban: 2·04.

Tartalma: Na, K, Ca, Mg, H₂SO₄, HCl. Jod és brom van benne, (mások vizsgálatai szerint): saját vizsgálatom a jodot és bromot nem tudta kimutatni, miután a víz csak négy év múlva került vizsgálat alá.

A Tököli-, Veres-, Zöld- és Asszonytó fürdésre használtatnak, 3 tó nem használtatik, a többi apróbb források hatásági ellenőrzés alatt vannak.

1. *Alvinczi járás.*

Demeterpataka (Dumitru): 1 sósforrás a községtől É-ra 150 méternyire. Ad 24 óra alatt 0·20 $\frac{H}{g}$ folyadékot. Nem használtatik.

Héningfalva (Rangeldorf, Heningu): 2 sóskút. Az egyik a községben, a második a határon É-ra a «Siusa» nevű hegy alján. Az első kút mélysége 4 met., marhahatásra használják; a második be van tömve s hatásági felügyelet alatt áll.

Oláh-Dálya (Dallendorf, Dája): 1 sóskút, 1 forrás. A sóskútát oláh-dályai sóskútnak hívják. Fekszik a völgyben, a «Szekás» pataktól É-ra, a község és Szász-Sebes közt. Merítés ideje: 1882. évi június hó 7. Hőm. °C-ban: Lev. 27·50°; víz 12·°. Sűrűség: 1·0332. Lúgossági fok: 5·7°. Szilárd alkatrész ‰-okban: 4·66. Chlortartalom ‰-okban: 2·63. Tartalma: Na, Ca, Mg, Fe, HCl, H₂SO₄, CO₂. Talált chloralkali: 3·82‰. A szil. alk. choralk. tart. ‰-ban: 81·97. Ad 24 óra alatt: 1·08 $\frac{H}{g}$ folyadékot, melyben 5·03 $\frac{H}{g}$ szilárd alkatrész van. Szagtalan és színtelen, Z. a. v. és h. e. m. o. szot, háztartásban. A kút mélysége 4·17; a vízoszlop magass. 2·91 $\frac{m}{g}$.

Taté (Totoju): 2 sóskút. Az egyik a község keleti részén egy udvarban: a

második a községtől ÉK-re, a «Kvászti máre» nevű hegy keleti oldalán. A községi kútát marhahatásra használják; a második z. a. v. és h. e. m. o. szét.*

2. Balázsfalvi járás.

Buzás-Bocsárd (Bucserdea): 1 sóskút a községtől É-ra 6 kilométernyire a «Tövis» nevű völgyben. Merítés ideje: 1882. évi augusztus 22., délelőtt 9 óra. Hőm. °C-ban: Lev. 25°; víz 15·75°. Sűrűség: 1·1474. Szilárd alkatrész ‰-okban: 19·52. Chlortartalom ‰-okban: 11·55. Tartalma: Na, Ca, Mg, Fe, HCl, H₂SO₄, CO₂. Talált chloralkali ‰-ban: 18·71. A szil. alk. chloralk. tart. ‰-ban: 96·10. Ad 24 óra alatt 6·68 ‰ folyadékot, melyben 130·39 $\frac{h}{g}$ szilárd alkatrész van. Szintelen és szagtalan. Z. a. és v. h. o. m. oszt. szét. A kút mélysége 2·70, a vízoszlop magass. 1·35^m.

Mihálczfalva (Mihaleza): 1 sóskút a községtől D-re 5 kilométernyire a «Valeá szlátini» nevű völgyben az árok jobb partján. Merítés ideje: 1882. aug. 24. délelőtt 9 óra. Hőm. °C-ban: Lev. 25°; víz 17·50°. Sűrűség: 1·0548. Szilárd alkatrész ‰-okban: 7·48. Chlortartalma ‰-okban: 4·32. Jod van benne. Ad 24 óra alatt 7·60 ‰ folyadékot, melyben 56·84 $\frac{h}{g}$ szilárd alkatrész van. Szintelen, kénköny szagú. Z. a. v. h. e. m. o. szét. A kút mélysége 1·67, a vízoszlop magass. 1·50^m.

Monora (Donnersmarkt, Meneradea): 1 sóskút, mely a községtől DK-re a «Goldberg» nevű hegy déli aljában, a községtől 1 kilométernyire, a szászpataki sóskúttól 8 méternyire fekszik. Merítés ideje: 1882 szept. hó 9. délben 12 órakor. Hőm. °C-ban: Lev. 32·50°; víz 15°. Sűrűség: 1·0199. Szilárd alkatrész ‰-okban: 2·76. Chlortartalom ‰-okban: 1·62. Jod van benne. Ad 24 óra alatt 4·30 ‰ folyadékot, melyben 13·24 $\frac{h}{g}$ szilárd alkatrész van. Szintelen, kénköny szagú, fekete csapadékkal. Z. a. v. h. e. m. o. szét, háztartásban és gyógycélokra. A kút mélysége 3·70, a vízoszlop magass. 1·20^m.

Nagy-Cserged (Schergid, Csergidu máre): 1 sóskút a községtől ÉK-ra 3 kilométernyire a «Trajan» nevű völgyben a kaszáló réten. Merítés ideje: 1882. évi szeptember 5. délután 1 órakor. Hőm. °C-ban: Lev. 30°; víz 13·75°. Sűrűség: 1·0111. Szilárd alkatrész ‰-okban: 1·51. Chlortartalom ‰-okban: 0·88. Jod van benne. Ad 24 óra alatt 5·40 ‰ folyadékot, melyben 8·15 $\frac{h}{g}$ szilárd alkatrész van. Szintelen, kénhydrogén szagú, fekete csapadékkal. Z. a. v. és h. e. m. o. szét. A kút mélysége 2·89, a vízoszlop magass. 2·62^m.

Oláh-Karácsonyfalva: 1 kút, 3 forrás. A kút a községtől DNY-ra két kilométernyire az úgynevezett «Sósvölgyben» (Perko szeráturi) fekszik; a források a kúttól 20 méternyire vannak. Merítés ideje: 1882. aug. 21. délután 1 órakor. Hőm. °C-ban: Lev. 28·75°; víz 18·75°. Sűrűség: 1·0924. Szilárd alkatrész ‰-okban: 12·57. Chlortartalom ‰-ban: 7·39. Jod van benne. Talált chloralkali ‰-ban: 10·44. A szil. alk. chloralk. tart. ‰-ban: 83·05. Ad 24 óra alatt 10·16 ‰ folyadékot, melyben 127·71 $\frac{h}{g}$ szilárd alkatrész van. Szintelen, kénköny szagú. Z. a. v. h. e. m. o. szét, háztartásban. A kút mélysége 3·41, a vízoszlop magass. 2·34^m. A források be vannak dugva.

Szász-Csanád (Scholten, Csinedie): 1 sóskút a községtől ÉNy-ra 2¹/₂ kilo-

* Z. a. v. és h. e. m. o. sz. = Zár alatt van és hatósági ellenőrzés mellett osztatik szét.

méternyire a «După Vije» nevű hegy északi aljában és a «Valea esinedie» patak jobb partján. Merítés ideje: 1882. évi augusztus 29. délelőtt 9 órakor. Hőm. °C-ban: Lev. 13·75°; víz 12·50°. Sűrűség: 1·0447. Szilárd alkatrész %-okban: 6·02. Clortartalom %-okban: 3·66. Jod van benne. Ad 24 óra alatt 2·75 $\frac{H}{H}$ folyadékot, melyben 16·55 $\frac{H}{H}$ szilárd alkatrész van. Szintelen, kénhydrogén szagú. Z. a. v. és h. e. m. oszt. szét. A kút mélysége 5·42, a vízoszlop magass. 1·60^m.

Szászpatak (Szpeták): 1 sóskút a községtől ÉK-re 160 méternyire a «Goldberg» nevű hegy déli aljában. Merítés ideje: 1882. szeptember hó 8. délután 2 órakor. Hőm. °C-ban: Lev. 35°; víz 15°. Sűrűség: 1·0235. Szilárd alkatrész %-okban: 3·20. Clortartalom %-okban: 1·84. Tartalma: Na, Ca, Mg, Fe, HCl, H₂SO₄, H₂S. Jod és brom van benne. Ad 24 óra alatt 5·20 $\frac{H}{H}$ folyadékot, melyben 16·64 $\frac{H}{H}$ szilárd alkatrész van. Szintelen, kénkömény szagú, fekete esapadék. Z. a. v. és h. e. m. o. szét. A kút mélysége 2·69, a vízoszlop magass. 2·00^m.

Szekás (Zákesdorf, Kolibele): 1 sóskút a község É-i részében. Ad 24 óra alatt 1·50 $\frac{H}{H}$ folyadékot. Z. a. v. és h. e. m. oszt. szét, háztartásban használtatik.

Tűr (Tiur): 1 sóskút a községtől D-re 3 kilométernyire, a tíri sósrét kaszálóján (O berzsa türuluj). Merítés ideje: 1882. augusztus 19. délben 12 órakor. Hőm. °C-ban: Lev. 26·25°; víz 17·50°. Sűrűség: 1·0278. Szilárd alkatrészek %-okban: 3·85. Clortartalom %-okban: 2·35. Jod van benne. Szagtalan és szintelen. Z. a. v. és h. e. m. oszt. szét. A kút mélysége 2·55, a vízoszlop magass. 1·60^m.

3. Csombordi járás.

Kis-Akna (Ognisorá): 1 sóskút, 9 forrás. A kút és 4 forrás a községtől D-re, a templomtól 450 méternyire a «La Murette» nevű helyen, a többi forrás a községtől K-re 1200 méternyire, az úgynevezett «Dupa gyálu» völgyben fekszik. Merítés ideje: 1882. évi augusztus 25. reggel 7 órakor (a sóskútból). Hőm. °C-ban: Lev. 13·75°; víz 16·25°. Sűrűség: 1·2056. Szilárd alkatrészek %-okban: 26·57. Clortartalom %-okban: 15·80. Tartalom: Na, Ca, Mg, Fe, HCl, H₂SO₄, CO₂. Talált chloralkali %-ban: 25·32. A szil. alk. chloralk. tart. %-ban: 95·29. Ad 24 óra alatt 22·50 $\frac{H}{H}$ folyadékot, melyben 597·82 $\frac{H}{H}$ szilárd alkatrész van. Szagtalan és szintelen. Z. a. v. és h. e. m. oszt. szét; a források be vannak dugva. A kút mélysége 1·85, a vízoszlop magass. 1·69^m.

Magyar-Becze (Beczá): 1 sóskút a községtől DK-re 4 kilométernyire, az «Ökörtilalmason» a «Sajgo» hegy alatt. Merítés ideje: 1882. évi augusztus 26., délelőtt 10 órakor. Hőm. °C-ban: Lev. 25°; víz 17·50°. Sűrűség: 1·0139. Szilárd alkatrész %-okban: 1·91. Clortartalom %-okban: 0·98. Ad 24 óra alatt 12·0 $\frac{H}{H}$ folyadékot, melyben 22·92 $\frac{H}{H}$ szilárd alkatrész van. Szintelen és szagtalan. Nem használtatik. A kút mélysége 2·10, a vízoszlop magass. 1·95^m.

4. Kis-enyedi járás.

Csicsó-Holdvilág (Abtsdorf, Czápu): 1 sóskút a községtől DNy-ra 3¹/₂ kilométernyire a «Valea Capu» nevű völgyben, a patak jobb partján. Merítés ideje: 1882. évi augusztus 28., reggel 8¹/₂ órakor. Hőm. °C-ban: Lev. 20°; víz 13·75°. Sűrűség: 1·0389. Szilárd alkatrész %-okban: 5·34. Clortartalom %-okban: 3·15.

Jód van benne. Ad 24 óra alatt 0·75 % folyadékot, melyben 1·00 $\frac{h}{g}$ szilárd alkatrész van. Színtelen, gyengén kénhidrogén szagú és fekete csapadékkal. Z. a. v. és h. e. m. o. szét; háztartásban használják. A kút mélysége 3·30, a vízoszlop magass. 0·36 $\frac{m}{l}$.

Drassó (Troschen): 1 sóskút a községtől DK-re drassói sóskút név alatt. Merítés ideje: 1882. évi augusztus 18. délelőtt 11 órakor. Hőm. °C-ban: Lev. 25·50°; víz 17·0°. Sűrűség: 1·0116. Lúgossági fok: 7·8°. Szilárd alkatrész % -okban: 1·67. Clortartalom % -okban: 0·93. Jód van benne. Ad 24 óra alatt 10·0 % folyadékot, melyben 16·70 $\frac{h}{g}$ szilárd alkatrész van. Színtelen, gyengén kénkömény szagú. Z. a. v. és h. e. m. oszt. szét, háztartásban. A kút mélysége 2·60 $\frac{m}{l}$.

Kútfalva (Kutu): 1 sóskút, kútfalvi sóskút névvel, a «Székés» pataktól É-ra az oláh-dályai kúttól 300 méternyire D-re. Merítés ideje: 1882. évi június 7. Hőm. °C-ban: Lev. 27·50°; víz 11·25°. Sűrűség: 1·0299. Lúgossági fok: 7·1°. Szilárd alkatrész % -okban: 4·37. Clortartalom % -okban: 2·25. Tartalom: Na, Ca, Mg, HCl, H₂SO₄, CO₂. Talált chloralkali % -ban: 3·52. A szil. alk. chloralk. tart. % -ban: 80·54. Ad 24 óra alatt 36·0 % folyadékot, melyben 157·32 $\frac{h}{g}$ szilárd alkatrész van. Színtelen és szagtalan. Z. a. v. és h. e. m. oszt. szét. A kút mélysége 2·91; a vízoszlop magass. 2·50 $\frac{m}{l}$.

5. Maros-újuvári járás.

Czintos (Áczintis): 1 sóskút a község határában. Merítés ideje: 1882. évi június hó 13., délután 5 órakor. Hőm. °C-ban: Lev. 22·50°; víz 11·25. Sűrűség: 1·026. Szilárd alkatrész % -okban: 3·93. Clortartalom % -okban: 2·35. Jód van benne. Ad 24 óra alatt 2·32 % folyadékot, melyben 9·11 $\frac{h}{g}$ szilárd alkatrész van. Színtelen, kénkömény szaggal és fekete csapadékkal. Z. a. v. és h. e. m. o. szét, háztartásban. A kút mélysége 8 $\frac{m}{l}$.

II. ÁRVA MEGYE.

1. Námesztói járás.

Arva-Polhora: A «Babiogora» nevű hegy tövében levő sósforrás. (Fürdőhely) Sűrűség: 24 °C-nál 1·0321. Szilárd alkatrész % -okban: 4·415. Tartalom: Na, Ca, Mg, Li, K, Mn, Fe, HCl, S₂O₄, J, Br, CO₂, (Dr. THAN K.) Talált chloralkali % -ban: 4·099.

III. BEREG MEGYE.

1. Felvidéki járás.

Drágabártfalva (Dorobráta): 1 sósforrás a községtől K-re, 750 méternyire. Merítés ideje: 1882. június hó 30., reggel 7 $\frac{1}{2}$ órakor. Hőm. °C-ban: Lev. 3·75°; víz 2·50°. Sűrűség: 1·0224. Lúgossági fok: 12·4°. Szilárd alkatrész % -okban: 3·60. Clortartalma % -okban: 1·95. Tartalom: Na, Ca, Mg, Fe, HCl, CO₂. Talált chloralkali % -ban: 2·81. A szil. alk. chloralk. tart. % -ban: 78·05. Zár alatt nincs, rendszeresen be van tömve.

IV. BESZTERCZE-NASZÓD MEGYE.

1. Naszói járás.

Magyar-Nemegye (Nyimisa ungureáská) : 2 sóskút, 2 forrás. A sóskútak a rét mellett a «Gyálu sztráj» nevű helyen ; a források pedig a kúttól 750 és 1500 méternyire fekszenek.

I. *Sóskút a Barátos patak mellett.* Merítés ideje : 1882. évi augusztus hó 10., délután 2 órakor. Hőm. °C-ban : Levegő 5° ; víz 3·75°. Sűrűség : 1·0689. Lúgossági fok : 5·5°. Szilárd alkatrész %-ban : 9·39. Chlor tartalom %-ban : 5·58. Ad 24 óra alatt 21·45 % folyadékot, melyben 201·41 $\frac{h}{g}$ szilárd alkatrész van. Z. a. v. és h. e. m. oszt. szét. A kút mélysége 2·71, a vízoszlop magass. 2·29^m.

II. kút mélysége 4·65, a vízoszlop magass. 2·20^m.

A két forrás nyáron kiszárad. Színtelen és szagtalan.

Makod (Mokodu) : 1 sóskút a «langu pare sztráj» nevű helyen. Merítés ideje : 1882. évi augusztus 3., délután 1 óra. Hőm. °C-ban : Levegő 8·75° ; víz 6·25°. Sűrűség : 1·1343. Lúgossági fok : 7·2°. Szilárd alkatrész %-okban : 17·87. Chlor tartalom %-okban : 10·70. Tartalma : Na, Ca, M, Fe, HCl, H₂SO₄, CO₂. Talált chloralkali %-ban : 17·51. A szil. alk. chloralk. tart. %-ban : 98·15. Ad 24 óra alatt 10·00 % folyadékot melyben 178·70 $\frac{h}{g}$ szilárd alkatrész van. Szagtalan és színtelen. Z. a. v. és h. e. o. szét.

Oláh-Németi (Nyimtyisi) : 1 sóskút, 3 forrás. A kút a «Turká szlátini» nevű helyen ; a források a kúttól 220 méternyire K-re fekszenek. Merítés ideje : 1882. évi augusztus hó 4., délelőtt 6 órakor. Hőm. °C-ban : Levegő 7·50° ; víz 6·25°. Sűrűség : 1·2049. Lúgossági fok : 4·3°. Szilárd alkatrész %-ban : 26·64. Chlor tartalom %-ban : 15·75. Tartalma : Na, Ca, Mg, Fe, HCl, H₂SO₄, CO₂. Ad 24 óra alatt 7·50 % folyadékot, melyben 199·80 $\frac{h}{g}$ szilárd alkatrész van. Z. a. v. és h. e. m. oszt. szét. A kút mélysége 2·30, a vízoszlop magass. 2·25^m. Színtelen és szagtalan.

Tóhát (Teuri) : 1 sóskút, 1 forrás a «Gyálu kurtyei kápolna» nevű helyen. Merítés ideje : 1882. évi augusztus 4-én délelőtt 7 óra. Hőm. °C-ban : Levegő 6·25° ; víz 5°. Sűrűség : 1·1971. Lúgossági fok : 5·0°, Szilárd alkatrész %-ban : 25·69. Chlor tartalom %-ban 15·24. Tartalma : Na, Ca, Mg, Fe, HCl, H₂SO₄, CO₂. Talált chloralkali %-ban : 24·97. A szil. alk. chloralk. tart. %-ban : 97·19. Ad 24 óra alatt 7·50 % folyadékot, melyben 192·67 $\frac{h}{g}$ szilárd alkatrész van. Színtelen és szagtalan. Z. a. v. és h. e. m. osztatik szét, háztartásban. A kút mélysége 2·30 ; a vízoszlop magass. 2·20^m.

2. Nagy-Sajói járás.

Bilak (Adelsdorf, Bgyilák) : 2 sóskút. Az egyik a «Bobeika» nevű helyen (unter dem Berg) ; a második a Sajó mellett. Merítés ideje : 1882. évi augusztus hó 16. reggel 7 órakor. Hőm. °C-ban : Levegő 27·5° ; víz 13·75°. Sűrűség : 1·1998. Lúgossági fok : 5·9°. Szilárd alkatrész %-ban : 25·96. Chlor tartalom %-ban : 15·65. Tartalma : Na, Ca, Mg, Fe, HCl, H₂SO₄, CO₂. Ad 24 óra alatt 5·5 % folyadékot, melyben 142·78 $\frac{h}{g}$ szilárd alkatrész van. Színtelen és szagtalan. Z. a. v. és h. e. m. o. szét. A kút mélysége 2·75, a vízoszlop magass. 2·10^m.

Monor : 1 sóskút a község déli oldalán a «Lucz» folyó keleti partján a köz-

ségtől 4 kilométernyire. Merítés ideje: 1882. évi július hó 4. délután 6 órakor. Hőm. °C-ban: Lev. 22·50°; víz 16·25°. Sűrűség: 1·0205. Szilárd alkatrész %-ban: 2·82. Clortartalom %-ban: 1·66. Jód van benne. Ad 24 óra alatt 14·00 $\frac{1}{2}$ folyadékot, melyben 39·48 $\frac{1}{2}$ szilárd alkatrész van. Kénkömény szagú fekete csapadékkal. Z. a. v. h. e. m. o. szét: háztartásban használják.

Nagyfalu (Nusifálen): 1 sóskút a «Bobeika» nevű helyen a Sajó mellett. Merítés ideje: 1882. évi augusztus hó 16., délelőtt 7 óra. Hőm. °C-ban: Levegő 27·50°; víz 13·75°. Sűrűség: 1·1675. Lúgossági fok: 7·3°. Szilárd alkatrész %-ban: 21·98. Clortartalom %-okban: 13·13. Tartalma: Na, Ca, Mg, Fe, HCl, H₂SO₄, CO₂. Ad 24 óra alatt 60·0 $\frac{1}{2}$ folyadékot, melyben 1318·80 $\frac{1}{2}$ szilárd alkatrész van. Z. a. v. és h. e. m. oszt. szét. A kút mélysége 2·75, a vízoszlop magass. 2·10^m. Színtelen és szagtalan.

Simontelke (Seimesdorf, Simontyelek): 1 sóskút a «la sosu» nevű helyen. Merítés ideje: 1882. augusztus 13., délután 6 órakor. Hőm. °C-ban: Lev. 18·75°; víz 11·25°. Sűrűség: 1·0542. Lúgossági fok: 8·4°. Szilárd alkatrész %-okban: 7·40. Clortartalom %-okban: 4·38. Ad 24 óra alatt 1·42 $\frac{1}{2}$ folyadékot, melyben 10·50 $\frac{1}{2}$ szilárd alkatrész van. Színtelen és szagtalan. A kút mélysége 4·40, a vízoszlop magass. 0·90^m. Z. a. v. és h. e. m. oszt. szét, háztartásban.

Sófalva (Salz, Sofálen): 1 sóskút a templomtól Ny-ra, 170 méternyire a hegy alatt. Merítés ideje 1882. évi augusztus 14. délelőtt 8 óra. Hőm. °C-ban: Lev. 27·60°; víz 16·25°. Sűrűség: 1·0186. Lúgossági fok: 8·1°. Szilárd alkatrész %-okban 2·57. Clortartalom %-okban: 1·50. Ad 24 óra alatt 10·80 $\frac{1}{2}$ folyadékot, melyben 27·75 $\frac{1}{2}$ szilárd alkatrész van. Színtelen és szagtalan. Z. a. v. és h. e. m. o. szét: háztartásban. A kút mélysége 2·80, a vízoszlop 1·75^m.

3. Bessenyői járás.

Alsó-Balázsfalva: 1 sóskút a «la kapulu gyáluluj» nevű helyen, az árok nyugoti oldalán. Merítés ideje: 1882. évi augusztus hó 5-én, reggel 8 órakor. Hőm. °C-ban: Lev. 7·5°; víz 5·75°. Sűrűség: 1·0868. Lúgossági fok: 10·6°. Szilárd alkatrész %-okban: 11·76. Clortartalom %-okban: 6·98. Tartalma: Na, Ca, Mg, Fe, HCl, H₂SO₄, CO₂. Ad 24 óra alatt 2·5 $\frac{1}{2}$ folyadékot, melyben 29·40 $\frac{1}{2}$ szilárd alkatrész van. Színtelen és szagtalan. Z. a. v. és h. e. m. o. szét. A kút mélysége 2·20, a vízoszlop magass. 2·20^m.

Csépán: 1 sóskút, 1 sósforrás (ez többnyire száraz.) A sóskút fekszik az «Unsere Wiese» és «am unteren Feld» nevű helyen. Merítés ideje: 1882. évi augusztus hó 2., délelőtt 11 órakor. Hőm. °C-ban: Lev. 7·50°; víz 3·75°. Sűrűség: 1·1358. Lúgossági fok: 5·6°. Szilárd alkatrész %-okban: 18·06. Clortartalom %-okban: 10·47. Tartalma: Na, Ca, Mg, Fe, HCl, H₂SO₄, CO₂. Ad 24 óra alatt 22·50 $\frac{1}{2}$ folyadékot, melyben 406·35 $\frac{1}{2}$ szilárd alkatrész van. Színtelen és szagtalan. Z. a. v. és h. e. m. o. szét. A kút mélysége 2·43, a vízoszlop magass. 2·23^m.

Fehéregyháza (Weisskirch, Feriháza): 2 sóskút és 1 sósforrás.

I. *sóskút* a falutól Zselyk felé «hinter der Halle» nevű helyen. Merítés ideje: 1882. évi augusztus hó 12-én, délelőtt 10 órakor. Hőm. °C-ban: Lev. 27°; víz 13·75°. Sűrűség: 1·1543. Lúgossági fok: 8·4°. Szilárd alkatrész %-okban: 20·51. Clortartalom %-okban: 12·26. Tartalma: Na, Ca, Mg, Fe, HCl, H₂SO₄, CO₂. Talált

chloralkali %-okban : 20·07. A szil. alk. chloralk. tart. %-ban : 97·85. Ad 24 óra alatt 2·16 $\mathcal{H}$ folyadékot, melyben 44·30 h/g szilárd alkatrész van. Szintelen és szagtalan.

II. *sóskút* a «hinter der Halle» nevű helyen. Merítés ideje: 1882. év augusztus hó 12., délelőtt 9^{1/2} órakor. Hőm. °C-ban : Lev. 27° ; víz 14·50°. Sűrűség : 1·1657. Lúgossági fok : 5·9°. Szilárd alkatrész %-okban : 21·86. Chlortartalom %-okban : 12·93. Tartalma : Na, Ca, Mg, Fe, HCl, H₂SO₄, CO₂. Talált chloralkali %-ban : 21·46. A szil. alk. chloralk. tart. %-ban : 98·44. Ad 24 óra alatt : 2·88 $\mathcal{H}$ folyadékot, melyben 62·95 h/g szilárd alkatrész van. A kút mélysége 6·70^m.

Mindkét kút z. a. v. és h. e. m. oszt. szét.

Sósforrás a «Schraben» nevű helyen. Merítés ideje : 1882. évi augusztus hó 12. délelőtt 10 óra. Hőm. °C-ban : Lev. 25° ; víz 20°. Sűrűség : 1·1424. Szilárd alkatrész %-okban : 18·90. Chlortartalom %-okban 11·92. Tartalma : Na, Ca, Mg, Fe, HCl, H₂SO₄, CO₂.

A forrás kénkömény szagú és az üvegben fekete csapadék volt : gyanítható, hogy a víz az üvegben bomlott szét.

Kajla : 1 sóskút és 2 sósforrás az «Intro gyalu szari si fácza sári» nevű helyen. Az első forrás a kúttól 190 méternyire, a II-ik Ny-ra 750 méternyire fekszik. Merítés ideje : 1882. évi augusztus 5. délelőtt 7 órakor. Hőm. °C-ban : Lev. 6·50° ; víz 5°. Sűrűség : 1·1858. Lúgossági fok : 6·4°. Szilárd alkatrész %-okban : 24·28. Chlortartalom %-okban 14·57. Ad 24 óra alatt 5·00 $\mathcal{H}$ folyadékot, melyben 121·40 h/g szilárd alkatrész van. Szagtalan és szintelen. Z. a. v. és h. e. m. o. szét. A kút mélysége 2·20; a vízoszlop magass. 1·20^m. A források be vannak dugva.

Nagy-Demeter (Mettersdorf, Dumitru) : 1 sóskút, 4 forrás a «zwischen Auen-Höhe és dürre Eichen» nevű helyen. A források Csépan, Törpény és Bersencze felé fekszenek, többnyire szárazak és részint bedugottak. Merítés ideje : 1882. évi aug. hó 1., délután 6 órakor. Hőm. °C-ban : Lev. 2·50° ; víz 7·50°. Sűrűség : 1·2065. Lúgossági fok : 6·0°. Szilárd alkatrész %-okban : 26·74. Chlortartalom %-okban : 15·77. Tartalma : Na, Ca, Mg, Fe, HCl, H₂SO₄, CO₂. Ad 24 óra alatt 16 $\mathcal{H}$ folyadékot, melyben 427·84 h/g szilárd alkatrész van. Szintelen és szagtalan. Z. a. v. és h. e. m. o. szét. A kút mélysége 2·30, a vízoszlop magass. 2·15^m.

Netz : 1 sóskút és 1 sósforrás. A *sóskút* a «dupe Alunis» nevű helyen. Merítés ideje : 1882. évi augusztus 12. délelőtt 12 órakor. Hőm. °C-ban : Lev. 25° ; víz 16·25°. Sűrűség : 1·0452. Lúgossági fok : 12·6°. Szilárd alkatrész %-okban : 6·19. Chlortartalom %-okban : 3·57. Ad 24 óra alatt 2·40 $\mathcal{H}$ folyadékot, melyben 14·85 h/g szilárd alkatrész van. Szintelen és szagtalan. Z. a. v. és h. e. m. o. szét. A kút mélysége 3·79, a vízoszlop magass. 1·89^m.

A sósforrás fekszik a «funtine helvety» nevű helyen. Merítés ideje : 1882. évi augusztus 12., délelőtt 7 órakor. Hőm. °C-ban : Lev. 20° ; víz 20°. Sűrűség : 1·1173. Szilárd alkatrész %-okban : 15·78. Chlortartalom %-okban : 9·47. Tartalma : Na, Ca, Mg, Fe, HCl, H₂SO₄, CO₂. Fekete csapadék, kénkömény szagú, lehet, hogy szétbomlott.

Szeretfalva (Reussen, Szereczel) : 1 sóskút a «Kosta strimturi» nevű helyen. Merítés ideje : 1882. év augusztus 12. délelőtt 10 óra. Hőm. °C-ban : Lev. 27·50° ; víz 11·25. Sűrűség : 1·1752. Lúgossági fok : 7·3°. Szilárd alkatrész %-okban : 22·96°. Chlortartalom %-okban : 13·87. Tartalma : Na, Ca, Mg, Fe, ClH, H₂SO₄, CO₂.

Ad 24 óra alatt 2·00 $\mathcal{H}$ folyadékot, melyben 45·96 $\frac{h}{g}$ szilárd alkatrész van. Szintelen és szagtalan. A kút mélysége 3·95, a vízoszlop magass. 3·35 ^{m} . Z. a. v. és h. e. m. o. szét.

Törpény (Treppen, Terptyin): 1 sóskút a «Salz-Revier unter dem Rosengarten» nevű helyen. Merítés ideje: 1882. évi augusztus 5., délelőtt 9 órakor. Hőm. °C-ban: Lev. 8·25°; víz 6·25°. Sűrűség: 1·1982. Lúgossági fok: 5·1°. Szilárd alkatrész %-okban: 25·72. Chlor tartalom %-okban: 15·33. Tartalma: Na, Ca, Mg, Fe, HCl, H₂SO₄, CO₂. Ad 24 óra alatt 5·50 $\mathcal{H}$ folyadékot, melyben 141·46 $\frac{h}{g}$ szilárd alkatrész van. Szintelen és szagtalan. Z. a. v. és h. e. m. o. szét, háztartásban. A kút mélysége 2·65, a vízoszlop magass. 2·25 ^{m} .

4. Jádi járás.

Aldorf (Wallendorf, Aldorfu): 1 sóskút. Penták község felé fekszik, a Rissenthal nevű helyen. Merítés ideje: 1882. évi augusztus hó 27 reggel 8 órakor. Sűrűség: 1·0179. Lúgossági fok: 7·6°. Szilárd alkatrész %-okban: 2·73. Chlor tartalom %-okban: 1·47. Jod van benne. Ad 24 óra alatt 4 $\mathcal{H}$ folyadékot, melyben 10·92 $\frac{h}{g}$ szilárd alkatrész van. Szintelen, szagtalan. Z. a. v. és h. e. m. osztatik szét. A kút mélysége 7; a vízoszlop magass. 3 ^{m} . Erős vasrozsdacsapadékkal.

Borgó-Besztercze (Borgo Bisztriczá): 1 sóskút a «sub bragveri» nevű helyen. Merítés ideje: 1882. évi augusztus 9. délután 4 órakor. Hőm. °C-ban: Lev. 10°; víz 3·75°. Sűrűség: 1·1303. Szilárd alkatrész %-okban: 17·48. Chlor tartalom %-okban: 9·98. Tartalma: Na, Ca, Mg, Fe, HCl, H₂SO₄, CO₂. Ad 24 óra alatt 4·0 $\mathcal{H}$ folyadékot, melyben 69·92 $\frac{h}{g}$ szilárd alkatrész van. Szintelen, kénkömény szagú; ez utóbbi lehet, hogy bomlás eredménye. Z. a. v. és h. e. m. o. sz. A kút mélysége 3·80, a vízoszlop magass. 0·60 ^{m} .

Borgó-Marosény: 1 sóskút a «Polyáná szlatini» nevű helyen. Merítés ideje: 1882. évi augusztus hó 10. délelőtt 10 órakor. Hőm. °C-ban: Lev. 15°; víz 12·50°. Sűrűség: 1·1269. Szilárd alkatrész %-okban: 16·94. Ad 24 óra alatt 6·24 $\mathcal{H}$ folyadékot, melyben 105·70 $\frac{h}{g}$ szilárd alkatrész van. Kellemetlen szagú sárgás folyadék volt, a melyet kaptam; sok chlorammont tartalmaz, valószínűleg állati trágyával van bedugva, hanem azért állítólag háztartásban használják. Z. a. v. és h. e. m. osztatik szét. A kút mélysége 2·05, a vízoszlop magass. 0·60 ^{m} .

Borgó-Prund: 1 sóskút a «Runk» nevű hegy mellett. Merítés ideje: 1882. évi augusztus hó 9. délelőtt 11 órakor. Hőm. °C-ban: Lev. 7·50°; víz 10·0°. Sűrűség: 1·0429. Lúgossági fok: 3·6°. Szilárd alkatrész %-okban: 5·89. Chlor tartalom %-okban: 2·98. Ad 24 óra alatt 12·5 $\mathcal{H}$ folyadék, melyben 73·62 $\frac{h}{g}$ szilárd alkatrész van. Szintelen és szagtalan. Z. a. v. és h. e. m. o. szét, háztartásban használják. A kút mélysége 0·76, a vízoszlop magass. 0·65 ^{m} .

Borgó-Tiha: 1 sóskút a «Gredina lui Varto lomei esurea sub braderei» nevű helyen. Merítés ideje: 1882. évi augusztus hó 9., délután 6 órakor. Hőm. °C-ban: Lev. 10°; víz 6·25°. Sűrűség: 1·0484. Lúgossági fok: 7·2°. Szilárd alkatrész %-okban: 6·70. Chlor tartalom %-okban: 3·83. Ad 24 óra alatt 6·5 $\mathcal{H}$ folyadékot, melyben 43·55 $\frac{h}{g}$ szilárd alkatrész van. Szagtalan és szintelen. Z. a. v. és h. e. m. o. szét, háztartásban használják. A kút mélysége 3·80, a vízoszlop magass. 2·50 ^{m} .

Felső-Borgó (Borgo-Szuszeny). 1 sóskút a «Szarátá din zoszii» nevű helyen,

(sub gyálu lui Tárniczá). Merítés ideje: 1882. évi augusztus hó 11. reggel 8 órakor. Hőm. °C-ban: Lev. 17·50°; víz 13·75°. Sűrűség: 1·0679. Lúgossági fok: 6·3°. Szilárd alkatrész %-okban 9·30. Clortartalom %-okban: 5·45. Tartalma: Na, Ca, Mg, Fe, HCl, H₂SO₄, CO₂. Ad 24 óra alatt 1·7 $\mathcal{H}$ folyadékot, melyben 15·81 $\mathcal{H}$ szilárd alkatrész van. Színtelen és szagtalan. Z. a. v. és h. o. m. o. szét. A kút mélysége 2·27; a vízoszlop magass. 0·78.

Jád (Jod, Jaád): 2 sóskút, 5 forrás. Fekszenek:

I. *sóskút* «*hinter dem Berg*» a Steinbach nevű árok nyugoti partján a «Mickenberg» alatt. Merítés ideje: 1882. évi augusztus hó 11-én, délután 1 órakor. Hőm. °C-ban: Lev. 10°; víz 6·25°. Sűrűség: 1·0202. Lúgossági fok: 4·5°. Szilárd alkatrész %-okban: 2·70. Clortartalom %-okban: 1·33. Ad 24 óra alatt 36·0 $\mathcal{H}$ folyadékot, melyben 97·20 $\mathcal{H}$ szilárd alkatrész van. Szagtalan és színtelen. Z. a. v. és h. o. m. szét mind a két kút vize. A kút mélysége 3·26, a vízoszlop magass. 1·68^{mm}.

II. *sóskút*. Merítés ideje: 1882. évi augusztus hó 11., délután 1 $\frac{1}{2}$ órakor. Hőm. °C-ban: Lev. 10°; víz 6·25°. Sűrűség: 1·1655. Lúgossági fok: 4·1°. Szilárd alkatrész %-okban: 12·74. Clortartalom %-ban: 12·86. Tartalma: Na, Ca, Mg, Fe, HCl, H₂SO₄, CO₂. Ad 24 óra alatt 10·50 $\mathcal{H}$ folyadékot, melyben 228·27 $\mathcal{H}$ szilárd alkatrész van. Mélysége 1·90, a vízoszlop magass. 0·65^{mm}.

A *források* az «In langen Seifen», «Zwischen den ersten Buchhölzern», «hinter den Buchhölzern», «Thal in Sternberg» nevű helyeken vannak. Nyáron kiszáradnak; máskülönbbe vannak dugva.

Közép-Borgó (Mizslocsény, Medilocsény): 3 sóskút a «Porkulu szlátini» patak déli oldalán a «ficzá gyálu» nevű helyen. Merítés ideje: 1884. évi aug. 11., délelőtt 10 órakor. Hőm. °C-ban: Lev. 16·25°; víz 8·75°. Sűrűség: 1·0510. Lúgossági fok: 3·9°. Szilárd alkatrész %-ban: 6·96. Clortartalom %-okban: 4·16. Színtelen és szagtalan. Z. a. v. és h. e. m. o. szét. Két kút használatban, a harmadik nem. A kút mélysége 1·53, a vízoszlop magass. 1·30^{mm}.

Malomárka (Mimarken, Mamáru): 2 sóskút. I. A «Ritt Schelt» nevű helyen. Merítés ideje: 1882. évi augusztus hó 13., délelőtt 8 órakor. Hőm. °C-ban: Lev. 31·25°; víz 13·75°. Sűrűség: 1·0850. Lúgossági fok: 5·3°. Szilárd alkatrész %-okban: 11·60. Clortartalom %-okban: 6·83. Tartalma: Na, Ca, Mg, Fe, HCl, H₂SO₄, CO₂. Ad 24 óra alatt 1·50 $\mathcal{H}$ folyadékot, melyben 17·40 $\mathcal{H}$ szilárd alkatrész van. Szagtalan és színtelen. Z. a. v. és h. e. m. oszt. szét. A kút mélysége 3·00, a vízoszlop magass. 1·20^{mm}.

II. *sóskút* az «an der Held» nevű helyen. Merítés ideje: 1882. évi aug. hó 13. délelőtt 8 órakor. Hőm. °C-ban: Lev. 28·75°; víz 16·25°. Sűrűség: 1·1102. Szilárd alkatrész %-okban: 14·83. Clortartalom %-okban: 8·59. Tartalma: Na, Ca, Mg, Fe, HCl, H₂SO₄, CO₂. II. kút mélysége 2·57, a vízoszlop magass. 1·57^{mm}. Kénkömény szagú volt, lehet azonban, hogy az üvegben bomlott szét, miután az értesítésben nincs róla említés téve.

Szász-Péntek (Pintyik): 1 sóskút, egy sósfürdő és több apró sóforrás a «Topasz», «unter dem Steinbruch» «am Kohlenberg» és a «Steinberg» nevű helyeken. A kúttól 100 méternyire fekszik a sósfürdő. Merítés ideje: 1882. évi augusztus 11., délután 6 órakor.

Sóskút «unter dem Steinbruch». Hőm. °C-ban: Lev. 30°; víz 13·75°. Sűrűség: 1·1835. Lúgossági fok: 1·8°. Szilárd alkatrész %-okban: 23·95. Clortarta-

lom %-okban : 14·08. Tartalma : Na, Ca, Mg, Fe, HCl, H₂S₄, CO₂. Ad 24 óra alatt 12·48 ‰ folyadékot, melyben 192·19 *h/g* szilárd alkatrész van. Színtelen és szagtalan. Z. a. v. és h. e. m. o. szét. A kút mélysége 2·75, a vízoszlop magass. 2·29^m.

Szlatoria (Kolibicza) : 1 sóskút a «Slatoria» nevű havason a «sub piátrá lui Orbán» nevű helyen, a Borgo-Besztercezi határban. Merítés ideje : 1882 augusztus 10-én, délután 1 órakor. Hőm. °C-ban : Lev. 13·75° ; víz 10°. Sűrűség : 1·1722. Lúgossági fok : 4·1°. Szilárd alkatrész %-okban : 22·66. Chlor tartalom %-okban : 13·40. Tartalma : Na, Ca, Mg, Fe, HCl, H₂SO₄, CO₂. Ad 24 óra alatt 3 ‰ folyadékot, melyben 67·98 *h/g* szilárd alkatrész van. Színtelen és szagtalan. Z. a. v. h. e. és m. o. szét. A kút mélysége 3·80, a vízoszlop magass. 0·30^m.

V. CSIK MEGYE.

1. Csik-szépvízi járás.

Csik-Gyimes-Bükk : A sóskút a bükki oláh templomtól É-ra a patak mentén 1900 méternyire. Merítés ideje : 1882. évi július 8., délelőtt 10 órakor. Hőm. °C-ban : Lev. 15° ; víz 6·25°. Sűrűség : 1·0572. Lúgossági fok : 1·4°. Szilárd alkatrész %-okban : 8·09. Chlor tartalom %-okban : 4·53. Tartalma : Na, Ca, Mg, Str, Fe, HCl, CO₂. Jod és brom. Talált chloralkali %-ban : 5·32. A szil. alk. chloralk. tart. %-okban : 65·76. Ad 24 óra alatt 2·0 ‰ folyadékot, melyben 16·18 *h/g* szilárd alkatrész van. Hatósági felügyelet alatt áll.

Tarharasi sóspatak. Merítés ideje : 1882. évi július 8., délután 5 órakor. Hőm. °C-ban : Lev. 20° ; víz 5°. Sűrűség : 1·1307. Szilárd alkatrész %-okban : 18·00. Chlor tartalom %-okban : 10·11. Tartalma : Na, Ca, Mg, Str, Fe, HCl, CO₂. Jod és brom van benne. Talált chloralkali %-okban : 12·00. A szil. alk. chloralk. tart. %-ban : 66·66. Ad 24 óra alatt 0·5 ‰ folyadékot, melyben 9·00 *h/g* szilárd alkatrész van. Színtelen és szagtalan, nem használtatik.

Sósforrás. Hosszú havason Rakottyás halas patakában 3 sósforrás van.

Csik Szépvíz (Tatárbükk, Csüvés, Kostelek) : 1 sósforrás a község keleti részén a «Keeskés telek» nevű helyen. Merítés ideje : 1882. évi július 15., délelőtt 7 órakor. Hőm. °C-ban : Lev. 11·25° ; víz 6·25. Sűrűség : 1·0098. Szilárd alkatrész %-okban : 1·44. Chlor tartalom %-okban : 0·74. Tartalom : Na, Ca, Mg, Str, Fe, HCl, CO₂. Jod és brom van benne. Ad 24 óra alatt 4·50 ‰ folyadékot, melyben 6·48 *h/g* szilárd alkatrész van. Nem használtatik, de hatósági felügyelet alatt áll, kénkömény szagú, barna csapadékkal.

VI. FOGARAS MEGYE.

1. Sárkányi járás.

Alsó-Komána (Komána din zsosz) : 1 sóskút a községtől É-ra 800 méternyire. Nem használtatik, mintán nagyobb mennyiségű édesvízi forrás fakad beléje.

Grid : 1 sóskút a községtől 1 kilométernyire Persány felé, a «Pischora» nevű hegy déli oldalán a «Valeá szlátini» nevű helyen. Merítés ideje : 1882. évi június hó 11., délelőtt 8 órakor. Hőm. °C-ban : Lev. 23·25° ; víz 10·75°. Sűrűség : 1·0707.

Szilárd alkatrész %-okban : 9·49. Tartalma : Na, Ca, Mg, Fe, HCl, H₂SO₄, CO₂. Jod van benne. Talált chloralkali %-ban : 8·41. A szil. alk. chloralk. tart. %-ban : 88·62. Ad 24 óra alatt 148·50 $\mathcal{H}$ folyadékot, melyben 1409·26 $\frac{h}{g}$ szilárd alkatrész van. Színtelen és szagtalan. Z. a. v. és h. e. m. o. szét, háztartásban használják. A kút mélysége 3·79^m.

Paró (Páreu) : 1 sóskút a községben a templomtól D-re 225 méternyire. Merítés ideje : 1882. évi június hó 12., délelőtt 8 órakor. Hőm. °C-ban : Levegő 17·50° ; víz 11·25°. Sűrűség : 1·0411. Szilárd alkatrész %-ban : 5·51. Tartalom : Na, Ca, Mg, Fe, HCl, H₂SO₄, CO₂. Jod és brom van benne. Talált chloralkali %-ban : 5·16. A szil. alk. chloralk. tart. %-ban : 93·65. Ad 24 óra alatt 149·76 $\mathcal{H}$ folyadékot, melyben 825·17 $\frac{h}{g}$ szilárd alkatrész van. Színtelen és szagtalan. Z. a. v. és h. e. m. o. szét, háztartásban használják. A kút mélysége 2·84^m.

Persány (Persianu) : 1 sóskút, 1 sóforrás a községtől 2 kilométernyire a «Picsora» nevű hegy déli oldalán. Merítés ideje : 1882 június 11., délelőtt 9 óra. Hőm. °C-ban : Lev. 23·75° ; víz 10·75°. Sűrűség : 1·0440. Szilárd alkatrész %-okban : 5·86. Tartalom : Na, Ca, Mg, Fe, HCl, H₂SO₄, CO₂. Jod van benne gyengén. Talált chloralkali %-okban : 5·46. A szil. alk. chloralk. tart. %-ban : 93·17. Ad 24 óra alatt 262·72 $\mathcal{H}$ folyadékot, melyben 1539·54 $\frac{h}{g}$ szilárd alkatrész van. Színtelen és szagtalan. Z. a. v. és h. e. m. oszt. szét, háztartásban használják. A kút mélysége 2·30, a vízoszlop magass. 2·28^m.

Új-Sinka (Neu-Schinka, Sinka nove) : 1 sóskút, 4 sóforrás. Az első a községtől DNy-ra 500 méternyire, a Paró szárútá nevű hegy oldalában ; a 4 forrás a községtől D-re 560 méternyire. Ad 24 óra alatt 7·690 $\mathcal{H}$ folyadékot. Z. a. v. és h. e. m. oszt. szét, háztartásban használják.

2. Árpási járás.

Alsó-Porumbak (Porumbáku din zszos) : 1 sóskút a templomtól D-re 1 kilométernyire a «Glod határu din szusz» nevű helyen. Merítés ideje : 1882. évi július hó 7., délelőtt 10 órakor. Hőm. °C-ban : Lev. 16·25° ; víz 13·75°. Sűrűség : 1·0470. Lúgossági fok : 8·2°. Szilárd alkatrész %-ban : 6·48. Chlor tartalom %-ban : 3·86. Tartalma : Ca, Na, Mg, HCl, H₂SO₄, CO₂. Talált chloralkali %-okban : 6·24. A szil. alk. chloralk. tart. %-ban : 96·29. Ad 24 óra alatt 0·46 $\mathcal{H}$ folyadékot, melyben 29·80 $\frac{h}{g}$ szilárd alkatrész van. Színtelen és szagtalan. Z. a. v. és h. e. m. o. szét, háztartásban használják. A kút mélysége 3·79^m.

Szeráta (Szaráta) : 1 sóskút, 1 forrás. A kút az országút mellett a templomtól $\frac{1}{4}$ órányira a «drica szelistei» nevű helyen, a forrás a templomtól D-re félóránnyira. Merítés ideje : 1882. évi július hó 4., délben 12 órakor. Hőm. °C-ban : Lev. 18·75° ; víz 13·75°. Sűrűség : 1·0090. Lúgossági fok : 4·8°. Szilárd alkatrész %-ban : 1·24. Chlor tartalom %-okban : 0·71. Ad 24 óra alatt 0·39 $\mathcal{H}$ folyadékot. Színe, szaga nincs. Z. a. v. h. e. m. oszt. szét, háztartásban használják. A kút mélysége 2·81^m.

VII. HÁROMSZÉK MEGYE.

1. Kézdi alsó járás.

Alsó-Torja: Merítés ideje: 1882. évi október hó 13. Hőm. °C-ban: Lev. 17·50°; víz 13·25°. Sűrűség: 1·0074. Szilárd alkatrész %-okban: 1·10. Chlortartalom ‰-okban: 0·38.

Sósmező: 3 forrás. I. A községtől ÉNy-ra az országúttól 70 méternyire a temető alatt, a «Nagyszeg» nevű fekvőségen. Merítés ideje: 1882. évi augusztus 9., délután 7 órakor. Hőm. °C-ban: Lev. 14°, víz 12·50°. Sűrűség: 1·0178. Lúgossági fok: 46·0°. Szilárd alkatrész ‰-okban: 2·30. Chlortartalom ‰-okban: 1·23. Jod van benne. Ad 24 óra alatt 10·00 ‰/g folyadékot, melyben 23·0 ‰/g szilárd alkatrész van.

II. «Hallás» nevű helyen Flora mezőben levő sósvíz forrása. Merítés ideje: 1882. évi augusztus hó 9., délután 7 órakor. Hőm. °C-ban: Lev. 14°; víz 12·50°. Sűrűség: 1·0739. Lúgossági fok: 7·0°. Szilárd alkatrész %-okban: 9·80. Chlortartalom ‰-okban: 5·70. Ad 24 óra alatt 2·40 ‰/g folyadékot, melyben 23·52 ‰/g szilárd alkatrész van.

III. «Hallás fő» nevű völgyben a «Leánymező» felé fekvő forrás. Merítés ideje: 1882. évi augusztus 9. Hőm. °C-ban: Lev. 18·75°; víz 16·25°. Sűrűség: 1·0504. Lúgossági fok: 7·0°. Szilárd alkatrész %-okban: 6·90. Chlortartalom ‰-okban: 3·69. Tartalma: Na, Ca, Mg, Fe, HCl, H₂SO₄, CO₂. Ad 24 óra alatt 2·40 ‰/g folyadékot, melyben 16·56 ‰/g szilárd alkatrész van.

2. Orbai járás.

Dobroszlava: Merítés ideje: 1883. évi július hó 26., délelőtt 10 órakor. Hőm. °C-ban: Lev. 25°; víz 17·50°. Sűrűség: 1·1004. Lúgossági fok: 22·4°. Szilárd alkatrész %-okban: 13·42. Chlortartalom ‰-okban: 7·78.

Murdán: Merítés ideje: 1883. évi július hó 26., reggel 7 órakor. Hőm. °C-ban: Lev. 17·50°; víz 10·0°. Sűrűség: 1·1269. Szilárd alkatrész ‰-okban: 16·90. Chlortartalom ‰-okban: 9·82.

Kovászna: A sóforrás a romániai havasok között van, ritkán lehet hozzá jutni. Pontosabb adat nem érkezett be, azonban nem valószínű, hogy Dobroszlava és Murdán Kovásznához tartoznak.

VIII. KIS-KÜKÜLLŐ MEGYE.

1. Dicső-sz.-mártoni járás.

Alsó-Bajom (Bunnesdorf, Bojánu): 1 sóskút a községtől ÉNy-ra a szőlők aljában 8·25 méternyire. Merítés ideje: 1882. évi június 14., délelőtt 11 órakor. Hőm. °C-ban: Lev. 17·50°; víz 17·50°. Sűrűség: 1·0105. Szilárd alkatrész %-ban: 1·44. Chlortartalom ‰-okban: 0·76. Ad 24 óra alatt 8·80 ‰/g folyadékot, melyben 12·67 ‰/g szilárd alkatrész van. Szagtalan és színtelen. Z. a. v. és h. e. m. oszt. szét. A kút mélysége 4·25^m.

Felső Bajom (Basen, Bázna, Bassen, Bázne): 1 sóskút a községtől DK-re a «Baungarten» völgyben. Közelében fürdő van. Merítés ideje: 1882. évi július hó 14., délután 4 órakor. Hőm. °C-ban: Lev. 12·50°; víz 11,25°. Sűrűség: 1·0487. Szilárd alkatrész % -okban: 6·68. Clhortartalom % -okban: 4·05. Jod van benne. Ad 24 óra alatt 11·00 $\mathcal{H}$ folyadékot, melyben 73·48 h/g szilárd alkatrész van. Színtelen, kénkömény szagú, fekete csapadék. Z. a. v. és h. e. m. oszt. szét. A kút mélysége 5·68^m.

Bogács (Bogeschdorf, Bogátsiá): 1 sóskút a községtől ÉNy-ra 3 kilométernyire a «Malom» réten. Merítés ideje: 1882. évi július hó 12., délután 7 órakor. Hőm. °C-ban: Lev. 17°; víz 12·50°. Sűrűség: 10·389. Szilárd alkatrész % -okban: 5·36. Clhortartalom % -okban: 3·21. Jod van benne. Ad 24 óra alatt 5·50 $\mathcal{H}$ folyadékot, melyben 29·48 h/g szilárd alkatrész van. Színtelen, kénkömény szagú, fekete csapadékkal Z. a. v. és h. e. m. oszt. szét. A kút mélysége 3·79^m.

Borzás (Boziás): 1 sóskút a községtől D-re 2300 méternyire a «Zeketora» határ aljában. Merítés ideje: 1882. évi július hó 3., délután 4 órakor. Hőm. °C-ban: Lev. 17·50°; víz 12·50°. Sűrűség: 1·0587. Szilárd alkatrész % -okban: 8·02. Clhortartalom % -okban: 4·78. Jod van benne. Ad 24 óra alatt 5·12 $\mathcal{H}$ folyadékot, melyben 41·06 h/g szilárd alkatrész van. Színtelen, kénkömény szagú fekete csapadékkal. Z. a. v. és h. e. m. oszt. szét. A kút mélysége 3·50^m.

Harangláb: 1 sóskút a községben a «sós patak» nevű forrás mellett. Merítés ideje: 1882. évi július hó 6., reggel 6 órakor. Hőm. °C-ban: Lev. 17·50°; víz 15°. Sűrűség: 1·0037. Szilárd alkatrész % -okban: 0·49. Clhortartalom % -okban: 0·22. Jod van benne. Ad 24 óra alatt 1·37 $\mathcal{H}$ folyadékot, melyben 0·66 h/g szilárd alkatrész van. Színtelen, kénkömény szagú fekete csapadékkal Z. a. v. és h. e. m. oszt. szét.

Királyfalva (Krújfálen): 1 sóskút a községtől É-ra 1700 méternyire a «Bagyos» nevű helyen. Be van dugva. Nem használtatik.

Küküllővár (Kockelburg, Csetátye de báltá): 1 sóskút a községtől K-re 550 méternyire a «sós gödör» nevű helyen. Merítés ideje: 1882. évi július 11., délután 5 órakor. Sűrűség: 1·0734. Lúgossági fok: 3·6°. Szilárd alkatrész % -okban: 10·02. Clhortartalom % -okban: 6·05. Jod van benne. Ad 24 óra alatt 360 $\mathcal{H}$ folyadékot, melyben 36·07 h/g szilárd alkatrész van. Színtelen és szagtalan. Z. a. v. és h. e. m. oszt. szét. A kút mélysége 3·5^m.

Magyar-Kis-Sáros (Schärschken): 1 sóskút a községben a «Sós patak» nevű helyen. Merítés ideje: 1882. évi július 3., délután 2 órakor. Hőm. °C-ban: Lev. 16·25°; víz 12·50°. Sűrűség: 1·0211. Szilárd alkatrész % -okban: 2·91. Clhortartalom % -okban: 1·69. Jod van benne. Ad 24 óra alatt 2·37 $\mathcal{H}$ folyadékot, melyben 6·89 h/g szilárd alkatrész van. Színtelen és szagtalan. Z. a. v. és h. e. m. o. szét. A kút mélysége 3·75^m.

Szőkefalva (Szenkú): 1 sóskút a községtől D-re 2 kilométernyire, a «telek» nevű határon. Merítés ideje: 1882. évi július hó 3., délután 3 $\frac{1}{2}$ órakor. Hőm. °C-ban: Lev. 16·25°; víz 15°. Sűrűség: 1·0365. Szilárd alkatrész % -okban: 5·02. Clhortartalom % -okban: 2·95. Jod van benne. Ad 24 óra alatt 4·24 $\mathcal{H}$ folyadékot, melyben 21·28 h/g szilárd alkatrész van. Színtelen és szagtalan. Z. a. v. és h. e. m. o. szét. A kút mélysége 4·39^m.

Vámos-Gálfalva: 1 sóskút, 1 forrás a községtől K-re 1800 méternyire.

Merítés ideje: 1882. évi július hó 10., délelőtt 12 órakor. Hőm. °C-ban: Lev. 33·75°; víz 15·75°. Sűrűség: 1·0274. Szilárd alkatrész anyag %-okban: 3·84. Clhortartalom %-okban: 2·24. Jod van benne. Ad 24 óra alatt 15·4 $\frac{h}{g}$ folyadékot, melyben 5·91 szilárd alkatrész van. Színtelen, kénkömény szagú fekete csapadékkal. Z. a. v. c. h. e. m. o. szét. A kút mélysége 3·75^m,

2. Radnóthi járás.

Buzás-Besenyő (Besenyeu): 1 sóskút a község szélén az út mellett. Merítés ideje: 1882. évi június hó 12., délután 2 órakor. Hőm. °C-ban: Lev. 20°; víz 14·50°. Sűrűség: 1·0416. Szilárd alkatrész %-okban: 5·72. Clhortartalom %-okban: 3·29. Jod van benne. Ad 24 óra alatt 4·98 $\frac{h}{g}$ folyadékot, melyben 28·48 $\frac{h}{g}$ szilárd alkatrész van. Színtelen, kénkömény szagú fekete csapadékkal. Z. a. v. és h. e. m. o. szét. A kút mélysége 7·20^m;

Gyulás (Gyulus): 1 bedugott sóskút a községtől 3500 méternyire É-ra.

Kerellő (Kerülő, Tjirileu, Chirileu): 1 sóskút a községtől É-ra 1350 méternyire. Merítés ideje: 1882. évi július 4., délután 5 órakor. Hőm. °C-ban: Lev. 20°; víz 16·25°. Sűrűség: 1·0359. Szilárd alkatrész %-okban: 4·96. Clhortartalom %-okban: 2·96. Jod van benne. Ad 24 óra alatt 1·20 $\frac{h}{g}$ folyadékot, melyben 5·95 $\frac{h}{g}$ szilárd alkatrész van. Színtelen, kénkömény szagú. Z. a. v. és h. e. m. o. szét. A kút mélysége 4·24^m.

Kerellő-Szt-Pál: 2 sóskút a községtől 1170 méternyire K-felé. Be vannak dugva. Nem használtatnak.

Ugra: 1 sóskút a községtől Ny-ra a vasúti töltés mellett. Merítés ideje: 1882. évi június hó 11., délután 4 órakor. Hőm. °C-ban: Lev. 23·75°; víz 13·75°. Sűrűség: 1·0136. Szilárd alkatrész %-okban: 1·86. Clhortartalom %-okban: 1·09. Jod van benne. Ad 24 óra alatt 0·96 $\frac{h}{g}$ folyadékot, melyben 0·78 $\frac{h}{g}$ szilárd alkatrész van. Színtelen, gyengén kénkömény szagú. Z. a. v. és h. e. m. o. szét. A kút mélysége 7·58^m.

Vidrászeg: 1 sóskút a községtől K-re 1200 méternyire. Merítés ideje: 1882. évi július hó 4., délután 6 órakor. Hőm. °C-ban: Lev. 20°; víz 15°. Sűrűség: 1·0026. Szilárd alkatrész %-okban: 0·35. Clhortartalom %-okban: 0·14. Jod van benne. Ad 24 óra alatt 2·22 $\frac{h}{g}$ folyadékot, melyben 0·77 $\frac{h}{g}$ szilárd alkatrész van. Színtelen. Z. a. v. és h. e. m. o. szét. Mélysége 3·79^m.

3. Hosszuaszói járás.

Betlen-Szt-Miklós (Klossdorf, Szint Mikleus): 1 sóskút a község északi részén, a cigánysoron az unitárius templomtól 100 méternyire. Merítés ideje: 1882. évi augusztus hó 24., délután 2 órakor. Hőm. °C-ban: Lev. 33·75°; víz 11·25°. Sűrűség: 1·0154. Szilárd alkatrész %-okban: 2·12. Clhortartalom %-okban: 1·22. Jod van benne. Ad 24 óra alatt 20·80 $\frac{h}{g}$ folyadékot, melyben 44·09 $\frac{h}{g}$ szilárd alkatrész van. Színtelen, gyengén kénkömény szagú. Z. a. v. és h. e. m. o. szét. A kút mélysége 3·60, a vízoszlop magass. 2·20^m.

Kis-Iklód (Mikluden): 1 sóskút a községtől Ny-ra 2¹/₂ kilométernyire az úgynevezett «Intre pereu» völgyben a kaszálók között. Merítés ideje: 1882.

évi augusztus hó 17., déli 12 órakor. Hőm. °C-ban : Lev. 28'75°; víz 12'50°. Sűrűség : 1'0688. Szilárd alkatrész ‰-okban : 9'37. Clhortartalom ‰-okban : 5'42. Tartalom : Na, Ca, Mg, HCl, H₂SO₄, CO₂. Ad 24 óra alatt 13'20 ‰ folyadékot, melyben 123'68 ‰ szilárd alkatrész van. Szintelen, kénkömény szagú. Z. a. v. és h. e. m. o. szét. Mélysége 3'08, a vízoszlop magass. 2'90^m.

IX. KOLOZS MEGYE.

1. Mező-örményesi járás.

Budatelke (Budatyelik) : 1 sóskút a községtől DK-re a «*dođu szaratului*» nevű helyen. Merítés ideje : 1882. augusztus hó 9. este. Hőm. °C-ban : Lev. 22'50° víz 15°. Sűrűség : 1'0183. Szilárd alkatrész ‰-okban : 2'52. Clhortartalom ‰-okban : 1'49. Jod van benne. Ad 24 óra alatt 30'00 ‰ folyadékot, melyben 75'60 ‰ szilárd alkatrész van. Szintelen és szagtalan. Z. a. v. h. e. m. o. szét.

Mező-Szt-György (Szingt-Zsorsz) : 1 sóskút a falu északi felében a «*lă ztupăture*» nevű helyen. Merítés ideje : 1882. augusztus 7., d. u. 5 óra. Hőm. °C-ban : Lev. 21'25°; víz 13'75°. Sűrűség : 1'0346. Szilárd alkatrész ‰-okban : 4'77. Clhortartalom ‰-okban : 2'85. Jod van benne. Ad 24 óra alatt 5'28 ‰ folyadékot, melyben 25'18 ‰ szilárd alkatrész van. Szintelen, kénkömény szagú, valószínűleg bomlás eredménye. Z. a. v. h. e. m. o. szét. A kút mélysége 2, a vízoszlop magass. 1^m.

2. Mócsi járás.

Alsó-Zsuk (Zsuku din zszosz, Sukk) : 1 sóskút a községtől D-re 4 kilométernyire a «*Rétes*» nevű völgyben. Merítés ideje : 1882 augusztus 13., délelőtt 8 óra. Hőm. °C-ban : Lev. 26'25°; víz 14'50°. Sűrűség : 1'1431. Lúgossági fok : 8'5°. Szilárd alkatrész ‰-okban : 18'99. Clhortartalom ‰-okban 11'15. Tartalma : Na, Ca, Mg, Fe, HCl, H₂SO₄, CO₂. Ad 24 óra alatt 16'50 ‰ folyadékot, melyben 313'33 ‰ szilárd alkatrész van. Szintelen és szagtalan. Z. a. v. és h. e. m. oszt. szét.

Felső-Zsuk (Zsuku din szusz) : 1 sóskút a községtől DK-re 4 kilométernyire a sóréten. Merítés ideje : 1882 augusztus 13., délelőtt 11 óra. Hőm. °C-ban : Lev. 21'25°; víz 14'50°. Sűrűség : 1'1495. Lúgossági fok : 7'7°. Szilárd alkatrész ‰-okban : 19'79. Clhortartalom ‰-okban : 11'78. Tartalma : Na, Ca, Mg, Fe, HCl, H₂SO₄, CO₂. Ad 24 óra alatt 17'80 ‰ folyadékot, melyben 352'26 ‰ szilárd alkatrész van. Szintelen és szagtalan. Z. a. v. és h. e. m. oszt. szét.

Gyulatelke (Sulyatyelek) : 1 sóskút, 1 sósforrás. A kút a községtől É-re 3 kilométernyire, a sósforrás a kút mellett fekszik. Merítés ideje : 1882 augusztus 9. délelőtt 10 órakor. Hőm. °C-ban : Lev. 20°; víz 13'75°. Sűrűség : 1'2021. Lúgossági fok : 5'5°. Szilárd alkatrész ‰-okban : 26'36. Clhortartalom ‰-okban : 15'59. Tartalma : Na, Ca, Mg, Fe, HCl, H₂SO₄, CO₂. Talált chloralkali ‰-okban : 25'79. A szil. alk. chloralk. tart. ‰-okban : 97'83. Ad 24 óra alatt 8'64 ‰ folyadékot, melyben 227'75 ‰ szilárd alkatrész van. Szintelen és szagtalan. Z. a. v. és h. e. m. o. szét.

Katona (Ketyina) : 1 sóskút a községtől D-re 2 kilométernyire a völgyben. Merítés ideje : 1882 augusztus hó 14., délelőtt 9 óra. Hőm. °C-ban : Lev. 23'75°,

víz 15° . Sűrűség: 1·0196. Szilárd alkatrész %-okban: 2·67. Clortartalom %-okban: 1·56. Jod van benne. Ad 24 óra alatt 22·80 $\mathcal{H}$ folyadékot, melyben 60·87 h/g szilárd alkatrész van. Szintelen és kénkönenyszagú volt fekete csapadékkal. Z. a. v. és h. e. m. o. szét.

Köteland (Gedelina): 1 sóskút, 1 forrás. A kút a községtől D-re 2 kilométernyire a sóstéren; a forrás a kút mellett 20 méternyire. Merítés ideje: 1882. év aug. 13., délelőtt 9 órakor. Hőm. $^{\circ}\text{C}$ -ban: Lev. $21^{\circ}25'$; víz $13^{\circ}75'$. Sűrűség: 1·2048. Lúgossági fok: $9^{\circ}6'$. Szilárd alkatrész %-okban: 26·50. Clortartalom %-okban: 15·72. Tartalma: Na, Ca, Mg, Fe, HCl, H_2SO_4 , CO_2 . Talált choralkali %-okban: 26·18. A szil. alk. chloralk. tart. %-okban: 98·79. Ad 24 óra alatt 17·00 $\mathcal{H}$ folyadékot, melyben 450·50 h/g szilárd alkatrész van. Szintelen és szagtalan. Z. a. v. és h. e. m. oszt. szét.

Marokháza: 1 sóskút. Merítés ideje: 1882. augusztus 8. délelőtt 9 órakor. Hőm. $^{\circ}\text{C}$ -ban: Lev. 20° ; víz $13^{\circ}75'$. Sűrűség: 1·1254. Ad 24 óra alatt 30·00 $\mathcal{H}$ folyadékot. Kellemetlen szagú, sárgás folyadék, ugy látszik, trágyával van bedugva.

Visa: 1 sóskút a faluban a templomtól 22 méternyire. Merítés ideje: 1882. augusztus 13. délelőtt 11 órakor. Hőm. $^{\circ}\text{C}$ -ban: Lev. $21^{\circ}25'$; víz $13^{\circ}75'$. Sűrűség: 1·0461. Lúgossági fok: $11^{\circ}8'$. Szilárd alkatrész %-okban: 6·31. Clortartalom %-okban: 3·48. Ad 24 óra alatt 16·50 $\mathcal{H}$ folyadékot, melyben 104·11 h/g szilárd alkatrész van. Szintelen és szagtalan. Z. a. v. és h. e. m. oszt. szét.

3. Kolozsvári járás.

Ajton: 1 sóskút a községtől K-re 3 kilométernyire a «Sós» nevű helyen, a völgy É-i részén. Merítés ideje: 1883. évi szeptember 25., délután 1 órakor. Hőm. $^{\circ}\text{C}$ -ban: Lev. $21^{\circ}25'$; víz $13^{\circ}75'$. Sűrűség: 1·0368. Szilárd alkatrész %-okban: 5·19. Clortartalom %-okban: 3·02. Jod van benne. Ad 24 óra alatt 0·50 $\mathcal{H}$ folyadékot, melyben 2·59 h/g szilárd alkatrész van.

Aphida: 1 sóskút a Sztánai vasúti vonal baloldalán, a töltéstől 7 méternyire. Merítés ideje: 1882. évi június 16. Hőm. $^{\circ}\text{C}$ -ban: Lev. $21^{\circ}25'$; víz $11^{\circ}25'$. Sűrűség: 1·1146. Lúgossági fok: $8^{\circ}6'$. Szilárd alkatrész %-okban: 15·43. Clortartalom %-okban: 9·09. Tartalma: Na, Ca, Mg, Fe, HCl, H_2SO_4 , CO_2 . Talált chloralkali %-okban: 15·26. A szil. alk. chloralk. tart. %-okban: 98·89. Ad 24 óra alatt 2·60 $\mathcal{H}$ folyadékot, melyben 40·11 h/g szilárd alkatrész van. Szintelen és szagtalan. Háztartásban használják. Z. a. v. és h. e. m. oszt. szét. A kút mélysége 3 méter.

Bonczhida: 1 sóskút a községtől D-re 4 kilométernyire. Merítés ideje: 1882. évi augusztus hó 12., délután 7 órakor. Hőm. $^{\circ}\text{C}$ -ban: Lev. $21^{\circ}25'$; víz 15° . Sűrűség: 1·1199. Lúgossági fok: $12^{\circ}7'$. Szilárd alkatrész %-okban: 16·07. Clortartalom %-okban: 9·44. Tartalma: Na, Ca, Mg, Fe, HCl, H_2SO_4 , CO_2 . Talált chloralkali %-okban: 15·52. A szil. alk. chloralk. tart. %-okban: 96·17. Ad 24 óra alatt 19·00 $\mathcal{H}$ folyadékot, melyben 305·33 h/g szilárd alkatrész van. Szintelen és szagtalan. Z. a. v. és h. e. m. oszt. szét, háztartásban használják.

Bós: 1 sóskút. Merítés ideje: 1882. év augusztus hó 8-án, délelőtt 11 órakor. Hőm. $^{\circ}\text{C}$ -ban: Lev. 20° ; víz 15° . Sűrűség: 1·0997. Lúgossági fok: $9^{\circ}8'$. Szilárd alkatrész %-okban: 13·51. Clortartalom %-okban: 8·08. Tartalma: Na,

Ca, Mg, Fe, HCl, H₂SO₄, CO₂. Talált chloralkali %-okban : 13·13. A szil. alk. chloralk. tartalma %-okban : 97·19. Ad 24 óra alatt 10·00 ‰ folyadékot, melyben 135·10 ^h/_g szilárd alkatrész van.

Dezmér (Gyezmir) : 1 sóskút, 3 forrás. A kút a községtől D-re, a források a «gyálu budus touluj» nevű völgyben, az őrháztól 86 méternyire. Merítés ideje : 1882. június hó 16., délután 1 órakor. Hőm. °C-ban : Lev. 18·75° ; víz 11·25°. Sűrűség : 1·1907. Lúgossági fok : 11·3°. Szilárd alkatrész %-okban : 24·81. Chlor tartalom %-okban : 14·72. Tartalma : Na, Ca, Mg, Fe, HCl, H₂SO₄, CO₂. Talált chloralkali %-okban : 24·28. A szil. alk. chloralk. tart. %-okban : 97·86. Ad 24 óra alatt 1·90 ‰ folyadékot, melyben 47·13 ^h/_g szilárd alkatrész van. Színtelen és szagtalan. Z. a. v. és h. e. m. oszt. szét. A források be vannak tömve, a völgy sókibuvásos. A kút mélysége 4, a vízoszlop magass. 2^m.

Györgyfalva : 1 sóskút Pata mellett. Merítés ideje : 1882 június hó 9., délelőtt 10 órakor. Hőm. °C-ban : Lev. 26·25° ; víz 12·50°. Sűrűség : 1·1951. Szilárd alkatrész %-okban : 25·54. Chlor tartalom %-okban : 15·14. Tartalma : Na, Ca, Mg, Fe, HCl, H₂SO₄, CO₂. Talált chloralkali %-okban : 24·98. A szil. alk. chloralk. tart. %-okban : 97·80. Ad 24 óra alatt 3·20 ‰ folyadékot, melyben 81·72 ^h/_g szilárd alkatrész van. Színtelen és szagtalan. Z. a. v. és h. e. m. oszt. szét.

Kolozs (Kozsokná) : 1 sóskút, 5 forrás, 1 beomlott sóbánya. A *sóskút* a várostól K-re 1 kilométernyire a «sótéren» ; 3 *forrás* a várostól D-re 5 kilométernyire a «Borjuk tóba» nevű helyen ; 2 *forrás* a várostól 6 kilométernyire van ; a beomlott sóbánya a várostól K-re a «Gabo bánya» nevű helyen létezik. Merítés ideje : *sóskút* 1882 augusztus 7., délelőtt 10 óra. Hőm. °C-ban : Lev. 32·50° ; víz 15°. Sűrűség : 1·2052. Szilárd alkatrész %-okban : 26·49. Chlor tartalom %-okban : 15·86. Talált chloralkali %-okban : 26·11. A szil. alk. chloralk. tart. %-okban : 98·03. Színtelen és szagtalan. Z. a. v. és h. e. m. oszt. szét.

Kolozsvár (Klausenburg, Kluzs) : 4 nagy és több apró sóforrás. Feksznek a *telekjárki* völgyben, Kolozsvártól É-ra, a *taresai* völgyben Kolozsvártól K-re az őrháztól 350 méternyire ; a *sopori* völgyben Kolozsvártól K-re az őrháztól 750 méternyire ; a *kantapataki* völgyben Kolozsvártól D-re az őrháztól 100 méternyire. Be vannak tömve és felügyelet alatt állanak.

Korpád : 1 sóskút, 1 sóforrás. A kút a községtől D-re 3 kilométernyire ; a forrás a kúttól 75 méternyire. Merítés ideje : 1882. augusztus 7. délelőtt 9 óra. Sűrűség : 1·1422. Szilárd alkatrész %-okban : 18·87. Chlor tartalom %-okban : 11·35. Lúgossági fok : 4·82°. Ad 24 óra alatt 3·06 ‰ folyadékot, melyben 59·62 ^h/_g szilárd alkatrész van. Színtelen és szagtalan. Z. a. v. és h. e. m. oszt. szét.

Magyar-Felek (Alt-Flagen, Felák) : 1 sóskút a «két gabona» nevű hegy alatt, a községtől K-re. Merítés ideje : 1882 június hó 14., délelőtt 11 órakor. Hőm. °C-ban : Lev. 18·75° ; víz 11·25°. Sűrűség : 1·018066. Szilárd alkatrész %-okban : 2·35. Chlor tartalom %-okban : 1·32. Ad 24 óra alatt 17·40 ‰ folyadékot, melyben 40·89 ‰ szilárd alkatrész van. Színtelen és szagtalan. Z. a. v. h. e. m. oszt. szét, háztartásban. A kút mélysége 2^m.

Magyar-Kara : 1 sóskút a községtől D-re két kilométernyire. Merítés ideje : 1882. augusztus 8., este 6 órakor. Hőm. °C-ban : Lev. 17·50° ; víz 12·50°. Sűrűség : 1·0915. Lúgossági fok : 8·0°. Szilárd alkatrész %-okban : 12·49. Chlor tartalom %-okban : 7·35. Tartalma : Na, Ca, Mg, Fe, HCl, H₂SO₄, CO₂. Talált chloralkali

%-okban : 11·88. A szil. alk. chloralk. tart. %-okban : 95·11. Ad 24 óra alatt 4·80 ‰
folyadékot, melyben 59·95 *h/g* szilárd alkatrész van. Színtelen és szagtalan. Z. a. v.
és h. e. m. o. szét, háztartásban használják.

Örmező (Jur) : 1 sóskút, 1 sósforrás. A kút a községtől ÉK-re 4 kilométer-
nyire, a forrás a kút mellett van. Merítés ideje : 1882 augusztus 7., délelőtt
11 órakor. Hőm. °C-ban : Lev. 15°, víz 15·25°. Sűrűség : 1·0557. Szilárd alkat-
rész %-okban : 7·62. Chlor tartalom %-okban : 4·46. Ad 24 óra alatt 7·14 ‰ folya-
dékot, melyben 54·40 *h/g* szilárd alkatrész van. Színtelen, kénkönenyszagú. Z. a.
v. és h. e. m. oszt. szét.

Pata : 1 sóskút, 1 sósfürdő. A kút a «dosz akna» és «sós oldal» között fekvő
völgyben, a községtől Ny-ra ; a sósfürdő a községtől Ny-ra a «Csiricsó» halmok
között van. Merítés ideje : 1882 június hó 9. délelőtt 10 órakor. Hőm. °C-ban :
Lev. 26·25° ; víz 12·50°. Sűrűség : 1·2030. Lúgossági fok : 6·1°. Szilárd alkatrész
%-okban : 26·32. Chlor tartalom %-okban : 15·73. Tartalma : Na, Ca, Mg, Fe, HCl,
H₂SO₄, CO₂. Talált chloralkali %-okban 25·77. A szil. alk. chloralk. tart. %-okban :
97·90. Ad 24 óra alatt 2·10 ‰ folyadékot, melyben 55·27 *h/g* szilárd alkatrész van.
Színtelen és szagtalan. Z. a. v. és h. e. m. oszt. szét. A kút mélysége 3^m.

Röd (Rogy, Rööd) : 1 sóskút a patai sóskút mellett. Merítés ideje : 1882
június 9., délelőtt 10 órakor. Hőm. °C-ban : Lev. 26·25° ; víz 12·50°. Sűrűség :
1·1967. Lúgossági fok : 3·8°. Szilárd alkatrész %-okban : 25·72. Chlor tartalom
%-okban : 15·26. Tartalma : Na, Ca, Mg, Fe, HCl, H₂SO₄, CO₂. Talált chloralkali
%-okban : 25·57. A szil. alk. chloralk. tart. %-okban : 99·41. Ad 24 óra alatt 4·50 ‰
folyadékot, melyben 115·74 *h/g* szilárd alkatrész van. Színtelen és szagtalan. Z. a.
v. h. e. m. oszt. szét.

Szamosfalva : 1 sóskút, 1 sóspatak. A kút a «Budurnus» nevű völgyben, a
községtől D-re a «Borzas» nevű hegytől 75 méternyire van ; a sóspatak a Szamosba
ömlik. Merítés ideje : 1882 június hó 9. reggel 8 órakor. Hőm. °C-ban : Lev. 25° ;
víz 11·25°. Sűrűség : 1·2052. Lúgossági fok : 5·8°. Szilárd alkatrész %-okban :
26·65. Chlor tartalom %-okban : 15·92. Tartalma : Na, Ca, Mg, HCl, H₂SO₄, CO₂.
Talált chloralkali %-okban : 25·67. A szil. alk. chloralk. tart. %-okban : 96·32.
Ad 24 óra alatt 8·50 ‰ folyadékot, melyben 226·52 *h/g* szilárd alkatrész van. Színe
sárgás, szagtalan. Z. a. v. és h. e. m. oszt. szét.

4. Tekei járás.

Bátos (Botsch) : 1 sóskút, 1 sósforrás. A kút a községtől ÉNy-ra, 1·5 kilome-
ternyire a «sós erdő» nevű helyen ; a forrás a kúttól K-re a «régí kis rét» nevű
helyen 375 méternyire a kúttól. Merítés ideje : 1882. évi július hó 5., délelőtt
8 órakor. Hőm. °C-ban : Lev. 21·25° ; víz 16·25°. Sűrűség : 1·1333. Lúgossági fok :
7·9°. Szilárd alkatrész %-okban : 17·89. Chlor tartalom %-okban : 10·57. Tartalma :
Na, Ca, Mg, Fe, HCl, H₂SO₄, CO₂. Talált chloralkali %-okban : 17·31. A szil. alk.
chloralk. tart. %-okban : 96·75. Ad 24 óra alatt 0·34 ‰ folyadékot, melyben 6·08
h/g szilárd alkatrész van. Színtelen és szagtalan. Háztartásban használják. Z. a. v.
és h. e. m. osztatik szét. A kút mélysége 8^m ; a vízoszlop magass. 3^m.

Nagy-Ida (Gross-Eidan, Idá Máro) : 1 sóskút az «As kuncse» nevű völgyben.
Merítés ideje : 1882 augusztus 4. délután 5 órakor. Hőm. °C-ban : Lev. 22·50° ;

víz 12.50° . Sűrűség: 1.0694. Lúgossági fok: 10.2° . Szilárd alkatrész %-okban: 9.43. Clortartalom %-okban: 5.62. Ad 24 óra alatt 9.60 $\mathcal{H}$ folyadékot, melyben 90.52 $\mathcal{H}$ szilárd alkatrész van. Szintelen és szagtalan. Zár alatt nincs, háztartásban használják. A kút mélysége 2.81 $\mathcal{M}$; a vízoszlop magass. 1.89 $\mathcal{M}$.

Paszmos (Passbusch): 1 sóskút a «váleá szlátini» nevű helyen. Merítés ideje: 1882 augusztus 5., délben 12 órakor. Hőm. $^\circ\text{C}$ -ban: Lev. 23.75° ; víz 13.75° . Sűrűség: 1.0553. Lúgossági fok: 10.2° . Szilárd alkatrész %-okban: 7.56. Clortartalom %-okban: 4.52. Ad 24 óra alatt 3.60 $\mathcal{H}$ folyadékot, melyben 27.21 $\mathcal{H}$ szilárd alkatrész van. Szintelen és szagtalan. Z. a. v. és h. e. m. osztatik szét. A kút mélysége 1.89 $\mathcal{M}$.

Szász-Péntek (Pintyik): 1 sóskút, 6 forrás. I. A sóskúta «váleá szlátini» nevű helyen. Merítés ideje: 1882 augusztus 4. délelőtt 8 órakor. Hőm. $^\circ\text{C}$ -ban: Lev. 21.25° ; víz 17.50° . Sűrűség: 1.1997. Lúgossági fok: 5.7° . Szilárd alkatrész %-okban: 25.95. Clortartalom %-okban: 15.48. Tartalma: Na, Ca, Mg, Fe, HCl, H_2SO_4 , CO_2 . Ad 24 óra alatt 12.48 $\mathcal{H}$ folyadékot, melyben 323.85 $\mathcal{H}$ szilárd alkatrész van. A kút mélysége 2.52 $\mathcal{M}$.

II. Forrás a «váleá szlátini» nevű helyen. Merítés ideje: 1882 augusztus 5-én, délelőtt 10 órakor. Hőm. $^\circ\text{C}$ -ban: Lev. 21.25° ; víz 21.25° . Sűrűség: 1.2022. Lúgossági fok: 8.6° . Szilárd alkatrész %-okban: 26.19. Chlor-tartalom %-okban: 15.79. Tartalma: Na, Ca, Mg, Fe, HCl, H_2SO_4 , CO_2 . Talált chloralkali %-okban: 25.76. A szil. alk. chloralk. tart. %-okban: 98.35. Szintelen és szagtalan. Z. a. v. és h. e. m. oszt. szét.

A többi források szárazak.

Vajola (Vela, Veilau, Vojla): 1 sóskút, 2 sóforrás.

I. A sóskút fekszik «im Riedø», a «Rothbaum» nevű helyen. Merítés ideje: 1882. évi augusztus 11., reggel 9 órakor. Hőm. $^\circ\text{C}$ -ban: Lev. 1.25° ; víz 15° . Sűrűség: 1.2020. Lúgossági fok: 4.9° . Szilárd alkatrész %-okban: 26.30. Clortartalom %-okban: 15.57. Tartalma: Na, Ca, Mg, Fe, HCl, H_2SO_4 , CO_2 . Ad 24 óra alatt 13.44 $\mathcal{H}$ folyadékot, melyben 353.47 $\mathcal{H}$ szilárd alkatrész van. Szintelen és szagtalan.

I. sóforrás a «Hinterm Flachsberg» nevű helyen. Merítés ideje: 1882., augusztus 10., este 7 órakor. Hőm. $^\circ\text{C}$ -ban: Lev. 22.50° ; víz 21.25° . Sűrűség: 1.0677. Szilárd alkatrész %-okban: 9.24. Clortartalom %-okban: 5.48.

II. sóforrás ugyanott. Merítés ideje: 1882 augusztus 11. reggel 8 órakor. Hőm. $^\circ\text{C}$ -ban: Lev. 18.75° ; víz 18.75° . Sűrűség: 1.0326. Szilárd alkatrész %-okban: 4.49. Clortartalom %-okban: 2.68.

X. MAROS-TORDA MEGYE.

1. Maros-menti járás.

Csitt-Szt-Iván: 1 sóskút a községtől Ny-ra 4 kilométernyire. Merítés ideje: 1883. június hó 15., délután 1 órakor. Hőm. $^\circ\text{C}$ -ban: Lev. 22.50° ; víz 12.50° . Sűrűség: 1.0125. Lúgossági fok: 10.3° . Szilárd alkatrész %-okban: 1.67. Clortartalom %-okban: 0.88. Szagtalan és szintelen. Z. a. v. és h. e. m. o. szét. A kút mélysége 2 $\mathcal{M}$; a vízoszlop magass. 1 $\mathcal{M}$.

Ikland: 1 sóskút a községtől K-re 1000 méternyire két völgy között. Merítés

ideje: 1883 június hó 16., délután 4 órakor. Hőm. °C-ban: Lev. 13·75° ? ; víz 27·50° ? Sűrűség: 1·0332. Szilárd alkatrész %-okban: 4·48. Chlortartalom %-okban: 2·72. Sárgás színű, kénkömény szagú fekete csapadékkal. Z. a. v. és h. e. m. o. szét. A kút mélysége 2^m; a vízoszlop magass. 1^m.

Koronka: 1 sóskút a községtől KÉK-re. Merítés ideje: 1883. június hó 7., délután 3 órakor. Hőm. °C-ban: Lev. 27·50° ; víz 10·75°. Sűrűség: 1·0136. Lúgos-sági fok: 5·3°. Szilárd alkatrész %-okban: 1·80. Chlortartalom %-okban: 1·05. Ad 24 óra alatt 7·00 $\mathcal{H}$ folyadékot, melyben 12·60 $\frac{h}{g}$ szilárd alkatrész van. Sárgás színű, gyengén kénhydrogén szagú. Z. a. v. és h. e. m. o. szét. A kút mélysége 5·50^m; a vízoszlop magass. 3·75^m.

Maros-Szt-György: 1 sóskút a községtől ÉNy-ra. Merítés ideje: 1883. június 5., délután 2 órakor. Hőm. °C-ban: Lev. 26·25° ; víz 11·25°. Sűrűség: 1·0130. Lúgos-sági fok: 8·3°. Szilárd alkatrész %-okban: 1·82. Chlortartalom %-okban: 1·0. Ad 24 óra alatt 6·50 $\mathcal{H}$ folyadékot, melyben 11·83 $\frac{h}{g}$ szilárd alkatrész van. Szagtalan és színtelen. Z. a. v. és h. e. m. o. szét. Mélysége 4·50^m; a vízoszlop magass. 3·25^m.

Nagy-Ernye: 1 sóskút a községtől D-re a «Székeshely» nevű helyen. Merítés ideje: 1883. június 6., délelőtt 8 órakor. Hőm. °C-ban: Lev. 22·50° ; víz 11·25°. Sűrűség: 1·0228. Lúgos-sági fok: 6·0°. Szilárd alkatrész %-okban: 3·02. Chlortar-talom %-okban: 1·85. Ad 24 óra alatt 8·00 $\mathcal{H}$ folyadékot, melyben 24·16 $\frac{h}{g}$ szilárd alkatrész van. Színtelen, kénkömény szagú fekete csapadékkal. Z. a. v. és h. e. m. o. szét. A kút mélysége 6^m; a vízoszlop magass. 4·30^m.

Székely-Sóspatak (Seussa): 1 sóskút a községtől D-re 1 kilométernyire. Merítés ideje: 1883. június 15., délelőtt 11 órakor. Hőm. °C-ban: Lev. 22·50° ; víz 17·50°. Sűrűség: 1·0359. Lúgos-sági fok: 9·6°. Szilárd alkatrész %-okban: 4·98. Chlortartalom %-okban: 2·66. Tartalma: Na, Ca, Mg, Fe; HCl, H₂ SO₄, CO₂. Talált chloralkali %-okban: 3·85. A szil. alk. chloralk. tart. %-okban: 77·30. Színtelen és szagtalan. Z. a. v. és h. e. m. o. szét. A kút mélysége 2^m; a vízoszlop magass. 1^m.

Tófalva: 1 sóskút a községtől D-re. Merítés ideje: 1882. június hó 6., délelőtt 10 órakor. Hőm. °C-ban: Lev. 23·75° ; víz 11·25°. Sűrűség: 1·0163. Lúgos-sági fok: 8·2°. Szilárd alkatrész %-okban: 2·24. Chlortartalom %-okban: 1·29. Ad 24 óra alatt 5·50 $\mathcal{H}$ folyadékot, melyben 12·32 $\frac{h}{g}$ szilárd alkatrész van. Színe sárgás, szagtalan. Z. a. v. és h. e. m. o. szét. A kút mélysége 5^m; a vízoszlop magass. 3·80^m.

2. Mezőségi járás.

Bazid: 1 sóskút a községtől K-re 600 méternyire. Merítés ideje: 1883. június hó 10., délután 2 órakor. Hőm. °C-ban: Lev. 30° ; víz 13·75°. Sűrűség: 1·0139. Lúgos-sági fok: 12·5°. Szilárd alkatrész %-okban: 1·94. Chlortartalom %-okban: 1·10. Színtelen, kénhydrogenszagú. Z. a. v. és h. e. m. o. szét. A kút mélysége 5 ; a vízoszlop magass. 4^m.

Mező-Kölpény: 1 sóskút a községtől K-re 450 méternyire. Merítés ideje: 1883. június 12., délelőtt 8 órakor. Hőm. °C-ban: Lev. 17·50° ; víz 12·50°. Sűrű-ség: 1·0380. Lúgos-sági fok: 7·4°. Szilárd alkatrész %-okban: 5·24. Chlortartalom %-okban: 5·07. Tartalma: Na, Ca, Mg, Fe, HCl, CO₂. Jodot és bromot tart. Talált chloralkali %-okban: 4·68. A szil. alk. chloralk. tart. %-okban: 89·31. Szagtalan és színtelen. Z. a. v. és h. e. m. o. szét. A kút mélysége 4, a vízoszlop magass. 3^m.

Mező-Madaras : 1 sóskút, 2 forrás. A kút a községtől Ny-ra 1500 méternyire, a sósforrások É-ra 7 kilométernyire, a fekete határ részben. Merítés ideje: 1883. június hó 13., délután 5 órakor. Hőm. °C-ban : Lev. 27·50° ; víz 12·50°. Sűrűség : 1·0120. Lúgossági fok : 10·6°. Szilárd alkatrész %-okban : 1·75. Clortartalom %-okban : 1·58. Sárgás színű, kénkömény szagú erős csapadékkal. Z. a. v. és h. e. m. oszt. szét. Mélysége 4, a vízoszlop magass. 3^m. A források be vannak dugva.

Mező-Sámsond : 1 sóskút a községben a templomtól Ny-felé 220 méternyire. Merítés ideje: 1883. június 11., délután 1 órakor. Hőm. °C-ban : Lev. 22·50° ; víz 13·75°. Sűrűség : 1·0151. Lúgossági fok : 9·4°. Szilárd alkatrész %-okban : 2,09. Clortartalom %-okban : 0,94. Színtelen és szagtalan. Z. a. v. és h. e. m. o. szét. A kút mélysége 4 ; a vízoszlop magass. 3^m.

Szabéd : 1 sóskút a községtől Ny-ra 3 kilométernyire. Merítés ideje : 1883. június 11., délelőtt 7 órakor. Hőm. °C-ban : Lev. 20° ; víz 11·25°. Sűrűség : 1·0098. Lúgossági fok : 15°. Szilárd alkatrész %-okban : 1·37. Clortartalom %-okban : 0·72. Színtelen, kénkömény szagú, fekete csapadékkal. Z. a. v. és h. e. m. o. szét. A kút mélysége 5, a vízoszlop magass. 3·5^m.

Száltelek : 1 sóskút a községben a templomtól 100 méternyire. Merítés ideje : 1883 június hó 13., délután 7 órakor. Hőm. °C-ban : Lev. 22·75° ; víz 13·75°. Sűrűség : 1·0057. Lúgossági fok : 9·3°. Szilárd alkatrész %-okban : 0·72. Clortartalom %-okban : 0·35. Színe nincs. Z. a. v. és h. e. m. o. szét. A kút mélysége 2, a vízoszlop magass. 1^m.

3. Vajda-szent-iványi járás.

Alsó-Idecs (Nieder-Eidisch, Igyis din zsosz) : 1 sóskút, 4 sósforrás, 1 fürdő, 1 sónyom. A kút és a fürdő a község É-i oldalán, a sótelep ugyanazon a ponton a kút feletti hegydombon «Szlatina» név alatt ; a sónyom a «Farkas homok», nevű helyen ; a források a községtől és a kúttól K-re 1500 méternyire vannak ; a kúttól 1100 méternyire.

Sóskút. Merítés ideje : 1883. július hó 8., délután 5 órakor. Hőm. °C-ban : Lev. 31·25° ; víz 15°. Sűrűség 1·1915. Szilárd alkatrész %-okban : 24·91. Clortartalom %-okban : 14·90. Tartalma : Na, Ca, Mg, Fe, HCl, H₂SO₄, CO₂. Ad 24 óra alatt 4·24 %^h folyadékot, melyben 105·61 ^h/_g szilárd alkatrész van. Színtelen és szagtalan. Z. a. v. és h. e. m. o. szét. A kút mélysége 1·89, a vízoszlop magass. 1·73^m.

Sósfürdő. Merítés ideje : Ugyanakkor. Hőm. °C-ban : Lev. 31·25° ; víz 26·25°. Sűrűség : 1·1310. Szilárd alkatrész %-okban : 18·59. Clortartalom %-okban : 11·17. Tartalma : Ugyanaz mint az előbbeni. Bromtartalmú. Fekete csapadékkal, kénkömény szaggal.

Sónyom. Merítés ideje : Ugyanaz nap, délután 4 órakor. Hőm. °C-ban Lev. 32·50° ; víz 26·25°. Sűrűség : 1·0929. Szilárd alkatrész %-okban : 12·56. Clortartalom %-okban : 7·51. Tartalma : Ugyanaz.

Bala (Bola) : 1 sóskút a községtől Ny-ra 4 kilométernyire a «Sódomb» nevű helyen. Merítés ideje : 1883. július hó 21., délután 3 órakor. Hőm. °C-ban : Lev. ?° ; víz ?°. Sűrűség : 1·0325. Szilárd alkatrész %-okban : 4·47. Clortartalom %-okban : 2·68. Jod van benne. Ad 24 óránként 4·00 %^h folyadékot, melyben 17·88 ^h/_g szilárd

alkatrész van. Színtelen, kénkömény szagú. Z. a. v. és h. e. m. oszt. szét. A kút mélysége 4, a vízoszlop magass. 2^m .

Erdő-Szakál (Szekál): 1 sóskút, 3 sósforrás, 2 sónyom. A kút a «Styubei» nevű helyen a községtől 2 kilométernyire; a források a «sósdomb» nevű helyen az erdőben. Merítés ideje: 1883. július hó 14., délelőtt. Hőm. °C-ban: Lev. 25° ; víz $16\cdot25^\circ$. Sűrűség: 1·018. Lúgossági fok: $6\cdot0^\circ$. Szilárd alkatrész ‰-okban: 13·72. Chlortartalom ‰-okban: 8·19. Tartalma: Na, Ca, Mg, Fe, HCl, H₂SO₄, CO₂. Ad 24 óra alatt $0\cdot68 \mathcal{H}$ folyadékot, melyben $9\cdot32 \text{ h/g}$ szilárd alkatrész van. Színtelen és szagtalan. Z. a. v. és h. e. m. o. szét.

Nagy-Ercse (Jercsá máre): 1 sóskút a községtől K-re 475 méternyire a «Malomrét» (Ritu maretiu) nevű helyen. Merítés ideje: 1883. jul. hó 21., délelőtt 10 órak. Hőm. °C-ban: Lev. $21\cdot25^\circ$; víz 15° . Sűrűség: 1·0104. Lúgossági fok: $16\cdot7^\circ$. Szilárd alkatrész ‰-okban: 1·43. Chlortartalom ‰-okban: 0·73. Ad 24 óra alatt $1\cdot69 \mathcal{H}$ folyadékot, melyben $2\cdot41 \text{ h/g}$ szilárd alkatrész van. Színtelen és szagtalan. Z. a. v. és h. e. m. o. szét. A kút mélysége 8, a vízoszlop magass. $5,3^m$.

Vécs (Jiecs): 1 sóskút, 4 forrás. A kút a községtől Ny-ra 150 méternyire a «sósdomb» nevű helyen, a források ennek közelében vannak. Merítés ideje: 1882. jul. 10., délelőtt 11 órakor. Hőm. °C-ban: Lev. $32\cdot50^\circ$; víz 15° . Sűrűség: 1·0526. Szilárd alkatrész ‰-okban: 7·19. Chlortartalom ‰-okban: 4·34. Színtelen, kénhydrogénszagú fekete csapadékkal. Z. a. v. és h. e. m. o. szét. A kút mélysége 1·89, a vízoszlop magass. $1\cdot73^m$.

4. Magyarói járás.

Disznajó: 1 sóskút a községtől É-ra 4 kilométernyire a «felső nyil» nevű helyen. Merítés ideje: 1883. július hó 10., délután 2 órakor. Hőm. °C-ban: Lev. $33\cdot70^\circ$; víz $16\cdot25^\circ$. Sűrűség: 1·0177. Lúgossági fok: $8\cdot6^\circ$. Szilárd alkatrész ‰-ban: 2·44. Chlortartalom ‰-okban: 1·41. Ad 24 óra alatt $14\cdot00 \mathcal{H}$ folyadékot, melyben $34\cdot16 \text{ h/g}$ szilárd alkatrész van. Színtelen, kénkömény szagú. Z. a. v. és h. e. m. o. szét. A vízoszlop magass. 2^m .

Holtmaros (Hutmures): 1 sóskút a községtől É-ra 2 kilométernyire az «akasztófa szer» nevű helyen. Merítés ideje: 1883. július hó 9., délelőtt 9 órakor. Hőm. °C-ban: Lev. 25° ; víz 15° . Sűrűség: 1·0265. Lúgossági fok: $5\cdot6^\circ$. Szilárd alkatrész ‰-okban: 3·65. Chlortartalom ‰-okban: 2·17. Jod van benne. Ad 24 óra alatt $84\cdot00 \mathcal{H}$ folyadékot, melyben $306\cdot60 \text{ h/g}$ szilárd alkatrész van. Színtelen. Z. a. v. és h. e. m. o. szét. A kút mélysége 1,89, a vízoszlop magass. $1\cdot81^m$.

Idecspataka (Eidisdorf): 1 sóskút, 2 sónyom a községtől É-ra 375 méternyire a «váleá máre» nevű helyen. Merítés ideje: 1883. július hó 8., délben 12 órakor. Hőm. °C-ban: Lev. 35° ; víz $16\cdot25^\circ$. Sűrűség: 1·0152. Szilárd alkatrész ‰-okban: 2·08. Chlortartalom ‰-okban: 1·19. Ad 24 óra alatt $33\cdot00 \mathcal{H}$ folyadékot, melyben $68\cdot64 \text{ h/g}$ szilárd alkatrész van. Színtelen, kénhydrogén szagú, fekete csapadékkal. Z. a. v. és h. e. m. o. szét. A kút mélysége 3·79, a vízoszlop magass. $3\cdot79^m$. A sónyomok be vannak tömve.

Magyaró (Haseldorf, Megyereu): 1 sóskút a község D-i részén a «Kanás» nevű helyen. Merítés ideje: 1883. július hó 9., délelőtt 8 órakor. Hőm. °C-ban: Lev. 25° ; víz $17\cdot50^\circ$. Sűrűség: 1·0116. Lúgossági fok: $8\cdot5^\circ$. Szilárd alkatrész

%-okban : 1.59. Clortartalom %-okban : 0.89. Ad 24 óra alatt 1.10 $\mathcal{H}$ folyadékot, melyben 1.74 $\mathcal{H}$ szilárd alkatrész van. Színtelen és szagtalan. Z. a. v. és h. e. m. o. szét. A kút mélysége 5.68, a vízoszlop magass. 5.37^{mf}.

Maros-Oroszfalv (Ruszu de muntye) : 1 sóskút a községtől D-re 450 méternyire a «sósdomb» nevű helyen. Merítés ideje : 1883. július hó 9., délelőtt 11 órakor. Hőm. °C-ban : Lev. 31.25° ; víz 13.75°. Sűrűség : 1.0108. Lúgossági fok : 14.2°. Szilárd alkatrész %-okban : 1.49. Clortartalom %-okban : 0.84. Ad 24 óra alatt 5.50 $\mathcal{H}$ folyadékot, melyben 8.19 $\mathcal{H}$ szilárd alkatrész van. Színtelen és szagtalan. Z. a. v. és h. e. m. o. szét. A kút mélysége 7.58, a vízoszlop magass. 6.94^{mf}.

Orosz-Idecs (Oroszpatak, Potok) : 1 sóskút a községtől Ny-ra 2 kilométernyire a «Balka» nevű helyen. Merítés ideje : 1883. július hó 8., délután 4 órakor. Hőm. °C-ban : Lev. 32.50° ; víz 17.50°. Sűrűség : 1.0322. Lúgossági fok : 11.2° Szilárd alkatrész %-okban : 4.44. Clortartalom %-okban : 2.65. Ad 24 óra alatt 1.75 $\mathcal{H}$ folyadékot, melyben 7.77 $\mathcal{H}$ szilárd alkatrész van. Színtelen és szagtalan. Z. a. v. és h. e. m. o. szét. A kút mélysége 2.83, a vízoszlop magass. 2.83^{mf}.

5. Görgényi járás.

Bölkény (Magyar- és Oláh-Bölkény, Beka rumunyeszk és ungureszk) : 1 sóskút a községtől ÉNy-ra, a sóaknai határ «akna» nevű helyén. Merítés ideje : 1883. július hó 8., délelőtt 10 órakor. Hőm. °C-ban : Lev. 27.50° ; víz 16.25°. Sűrűség : 1.0636. Lúgossági fok : 5.2°. Szilárd alkatrész %-okban : 8.67. Clortartalom %-okban : 5.23. Ad 24 óra alatt 35.00 $\mathcal{H}$ folyadékot, melyben 203.45 $\mathcal{H}$ szilárd alkatrész van. Színtelen és szagtalan. Z. a. v. és h. e. m. o. szét. A kút mélysége 5, a vízoszlop magass. 2.8^{mf}.

Felső-Oroszi (Urászuá din szusz) : 1 sóskút, 1 forrás. A kút a községtől DK-re : a forrás a kút felett 150 méternyire a «sósdomb» nevű helyen. Merítés ideje : 1883. július 7., délelőtt 11 órakor. Hőm. °C-ban : Lev. 28.75° ; víz 20°. Sűrűség : 1.0584. Lúgossági fok : 4.9°. Szilárd alkatrész %-okban : 7.98. Clortartalom %-okban : 4.46. Ad 24 óra alatt 24.00 $\mathcal{H}$ folyadékot, melyben 191.52 $\mathcal{H}$ szilárd alkatrész van. Színtelen és szagtalan. Z. a. v. és h. e. m. o. szét. A kút mélysége 4, a vízoszlop magass. 3.2^{mf}.

Görgény-Hodák (Hudak pe Riu) : 1 sóskút, 2 forrás a községben Merítés ideje : 1883. július hó 7., délután 6 órakor. Hőm. °C-ban : Lev. 27.50° ; víz 15°. Sűrűség : 1.0274. Lúgossági fok : 7°. Szilárd alkatrész %-okban : 3.77. Clortartalom %-okban : 2.22. Ad 24 óra alatt 5.50 $\mathcal{H}$ folyadékot, melyben 20.73 $\mathcal{H}$ szilárd alkatrész van. Színtelen és szagtalan. Z. a. v. és h. e. m. o. szét. A kút mélysége 4, a vízoszlop magass. 3.7^{mf}. A források be vannak tömve.

Görgény-Szt-Imre (Giurgui-Szint-Imbruluj) : 1 sóskút, 3 sósforrás, 1 sóstó kiszáradva. A kút a községtől K-re 2 kilométernyire a kincseri határrészben, a «sósdomb» nevű helyen, a források a kúttól 45 méternyire vannak. Merítés ideje : 1883. július hó 7., délelőtt 10 órakor. Hőm. °C-ban : Lev. 26.25° ; víz 17.50°. Sűrűség : 1.1415. Lúgossági fok : 5.5°. Szilárd alkatrész %-okban : 18.76. Clortartalom %-okban : 11.17. Tartalma : Na, Ca, Mg, Fe, HCl, H₂SO₄, CO₂. Talált chloralkali %-okban : 18.39. A szil. alk. chloralk. tart. %-okban : 98.02. Ad 24 óra alatt 14.00 $\mathcal{H}$

folyadékot, melyben 262·64 $\frac{h}{g}$ szilárd alkatrész van. Színtelen és szagtalan. Z. a. v. és h. e. m. o. szét. A kút mélysége 2·84, a vízoszlop magass. 2·83 m .

Görgény-Oroszfalu (Reussischdorf): 1 sóskút a községtől Ny-ra 340 méternyire; egy felhagyott sóbánya «Akna» nevű helyén. Merítés ideje: 1883. július hó 8., délelőtt 9 órakor. Hőm. °C-ban: Lev. 28·75°; víz 16·25°. Sűrűség: 1·0629. Lúgos-sági fok: 4·4°. Szilárd alkatrész ‰-okban: 8·58. Clortartalom ‰-okban: 5·10. Ad 24 óra alatt 6·79 ‰ folyadékot, melyben 6·77 $\frac{h}{g}$ szilárd alkatrész van. Színtelen és szagtalan. Z. a. v. és h. e. m. oszt. szét. A kút mélysége 2, a vízoszlop magass. 1·8 m .

Görgény-Orsova (Reussischdorf, Rusáva): 1 sóskút, 4 forrás. A kút a községtől D-re 2 kilométernyire, a források 45 méternyire a «Putri Car» határrészben a «kutak rétje» (ritu fonticului) nevű helyen. Merítés ideje: 1883. július hó 7., délelőtt 11 órakor. Hőm. °C-ban: Lev. 30°; víz 15°. Sűrűség: 1·1696. Lúgos-sági fok: 6·4°. Szilárd alkatrész ‰-okban: 18·60. Clortartalom ‰-okban: 11·07. Tartalma: Na, Ca, Mg, Fe, HCl, H₂SO₄, CO₂. Ad 24 óra alatt 1·00 ‰ folyadékot, melyben 18·60 $\frac{h}{g}$ szilárd alkatrész van. Színtelen és szagtalan. Z. a. v. és h. e. m. oszt. szét. A kút mélysége 4·78, a vízoszlop magass. 3·06 m .

Görgény-Sóakna (Sabenicza): 1 sóskút, 1 sósfürdő, 1 sónyom, 1 sóstó, 4 sósforrás. A sóskút a községtől Ny-ra 75 méternyire a Görgény folyó jobb partján. Merítés ideje: 1883. július hó 8., délelőtt 9 órakor. Hőm. °C-ban: Lev. 27·50°; víz 16·25°. Sűrűség: 1·1802. Lúgos-sági fok: 7·0°. Szilárd alkatrész ‰-okban: 23·52. Clortartalom ‰-okban: 14·10. Tartalma: Na, Ca, Mg, Fe, HCl, H₂SO₄, CO₂. Ad 24 óra alatt 3·00 ‰ folyadékot, melyben 70·56 $\frac{h}{g}$ szilárd alkatrész van. Színtelen és szagtalan. Z. a. v. és h. e. m. o. szét. A kút mélysége 2·84, a vízoszlop magass. 2·84 m .

A fürdő a község Ny-i részén a «Zsabo nitra» nevű helyen. Merítés ideje: 1883. július hó 21., délután 4 órakor. Hőm. °C-ban: Lev. 32·50°; víz 27·50°. Sűrűség: 1·1381. Lúgos-sági fok: 6·2°. Szilárd alkatrész ‰-okban: 18·37. Clortartalom ‰-okban: 10·98. Tartalma: Ugyanaz.

A források a kúttól D Ny-ra; a többiek a «Dupa Grədine» nevű helyen vannak.

Sónyom (?) Merítés ideje: 1883. július hó 8., délelőtt 9 órakor. Hőm. °C-ban: Lev. 27·50°; víz 26·25°. Sűrűség: 1·0704. Lúgos-sági fok: 4·3°. Szilárd alkatrész ‰-okban: 9·60. Clortartalom ‰-okban: 5·77.

Kincses: 1 sóskút, 2 sósforrás. A kút a községtől É-ra 1·5 kilométernyire, a «sós-domb» nevű helyen; a források a kúttól 50—100 méternyire vannak.

Kút. Merítés ideje: 1883. július 7., déli 12 órakor. Hőm. °C-ban: Lev. 28·75°; víz 14·75°. Sűrűség: 1·18032. Szilárd alkatrész ‰-okban: 23·67. Clortartalom ‰-okban: 13·90. Tartalma: Na, Ca, Mg, Fe, HCl, H₂SO₄, CO₂. Ad 24 óra alatt 1·13 ‰ folyadékot, melyben 26·74 $\frac{h}{g}$ szilárd alkatrész van. Színtelen és szagtalan. Z. a. v. és h. e. m. e. o. szét. A kút mélysége 3·79, a vízoszlop magass. 1·81 m .

Sónyom. Merítés ideje: 1883. július 7., déli 12 órakor. Hőm. °C-ban: Lev. 28·75°; víz 31·25°. Sűrűség: 1·20509. Szilárd alkatrész ‰-okban: 26·64. Clortartalom ‰-okban: 15·75. Tartalma: Na, Ca, Mg, Fe, HCl, H₂SO₄, CO₂.

Libánfalva (Ibányesti): 1 sóskút a községtől Ny-ra 2 kilométernyire a «sós-domb» nevű helyen a kincsesi határban. Merítés ideje: 1883. július hó 7., délelőtt 10 órakor. Sűrűség: 1·1810. Lúgos-sági fok: 6·4°. Szilárd alkatrész ‰-okban: 24·65. Clortartalom ‰-okban: 14·63. Ad 24 óra alatt 1·92 ‰ folyadékot, melyben 47·32

$\frac{4}{g}$ szilárd alkatrész van. Színtelen és szagtalan. Z. a. v. és h. e. m. o. szét. A kút mélysége 3·79, a vízoszlop magass. 3·47^{ny}.

Szt-Mihálytelke (Szint-Mihály): 1 sóskút, 1 sóforrás, 1 sónyom a községtől É-ra 3 kilométernyire a «sósdomb» nevű helyen, a kienesesi határon. Merítés ideje: 1883. július hó 7., délelőtt 10 órakor. Hőm. °C-ban: Lev. 27·50°; víz 13·75°. Sűrűség: 1·0767. Lúgossági fok: 6·7°. Szilárd alkatrész %-okban: 10·43. Ad 24 óra alatt 22·50 ‰ folyadékot, melyben 234·67 $\frac{4}{g}$ alkatrész van. Színtelen és szagtalan. Z. a. v. és h. e. m. o. szét. A kút mélysége 3·79, a vízoszlop magass. 3·79^{ny}.

6. Bekecsaljai járás.

Nyárad-Andrásfalva: 1 sóskút az andrásfalvi nagy köhíd mellett, a seprődi sóskúttól 30 méternyire. Merítés ideje: 1883. június 30. Hőm. °C-ban: Lev. 25°; víz 10°. Sűrűség: 1·0122. Szilárd alkatrész %-okban: 1·66. Clhortartalom %-okban: 0·94. Ad 24 óra alatt 30·00 ‰ folyadékot, melyben 49·80 $\frac{4}{g}$ szilárd alkatrész van. Z. a. v. és h. e. m. o. szét. Kénkönenyszagú.

Seprőd: 1 sóskút az andrásfalvi nagy köhíd melletti réten, az úttól jobbra 15 méternyire «seprődi sóskút» néven. Ad 24 óra alatt 30·00 ‰ folyadékot. Z. a. v. és h. e. m. o. szét. Vizsgálat alatt nem volt, miután vizet nem kaptam.

Tompa: 1 sóskút a községtől Ny-ra, a Szeredára vezető út kanyarulatánál jobbra 37 méternyire «tompai sóskút» név alatt. Merítés ideje: 1883. június 28. Hőm. °C-ban: Lev. 21·25°; víz 10°. Sűrűség: 1·0125. Lúgossági fok: 11·8°. Szilárd alkatrész %-okban: 1·68. Clhortartalom %-okban: 0·97. Ad 24 óra alatt 30·00 ‰ folyadékot, melyben 50·40 $\frac{4}{g}$ szilárd alkatrész van. Színtelen, kénhydrogenszagú. Z. a. v. és h. e. m. o. szét.

7. Küküllőmenti járás.

Átosfalva: 1 sóskút a Szt-István és Átosfalva közt az országúttól jobbra 113 méter távolságra «Szék dombján kívül» nevű helyen Merítés ideje: 1883. július 5., délelőtt 9 órakor. Hőm. °C-ban: Lev. 23·75°; víz 11·25°. Sűrűség: 1·0041. Szilárd alkatrész %-okban: 0·54. Clhortartalom %-okban: 0·32. Ad 24 óra alatt 20·00 ‰ folyadékot, melyben 10·80 $\frac{4}{g}$ szilárd alkatrész van. Színtelen, kénhydrogen szagú. Z. a. v. és h. e. m. o. szét.

A kút mélysége 7, a vízoszlop magass. 4·5^{ny}.

Sóvárád: 1 sóskút a községtől K-re 1200 méternyire a «Szekercses» nevű helyen, az országút baloldalán 15 méternyire, «sóvárád sóskút» név alatt. Merítés ideje: 1883. július hó 4., reggel 6 órakor. Hőm. °C-ban: Lev. 21·25°; víz 11·25°. Sűrűség: 1·0098. Lúgossági fok: 12·0°. Szilárd alkatrész %-okban: 1·25. Clhortartalom %-okban: 0·74. Ad 24 óra alatt 1·80 ‰ folyadékot, melyben 2·25 $\frac{4}{g}$ szilárd alkatrész van. Színtelen és szagtalan. Z. a. v. és h. e. m. o. szét. Mélysége 4·10, a vízoszlop magass. 2·5^{ny}.

Szent-István: 1 sóskút a templomtól 0,5 kilométernyire az úgynevezett «Szék dombja» mellett a sósréten, a Küküllő folyó jobb partján 340 méternyire az országúttól, az átosfalvi sóskúttól 750 méternyire. Hőm. °C-ban: Lev. 16·25°; víz 12·50°. Ad 24 óra alatt 9·60 ‰ folyadékot. Z. a. v. és h. e. m. o. szét. A kút mélysége 5, a vízoszlop magass. 3,5^{ny}.

Ilyésmező-Szováta (Szováta) : 27 sós forrás, melyek némelyike 1—5 holdnyi területet borít.

I. A «kiszakadó» aljában levő sós víz a helységtől ÉNy-ra van. Merítés ideje : 1883. július hó 4., délelőtt 11 órakor. Hőm. °C-ban : Lev. 25° ; víz 12·50°. Sűrűség : 1·2023. Lúgossági fok : 2·2°. Szilárd alkatrész %-okban : 26·20. Chlortartalom %-okban : 15·53. Ad 24 óra alatt 345·60 $\mathcal{H}$ folyadékot, melyben 9054·72 $\frac{h}{g}$ szilárd alkatrész van.

II. A «konyha» nevű helyen levő forrás a sóhegy keleti oldalán. Merítés ideje : 1883. július hó 4., délután 1 órakor. Hőm. °C-ban : Lev. 23·75° ; víz 12·50°. Sűrűség : 1·2032. Lúgossági fok : 6·0°. Szilárd alkatrész %-okban : 26·34. Chlortartalom %-okban : 15·55. Ad 24 óra alatt 46080 $\mathcal{H}$ folyadékot, melyben 12137·47 $\frac{h}{g}$ szilárd alkatrész van.

III. A «sóbánya aljában» fekvő kifolyás az őrháztól 1 kilométernyire a sóhegy déli oldalán. Merítés ideje : 1883. július hó 4., déli 12 órakor. Hőm. °C-ban : Lev. 22·50° ; víz 13·75°. Sűrűség : 1·1902. Lúgossági fok : 6·8°. Szilárd alkatrész %-okban : 24·76. Chlortartalom %-okban : 14·83. Ad 24 óra alatt 23040 $\mathcal{H}$ folyadékot, melyben 5704·70 $\frac{h}{g}$ szilárd alkatrész van.

IV. A «Nagy domb eleje» nevű helyen, a sóhegy É-i oldalán. Merítés ideje : 1883. július hó 4., délelőtt 11 órakor. Hőm. °C-ban : Lev. 26·46° ; víz 11·25°. Sűrűség : 1·2049. Lúgossági fok : 4·2°. Szilárd alkatrész %-okban : 26·46. Chlortartalom %-okban : 15·79. Ad 24 óra alatt 34560 $\mathcal{H}$ folyadékot, melyben 9144·57 $\frac{h}{g}$ szilárd alkatrész van. Felügyelet alatt állanak. I. és IV. nem használtatik, II. és III. fürdőnek. Rozsdavörös csapadékkal.

XI. MÁRAMAROS MEGYE.

1. Izavölgyi járás.

Batiza (Botiza) : 5 sósforrás.

I. sósforrás. A «Szaszuj patak» nevű dülőben levő «Szaszuj» nevű forrás. Merítés ideje : 1882. évi június hó 23., este 8 órakor. Hőm. °C-ban : Lev. 18·75° ; víz 16·25°. Sűrűség : 1·1338. Lúgossági fok : 3·2°. Szilárd alkatrész %-okban : 17·86. Chlortartalom %-okban : 10·52. Tartalma : Na, Ca, Mg, Fe, HCl, H₂SO₄, CO₂. Talált chloralkali %-okban : 17·14. A szil. alk. chloralk. tart. %-okban : 96·52. Háztartásban használják.

II. sósforrás. Merítés ideje : Ugyanakkor. Hőm. °C-ban : Lev. 18·75° ; víz 16·25°. Sűrűség : 1·1196. Szilárd alkatrész %-okban : 16·03. Chlortartalom %-okban : 9·46. Tartalma : Na, Ca, Mg, Fe, HCl, H₂SO₄, CO₂.

III. sósforrás a Reuchpatak «Mumesel» nevű dülőben. Merítés ideje : Ugyanakkor. Hőm. °C-ban : Lev. 18·75° ; víz 16·25°. Sűrűség : 1·0820. Lúgossági fok : 4·8°. Szilárd alkatrész %-okban : 11·14. Chlortartalom %-okban : 6·63. Tartalma : Na, Ca, Mg, Fe, HCl, H₂SO₄, CO₂. Talált chloralkali %-okban : 10·78. A szil. alk. chloralk. tart. %-okban : 96·76. Színe, szaga nincs.

Felső-Szelistye : 1 sós kút a «Gruju szlatyine» nevű dülőben a községtől 2 kilométernyire ÉNy-ra. Merítés ideje : 1882. évi június hó 23., délelőtt 9 órakor, Hőm. °C-ban : Lev. 22·50° ; víz 12·50°. Sűrűség : 1·0910. Lúgossági fok : 6·3°.

Szilárd alkatrész %-okban : 12·24. Chlortartalom %-okban : 6·95. Tartalom : Na, Ca, Mg, HCl, H₂SO₄, CO₂. Talált chloralkali %-okban : 11·37. A szil. alk. chloralk. tart. %-okban : 92·90. Színe, szaga nincs. Házi szükségletre használják. A kút mélysége 6·0, a vízoszlop magass. 1·5^m.

Jód (Jodu) : 2 sóforrás.

I. A «Lakug» nevű sósvíz az «Igyisor» nevű patak balpartján a falutól 220 méternyire. Merítés ideje : 1882. évi június 23., délután 1 órakor. Hőm. °C-ban : Lev. 22·50° ; víz 15°. Sűrűség : 1·0942. Lúgossági fok : 3·3°. Szilárd alkatrész %-okban : 12·72. Chlortartalom %-okban : 7·45. Tartalom : Na, Ca, Mg, Fe, HCl, H₂SO₄, CO₂. Talált chloralkali %-okban : 12·26. A szil. alk. chloralk. tart. %-okban : 96·38. Kénhidrogénszagú, fekete csapadékkal. Külön használatra alkalmazzák.

II. A «Plajusz» nevű helyen a községtől DNy-ra 2400 méternyire. Merítés ideje : 1882. évi június hó 23., délután 4 órakor. Hőm. °C-ban : Lev. 25·25° ; víz 15°. Sűrűség : 1·1185. Lúgossági fok : 5·0°. Szilárd alkatrész %-okban : 15·92. Chlortartalom %-okban : 9·31. Tartalom : Na, Ca, Mg, Fe, HCl, H₂SO₄, CO₂. Talált chloralkali %-okban : 15·04. A szil. alk. chloralk. tart. %-okban : 94·47. Színtelen, szagtalan.

Konyha (Cuhea) : 1 sóforrás a községtől D-re a «Driu» nevű dűlőben a «Vale Szlatyne» nevű patak partján. Merítés ideje : 1882. évi június 23., délben 12 órakor. Hőm. °C-ban : Lev. 23·75° ; víz 13·75°. Sűrűség : 1·1216. Lúgossági fok : 8·5°. Szilárd alkatrész %-okban : 16·21. Chlortartalom %-okban : 9·33. Tartalom : Na, Ca, Mg, Fe, HCl, H₂SO₄, CO₂. Talált chloralkali %-okban : 15·14. A szil. alk. chloralk. tart. %-okban : 93·39. Színe nincs, kénkönenyszagú, fekete csapadékkal. Szabadon használják házi szükségletre.

Szlatinka (Szlatina, Szlátiorá) : 1 sóskút a községtől É-ra 117 méternyire. Merítés ideje : 1882. évi július 2., estve 7 órakor. Hőm. °C-ban : Lev. 21·25° ; víz 17·50°. Sűrűség : 1·0993. Szilárd alkatrész %-okban : 13·50. Chlortartalom %-okban : 8·04. Tartalom : Na, Ca, Mg, Fe, HCl, H₂SO₄, CO₂. Talált chloralkali %-okban : 13·21. A szil. alk. chloralk. tart. %-okban : 97·85. Színtelen és szagtalan.

2. Szigeti járás.

Akna-Sugatag : 1 sóskút «akna-sugatagi sóskút» néven a községtől ÉNy-ra a «Gábor» nevű bányától 620 méternyire. A beomlott sóbányák, szám szerint 3, a község Ny-i oldalán vannak. Merítés ideje : 1882. július 1., délután 5 órakor. Hőm. °C-ban : Lev. 26·25° ; víz 12·50°. Sűrűség : 1·2058. Lúgossági fok : 8·8°. Szilárd alkatrész %-okban : 26·49. Chlortartalom %-okban : 15·83. Tartalma : Na, Ca, Mg, Fe, HCl, H₂SO₄, CO₂. Talált chloralkali %-okban : 25·66. A szil. alk. chloralk. tart. %-okban : 96·86. Ad 24 óra alatt 100·00 %^h folyadékot, melyben 2649·00 ^{kg} szilárd alkatrész van. Közhasználatra van boesátva. A kút mélysége 4^m.

Akna-Szlatina : 1 sóforrás a községtől Ny-ra a «Zátony» nevű hely közelében. Merítés ideje : 1882. évi június hó 20., délután 6 órakor. Hőm. °C-ban : Lev. 28·75° ; víz 15°. Sűrűség : 1·1653. Lúgossági fok : 1·4°. Szilárd alkatrész % -okban : 21·78. Chlortartalom %-okban : 13·13. Tartalma : Na, Ca, Mg, Fe, HCl, H₂SO₄, CO₂. Szilárd alkatrész %-okban : 21·47. Chlortartalom %-okban : 98·57. Háztartásban és gyógycélokra használják. Színe, szaga nincs.

Rónaszék : 1 sósforrás, a sóbányák között fekszik és a kincstár által fürdőszobákkal láttatott el. Merítés ideje : 1882. évi június 19., délután 2 órakor. Hőm. °C-ban : Lev. 25° ; víz 22·50°. Sűrűség : 1·1398. Lúgossági fok : 3·5°. Szilárd alkatrész %-okban : 18·83. Chlor tartalom %-okban : 11·16. Tartalom : Na, Ca, Mg, Fe, HCl, H₂SO₄, CO₂. Talált chloralkali %-okban : 18·34. A szil. alk. chloralk. tart. %-okban : 97·39. Fürdésre használják, sárgás színű, szag nélküli folyadék.

3. Tiszavölgyi járás.

Alsó-Róna (Roná de zsozu) : 2 sósforrás.

I. A »Szerata« nevű hegy tövében Rónaszéktől Ny-ra 5600 méternyire. Merítés ideje : 1882. évi június 19., délután 5 órakor. Hőm. °C-ban : Lev. 23·75° ; víz 16·25°. Sűrűség : 1·0018. Lúgossági fok : 4·8°. Szilárd alkatrész %-okban : 0·23. Chlor tartalom %-okban : 0·13.

A II. sósforrás az előbbentől 150 méternyire. Merítés ideje : 1882. évi június hó 19., délután 6 órakor. Hőm. °C-ban : Lev. 18·75° ; víz 17·50°. Sűrűség : 1·0925. Lúgossági fok : 7·8°. Szilárd alkatrész %-okban : 12·54. Chlor tartalom %-okban : 7·48. Tartalom : Na, Ca, Mg, Fe, HCl, H₂SO₄, CO₂. Talált chloralkali %-okban : 12·04. A szil. alk. chloralk. tart. %-okban : 96·01. Ház tartásban használják.

Felső-Róna : 1 sósforrás a »Dobruka« hegy lejtőjén, Rónaszéktől É-ra 1300 méternyire. Merítés ideje : 1882. évi június hó 19., délután 2 órakor. Hőm. °C-ban : Lev. 26·25° ; víz 27·50. Sűrűség : 1·0345. Lúgossági fok : 1·6°. Chlor tartalom %-okban : 2·62. Szilárd alkatrész %-okban : 4·90. Tartalom : Na, Ca, Mg, Fe, HCl, H₂SO₄, CO₂.

Karácsonfalva (Krocsunuv) : 1 sósforrás.

4. Taracsvízi járás.

Alsó-Nereznicze (Neresznicze) : 1 sósforrás, 1 sóstó ; az utóbbi a községtől 3 kilométernyire a Királyvölgyben van és tőle É-felé 270 méternyire a sósforrás. A sóstó a királyvölgyi »Antal« sóbánya beszakadása által keletkezett.

Sósforrás. Merítés ideje : 1882. évi december hó 16., reggel. Hőm. °C-ban : Lev. -6·25° ; víz +30°. Sűrűség : 1·1443. Szilárd alkatrész %-okban : 19·21. Chlor tartalom %-okban : 11·33. Szintelen. Felügyelet alatt áll, házi szükségletre használják, szabadon osztatik szét.

Felső-Nereznicze (Novoszelicza) : 2 sósforrás a községtől ÉNy-ra 2 kilométernyire a »kolonicze« nevű völgyben. Merítés ideje : 1882. évi december hó 16., délután. Hőm. °C-ban : Lev. 7·50° ; víz 17·50°. Sűrűség : 1·0837. Lúgossági fok : 6·4°. Szilárd alkatrész %-okban : 11·24. Chlor tartalom %-okban : 6·43. Ad 24 óra alatt 16·00 $\frac{H}{g}$ folyadékot, melyben 179·84 $\frac{H}{g}$ szilárd alkatrész van. Szintelen és szagtalan. Felügyelet alatt áll, házi szükségletre használják. Mélysége 4^m ; a vízoszlop magass. 2^m.

Gánya (Ganicsi) : 1 sósforrás a Taraczk fővölgy egyik K-re nyíló völgyében, a községtől 2 kilométernyire a »Szalane« patak jobb partján. Merítés ideje : 1882. évi december hó 17., délután. Hőm. °C-ban : Lev. 5·5 ; víz 7°. Sűrűség : 1·0764. Szilárd alkatrész %-okban : 10·32. Chlor tartalom %-okban : 6·15. Ad 24 óra alatt

1·00 $\%$ folyadékot, melyben 10·32 $\frac{h}{g}$ szilárd alkatrész van. Gyengén kénhydrogén szagú. Ház tartásban használják, ellenőrzés alatt áll.

Irholcz (Vulyhuvci) : 6 sósforrás a községtől É-ra 9 kilométernyire az «Ulhucsek» nevű völgyben, egymástól 5—10 méternyire.

I. szám. Merítés ideje : 1882. évi december hó 15., délben. Hőm. °C-ban : Lev. 7·50° ; víz 6·25°. Sűrűség : 1·0425. Lúgossági fok : 4·6°. Szilárd alkatrész %-okban : 5·84. Clhortartalom %-okban : 3·45. Tartalom : Na, Ca, Mg, Fe, HCl, H₂SO₄, CO₂. Ad 24 óra alatt 0·20 $\%$ folyadékot, melyben 1·17 $\frac{h}{g}$ szilárd alkatrész van.

II. szám. Merítés ideje : Ugyanakkor. Hőm. °C-ban : Lev. 7·50° ; víz 6·25°. Sűrűség : 1·0784. Szilárd alkatrész %-okban : 10·58. Clhortartalom %-okban : 6·28. Ad 24 óra alatt 0·20 $\%$ folyadékot, melyben 2·11 $\frac{h}{g}$ szilárd alkatrész van.

III. szám. Merítés ideje : Ugyanakkor. Hőm. °C-ban : Lev. 7·50° ; víz 6·25°. Sűrűség : 1·0238. Szilárd alkatrész %-okban : 3·28. Clhortartalom %-okban : 1·73.

Felügyelet alatt állanak, háztartásban használják. A két utóbbi forrás kénköneny szagú.

Kerekhegy : 1 sóskút, 6 sósforrás ; 4 a felhagyott bányatelepen, 2 a községtől távolabb van.

A *kút* a községtől Ny-ra 300 méternyire van. Merítés ideje : 1882. évi decz. 14. Hőm. °C-ban : Lev. 12·50° ; víz 7·50°. Sűrűség : 1·0476. Szilárd alkatrész %-okban : 6·47. Clhortartalom %-okban : 3·87. Ad 24 óra alatt 4·00 $\%$ folyadékot, melyben 25·88 $\frac{h}{g}$ szilárd alkatrész van. Ellenőrzés alatt áll, szabadon osztatik szét házi szükségletre. A kút mélysége 3, a vízoszlop magass. 1·5 *m*.

Királymező : 1 sósforrás a községtől 75 méternyire a «Brusztura» patak partján. Merítés ideje : 1882. évi december hó 18., délelőtt. Hőm. °C-ban : Lev. 7·50° ; víz 7·56°. Sűrűség : 1·0183. Szilárd alkatrész %-okban : 2·52. Clhortartalom %-okban : 1·46. Jod és brom csekély mennyiségben.

Nyágova (Nyágorá) : 1 sósforrás a községtől ÉNy-ra 4 kilométernyire a «Korulyku» nevű hegy tövében. Merítés ideje : 1882. évi december hó 14., délután. Hőm. °C-ban : Lev. 8·75° ; víz 12·50°. Sűrűség : 1·0733. Szilárd alkatrész %-okban : 9·94. Clhortartalom %-okban : 5·89. Ad 24 óra alatt 0·29 $\%$ folyadékot, melyben 2·88 $\frac{h}{g}$ szilárd alkatrész van. Színtelen, kénköneny szagú. Felügyelet alatt áll, szabadon osztatik szét. A kút mélysége 3·5, a vízoszlop magass. 0·50 *m*.

5. Técsői járás.

Sándorfalva (Sándorovo) : 1 sóskút a községtől É-ra 1·90 kilométernyire a «Zápogorám» nevű dülőben a sófalvi második kúttól 200 méternyire. Merítés ideje : 1882. évi december 23., délután 2 órakor. Hőm. °C-ban : Lev. —5° ; víz 9°. Sűrűség : 1·2034. Lúgossági fok : 13·2°. Szilárd alkatrész %-okban : 26·36. Clhortartalom %-okban : 15·40. Ad 24 óra alatt 38·40 $\%$ folyadékot, melyben 1012·22 $\frac{h}{g}$ szilárd alkatrész van. Z. a. v. szétosztatik házi szükségletre. E helyen sóbányák voltak.

Sófalva (Dánilovo) : 2 sóskút ; az egyik a községtől 4 kilométernyire a «Zápogorám» nevű völgyben az «Okoly» nevű patak balpartján 5 méternyire a pataktól ; a második ettől 200 méternyire van.

I. Merítés ideje : 1882. évi december hó 23., délután 2 órakor. Hőm. °C-ban : Lev. 5° ; víz 7°. Sűrűség : 1·1221. Lúgossági fok : 16·6°. Szilárd alkatrész %-okban : 16·33. Clortartalom %-okban : 9·58. Ad 24 óra alatt 55·00 ‰/ folyadékot, melyben 898·15 ‰/ szilárd alkatrész van.

Kincstári felügyelet alatt áll, házi szükségletre használják.

II. Sűrűség : 1·0025. Szilárd alkatrész %-okban : 0·34. Ad 24 óra alatt 51·00 ‰/ folyadékot, melyben 17·34 ‰/ szilárd alkatrész van.

Talaborfalva (Tereblya) : 3 sósforrás. Kettőjük a községtől DNy-ra 300 méternyire ; egymástól 7 méternyire a «*Rokuly*» nevű dűlőben. Merítés ideje : 1882. évi december 15., este 6 órakor. Hőm. °C-ban : Lev. —8° ; víz +12°. Sűrűség : 1·0568. Lúgossági fok : 8·8°. Szilárd alkatrész %-okban : 7·73. Clortartalom %-okban : 4·59.

A harmadik forrás a templomtól Ny-ra 200 méternyire a «*Napropa*» nevű dűlőben. Merítés ideje : 1882. évi december 16., délelőtt. Hőm. °C-ban : Lev. —7° . víz +12°. Sűrűség : 1·1144. Szilárd alkatrész %-okban : 15·28. Clortartalom %-okban : 8·97.

Házi szükségletre szabadon osztatik szét.

XII. NAGY-KÜKÜLLŐ MEGYE.

1. *Kőhalmi-hévízi járás.*

Alsó-Rákos : 1 sóskút a «*Bagjos*» hegy alatt a községtől É-ra 2 kilométernyire. Merítés ideje : 1882. évi május hó 22., délután 4 órakor. Hőm. °C-ban : Lev. 21·25° ; víz 6·25°. Sűrűség : 1·0675. Lúgossági fok : 8·2°. Szilárd alkatrész %-okban : 9·20. Clortartalom %-okban : 5·43. Tartalma : Na, Ca, Mg, Fe, HCl, H₂SO₄, CO₂. Talált chloralkali %-okban : 8·73. A szil. alk. chloralk. tart. %-okban : 94·67. Ad 24 óra alatt 8·00 ‰/ folyadékot, melyben 73·60 ‰/ szilárd alkatrész van. Színtelen és szagtalan. Z. a. v. és h. e. m. oszt. szét. A kút mélysége 2, a vízoszlop magass. 1^m.

Garád (Stein, Stenna) : 9 sóskút a községtől Ny-ra 1125 méternyire. Merítés ideje : 1882. évi május hó 22., délután 1 órakor. Hőm. °C-ban : Lev. 17·50° ; víz 7·50°. Sűrűség : 1·0238. Lúgossági fok : 57·4°. Szilárd alkatrész %-okban : 3·11. Clortartalom %-okban : 1·78. Tartalma : Na, Ca, Mg, Fe, HCl, CO₂. Jod és brom van benne. Talált chloralkali %-okban : 2·86. A szil. alk. chloralk. tart. %-okban : 92·28. Ad 24 óra alatt 18·00 ‰/ folyadékot, melyben 55·98 ‰/ szilárd alkatrész van. Színtelen, szagtalan. Z. a. v. és h. e. m. oszt. szét. A kút mélysége 6·50, a vízoszlop magass. 2·30^m.

Kőhalom (Repsz, Kuhálm) : 1 sóskút, 1 forrás a községtől Ny-ra 900 méternyire a kőhalmi patak balpartján. Merítés ideje : 1882. évi május hó 23., délelőtt 11 órakor. Hőm. °C-ban : Lev. 17·50° ; víz 10°. Sűrűség : 1·1262. Lúgossági fok : 11°. Szilárd alkatrész %-okban : 16·87. Clortartalom %-okban : 10·17. Tartalma : Na, Ca, Mg, Fe, HCl, CO₂. Jod és brom van benne. Talált chloralkali : %-okban : 13·85. A szil. alk. chloralk. tart. %-okban : 82·09. Ad 24 óra alatt 24·75 ‰/ folyadékot, melyben 417·53 ‰/ szilárd alkatrész van. Színtelen és szagtalan. Z. a. v. és h. e. m. oszt. szét. A kút mélysége 5·45, a vízoszlop magass. 3·45^m.

Fürdővíz. Merítés ideje: 1882. évi május hó 23., délelőtt 11 órakor. Hőm. °C-ban: Lev. 16·25°; víz 10°. Sűrűség: 1·0125. Szilárd alkatrész ‰-okban: 2·70. Tartalma: Na, Mg, Ca, Al₂O₃, HCl, H₂SO₄, CO₂, SO₂. Talált chloralkali ‰-okban: 2·19. A szil. alk. chloralk. tart. ‰-okban: 81·11. Színtelen, kénkönenyszagú, fekete csapadékkal. Vizsgálta Dr. REDTENBACHER.

Mirkvásár (Streitfort): 1 sóskút a községtől K-re 375 méternyire. Merítés ideje: 1882. évi május hó 20., délután 5 órakor. Hőm. °C-ban: Lev. 11·25°; víz 10°. Sűrűség: 1·2003. Lúgossági fok: 12·2°. Szilárd alkatrész ‰-okban: 26·11. Chlortartalom ‰-okban: 15·81. Tartalma: Na, Ca, Mg, HCl, H₂SO₄, CO₂. Talált chloralkali ‰-okban: 25·71. A szil. alk. chloralk. tart. ‰-okban: 98·46. Ad 24 óra alatt 2·33 ‰/ folyadékot, melyben 6·00 *h/g* szilárd alkatrész van. Színtelen és szagtalan. Z. a. v. és h. e. m. oszt. szét. A kút mélysége 4·60, a vízoszlop magassága 3·0^{ny}.

Szász-Ugra (Gált, Ungra): 1 sóskút a községtől É-ra 3500 méternyire a «Kicsérá» nevű erdőmagaslat déli oldalán. (Ugrai sóskút). Merítés ideje: 1882. évi május hó 23., délután 4 órakor. Hőm. °C-ban: Lev. 15°; víz 10°. Sűrűség: 1·0624. Szilárd alkatrész ‰-okban: 8·55. Chlortartalom ‰-okban: 5·05. Tartalma: Na, Ca, Mg, Fe, HCl, H₂SO₄, CO₂. Jod és brom van benne. Talált chloralkali ‰-okban: 8·34. A szil. alk. chloralk. tart. ‰-okban: 97·54. Ad 24 óra alatt 7·50 ‰/ folyadékot, melyben 64·12 *h/g* szilárd alkatrész van. Színtelen és szagtalan. Z. a. v. és h. e. m. oszt. szét. A kút mélysége 4·50, a vízoszlop magass. 3·40^{ny}.

2. Zsiberki járás.

Zsiberk (Siberk, Seiburg, Siberga): 1 sóskút a községtől DK-re 1350 méternyire, a közep erdőhegy nyugati oldalán. Merítés ideje: 1882. évi május hó 2., délután 1 órakor. Sűrűség: 1·0113. Szilárd alkatrész ‰-okban: 1·58. Jod és brom van benne. Ad 24 óra alatt 30·00 ‰/ folyadékot, melyben 47·40 *h/g* szilárd alkatrész van. Kénköneny szagú, fekete csapadékkal. Z. a. v. és h. e. m. o. szét, háztartásban és baromitásra. A kút mélysége 6·15, a vízoszlop magass. 5·40^{ny}.

3. Nagy-sinkki járás.

Kis-Sink (Klein-Schenk, Sinksorá): 1 sóskút a községtől É-ra 1·5 kilométernyire; a kút neve «Endenseifer». Merítés ideje: 1882. évi június hó 6., délelőtt 7 órakor. Hőm. °C-ban: Lev. 18·75°; víz 7·50°. Sűrűség: 1·0081. Szilárd alkatrész ‰-okban: 1·16. Chlortartalom ‰-okban: 0·68. Ad 24 óra alatt 12·08 ‰/ folyadékot, melyben 14·01 *h/g* szilárd alkatrész van. Színtelen és szagtalan. Z. a. v. és h. e. m. o. szét. A kút mélysége 6, a vízoszlop magass. 3^{ny}.

Nádpatak (Rohrbach): 1 sóskút a községen kívül. Merítés ideje: 1882. évi június hó 3., délelőtt 11 órakor. Hőm. °C-ban: Lev. 25°; víz 6·25°. Sűrűség: 1·0059. Szilárd alkatrész ‰-okban: 0·72.

Fürdőhely: Merítés ideje: 1882. május hó 30., délután 4 órakor. Hőm. °C-ban: Lev. 26·25°; víz 17·50°. Sűrűség: 1·0049. Szilárd alkatrész ‰-okban: 0·62. Chlortartalom ‰-okban: 0·34. Jod és brom van benne.

4. Bürkös-sz.-ágotai járás.

Leses (Schönberg, Sulemberk): 1 sóskút a községben. Merítés ideje: 1882. évi június hó 3., délelőtt 11 órakor. Hőm. °C-ban: Lev. 25°; víz 6·25°. Sűrűség: 1·0060. Lúgossági fok: 17·5°. Szilárd alkatrész ‰-okban: 0·76. Clortartalom ‰-okban: 0·41. Jod és brom van benne. Ad 24 óra alatt 8·48 ‰/ folyadékot, melyben 6·44 ‰/ szilárd alkatrész van. Szintelen, gyengén kénkönenyszagú. Z. a. v. és h. e. m. oszt. szét. A vízoszlop magass. 0·92^m.

Szász-Vessződ (Zied, Veszeud): 1 sóskút az «akasztófa hegy» nyugati részén, a községtől Ny-ra 6 kilométernyire. Merítés ideje: 1882. évi június hó 18., délután 5 órakor. Hőm. °C-ban: Lev. 17·50°; víz 11·25°. Sűrűség: 1·0273. Szilárd alkatrész ‰-okban: 3·70. Clortartalom ‰-okban: 2·02. Jod van benne. Sárgás színű és kénkönenyszagú. Z. a. v. és h. e. m. o. szét. Mélysége 4·24, a vízoszlop magass. 3·79^m.

Szt.-Agóta (Agnethlen, Ágnittá): 1 sóskút a községtől DK-re a «Sós-hegy» nevű helyen. Merítés ideje: 1882. évi május hó 27., délelőtt 9 órakor. Hőm. °C-ban: Lev. 25°; víz 9·37°. Sűrűség: 1·0114. Lúgossági fok: 10°. Szilárd alkatrész ‰-okban: 1·66. Clortartalom ‰-okban: 0·92. Jod- és bromtartalmú. Ad 24 óra alatt 18·00 ‰/ folyadékot, melyben 29·88 ‰/ szilárd alkatrész van. Szintelen kénköneny szagú, kékes csapadékkal. Zár alatt *nincs*, fürdésre használják.

5. Bólya-nagy-selyki járás.

Hidegvíz (Kaltwasser, Kelbázer): 1 sósforrás a községtől 5 kilométernyire a «Valea putului sub cousteni gropile lui brinnei» nevű hely délnyugati részén. Be van dugva. Nem használtatik.

Nagy-Selyk (Markt-Schelken, Sejka máre): 1 sósforrás a községtől 2 kilométernyire a «Steinberg kosztyele podului» nevű helyen. Nem használtatik, be van dugva, állítólag salétromos.

6. Keresdi járás.

Zoltán (Zoltendorf): 1 sósforrás a községben. Nem használtatik.

XIII. SÁROS MEGYE.

1. Sirokai járás.

Alsó-Sebes: 4 kút, 1 tó a községtől 2 kilométernyire «Izla fürdő» név alatt. Amália, Ferdinánd, Lelesz, Ferencz kutai. Sűrűség: Csapán az Amália forrás tartalmaz PANTOCSEK szerint túlnyomólag Na Cl-t. Talált chloralkali ‰-okban: 2·08. Ad 24 óra alatt 28·80 ‰/ folyadékot. Gyógyezélokra használják. A kút mélysége 5^m, a vízoszlop magass. az Amália-, és Ferdinándkútban 1^m, a Lelesz- és Ferenczkútban 2·5^m.

Sóvár, Lipót-Akna: Vízrel előtött volt sóbánya. Merítés ideje: 1882. évi

május hó 6., délután 3 órakor. Hőm. °C-ban : Lev. $16\cdot25^\circ$; víz 15° . Sűrűség : $1\cdot2054$. Lúgossági fok : $3\cdot3^\circ$. Szilárd alkatrész %-okban : $26\cdot73$. Clortartalom %-okban : $15\cdot41$. Tartalma : Na, Ca, Mg, Al_2O_3 , Fe, HCl, H_2SO_4 , CO_2 . Talált chloralkali %-okban : $25\cdot35$. A szil. alk. chloralk. tart. %-okban $94\cdot83$. Ad 24 óra alatt : $570\ 00 \text{ } \mathcal{H}$ folyadékot. Főtt sót készítenek belőle. A Lipót-akna az 1571. és 1572. években 70 ölnyire agyagban és aontúl 11 ölnyire sótestben lett lomélyítve, mely feltalált sőtömzs 1752. év tarasáig, a midőn a bányá sós vízzel lett elárasztva, bányászati lag lett kiaknázva ; azontúl pedig használtatik az aknában levő sós víz évi 65.000,000 klg. főtt só termelésére.

XIV. SZEBEN MEGYE.

1. Szebeni járás.

Hermány (Kastenholtz, Kasolc) : 1 sósforrás a községtől D-re 400 méternyire az erdő és Hortobágy nevű patak között. Nem használtatik.

2. Újegyházi járás.

Szakadát (Szekedate) : 1 sóskút a templomtól Ny-ra 650 méternyire, a «Balter crapalin» nevű helyen. Merítés ideje : 1882. évi július hó 5., délelőtt 9 órakor. Hőm. °C-ban : Lev. $21\cdot25^\circ$; víz $13\cdot75^\circ$. Sűrűség : $1\cdot0289$. Lúgossági fok : $4\cdot4^\circ$. Szilárd alkatrész %-okban : $3\cdot93$. Clortartalom %-okban : $2\cdot03$. Ad 24 óra alatt $0\cdot56 \text{ } \mathcal{H}$ folyadékot, melyben $2\cdot20 \text{ } \mathcal{H}$ szilárd alkatrész van. Színtelen és szagtalan. Z. a. v. és h. e. m. o. szét. A kút mélysége $3\cdot79 \text{ } \mathcal{M}$.

3. Szerdahelyi járás.

Szerdahely (Reussmark, Mierkur) : A Szerdahely és Kerekes közti legelőn, ha ásatik, sós víz bugyog fel. A patakban van egy forrás, mely annak sós ízt ad.

4. Nagy-disznódi járás.

Czod (Zoodt, Szadu) : 1 sóskút a községtől DK-re $\frac{3}{4}$ órányira. Merítés ideje : 1882. évi július hó 9., délután 7 órakor. Hőm. °C-ban : Lev. $27\cdot50^\circ$; víz $12\cdot50^\circ$. Sűrűség : $1\cdot0222$. Lúgossági fok : $8\cdot7^\circ$. Szilárd alkatrész %-okban : $3\cdot06$. Clortartalom %-okban : $1\cdot74$. Ad 24 óra alatt $0\cdot36 \text{ } \mathcal{H}$ folyadékot, melyben $1\cdot10 \text{ } \mathcal{H}$ szilárd alkatrész van. Színtelen és szagtalan. Z. a. v. és h. e. m. o. szét. A kút mélysége $3 \text{ } \mathcal{M}$.

Felek (Freck, Avrig) : 1 sóskút a templomtól Ny-ra 800 méternyire a «la sacra tura» nevű helyen. Merítés ideje : 1882. évi július hó 5., délelőtt 6 órakor. Hőm. °C-ban : Lev. $15\cdot0^\circ$; víz $12\cdot50^\circ$. Sűrűség : $1\cdot0362$. Lúgossági fok : $4\cdot3^\circ$. Szilárd alkatrész %-okban : $5\cdot01$. Clortartalom %-okban : $2\cdot96$. Ad 24 óra alatt $0\cdot69 \text{ } \mathcal{H}$ folyadékot, melyben $3\cdot45 \text{ } \mathcal{H}$ szilárd alkatrész van. Színtelen, szagtalan. Z. a. v. és m. o. szét. A kút mélysége $4\cdot24 \text{ } \mathcal{M}$.

Fenyőfalva (Girolsau, Brád) : 1 sóskút a községtől K-re. Merítés ideje :

1882. évi július hó 5., délelőtt 10 órakor. Hőm. °C-ban : Lev. 23° ; víz 13·75°. Sűrűség : 1·0165. Lúgossági fok : 13·9°. Szilárd alkatrész %-okban : 2·26. Clortartalom %-okban : 1·36. Ad 24 óra alatt 0·56 $\mathcal{H}$ folyadékot, melyben 1·46 $\frac{h}{g}$ szilárd alkatrész van. Színe nincs, kénkömény szagú. Z. a. v. és h. e. m. o. szét. A kút mélysége 3 $\mathcal{M}$.

Nagy-Disznód (Heltau, Csisznádiá) : 1 sóskút, 1 forrás. A sóskút a községtől D-re a «Galambvár» nevű helyen ; a forrás ettől D-re a «Rohrseich» patak partján. Merítés ideje : 1882. évi július hó 9., délelőtt 10 órakor. Hőm. °C-ban : Lev. 31·25° ; víz 11·25°. Sűrűség : 1·0846. Szilárd alkatrész %-okban : 11·47. Clortartalom %-okban : 6·69. Tartalma : Na, Ca, Mg, Fe, HCl, H₂SO₄, CO₂. Talált chloralkali %-okban : 11·14. A szil. alk. chloralk. tart. %-okban : 97·12. Ad 24 óra alatt 0·40 $\mathcal{H}$ folyadékot, melyben 4·58 $\frac{h}{g}$ szilárd alkatrész van. Színtelen, szagtalan. Z. a. h. e. v. és h. e. m. oszt. szét. A kút mélysége 2·5 $\mathcal{M}$.

Sellembenk (Schellenberg, Selimber) : 1 sóskút a templomtól D-re a «Rohrseich» nevű helyen. Merítés ideje : 1882. évi július hó 9., délelőtt 7 órakor. Hőm. °C-ban : Lev. 27·50° ; víz 11·25°. Sűrűség : 1·1837. Lúgossági fok : 3·8°. Szilárd alkatrész %-okban : 23·90. Clortartalom %-okban : 14·11. Tartalma : Na, Ca, Mg, Fe, HCl, H₂SO₄, CO₂. Talált chloralkali %-okban : 23·09. A szil. alk. chloralk. tart. %-okban : 96·61. Ad 24 óra alatt 0·39 $\mathcal{H}$ folyadékot, melyben 9·32 $\frac{h}{g}$ szilárd alkatrész van. Színtelen, szagtalan. Z. a. v. és h. e. m. oszt. szét. A kút mélysége 5·68 $\mathcal{M}$.

XV. SZOLNOK-DOBOKA MEGYE.

1. Deési járás.

Bálványos-Váralja (Ungurás) : 1 sóskút a községtől DK-re 1 kilométernyire a «Bando» patak jobb partján, a «Nádasrét» nevű helyen. Merítés ideje : 1882. máj. hó 15., délután 6 óra. Hőm. °C-ban : Lev. 13·75° ; víz 8·75°. Sűrűség : 1·1338. Szilárd alkatrész %-okban : 18·07. Clortartalom %-okban : 10·70. Tartalma : Na, Ca, Mg, Fe, HCl, H₂SO₄, CO₂. Talált chloralkali %-okban : 17·34. A szil. alk. chloralk. tart. %-okban : 95·96. Ad 24 óra alatt 28·00 $\mathcal{H}$ folyadékot, melyben 505·96 $\frac{h}{g}$ szilárd alkatrész van. Színe, szaga nincs. Z. a. v. és h. e. m. oszt. szét. A kút mélysége 3·85, a vízoszlop magass. 1·85 $\mathcal{M}$.

Csicsó-Mihályfalva (Mihájescsi) : 1 sóskút a község É-i részén, a «Kásztárni» nevű helyen. Merítés ideje : 1882. június hó 7., délelőtt 11 órakor. Hőm. °C-ban : Lev. 26·25° ; víz 11·06°. Sűrűség : 1·0820. Lúgossági fok : 9·0°. Szilárd alkatrész %-okban : 11·06. Clortartalom %-okban : 6·35. Tartalma : Na, Ca, Mg, Fe, HCl, H₂SO₄, CO₂. Talált chloralkali %-okban : 10·40. A szil. alk. chloralk. tart. %-okban : 94·03. Ad 24 óra alatt 12·00 $\mathcal{H}$ folyadékot, melyben 132·72 $\frac{h}{g}$ szilárd alkatrész van. Színe, szaga nincs. Rozsdavörös csapadék. Z. a. v. és h. e. m. oszt. szét. A kút mélysége 3·5 ; a vízoszlop magass. 2·0 $\mathcal{M}$.

Deés (Dés, Desiu) : 1 sóskút a várostól Ny-ra 80 méternyire a «sópatak» nevű helyen. Merítés ideje : 1882. július hó 13., délelőtt 11 óra. Hőm. °C-ban : Lev. 32·50° ; víz 17·50°. Sűrűség : 1·1776. Lúgossági fok : 7·9°. Szilárd alkatrész %-okban : 23·35. Clortartalom %-okban : 13·72. Tartalma : Na, Ca, Mg, Fe, HCl, H₂SO₄, CO₂. Talált chloralkali %-okban : 22·54. A szil. alk. chloralk. tart. %-okban :

96·53. Ad 24 óra alatt 14·00 $\%$ folyadékot, melyben 326·90 $\frac{h}{g}$ szilárd alkatrész van. Színtelen és szagtalan. Z. a. v. és h. e. m. oszt. szét. A kút mélysége 2, a vízoszlop magass. 0·80^m.

Deésakna : A Józsefbánya talajvize, sósforrás. Merítés ideje : 1882. május hó 30. délelőtt 9 óra. Hőm. °C-ban : Lev. 21·25° ; víz 17·50°. Sűrűség : 1·2051. Lúgos-sági fok : 2·8°. Szilárd alkatrész %-okban : 26·53. Chlor tartalom %-okban : 15·87. Tartalma : Na, Ca, Mg, Fe, HCl, H₂SO₄, CO₂. Talált chloralkali %-okban : 25·48. A szil. alk. chloralk. tartalma %-okban : 96·04.

A «Szamosán Juon» nevű huszártelken sóskút (gyűjtőkút több forrásból).

Merítés ideje: 1882. május hó 30., délben 12 órak. Hőm. °C-ban : Lev. 32·50° ; víz 20°. Sűrűség : 1·1236. Lúgos-sági fok : 9·6°. Szilárd alkatrész %-okban : 16·52. Chlor tartalom %-okban : 9·77. Tartalma : Na, Ca, Mg, Fe, HCl, H₂SO₄, CO₂. Talált chloralkali %-okban : 15·92. A szil. alk. chloralk. tart. %-okban : 96·36. Színe, szaga nincs, rozsdavörös csapadékkal. Zár alatt van, nem használtatik.

Deésaknához tartozik továbbá a «Kenderkút» nevű dús forrásos hely is, ilyen nevű község azonban nincs. — Deésaknán van 13 sósforrás és ugyanennyi Kenderkúton. Deésaknán állami művelés alatt levő sóbánya van. Általában Deésakna vidéke el van árasztva mindenféle sós forrásokkal.

Kozárvár (Kusdriorá) : 1 sóskút a «Szereture» nevű helyen, a községtől D-re 585 méternyire, a Szamos folyó jobb partján. Merítés ideje : 1882. június 7., reggel 9 órakor. Hőm. °C-ban : Lev. 23·75° ; víz 10°. Sűrűség : 1·0327. Lúgos-sági fok : 4·9°. Szilárd alkatrész %-okban : 4·48. Chlor tartalom %-okban : 2·64. Tartalma : Na, Ca, Mg, Fe, HCl, H₂SO₄, CO₂. Színe, szaga nincs. Z. a. v. és h. e. m. oszt. szét. A kút mélysége 3, a vízoszlop magass. 2^m.

Mikeháza (Miká) : 1 sóskút, 4 forrás a községtől 1·5 kilométernyire a «Gyalu kitre rindur» nevű határrészben, a «Váleá szlátini» nevű patak balpartján. Merítés ideje : 1882. május hó 15-én, este 8 órakor. Hőm. °C-ban : Lev. 11·25° ; víz 12·50°. Sűrűség : 1·1777. Lúgos-sági fok : 5·1°. Szilárd alkatrész %-okban : 23·19. Chlor tartalom %-okban : 13·59. Tartalma : Na, Ca, Mg, Fe, HCl, H₂SO₄, CO₂. Talált chloralkali %-okban : 22·67. A szil. alk. chloralk. tart. %-okban : 97·75. Ad 24 óra alatt 20·00 $\%$ folyadékot, melyben 463·80 $\frac{h}{g}$ szilárd alkatrész van. Színe, szaga nincs. Z. a. v. és h. e. m. oszt. szét. A kút mélysége 2·5, a vízoszlop magass. 2^m.

Retteg (Reteágu) : 1 sóskút a község DNy-i oldalán a Szamos folyó balpartján, a községtől 1·5 kilométernyire. Merítés ideje : 1882. június 10., reggel 7 órakor. Hőm. °C-ban : Lev. 17·50° ; víz 10·0°. Sűrűség : 1·1646. Lúgos-sági fok : 3·8°. Szilárd alkatrész %-okban : 21·63. Chlor tartalom %-okban : 12·66. Tartalma : Na, Ca, Mg, Fe, HCl, H₂SO₄, CO₂. Talált chloralkali %-okban : 21·06. A szil. alk. chloralk. tart. %-okban : 97·35. Ad 24 óra alatt 20·00 $\%$ folyadékot, melyben 432·60 $\frac{h}{g}$ szilárd alkatrész van. Színe, szaga nincs. Z. a. v. és h. e. m. oszt. szét. A kút mélysége 2·50, a vízoszlop magass. 1·50^m.

Szt-Benedek (Benedik) : 1 sóskút a községtől K-re 800 méternyire a «Doszu zny» nevű helyen, a Nyires patak jobb partján. Merítés ideje : 1882. május hó 15., este 8 órakor. Hőm. °C-ban : Lev. 11·25° ; víz 12·50°. Sűrűség : 1·0416. Lúgos-sági fok : 13·8°. Szilárd alkatrész %-okban : 5·70. Chlor tartalom %-okban : 3·41. Tartalma : Na, Ca, Mg, Fe, HCl, H₂SO₄, CO₂. Talált chloralkali %-okban : 5·55.

A szil. alk. chloralk. tart. ‰-okban : 97·37. Ad 24 óra alatt 12·50 ‰ folyadékot, melyben 71·25 $\frac{h}{g}$ szilárd alkatrész van. Színtelen és szagtalan. A kút mélysége 2, a vízoszlop magass. 1^m. Z. a. v. és h. e. m. oszt. szét.

Szász-Nyires (Szász-Niresu) : 1 sóskút, 8 forrás.

Sóskút. A kút a községtől K-re 1 kilométernyire az «Akna fortály» nevű határrészben a Rondo patak bal partján. Merítés ideje: 1882. május hó 15., délután 7 órakor. Hőm. °C-ban: Lev. 11·25°; víz 10°. Sűrűség: 1·2039. Lúgossági fok: 10·8°. Szilárd alkatrész ‰-okban: 26·42. Chlor tartalom ‰-okban: 15·75. Tartalma: Na, Ca, Mg, Fe, HCl, H₂SO₄, CO₂. Talált chloralkali ‰-okban: 25·62. A szil. alk. chloralk. tart. ‰-okban: 96·85. Ad 24 óra alatt 20·00 ‰ folyadékot, melyben 528·40 $\frac{h}{g}$ szilárd alkatrész van. Színe, szaga nincs. Z. a. v. és h. e. m. osztatik szét. A kút mélysége 4·5, a vízoszlop magass. 4·0^m.

A források az Aknás alja, Aknás torka, Régi akna, Aknás fertály, Sülyedt vár-alja nevű helyeken fekszenek. A patak jobb partján a patakon innen nagy sószikla van. A források egyenkint 1—5 ‰ folyadékot és 845·44 $\frac{h}{g}$ szilárd anyagot adnak, s szintén felügyelet alatt állanak.

Szt-Margita (Szin Márgitá) : 1 sóskút a község É-i részében a «Mekelcsiba» nevű hegy aljában, a patak jobb partján. Merítés ideje: 1882. június hó 5. délelőtt 11 órakor. Hőm. °C-ban: Lev. 26·25°; víz 11·25. Sűrűség: 1·2027. Lúgossági fok: 7·1°. Szilárd alkatrész ‰-okban: 26·32. Chlor tartalom ‰-okban: 15·72. Tartalma Na, Ca, Mg, Fe, HCl, H₂SO₄, CO₂. Talált chloralkali ‰-okban: 25·75. A szil. any. chloralk. tart. ‰-okban: 97·83. Ad 24 óra alatt 35·00 ‰ folyadékot, melyben 921·20 $\frac{h}{g}$ szilárd alkatrész van. Színe, szaga nincs. Z. a. v. és h. e. m. oszt. szét. A kút mélysége 1·5, a vízoszlop magass. 1^m.

Vád (Kolostor-Vaad) : 3 sósforrás a község keleti részén a Szamos folyó balpartján a mederben. H. e. m. oszt. szét. Száraz időben használható csak, miután előnti a Szamos.

2. Szamos-újvári járás.

Boncznyires (Bonczu) : 1 sóskút, 7 forrás. A kút a községtől Ny-ra 0·5 kilométernyire a Szekulaj felé vezető úton; 2 forrás a kúttól 200 méternyire; 3 forrás a hegy túlsó oldalán Szék felé vezető úton K-re 75 méternyire; 2 forrás a szemben levő hegyoldalon, 200 méternyire.

Sóskút. Merítés ideje: 1882. augusztus hó 6., délelőtt 10 órakor. Hőm. °C-ban: Lev. 20°; víz 13·75°. Sűrűség: 1·0489. Lúgossági fok: 14·1°. Szilárd alkatrész ‰-okban: 6·80. Chlor tartalom ‰-okban: 4·02. Színe nincs, kénkönenyszagú, fekete csapadék. Z. a. v. és h. e. m. oszt. szét.

Hesdát (Hesdátye) : 1 sóskút a községtől D-re, 3 kilométernyire a Székre vezető út mellett a völgyben. Merítés ideje: 1882. augusztus hó 6. Hőm. °C-ban: Lev. 20°; víz 13·75°. Sűrűség: 1·1732. Lúgossági fok: 3·8°. Szilárd alkatrész ‰-okban: 22·67. Chlor tartalom ‰-okban: 13·55. Tartalma: Na, Ca, Mg, Fe, HCl, H₂SO₄, CO₂. Színe, szaga nincs. Z. a. v. és h. e. m. oszt. szét.

Mikola (Nyikulá) : 1 sóskút a községtől Ny-ra 3 kilométernyire a hesdái sóskút mellett. Merítés ideje: 1882. augusztus hó 6. délelőtt 10 órakor. Hőm. °C-ban: Lev. 19·50°; víz 13·75°. Sűrűség: 1·1479. Lúgossági fok: 10·6°. Szilárd alkatrész ‰-okban: 19·38. Chlor tartalom ‰-okban: 11·16. Tartalma: Na, Ca, Mg,

Fe, HCl, H₂SO₄, CO₂. Talált chloralkali %-okban : 18·96. A szil. alk. chloralk. tart. %-okban : 97·82. Színe, szaga nincs. Z. a. v. és h. e. m. oszt. szét.

Néma : 1 sóskút a községtől K-re két kilométernyire. Be van omolva. Nem használtatik.

Péterháza (Petriháza) : 1 sóskút a községtől É-ra, 500 méternyire a Szamos folyó jobb parti medrében. Merítés ideje : 1882. augusztus hó 6., délután 4 órakor. Hőm. °C-ban : Lev. 22·50° ; víz 18·50°. Sűrűség : 1·1032. Lúgossági fok : 6·3°. Szilárd alkatrész %-okban : 14·0. Chlortartalom %-okban : 8·18. Tartalma : Na, Ca, Mg, Fe, HCl, H₂SO₄, CO₂. Talált chloralkali %-okban : 13·70. A szil. alk. chloralk. tart. %-okban : 97·85. Színe, szaga nincs. Z. a. v. és h. e. m. oszt. szét.

Szamosujvár (Armenierstadt, Gyerla) : 1 sóskút a Kérő felé vezető országút s a Szamos folyón át vezető hid alatt a folyó medrében. Csak nagy szárazságban látható, állítólag telített.

Szekuláj : 1 sóskút a községtől Ny-ra 1 kilométernyire a «toba» nevű helyen. Merítés ideje : 1882. augusztus hó 7., délelőtt 9 órakor. Hőm. °C-ban : Lev. 20·0° ; víz 12·50°. Sűrűség : 1·1204. Lúgossági fok : 14·9°. Szilárd alkatrész %-okban : 16·07. Chlortartalom %-okban : 9·67. Tartalma : Na, Ca, Mg, Fe, HCl, H₂SO₄, CO₂. Talált chloralkali %-okban : 15·52. A szil. alk. chloralk. tart. %-okban : 98·38. Színe, szaga nincs. Z. a. v. és h. e. m. oszt. szét.

Szék (Sziku) : 2 sóskút, 6 sósforrás, 2 sóstó (1 fürdő). A 2 kút fekszik a várostól K-re egy kilométernyire az «Akna-tető» nevű helyen ; a sóstó és két forrás az «Aknatetőn» ; a sósfürdő az «Alsó réten» ; 3 forrás a Gyulatelki út mellett a várostól D-re.

I. kút. Merítés ideje : 1882. augusztus hó 7., délelőtt 9 órakor. Hőm. °C-ban ; Lev. 21·25° ; víz 14·50°. Sűrűség : 1·2042. Lúgossági fok : 6·4°. Szilárd alkatrész %-okban : 26·34. Chlortartalom %-okban : 15·75. Tartalma : Na, Ca, Mg, Fe, HCl, H₂SO₄, CO₂. Talált chloralkali %-okban : 25·94. A szil. alk. chloralk. tart. %-okban : 98·48.

II. kút. Merítés ideje : 1882. augusztus hó 7., délelőtt 10 órakor. Sűrűség : 1·2027. Lúgossági fok : 5·5°. Szilárd alkatrész %-okban : 26·23. Chlortartalom %-okban : 15·72. Tartalma : Na, Ca, Mg, Fe, HCl, H₂SO₄, CO₂.

A kútak vize színtelen, a sóstó vize zöldes, a fürdőé sárgás és a 3 forrásé fekete csapadékkal bir.

Széplak : 1 sóskút, 2 forrás. A kút a községtől 2 kilométernyire a Szamosujvár felé vezető úton ; a források a kúttól 75, illetőleg 150 méternyire. Merítés ideje : 1882. augusztus 7., délelőtt 7 órakor. Hőm. °C-ban : Lev. 20° ; víz 13·75°. Sűrűség : 1·2049. Lúgossági fok : 9·4°. Szilárd alkatrész %-okban : 26·48. Chlortartalom %-okban : 15·82. Tartalma : Na, Ca, Mg, Fe, HCl, H₂SO₄, CO₂. Talált chloralkali %-okban : 25·88. A szil. alk. chloralk. tart. %-okban : 97·73. Színe, szaga nincs. Z. a. v.

3. Nagy-ilondai járás.

Dobrocsina : 2 sósforrás.

I. A községtől K-re levő sósforrás. Merítés ideje : 1882. június hó 31., délelőtt 11. Hőm. °C-ban : Lev. 21° ; víz 13°. Sűrűség : 1·0089. Lúgossági fok : 7·2°. Szilárd alkatrész %-okban : 1·19. Chlortartalom %-okban : 0·69. Ad 24 óra alatt

8·00 $\mathcal{H}$ folyadékot, melyben 9·52 h/g szilárd alkatrész van. Nem használtatik. Édes vízi forrásokkal van körülvéve és ezek bele folynak.

II. A községtől D-re a «Poduile popi lá gyál» hegy aljában, a Nagy-Szamos balpartján levő sósforrás. Merítés ideje: 1882. június hó 31., délelőtt 11 órakor. Sűrűség: 1·0072. Lúgossági fok: 5·1°. Szilárd alkatrész $\%$ -okban: 0·95. Chlortartalom $\%$ -okban: 0·54.

Tőkepataka (Valea Grosilor): 1 sóskút a községtől Ny-ra a «Parcu szereturi» árok jobb partján. Merítés ideje: 1882. május hó 31. délután 1 órakor. Hőm. °C-ban: Lev. 28·75°; víz 13·75°. Sűrűség: 1·0158. Lúgossági fok: 7·5°. Szilárd alkatrész $\%$ -okban: 2·08. Chlortartalom $\%$ -okban: 1·18. Ad 24 óra alatt 6·00 $\mathcal{H}$ folyadékot, melyben 12·48 h/g szilárd alkatrész van. Színe, szaga nincs. Z. a. v. és h. e. m. oszt. szét. A kút mélysége 1·05, a vízoszlop magass. 1^m.

4. Betleni járás.

Alsó-Ilosva (Ilsiuvá): 1 sóskút a község keleti részén, az Ilosva patak bal partján a «kis Girlistye» nevű helyen. Merítés ideje: 1882. június hó 11., reggel 9 órakor. Hőm. °C-ban: Lev. 23·25°; víz 15·75°. Sűrűség: 1·0148. Lúgossági fok: 6·1°. Szilárd alkatrész $\%$ -okban: 2·06. Chlortartalom $\%$ -okban: 1·17. Tartalma: Na, Ca, Mg, Fe, HCl, H₂SO₄, CO₂. Ad 24 óra alatt 20·00 $\mathcal{H}$ folyadékot, melyben 46·60 h/g szilárd alkatrész van. Színe, szaga nincs. Z. a. v. és h. e. m. oszt. szét. A kút mélysége 3; a vízoszlop magass. 2^m.

Alsó-Oroszfalu (Ruszu din zsoz): 1 sóskút a «Podulu szolometiului» nevű helyen. Merítés ideje: 1882. augusztus 14., délután 7 órakor. Hőm. °C-ban: Lev. 25°; víz 6·25°. Sűrűség: 1·0198. Lúgossági fok: 11·2°. Szilárd alkatrész $\%$ -okban: 2·70. Chlortartalom $\%$ -okban: 1·61. Tartalma: Na, Ca, Mg, Fe, HCl, H₂SO₄, CO₂. Jodtartalmú. Ad 24 óra alatt 7·92 $\mathcal{H}$ folyadékot, melyben 21·42 h/g szilárd alkatrész van. Színe, szaga nincs. Rozsdavörös csapadék. Z. a. v. és h. e. m. oszt. szét. A kút mélysége 5, a vízoszlop 3^m.

Apa-Nagyfalu (Nagyfálu): 1 sóskút a «pi langa ton» nevű helyen. Merítés ideje: 1882. augusztus hó 14., délután 5 órakor. Hőm. °C-ban: Lev. 30°; víz 18·75°. Sűrűség: 1·0198. Lúgossági fok: 11·5°. Szilárd alkatrész $\%$ -okban: 2·67. Chlortartalom $\%$ -okban: 1·63. Tartalma: Na, Ca, Mg, Fe, HCl, H₂SO₄, CO₂. Jodtartalmú. Ad 24 óra alatt 10·60 $\mathcal{H}$ folyadékot, melyben 28·30 h/g szilárd alkatrész van. Színe, szaga nincs. Z. a. v. és h. e. m. oszt. sz. A kút mélysége 4, a vízoszlop magass. 3^m.

Árpástó: 1 sóskút a községtől 1 kilométernyire, DNy-ra a «Sós» nevű helyen, a Szamos balpartján. Merítés ideje: 1882. június hó 5., délután 7 órakor. Hőm. °C-ban: Lev. 22·50; víz 10°. Sűrűség: 1·0194. Lúgossági fok: 6·4°. Szilárd alkatrész $\%$ -okban: 2·69. Chlortartalom $\%$ -okban: 1·55. Tartalma: Na, Ca, Mg, Fe, HCl, H₂SO₄, CO₂. Ad 24 óra alatt 9·32 $\mathcal{H}$ folyadékot, melyben 25·07 h/g szilárd alkatrész van. Színe, szaga nincs. Z. a. v. és h. e. m. oszt. szét. A kút mélysége 2, a vízoszlop 1·60^m. Édesvízi források veszik körül.

Betlen (Betleánu): 1 sóskút, 2 forrás. A kút a «Jutre ocne» nevű helyen. Az első forrás a kúttól K-re 300 méternyire; a másik É-ra 125 méternyire. Merítés ideje: 1882. augusztus hó 12., délben 12 órakor. Hőm. °C-ban: Lev. 31·25°; víz 17·50. Sűrűség: 1·2042. Lúgossági fok: 4·1°. Szilárd alkatrész $\%$ -okban: 26·35.

Chlortartalom ‰-okban : 15·38. Tartalma : Na, Ca, Mg, Fe, HCl, H₂SO₄, CO₂. Talált chloralkali ‰-okban : 25·85. A szil. alk. chloralk. tart. ‰-ban : 98·10. Ad 24 óra alatt 15·84 ‰ folyadékot, melyben 417·38 $\frac{h}{g}$ szilárd alkatrész van. Színtelen és szagtalan. Z. a. v. és h. e. m. oszt. sz. A kút mélysége 2·65, a vízoszlop magass. 2·00^m. A források be vannak dugva.

Csicsó-Keresztúr (Czigeu-Kriszturu) : 1 sóskút a «patakon túl» nevű helyen az Egres patak balpartján. Merítés ideje : 1882. július hó 7., délután 2 óraker. Hőm. °C-ban : Lev. 30° ; víz 10°. Sűrűség : 1·0579. Lúgossági fok : 12·6°. Szilárd alkatrész ‰-okban : 7·88. Chlortartalom ‰-okban : 4·49. Tartalma : Na, Ca, Mg, Fe, HCl, H₂SO₄, CO₂. Ad 24 óra alatt 25·00 ‰ folyadékot, melyben 197·00 $\frac{h}{g}$ szilárd alkatrész van. Színe, szaga nincs. Z. a. v. és h. e. m. oszt. szét. A kút mélysége 6 ; a vízoszlop magass. 4^m.

Dögmező (Gyug) : 1 sóskút, 2 forrás a községtől 1 kilométernyire, a «Dimb uslatini» hegy aljában és a «Pareu szlátini» patak jobb partján. Merítés ideje : 1882. június hó 11. délután 1 óraker. Hőm. °C-ban : Lev. 23·75° ; víz 17·50°. Sűrűség : 1·0725. Lúgossági fok : 7·2°. Szilárd alkatrész ‰-okban : 9·94. Chlortartalom ‰-okban : 5·77. Tartalma : Na, Ca, Mg, Fe, HCl, H₂SO₄, CO₂. Talált chloralkali ‰-okban : 9·62. A szil. alk. chloralk. tart. ‰-okban : 96·78. Ad 24 óra alatt 20·00 ‰ folyadékot, melyben 198·80 $\frac{h}{g}$ szilárd alkatrész van. Színe, szaga nincs. Z. a. v. és h. e. m. oszt. szét. A kút mélysége 4, a vízoszlop magass. 2^m. A források óránként 2—3 ‰ vizet adnak.

Kentelke (Kindel, Kintyelek) : 1 sóskút a «Popona szlátini» nevű helyen. Merítés ideje : 1882. augusztus hó 4., délután 4 óraker. Hőm. °C-ban : Lev. 8·25° ; víz 6·25°. Sűrűség : 1·2004. Lúgossági fok : 5·3°. Szilárd alkatrész ‰-okban : 25·89. Chlortartalom ‰-okban : 15·24. Tartalma : Na, Ca, Mg, Fe, HCl, H₂SO₄, CO₂. Talált chloralkali ‰-okban : 25·49. A szil. alk. chloralk. tart. ‰-okban : 98·45. Ad 24 óra alatt 5·28 ‰ folyadékot, melyben 136·69 $\frac{h}{g}$ szilárd alkatrész van. Színe, szaga nincs. Z. a. v. és h. e. m. o. sz. A kút mélysége 1·50, a vízoszlop magass. 1·10^m.

Középfalva (Tjuza) : 1 sóskút az «Intra gyálu szlátini si Dom szlátini» nevű helyen. Merítés ideje : 1882. augusztus hó 15., délelőtt 8 óraker. Hőm. °C-ban : Lev. 30° ; víz 13·75°. Sűrűség : 1·1809. Lúgossági fok : 5·7°. Szilárd alkatrész ‰-okban : 23·66. Chlortartalom ‰-okban : 14·29. Tartalma : Na, Ca, Mg, Fe, HCl, H₂SO₄, CO₂. Ad 24 óra alatt 12·00 ‰ folyadékot, melyben 283·92 $\frac{h}{g}$ szilárd alkatrész van. Színe, szaga nincs. Z. a. v. és h. e. m. oszt. szét. A kút mélysége 3·35, a vízoszlop magass. 2·80^m.

Magosmart : 1 sóskút az «in Gloduri» nevű helyen. Merítés ideje : 1882. augusztus hó 3., délután 4 óraker. Hőm. °C-ban : Lev. 5° ; víz 8·25°. Sűrűség : 1·0257. Lúgossági fok : 3·0°. Szilárd alkatrész ‰-okban : 3·61. Chlortartalom ‰-okban : 1·93. Tartalma : Na, HCl, H₂SO₄, CO₂. Talált chloralkali ‰-okban : 3·18. A szil. alk. chloralk. tart. ‰-okban : 88·09. Ad 24 óra alatt 5·30 ‰ folyadékot. Színe, szaga nincs. Z. a. v. és h. e. m. oszt. szét. A kút mélysége 1·60, a vízoszlop magass. 1·41^m.

Magyar-Décese : 1 sóskút a község déli oldalán a «Sós» nevű helyen, a «Rétkút» patak jobb partján. Merítés ideje : 1882. auguszt. 7. délután 7 óraker. Hőm. °C-ban : Lev. 22·50° ; víz 11·25°. Sűrűség : 1·0616. Lúgossági fok : 3·8°. Szilárd alkatrész ‰-okban : 8·38. Chlortartalom ‰-okban : 5·05. Tartalma : Na,

Ca, Mg, Fe, HCl, CO₂. Talált chloralkali %-okban: 7·90. A szil. alk. chloralk. tart. %-okban: 94·26. Ad 24 óra alatt 20·00 $\mathcal{H}$ % folyadékot, melyben 167·60 $\frac{h}{g}$ szilárd alkatrész van. Színtelen és szagtalan. Z. a. v. és h. e. m. oszt. sz. A kút mélysége 3, a vízoszlop magass. 1^m.

Málom (Malina): 1 sóskút a községtől 2 kilométernyire az «Iszakos» hegy aljában a «Szöllőpatak» nevű határ részben. Merítés ideje: 1882. június hó 7., délután 7 órakor. Hőm. °C-ban: Lev. 22·50°; víz 11·25°. Sűrűség: 1·0426. Lúgossági fok: 6·9°. Szilárd alkatrész %-okban: 6·06. Chlor tartalom %-okban: 3·46. Tartalma: Na, Ca, Mg, Fe, Sr, HCl, CO₂. Ad 24 óra alatt 23·00 $\mathcal{H}$ % folyadékot, melyben 139·38 $\frac{h}{g}$ szilárd alkatrész van. Színe, szaga nincs. Z. a. v. és h. e. m. oszt. szét. A kút mélysége 3·5, a vízoszlop magass. 3·0^m.

Nagy-Kalyán (Kajánu máre): 1 sóskút, 2 forrás. A kút a községtől DK-re a «la Rupturu» nevű határ részben, a «Codridere» nevű hegy aljában, a két forrás DNy-ra a «lá Szlátini» nevű hegyoldalon fekszik. Merítés ideje: 1882. július hó 11., délelőtt 11 órakor. Hőm. °C-ban: Lev. 23·25°; víz 18·75°. Sűrűség: 1·1008. Lúgossági fok: 9·8°. Szilárd alkatrész %-okban: 13·58. Chlor tartalom %-okban: 8·18. Tartalma: Na, Ca, Mg, Fe, HCl, H₂SO₄, CO₂. Talált chloralkali %-okban: 13·24. A szil. alk. chloralk. tart. %-okban: 97·52. Ad 24 óra alatt 25·00 $\mathcal{H}$ % folyadékot, melyben 339·50 $\frac{h}{g}$ szilárd alkatrész van. Színe, szaga nincs. Z. a. v. és h. e. m. oszt. szét. A kút mélysége 1·5, a vízoszlop magass. 1·0^m. A források 24 óránként 5—6 $\mathcal{H}$ % folyadékot adnak.

Sajó-Keresztúr (Kreuz): 1 sóskút a «dupa gyálu» nevű helyen. Merítés ideje: 1882. aug. 4., délután 3 órakor. Hőm. °C-ban: Lev. 8·25°; víz 7·0°. Sűrűség: 1·1976. Lúgossági fok: 6·1°. Szilárd alkatrész %-okban: 25·63. Chlor tartalom %-okban: 15·23. Tartalma: Na, Ca, Mg, Fe, HCl, H₂SO₄, CO₂. Talált chloralkali %-okban: 25·11. A szil. alk. chloralk. tart. %-okban: 97·97. Ad 24 óra alatt 530 $\mathcal{H}$ % folyadékot, melyben 128·91 $\frac{h}{g}$ szilárd alkatrész van. Színe, szaga nincs, gyenge vörös csapadék. Z. a. v. és h. e. m. oszt. szét. A kút mélysége 1·90, a vízoszlop magass. 1·70^m.

Sajó-Magyaros (Ungers, Megyerus): 1 sóskút a «Valea kriskaonei» nevű helyen. Merítés ideje: 1882. augusztus hó 18., délután 7 óra. Hőm. °C-ban: Lev. 27·50°; víz 13·75°. Sűrűség: 1·0829. Lúgossági fok: 11·6°. Szilárd alkatrész %-okban: 11·14. Chlor tartalom %-okban: 6·71. Tartalma: Na, Ca, Mg, Fe, HCl, H₂SO₄, CO₂. Talált chloralkali %-okban: 10·89. A szil. alk. chloralk. tart. %-okban: 97·75. Ad 24 óra alatt 10·00 $\mathcal{H}$ % folyadékot, melyben 111·40 $\frac{h}{g}$ szilárd alkatrész van. Sárga színű, szaga nincs. Z. a. v. és h. e. m. o. szét. A kút mélysége 2·25, a vízoszlop magass. 2·15^m.

Sajó-Szt-András: 1 sóskút az «Iratvány» nevű helyen. Merítés ideje: 1882. augusztus hó 4., délután 5 órakor. Hőm. °C-ban: Lev. 8·75°; víz 6·25°. Sűrűség: 1·1965. Lúgossági fok: 9·6°. Szilárd alkatrész %-okban: 25·51. Chlor tartalom %-okban: 15·00. Tartalma: Na, Ca, Mg, Fe, HCl, H₂SO₄, CO₂. Talált chloralkali %-okban: 24·89. A szil. alk. chloralk. tart. %-okban: 97·57. Ad 24 óra alatt 2·65 $\mathcal{H}$ % folyadékot, melyben 67·60 $\frac{h}{g}$ szilárd alkatrész van. Színe, szaga nincs. Z. a. v. és h. e. m. oszt. szét. A kút mélysége 1·90, a vízoszlop magass. 1·70^m.

Somkerék (Szintyeragu): 1 sóskút a «Patatyiu» nevű helyen. Merítés ideje: 1882. augusztus hó 4., délelőtt 9 órakor. Hőm. °C-ban: Lev. 8·75°; víz 10·0°.

Sűrűség: 1·0598. Lúgossági fok: 10·48°. Szilárd alkatrész %-okban: 8·22. Clortartalom %-okban: 4·88. Ad 24 óra alatt 14·40 $\%$ folyadékot, melyben 118·36 $\frac{h}{g}$ szilárd alkatrész van. Színe, szaga nincs. Z. a. v. és h. e. m. oszt. szét. A kút mélysége 3, a vízoszlop magass. 2·75^m.

Szeszáрма: 1 sóskút az «intre gyálu Zorgos si százsetu szlátini» nevű helyen. Merítés ideje: 1882. augusztus hó 15., délelőtt 9 órakor. Hőm. °C-ban: Lev. 30°; víz 15°. Sűrűség: 1·1999. Szilárd alkatrészek %-okban: 25·87. Ad 24 óra alatt 8·50 $\%$ folyadékot, melyben 219·89 $\frac{h}{g}$ szilárd alkatrész van. Kellemetlen szagú, sárgás folyadék. Valószínűleg trágyával volt betömve. Z. a. v. és h. e. m. o. szét.

Virágos-Berek (Sirágu): 1 sóskút Ny-ra a falu végén a «Straja» nevű árok mellett. Merítés ideje: 1882. augusztus hó 4., délelőtt 7 órakor. Hőm. °C-ban: Lev. 5°; víz 7·50°. Sűrűség: 1·0246. Lúgossági fok: 2·8°. Szilárd alkatrész %-okban: 3·66. Clortartalom %-okban: 2·07. Tartalma: Na, Ca, Mg, Fe, HCl, H₂SO₄, CO₂. Ad 24 óra alatt 5·00 $\%$ folyadékot, melyben 18·33 $\frac{h}{g}$ szilárd alkatrész van. Színtelen és szagtalan. Z. a. v. és h. e. m. o. szét. A kút mélysége 2·40; a vízoszlop magass. 1·89^m.

5. Kékési járás.

Böd (Bogyu): 1 sóskút a «válea szeratá» nevű helyen. Merítés ideje: 1882. augusztus hó 14., délután 4 órakor. Hőm. °C-ban: Lev. 30·0°; víz 18·75°. Sűrűség: 1·0394. Lúgossági fok: 4·4°. Szilárd alkatrész %-okban: 5·39. Clortartalom %-okban: 3·27. Tartalma: Na, Ca, Mg, Fe, HCl, CO₂. Jod van benne. Talált chloralkali %-okban: 4·66. A szil. alk. chloralk. tart. %-okban: 86·45. Ad 24 óra alatt 12·00 $\%$ folyadékot, melyben 64·68 $\frac{h}{g}$ szilárd alkatrész van. Színtelen és szagtalan. Z. a. v. és h. e. m. oszt. szét. A kút mélysége 3·30; a vízoszlop magass. 3·00^m.

Császári (Cseszäre): 1 sóskút a községtől K-re egy kilométernyire a «toba» nevű helyen. Merítés ideje: 1882. augusztus hó 7., délelőtt 11 órakor. Hőm. °C-ban: Lev. 21·25°; víz 13·75°. Sűrűség: 1·0120. Lúgossági fok: 6·7°. Szilárd alkatrész %-okban: 1·58. Clortartalom %-okban: 0·91. Tartalma: Na, Ca, Mg, Fe, HCl, CO₂. Jod van benne. Színtelen és szagtalan. Z. a. v. és h. e. m. oszt. szét.

Fekete-Lak (Laku): 1 sóskút a faluban. Merítés ideje: 1883. augusztus 11. délelőtt 10 órakor. Hőm. °C-ban: Lev. 25°; víz 15°. Sűrűség: 1·0199. Lúgossági fok: 7·1°. Szilárd alkatrész %-okban: 2·41. Clortartalom %-okban: 1·41. Jodtartalmú. Ad 24 óra alatt 10·50 $\%$ folyadékot, melyben 25·30 $\frac{h}{g}$ szilárd alkatrész van. Színtelen, kénkömény szagú. Z. a. v. és h. e. m. o. szét.

Vasas-Szt-Iván: 1 sóskút a községtől Ny-ra a «Szt.-Égyed» nevű tónál. Merítés ideje: 1882. augusztus hó 7. délelőtt 11 órakor. Hőm. °C-ban: Lev. 21·25°; víz 13·75°. Sűrűség: 1·1015. Lúgossági fok: 11·6°. Szilárd alkatrész %-okban: 1·53. Clortartalom %-okban: 0·90. Tartalma: Na, Ca, Mg, Fe, HCl, CO₂. Jodtartalmú. Színe, szaga nincs. Z. a. v. és h. e. m. oszt. szét. Az üvegben fekete csapadék volt kénkömény szaggal, mi valószínűleg bomlás eredménye.

XVI. TORDA-ARANYOS MEGYE.

1. Tordai járás.

Indal: 1 sóskút a községtől É-ra 1 kilométernyire a «Kopaeseln» nevű hegy DNy-i részén, a völgy ÉK-i oldalán. Merítés ideje: 1882. szeptember hó 21., délelőtt 7 órakor. Hőm. °C-ban: Lev. 22·50°; víz 13·75°. Sűrűség: 1·0103. Lúgossági fok: 14°. Szilárd alkatrész %-okban: 1·30. Chlor tartalom %-okban: 0·69. Ad 24 óra alatt 40·00 $\mathcal{H}$ folyadékot, melyben 52·00 h/g szilárd alkatrész van. Szín és szag nélkül. A kút mélysége 3, a vízoszlop magass. 2·35 m . Z. a. v. és h. e. m. o. szét.

Magyar-Peterd (Petrid): 1 sóskút a községtől ÉNy-ra 1 kilométernyire a «Cseusa indiosu» nevű hegy tövében a völgy É-i részén. Merítés ideje: 1882. szeptember hó 21., reggel 8 órakor. Hőm. °C-ban: Lev. 20°; víz 15°. Sűrűség: 1·0218. Szilárd alkatrész %-okban: 3·10. Chlor tartalom %-okban: 1·65. Ad 24 óra alatt 9·07 $\mathcal{H}$ folyadékot, melyben 28·11 h/g szilárd alkatrész van. A kút mélysége 3·48; a vízoszlop magass. 3·00 m . Z. a. v. és h. e. m. o. szét. Szagtalan és színtelen.

Mikes (Mikus): 1 sóskút a községtől DK-re 2 kilométernyire a «Gruj» nevű hegy tövében, a «sós verőfény, fatia moraturi» nevű völgy déli részén. Merítés ideje: 1883. november hó 21., délután 2 órakor. Hőm. °C-ban: Lev. 10°; víz 10°. Sűrűség: 1·1953. Lúgossági fok: 6·2°. Szilárd alkatrész %-okban: 25·43. Chlor tartalom %-okban: 15·05. Tartalma: Na, Ca, Mg, Fe, HCl, H₂SO₄, CO₂. Talált chloralkali %-okban: 25·05. A szil. alk. chloralk. tart. %-okban: 98·48. Ad 24 óra alatt 50·00 $\mathcal{H}$ folyadékot, melyben 1271·50 h/g szilárd alkatrész van. Szín és szag nélkül. Z. a. v. és h. e. m. o. szét. A kút mélysége 2·32; a vízoszlop magass. 2·32 m . Fürdésre használtatik.

Pusztá-Csán: 1 sóskút a községtől 4 kilométernyire K-re a «Sirincz» nevű helyen, a «Nyilak» dülő alján. Merítés ideje: 1883. nov. hó 22., délelőtt 9 órakor. Hőm. °C-ban: Lev. 2·50°; víz 8·75°. Sűrűség: 1·0791. Lúgossági fok: 3·4°. Szilárd alkatrész %-okban: 11·14. Chlor tartalom %-okban: 6·44. Jodtart. Ad 24 óra alatt 50·00 $\mathcal{H}$ folyadékot, melyben 557·00 h/g szilárd alkatrész van. Szín és szag nélküli, rozsdavörös csapadékkal. Z. a. v. és h. e. m. o. szét. A kút mélysége 2·63; a vízoszlop magass. 1·55 m .

Torda (Thorenburg, Turdú). Az 1870. évben felhagyott felső sóbánya-telepen egymástól csekély távolságban a beomlott régi sóbányák felett léteznek sóstavak: *a*) a dörgő, *b*) a fürdő, *c*) a kis, *d*) a kénkő-sóstó. Ezen sóstó-csoporttól DK-re 2 kilométer távolságban az úgynevezett «római bányák» térségén, egy fensíkon léteznek a rómaiak által mívelt, még az ősi időkben beomlott sóbányák felett következő sóstavak: *e*) a fürdő, *f*) a nyolczas (a 8 számhoz való hasonlatosságánál fogva így nevezve), *g*) a két kisebb sóstó és *h*) a kigárdozott községi sóskút. Mind ezen sósvizek konyhasó-tartalmukat az alattok levő sötömszóból nyerik. A római bányák fensíkjának alján van *i*) a sóspataki sósforrás, mely az előbbi sóskútból kifolyó sósvizet hozza a völgyben a földszinre. A római bányák sósvíz-csoportjától távol vannak *k*) a czondrapal-i és *l*) a botorom-i kisebb sósforrások.

Az *a*), *b*), *c*), *d*) alatti sóstavak a várostól napkeleti irányban, a szálló-

dombon túl, a felhagyott felső sóbánya-telepen léteznek. Az *e*), *f*), *g*) alatti sóstavak és a *h*) alatti sóskút a várostól délkeletnek, a római bányáknak nevezett fensíkon léteznek. Az *i*) alatti sósforrás a Martalja nevű szőlőhegy alján van egy só-órház mellett. A *k*) alatti sósforrás a várostól északkeleti irányban 6 kilométernyire a Hosszuvölgy és Ördöngös nevű kaszálók között lapályon a keleti vasút virágosvölgyi állomásától 1 kilométer távolságban van. Az *l*) alatti kisebb sósforrás a *k*) alatti forrástól nem messze a botorom nevű határrészben, a völgy aljában a pataknak szélén van.

Az *a*) tó só vizének színe sárgás és zavaros, mert a felette tornyosuló sárga agyagos föld még mindig bele omlik. A *b*), *c*), *d*) sóstavak vizének színe tiszta, és mind a négy tó szagtalan vizének íze tiszta sós. Az *e*), *f*), *g*) sóstavaknak nagyon lankás, tehát esővizes szélei békanyállal vannak meglepve; mélyebb részeiben azonban az előbbi sós tavakhoz hasonló minőségű, de kevesebb konyhasót tartalmazó sós víz van. Ezen sós tavak érdekes állatvilágjukról is ismeretesek. A *h*) alatti sóskút, mert fedve, tehát az esővizektől mentesítve vagyon, a legtisztább színű, izű és szagtalan, konyhasó tartalomra nézve pedig az előbbiekhöz hasonlítva a leggazdagabb sósvíz. Az *i*) sósforrás, mint az előbbi *h*) sóskútnak természetes kiágazása, vizéhez hasonló minőségű. A *k*), *l*) sósforrások az alatta 2--3 méter mélységben fekvő sótömzs hátán folyva, az ezt fedő sárga agyagföldben bugyognak fel, vizök a sok mindenféle fertőztetéstől zavaros, keserű sós, büzhödött szagú.

Az *a*), *b*), *c*), *d*) alatti sós tavakat közvetlenül a sótömzsnek fedő anyaga, t. i. a kék pala és a sárga agyag környezi; ezektől 100—200 méter távolságra vannak a gipsz és anhidrit tömeges kőzetek kibuvásai.

Ezen sós tavaknak víztömege csak nagy esőzések és száraz időjárás alatt változik, t. i. növekedik vagy apad. E sós tavaknak mélysége *a*) 40 méter, *b*) 36 méter, *c*) 20 méter, *d*) 12 méter. Az *e*), *f*), *g*), *h*), *i*) alatti sós tavakat, sós kútakat és sós forrást hasonlóan kék pala és sárga agyag környezi, illetőleg fedi. Az *e*), *f*), *g*) alatti sós tavak mélysége 4—16 méter. Mind ezen sós tavak fürdésre használhatók, de kényelem tekintetéből leginkább a *b*) és *e*) tavak használatnak erre; mellettök meglehetősen kényelmes fürdő és öltöző helyiségek vannak berendezve.

Az *a*) tó a köznép által használtatik fürdésre. A *d*) tónak iszapja nagyobb jodtartalma miatt állítólag csúzos bántalmak ellen nagyon jó hatással iszapfürdőnek használtatik. A *h*) sóskút 3 méter mély és űrmérete 15 köbméter. Télen nyáron 24 óra alatt egyszer telik meg sós vízzel, melyből csak is Torda város lakosainak hetenkint 2 napon a megállapított sós vízmennyiségek a kir. pénzügyőrség felügyelete alatt kiadatnak. Ezen kút felett levő faszin-épület folytonosan kettős zár alatt van. Az *i*) sósforrás e fensíkon levő sóskútból a földszin alatt folyik a fensík alá, hol az agyagrétegek közül kibúván a közelben levő Aranyos folyó egy mellékárába leszivárog. A *k*) és *l*) kisebb sós források sós mocsárokat képeznek, és felügyelet alatt vannak.

Sóskút. Merítés ideje: 1882. szeptember hó 21., délután 5 órakor. Hőm. °C-ban: Lev. 21·25°; víz 17·50°. Sűrűség: 1·2053. Szilárd alkatrész %-okban: 26·49. Chlor tartalom %-okban: 15·72. Talált chloralkali %-okban: 26·0. A szil. alk. chloralk. tart. %-okban: 98·05.

Kétköres sóstó. Merítés ideje: 1882. szeptember hó 25., délután 6 órakor. Hőm. °C-ban: Lev. 15°; víz 17·50°. Sűrűség: 1·0424. Szilárd alkatrész %-okban: 3·43. Clortartalom %-okban: 5·65.

2. *Mezőségi járás.*

Mező-Nagy-Csán (Csánu máre): 1 sóskút, 1 sósforrás a községtől DNy-ra 12 kilométernyire a «Virágos völgy» nevű helyen; a kút fencke sótözmzs. Merítés ideje: 1882. szeptember hó 22., délelőtt 10 órakor. Hőm. °C-ban: Lev. 21·25°; víz 16·25°. Sűrűség: 1·2039. Szilárd alkatrész %-okban: 26·39. Clortartalom %-okban: 15·57. Tartalma: Na, Ca, Mg, Fe, HCl, H₂SO₄, CO₂. Talált chloralkali %-okban: 25·94. A szil. alk. chloralk. tart. %-okban: 98·29. Ad 24 óra alatt 33·00 ℔ folyadékot, melyben 870·87 ℔g szilárd alkatrész van. Szín és szag nélküli. Z. a. v. és h. e. m. o. szét. A kút mélysége 2·59; a vízoszlop magass. 1·92^m.

3. *Maros-ludasi járás.*

Oláh-Dellő (Dileu-máre): 1 sóskút a községben. Merítés ideje: 1882. június hó 14., este 9 órakor. Hőm. °C-ban: Lev. 21·25°; víz 13·75°. Sűrűség: 1·0093. Lúgossági fok: 18·9°. Szilárd alkatrész %-okban: 1·21. Clortartalom %-okban: 0·66. Sárgás színű, kénkövény szagú. Z. a. v. és h. e. m. o. szét.

XVII. TORONTÁL MEGYE.

1. *Antalfalvai járás.*

Baranda: Álló víz. Merítés ideje: 1883. augusztus hó 24., délelőtt. Hőm. °C-ban: Lev. 28·25°; víz 21·25°. Sűrűség: 1·0097. Szilárd alkatrész %-okban: 1·34. Clortartalom %-okban: 0·49. Zavaros folyadék, sok szenet és vassót tartalmaz.

Oppova: Álló víz. Merítés ideje: 1883. aug. 24., délelőtt. Hőm. °C-ban. Lev. 28·25°; víz 22°. Sűrűség: 1·0047. Lúgossági fok: 27·0°. Szilárd alkatrész %-okban: 0·64. Clortartalom %-okban: 0·26. Jod nyomai.

XVIII. UDVARHELY MEGYE.

1. *Udvarhelyi járás.*

Atya: 1 sóskút az «atyai malmon alóli rész» nevű helyen, a Korondról Felső-Sófalvára vezető úttól 1200 méternyire. Ad 24 óra alatt 20·00 ℔ folyadékot. Z. a. v. és h. e. m. oszt. szét. A kút mélysége 2; a vízoszlop magass. 1·5^m.

Korond: 1 sóskút, 12 forrás. A sóskút fekszik a községtől É-ra, a korondi fürdőtől 820 méternyire, a Felső-Sófalvára vezető úttól 1170 méternyire; 1 sósforrás — ez nyílt és szabad fürdőnek használják — a «Leshegy» alján, a «Miklós» vize jobb partján az országút mellett; 2 forrás fekszik a Felső-Sófalvára vezető úttól balra; 6 forrás jobbra a «borvizen alóli része» nevet viselő lapályon. Az utóbbiak a «Les-

hegy» oldalán ; egy forrás fekszik a «Nagyszék» hegy oldalán, egy a «Verespatak» mellett ; egy pedig a «Kopasz hegy» oldalán fekszik.

Sóskút. Merítés ideje : 1883. évi június hó 6., délután 5 órakor. Hőm. °C-ban : Lev. 21·25° ; víz 15°. Sűrűség : 1·1362. Lúgossági fok : 63·4°. Szilárd alkatrész %-okban : 18·03. Clortartalom %-okban : 10·51. Jod és brom van benne. Ad 24 óra alatt 4·50 ℥₂ folyadékot, melyben 81·13 ℥₂ szilárd alkatrész van. Színtelen. Z. a. v. és h. e. m. oszt. szét. A kút mélysége 1·77 ; a vízoszlop magass. 1·60^m.

Forrás. «Csigadomb» nevű helyen. Merítés ideje : 1883. évi június hó 26., délután 7 órakor. Hőm. °C-ban : Lev. 20° ; víz 15°. Sűrűség : 1·1333. Lúgossági fok : 75·8°. Szilárd alkatrész %-okban : 17·58. Clortartalom %-okban : 10·31. Jod és brom van benne. Ad 24 óra alatt 14·40 ℥₂ folyadékot.

Küküllő-Keményfalva : 1 sóskút a község déli részén a templomtól 300 méternyire. Merítés ideje : 1882. évi augusztus hó 13., délelőtt 10 órakor. Hőm. °C-ban : Lev. 31·25° ; víz 15°. Sűrűség : 1·0457. Szilárd alkatrész %-okban : 6·46. Clortartalom %-okban : 3·77. Jod van benne. Ad 24 óra alatt 6·20 ℥₂ folyadékot, melyben 40·05 ℥₂ szilárd alkatrész van. Színtelen. Z. a. v. és h. e. m. oszt. szét. A kút mélysége 2·30 ; a vízoszlop magass. 1·75^m.

Parajd : 8 sósforrás.

I. a «Sóhát» keleti oldalában, a kath. temetőtől 300 méternyire.

II. a «Sóhát» oldal ÉK-i részén, a ref. templomtól 375 méternyire.

III. a «Sóhát» keleti oldalán fekvő forrástól ÉK-re 112 méternyire.

IV. a «Fűrész» oldal É-i részén Parajdtól Ny-ra 112 méternyire.

V. A «Fűrész» oldal É-i részén Parajdtól 225 méternyire.

VI. a parajdi sóbánya mellett, (a bányafürdő-forrás).

VII. A bányán a Korond folyótól 7·50 méternyire.

VIII. az úgynevezett «Seke oldal» déli részén a Korond vizétől 30 méternyire.

Fűrész oldali forrás. Merítés ideje : 1883. évi július hó 7., délelőtt 10 órakor. Hőm. °C-ban : Lev. 28·75° ; víz 12·50°. Sűrűség : 1·1731. Lúgossági fok : 9·4°. Szilárd alkatrész %-okban : 22·77. Clortartalom %-okban : 13·56. Ad 24 óra alatt 21·60 ℥₂ folyadékot, melyben 491·83 ℥₂ szilárd alkatrész van. Felügyelet alatt áll ; egy forrás fürdőnek használtatik.

II. **Holló» oldali forrás.** Merítés ideje : 1883. évi július hó 7., délelőtt 11 órakor. Hőm. °C-ban : Lev. 32·50° ; víz 15°. Sűrűség : 1·2059. Lúgossági fok : 5·5°. Szilárd alkatrész %-okban : 26·64. Clortartalom %-okban : 15·68. Ad 24 óra alatt 100·80 ℥₂ folyadékot, melyben 2685·31 ℥₂ szilárd alkatrész van.

Székely-Udvarhely : 1 sóskút, 2 sósfürdő a ref. templomtól D-re 2 kilométernyire. Merítés ideje : 1882. évi augusztus hó 6., délután 3 órakor. Hőm. °C-ban : Lev. 18·75° ; víz 15·75°. Sűrűség : 1·0447. Lúgossági fok : 6·8°. Szilárd alkatrész %-okban : 6·30. Clortartalom %-okban : 3·67. Jod és brom van benne. Ad 24 óra alatt 7·20 ℥₂ folyadékot, melyben 15·36 ℥₂ szilárd alkatrész van. Színe, szaga nincs. Z. a. v. és h. e. m. oszt. szét. A kút mélysége 3·20 ; a vízoszlop magass. 2·40^m.

2. Homoródi járás.

Abásfalva (Abasfálen): 1 sóskút, 1 forrás a község É-i részén, a templomtól 300 méternyire. Merítés ideje: 1882. évi július hó 28., délelőtt 8 órakor. Hőm. °C-ban: Lev. 27·50°; víz 12·75°. Sűrűség: 1·1268. Szilárd alkatrész %-okban: 16·93. Clhortartalom %-okban: 10·26. Ad 24 óra alatt 6·50 $\mathcal{H}$ % folyadékot, melyben 110·04 $\frac{h}{g}$ szilárd alkatrész van.

Darócz (Draas, Drászu): 1 sóskút a községben. Merítés ideje: 1882. évi július hó 27., délután 4 órakor. Hőm. °C-ban: Lev. 33·75°; víz 16·25°. Sűrűség: 1·0219. Lúgossági fok: 9·3°. Szilárd alkatrész %-okban: 3·02. Clhortartalom %-okban: 1·77. Jod van benne. Ad 24 óra alatt 6·10 $\mathcal{H}$ % folyadékot, melyben 1·95 $\frac{h}{g}$ szilárd alkatrész van. Színtelen. Z. a. v. és h. e. m. o. szét. A kút mélysége 2·65 m .

Felső-Rákos (Rákesu din szusz): 1 sóskút a «Nádas» nevű völgyben a községtől É-ra, 2·25 kilométernyire. Merítés ideje: 1882. évi augusztus hó 12., délelőtt 9 órakor. Hőm. °C-ban: Lev. 28·75°; víz 15°. Sűrűség: 1·0522. Lúgossági fok: 4·1°. Szilárd alkatrész %-okban: 7·12. Clhortartalom %-okban: 4·07. Ad 24 óra alatt 4·50 $\mathcal{H}$ % folyadékot, melyben 32·14 $\frac{h}{g}$ szilárd alkatrész van. Színe, szaga nincs. Z. a. v. és h. e. m. oszt. szét. A kút mélysége 2 m .

Homoród-Almás: 1 sóskút a község É-i részén, a Homoród árka közelében. Merítés ideje: 1882. évi augusztus hó 2., délelőtt 10 órakor. Hőm. °C-ban: Lev. 25°; víz 12·50°. Sűrűség: 1·1073. Lúgossági fok: 6·1°. Szilárd alkatrész %-okban: 14·71. Clhortartalom %-okban: 8·59. Tartalma: Na, Ca, Mg, Fe, HCl, H₂SO₄, CO₂. Talált chloralkali %-okban: 14·34. A szil. alk. chloralk.tart. %-okban: 97·48. Ad 24 óra alatt 6·50 $\mathcal{H}$ % folyadékot, melyben 95·61 $\frac{h}{g}$ szilárd alkatrész van. Színe, szaga nincs. Z. a. v. és h. e. m. oszt. szét. A vízoszlop magass. 4 m .

Homoród-Karácsonfalva: 1 sóskút, 1 sósforrás. A sóskút a községtől DK-re 2¹/₂ kilométernyire a; gyógyforrás a «Csüsz bükk» erdő alján a sóskúttól D-re 500 méternyire van.

Sóskút. Merítés ideje: 1882. évi augusztus hó 2., délután 7 órakor. Hőm. °C-ban: Lev. 23·75°; víz 15°. Sűrűség: 1·0307. Lúgossági fok: 32·9. Szilárd alkatrész %-okban: 4·26. Clhortartalom %-okban: 2·23. Ad 24 óra alatt 7·00 $\mathcal{H}$ % folyadékot. Színe nincs. Z. a. v. és h. e. m. oszt. szét. A vízoszlop magass. 1·5 m . A forrás fürdésre használtatik.

Homoród-Keményfalva: 1 sóskút a község É-i részén, a templomtól 400 méternyire. Merítés ideje: 1882. évi július hó 28., délelőtt 7 órakor. Hőm. °C-ban: Lev. 26·25°; víz 13·75°. Sűrűség: 1·1853. Szilárd alkatrész %-okban: 24·14. Clhortartalom %-okban: 14·55. Tartalma: Na, Ca, Mg, HCl, CO₂. Talált chloralkali %-okban: 23·96. A szil. alk. chloralk. tart. %-okban: 99·25. Ad 24 óra alatt 3·60 $\mathcal{H}$ % folyadékot, melyben 86·90 $\frac{h}{g}$ szilárd alkatrész van. Színtelen, kénköneny szagú. Z. a. v. és h. m. oszt. szét.

Homoród-Lövéte: 1 sóskút a község felső részében, a templomtól 600 méternyire. Merítés ideje: 1882. évi augusztus hó 6., délután 3 órakor. Hőm. °C-ban: Lev. 16·25°; víz 11·25°. Sűrűség: 1·1915. Lúgossági fok: 7·2°. Szilárd alkatrész %-okban: 24·97. Clhortartalom %-okban: 15·08. Tartalma: Na, Ca, Mg, HCl, H₂SO₄, CO₂. Talált chloralkali %-okban: 24·79. A szil. alk. chloralk.

tart. %-okban : 99·28. Ad 24 óra alatt 4·50 $\mathcal{H}$ folyadékot, melyben 112·36 h/g szilárd alkatrész van. Színtelen. Z. a. v. és h. e. m. oszt. szét. A vízoszlop magass. 2·5^{mm}.

Homoród-Oklánd: 1 sóskút a községtől K-re, 4 kilométernyire a «Bika» déli oldalán. Merítés ideje : 1882. évi július hó 29., délelőtt 11 órakor. Hőm. °C-ban : Lev. 25° ; víz 11·25°. Sűrűség : 1·0253. Lúgossági fok : 6·5°. Szilárd alkatrész %-okban : 3·55. Clortartalom %-okban : 1·96. Ad 24 óra alatt 2·60 $\mathcal{H}$ folyadékot, melyben 9·23 h/g szilárd alkatrész van. Színtelen. Z. a. v. és h. e. m. o. szét. A kút mélysége 14·5 ; a vízoszlop magass. 0·55^{mm}.

Homoród-Recsenyéd: 1 sóskút a községtől K-re, a «Bako» hegy oldalán, a templomtól 2 kilométernyire. Merítés ideje : 1882. évi július hó 31., délután 7 órakor. Hőm. °C-ban : Lev. 25° ; víz 11·25°. Sűrűség : 1·0771. Lúgossági fok : 8·5°. Szilárd alkatrész %-okban : 10·60. Clortartalom %-okban : 6·15. Ad 24 óra alatt 17·0 $\mathcal{H}$ folyadékot, melyben 18·02 h/g szilárd alkatrész van. Színe, szaga nincs. Z. a. v. és h. e. m. oszt. szét. A kút mélysége 0·55 ; a vízoszlop magass. 0·55^{mm}.

Homoród-Szt-Márton: 1 sóskút, 1 sóstó. A sóskút a községben ; a sóstó a község Ny-i részén az országút mellett van. Merítés ideje : 1882. évi július hó 28., reggel 10 órakor. Hőm. °C-ban : Lev. 32·50° ; víz 16·25°. Sűrűség : 1·1602. Lúgossági fok : 4·8°. Szilárd alkatrész %-okban : 21·08. Clortartalom %-okban : 12·34. Tartalma : Na, Ca, Mg, Fe, HCl, H₂SO₄, CO₂. Jod van benne. Talált chloralkali %-okban : 20·19. A szil. alk. chloralk. tart. %-okban : 95·77. Ad 24 óra alatt 6·10 $\mathcal{H}$ folyadékot, melyben 128·58 h/g szilárd alkatrész van. Színtelen. Z. a. v. és h. e. m. o. szét. A kút mélysége 4 ; a vízoszlop magass. 2·40^{mm}.

Homoród-Szt.-Pál: 1 sóskút, több forrás. A sóskút a községtől DK-re 1·5 kilométernyire ; a források a «Tarhegy» aljában fekszenek. Merítés ideje : 1882. évi július hó 26., délután 7 órakor. Hőm. °C-ban : Lev. 31·25° ; víz 12·50°. Sűrűség : 1·1732. Lúgossági fok : 11·5°. Szilárd alkatrész %-okban : 22·76. Clortartalom %-okban : 13·65. Ad 24 óra alatt 6·00 $\mathcal{H}$ folyadékot, melyben 136·56 h/g szilárd alkatrész van. Színtelen. Z. a. v. és h. e. m. oszt. szét. A vízoszlop magassága 3·5^{mm}.

Homoród-Szt-Péter: 1 sóskút a községtől K-re, 1·15 kilométernyire a «Tarhegy» aljában. Merítés ideje : 1882. évi július hó 7., délután 6 órakor. Hőm. °C-ban : Lev. 28·75° ; víz 17·50°. Sűrűség : 1·0757. Lúgossági fok : 11·4°. Szilárd alkatrész %-okban : 10·30. Clortartalom %-okban : 6·09. Tartalma : Na, Ca, Mg, Fe, HCl, H₂SO₄, CO₂. Ad 24 óra alatt 4·50 $\mathcal{H}$ folyadékot, melyben 46·35 h/g szilárd alkatrész van. Színtelen. Z. a. v. és h. e. m. oszt. szét. A vízoszlop magassága 3·5^{mm}.

Homoród-Ujfalu: 1 sóskút a községtől Ny-ra 1 kilométernyire. Merítés ideje : 1882. évi augusztus hó 10., délelőtt 8 órakor. Hőm. °C-ban : Lev. 25·0° ; víz 14·50°. Sűrűség : 1·0056. Lúgossági fok : 7·7°. Szilárd alkatrész %-okban : 0·76. Clortartalom %-okban : 0·42. Ad 24 óra alatt 6·20 $\mathcal{H}$ folyadékot, melyben 4·71 h/g szilárd alkatrész van. Színtelen. Z. a. v. és h. e. m. oszt. szét. A kút mélysége 3 ; a vízoszlop magass. 3^{mm}.

Homoród-Városfalva: 1 sóskút a községtől É-ra, 1·9 kilométernyire. Merítés ideje : 1882. évi augusztus hó 27., délután 6 órakor. Hőm. °C-ban : Lev. 28·75° ; víz 13·25°. Sűrűség : 1·0192. Szilárd alkatrész %-okban : 2·61. Clortartalom %-okban : 1·54. Ad 24 óra alatt 5·40 $\mathcal{H}$ folyadékot, melyben 14·09 h/g szilárd alkatrész van. Színtelen. Z. a. v. és h. e. m. oszt. szét. A vízoszlop magass. 5^{mm}.

Szász-Zsombor (Sommerburg, Simburszászek) : 1 sóskút a községtől D-re 2500 m.-nyire. Merítés ideje : 1882. évi augusztus hó 9., délután 3 órakor. Hőm. °C-ban : 23·75° ; víz 11,25°. Sűrűség : 1·1172. Lúgossági fok : 8·2°. Szilárd alkatrész % -okban : 15·78. Clortartalom % -okban : 9·31. Tartalma : Na, Ca, Mg, Fe, HCl, H₂SO₄, CO₂. Talált chloralkali % -okban : 15·06. A szil. alk. chloralk. tart. % -okban : 98·17. Ad 24 óra alatt 3·15 ℥ folyadékot, melyben 49·70 *h/g* szilárd alkatrész van. Színtelen. Z. a. v. és h. e. m. oszt. szét. A vízoszlop magass. 1·5^{mf}.

Vargyas : 1 sóskút a községtől Ny-ra 4 kilométernyire a «Bikahegy» nevű helyen. Merítés ideje : 1882. évi július 29., délelőtt 9 órakor. Hőm. °C-ban : Lev. 23·75° ; víz 15°. Sűrűség : 1·0525. Lúgossági fok : 4·1°. Szilárd alkatrész % -okban : 7·14. Clortartalom % -okban : 4·11. Tartalma : Na, Ca, Mg, Fe, HCl, H₂SO₄, CO₂. Ad 24 óra alatt 6·65 ℥ folyadékot, melyben 47·48 *h/g* szilárd alkatrész van. Színtelen. Z. a. v. és h. e. m. oszt. szét. A kút mélysége 2·79^{mf}.

3. Kereszturi járás.

Alsó-Boldogasszonyfalva (Boldogájú) : 1 sóskút a községtől ÉK-re, a templomtól 1·6 kilométernyire. Merítés ideje : 1882. évi augusztus hó 25., délután 3 órakor. Hőm. °C-ban : Lev. 36·25° ; víz 15·75°. Sűrűség : 1·0103. Szilárd alkatrész % -okban : 1·42. Clortartalom % -okban : 0·64. Ad 24 óra alatt 4·20 ℥ folyadékot, melyben 5·96 *h/g* szilárd alkatrész van. Színtelen, kénkömény szagú, barna csapadékkal. Z. a. v. és h. e. m. o. szét.

Fiatfalva : 1 sóskút, több forrás, 1 sósfürdő. A kút a községtől ÉK-re 2 kilométernyire ; a források a fürdő közelében vannak. Merítés ideje : 1882. évi augusztus hó 25., délután 3 órakor. Hőm. °C-ban : Lev. 30° ; víz 18·75°. Sűrűség : 1·0496. Lúgossági fok : 5·2°. Szilárd alkatrész % -okban : 6·82. Clortartalom % -okban : 4·01. Jod van benne. Ad 24 óra alatt 6·80 ℥ folyadékot, melyben 46·37 *h/g* szilárd alkatrész van. Színtelen. Z. a. v. és h. e. m. o. szét. A vízoszlop magass. 1·22^{mf}.

Székely-Keresztur (Szitás-Keresztur) : 1 sóskút a községtől DK-re 2·5 kilométernyire. Merítés ideje : 1882. évi augusztus hó 25., délután 3 órakor. Hőm. °C-ban : Lev. 30° ; víz 17·50°. Sűrűség : 1·1016. Lúgossági fok : 1·6°. Szilárd alkatrész % -okban : 13·78. Clortartalom % -okban : 5·24. Tartalma : Na, Ca, Mg, Fe, HCl, CO₂. Jod és brom van benne. Talált chloralkali % -okban : 12·30. A szil. alk. chloralk. tart. % -okban : 88·45. Ad 24 óra alatt 7·00 ℥ folyadékot, melyben 96·46 *h/g* szilárd alkatrész van. Színtelen. Z. a. v. és h. e. m. o. szét. A kút mélysége 1·77, a vízoszlop magass. 1·22^{mf}.

XIX. UNG MEGYE.

1. Bereznai járás.

Szolya (Sólya) : 2 forrás a «Roszul» nevű völgyben. Merítés ideje : 1882. évi május hó 24., délelőtt 10 órakor. Hőm. °C-ban : Lev. 15° ; víz 10·75°. Sűrűség : 1·0068. Szilárd alkatrész % -okban : 0·78. Clortartalom % -okban : 0·46. Ad 24 óra alatt 14·40 ℥ folyadékot, melyben 11·23 *h/g* szilárd alkatrész van. Szín és szag nélkül. A főforrás csatorna által az «Ung» folyóba vezetetik.

XX. ZEMPLÉN MEGYE.

1. *Sátoralja-újhelyi járás.*

Gercsely (Geesely) : 1 sóskút a községtől ÉNy-ra 2 kilométernyire az «Ugró» puszta közelében. Merítés ideje : 1882. évi május hó 7., reggel 9 órakor. Hőm. °C-ban : Lev. 20·0° ; víz 11·25°. Sűrűség : 1·0092. Szilárd alkatrész ‰-okban : 1·18. Clhortartalom ‰-okban : 0·436. Ad 24 óra alatt 1·50 $\mathcal{H}$ folyadékot, melyben 1·77 $\frac{h}{g}$ szilárd alkatrész van. Színe, szaga nincs, háztartásban használják. A kút mélysége 3; a vízoszlop magass. 1^m.

Velejte (Velyáti) : 2 sóskút a községtől Ny-ra. Merítés ideje : 1882. évi május hó 7., reggel 8 órakor. Hőm. °C-ban : Lev. 18·75° ; víz 12·50°. Sűrűség : 1·0014. Szilárd alkatrész ‰-okban : 0·125. Clhortartalom ‰-okban : 0·059. Nyáron kiszárad.

2. *Gálszécsi járás.*

Magyar-Izsép (Zsipov) : 1 sóskút a községtől Ny-ra 4 kilométernyire. Merítés ideje : 1882. évi május hó 7. Hőm. °C-ban : Lev. 26·26° ; víz 15°. Sűrűség : 1·0111. Szilárd alkatrész ‰-okban : 1·57. Clhortartalom ‰-okban : 0·597. Háztartásban használják. A kút mélysége 8^m.

3. *Varannói járás.*

Alsó-Hrabócz : 1 sósforrás a községtől É-ra 300 méternyire, a «sós víz» patak balpartján, a «Vereskő» nevű hegy aljában. Merítés ideje : 1882. évi október hó 9., délben. Hőm. °C-ban : Lev. 23·75° ; víz 17·50°. Sűrűség : 1·0025. Szilárd alkatrész ‰-okban : 0·31. Clhortartalom ‰-okban : 0·158. Ad 24 óra alatt 4·00 $\mathcal{H}$ folyadékot, melyben 1·24 $\frac{h}{g}$ szilárd alkatrész van.

Sóskút : 1 forrás a «Szuzovicza» hegy aljában. (Szuzoviczai forrás.) Merítés ideje : 1882. évi május hó 1., délelőtt 9 órakor. Hőm. °C-ban : Lev. 23·75° ; víz 17·50°. Sűrűség : 1·0140. Szilárd alkatrész ‰-okban : 1·86. Clhortartalom ‰-okban : 0·98. Ad 24 óra alatt 1·12 $\mathcal{H}$ folyadékot, melyben 2·08 $\frac{h}{g}$ szilárd alkatrész van. A forrás be van falazva, azonban a fal körül három nyíláson folyik ki.

HORVÁTORSZÁG.

ZÁGRÁB MEGYE.

1. *Pazovai járás.*

Ó-Slankamen (Slankamen stari) : A «Hanjaca» nevű forrás. Merítés ideje : 1882. aug. 2-án d. e. 11 ó. Hőm. °C-ban : Lev. 25° ; víz 17·50°. Sűrűség : 1·0050. Lúgossági fok : 4·5°. Szilárd alkatrész ‰-okban : 0·76. Clhortartalom ‰-okban : 0·39. Ad 24 óra alatt 31·700 $\mathcal{H}$ folyadékot, melyben 240·92 $\frac{h}{g}$ szilárd alkatrész van. Színtelen és szagtalan. Háztartásban és gyógyezélokra használják.

HELYSÉGMUTATÓ.

	Lap		Lap
<i>Abásfalva</i>	437	<i>Apa-Nagyfalu</i>	429
Abasfáleu = Abásfalva.		Armenierstadt = Szamosujvár.	
Abtsdorf = Csicsó-Holdvilág.		<i>Atya</i>	435
Adelsdorf = Bilak.		Avrig = Felek.	
Agnethlen = Szent-Ágóta.		<i>Árpástó</i>	429
Agnittá = Szent-Ágóta.		<i>Árva-Polhora</i>	395
Ágóta-Szent = Szent-Ágóta.		<i>Átosfalva</i>	416
<i>Ajton</i>	407	Aeczintis = Czintos.	
Akna (Kis-) = Kis-Akna		Bajom (Alsó-) = Alsó-Bajom.	
<i>Akna-Sugatay</i>	418	Bajom (Felső-) = Felső-Bajom.	
<i>Akna-Szlatina</i>	418	<i>Bala</i>	412
<i>Aldorf</i>	399	Balázsfalva(Alsó-) = Alsó Balázsfalva.	
Aldorfu = Aldorf.		<i>Baranda</i>	435
Almás (Homoród) Homoród-Almás.		Basen = Felső-Bajom.	
<i>Alsó-Bajom</i>	403	<i>Batiza</i>	417
<i>Alsó-Balázsfalva</i>	397	<i>Bazid</i>	411
<i>Alsó-Boldogasszonyfalva</i>	439	<i>Bálványos-Várallya</i>	425
<i>Alsó-Hrabócz</i>	440	<i>Bátos</i>	409
<i>Alsó-Idécs</i>	412	Bázna = Felső-Bajom.	
<i>Alsó-Ilosva</i>	429	Bázne = Felső-Bajom.	
<i>Alsó-Komána</i>	401	Beczá ungureszk = Magyar-Becze.	
<i>Alsó-Nereznicze</i>	419	Becze (Magyar-) = Magyar-Becze.	
<i>Alsó-Oroszfalu</i>	429	Beka ungureszk és rumunyeszk = Magyar- és Oláh-Bölkény.	
<i>Alsó-Parumbak</i>	402	Berek (Virágos-) = Virágos-Berek.	
<i>Alsó-Rákos</i>	421	Besenyeu = Buzás-Besenyő.	
<i>Alsó-Róna</i>	419	Besenyő (Buzás) = Besinen.	
<i>Alsó-Sebes</i>	423	Besenyő (Buzás-) = Buzás-Besenyő.	
<i>Alsó-Torja</i>	403	Besztercze-Borgó = Borgó-Bisztercze.	
<i>Alsó-Zsuk</i>	406	Betleánu = Betlen.	
Alt-Flagen = Magyar-Felek. [falu		<i>Betlen</i>	429
Andrásfalva (Nyárád-) = Nyárád-András-			
<i>Apahida</i>	407		

	Lap		Lap
<i>Bethlen-Szent-Miklós</i>	405	<i>Csepány</i>	397
Bgyilák = Bilak.		<i>Csicsó-Holdvilág</i>	394
<i>Bilak</i>	396	<i>Csicsó-Keresztúr</i>	430
Bocsardea = Buzás-Bocsárd.		<i>Csicsó-Mihályfalva</i>	425
Bocsárd (Buzás-) = Buzás Bocsárd.		<i>Csik-Gyimes-Bükk</i>	401
<i>Bogács</i>	404	Csik-Kostelek = Kostelek (Csik).	
Bogátsiá = Bogács.		<i>Csik-Szépvíz</i>	401
Bogeschdorf = Bogács.		Csinedie = Szász-Csanád.	
Bogyu = Bőd.		Csisznádiá = Nagy-Disznód.	
Bojánu = Alsó-Bajom.		Csügés = Csik-Szépviz.	
Bola = Bala.		Cuhea = Konyha.	
Boldogáje = Alsó-Boldogasszonyfalva.		<i>Csitt-Szent-Irány</i>	410
Boldogasszonyfalva (Alsó-) = Alsó-Boldogasszonyfalva.		Czápu = Csicsó-Holdvilág.	
<i>Bonezhida</i>	407	Cigeu-Kriszturu = Csicsó-Keresztúr.	
<i>Bonez-Nyires</i>	427	<i>Czintos</i>	395
Bonezu = Bonez-Nyires.		<i>Czol</i>	424
<i>Borgó-Beszterce</i>	399	Dallendorf = Oláh-Dálya.	
Borgó Bisztriczá = Borgó-Beszterce.		Dálya (Oláh) = Dallendorf, Dája.	
Borgó-Felső = Felső-Borgó.		<i>Daróc</i>	437
Borgó-Közép = Közép-Borgó.		Dája = Oláh-Dálya.	
<i>Borgó-Marosény</i>	399	Dánilovo = Sófalva.	
<i>Borgó-Prund</i>	399	Decse (Magyar).	
Borgo Szuszény = Felső-Borgó.		<i>Deés</i>	425
<i>Borgó-Tiha</i>	399	<i>Deésakna</i>	426
<i>Borzás</i>	404	Dellő (Oláh-) = Oláh-Dellő.	
Botsch = Bátos.		Demeter (Nagy) = Nagy-Demeter.	
Botiza = Batiza.		<i>Demeterpataka</i>	392
Boziás = Borzás.		Desiu = Deés.	
<i>Bós</i>	407	<i>Dezmér</i>	408
<i>Bőd</i>	432	Dileu máre = Oláh-Dellő.	
<i>Bölkény (Magyar- és Oláh)</i>	414	<i>Disznajó</i>	413
Brád = Fenyőfalva.		Disznód (Nagy-) = Nagy-Disznód.	
<i>Budatelke</i>	406	<i>Dobrocsina</i>	428
Budatyelik = Budatelke.		<i>Dobroszlava</i>	403
Bunnesdorf = Alsó-Bajom.		Donnersmarkt = Monora.	
<i>Buzás-Besenyő</i>	405	Dorobráta = Drágabártfalva.	
<i>Buzás-Bocsárd</i>	393	<i>Dögmező</i>	430
Chirileu = Kerellő.		Draas = Daróc.	
Csanád (Szász-) = Szász-Csanád.		<i>Drassó</i>	395
Csanu mare = Mező-Nagy-Csán.		<i>Drágabártfalva</i>	395
Csán (Mező-Nagy) = Mező-Nagy-Csán.		Drászu = Daróc.	
Csán (Pusztá-) = Pusztá-Csán.		Dumitru = Demeterpataka.	
<i>Császári</i>	432	Dumitru = Nagy-Demeter.	
Csejd = Tófalva.		Eidau (Gross-) = Nagy-Ida.	
Cseszare = Császári.		Eidisch (Nieder-) = Alsó-Idecs.	
Cserged (Nagy-) = Nagy-Cserged.		Eidisdorf = Idecspataka.	
Csergidu máre = Nagy-Cserged.		Ercse (Nagy-) = Nagy-Ercse.	
Csetátye de báltá = Küküllővár.			

	Lap		Lap
<i>Erdő-Szakál</i>	413	Honingu = Hóningfalva.	
Ernye (Nagy-) = Nagy Ernye.		<i>Hermány</i>	424
<i>Fehéregyháza</i>	397	<i>Heslát</i>	427
Fekete-Lak	432	Heslátye = Heslát.	
Felák = Magyar-Felek.		<i>Héningfalva</i>	492
Felek (Magyar) = Magyar-Felek.		<i>Hidegriz</i>	423
<i>Felek</i>	424	Hodák (Görgény-) = Görgény-Hodák.	
<i>Felső-Bajom</i>	404	Holdvilág (Csicsó-) = Csicsó-Holdvilág.	
<i>Felső-Borgó</i>	399	<i>Holtmaros</i>	413
<i>Felső-Nereznicze</i>	419	<i>Homoród-Almás</i>	437
<i>Felső-Oroszi</i>	414	<i>Homoród-Karácsonfalva</i>	437
<i>Felső-Rákos</i>	437	<i>Homoród-Keményfalva</i>	437
<i>Felső-Róma</i>	419	<i>Homoród-Lővéte</i>	437
<i>Felső-Szelistye</i>	417	<i>Homoród-Oklánd</i>	438
<i>Felső-Zsuk</i>	406	<i>Homoród-Recsenyél</i>	438
<i>Fenyőfalva</i>	424	<i>Homoród-Szt-Márton</i>	438
Feriháza = Fehéregyháza.		<i>Homoród-Szt-Pál</i>	438
<i>Fiatfalva</i>	439	<i>Homoród-Szt-Péter</i>	438
Flagen (Alt-) = Felek.		<i>Homoród-Ujfalu</i>	438
Freck = Felek.		<i>Homoród-Városfalva</i>	438
Galt = Szász-Ugra.		Hrabócz (Alsó-) = Alsó-Hrabócz.	
Ganicsi = Gánya.		Hudak pe Riu = Görgény-Hodák.	
<i>Garád</i>	421	Hutmures = Holtmaros.	
Gálfalva (Vámos-) = Vámos-Gálfalva.		Ibányesti = Libánfalva.	
<i>Gánya</i>	419	Ida (Nagy-) = Nagy-Ida.	
Gedelina = Kötelend.		Idá-Máre = Nagy-Ida.	
Gecsely = Gercsely.		Idecs (Alsó-) = Alsó-Idecs.	
<i>Gercsely</i>	440	Idecs-Orosz = Orosz-Idecs	
Girelsau = Fenyőfalva. [Imre.		<i>Idecspataka</i>	413
Giurgui - St. - Imbruluj = Görgény - Szent-		Igyis din zszosz = Alsó-Idecs.	
<i>Görgény-Hodák</i>	414	Iiecs = Vécs.	
<i>Görgény-Oroszfalu</i>	315	<i>Iklánd</i>	410
<i>Görgény-Orsora</i>	419	Iklód (Kis-) = Kis-Iklód	
<i>Görgény-Sóakna</i>	415	Ilisiuva = Alsó-Ilosva.	
<i>Görgény-Szent-Imre</i>	414	Ilosva (Alsó-) = Alsó-Ilosva.	
<i>Grúd</i>	401	<i>Ilyésmező-Szováta</i>	417
Gross-Eidau = Nagy-Ida.		<i>Indal</i>	433
Gyerla = Szamos-Ujvár.		<i>Irholcz</i>	420
Gyezmir = Dezmér		Izsép (Magyar) = Magyar-Izsép.	
Gyimes-Bükk (Csik-) = Csik-Gyimes-Bükk.		Jaád = Jád.	
<i>Györgyfalva</i>	408	<i>Jád</i>	400
<i>Gyulás</i>	405	Jercsá máre = Nagy-Ercsi.	
Gyulus = Gyulás.		Jod = Jád.	
<i>Gyulatellke</i>	406	Jodu = Jód.	
<i>Harangláb</i>	404	<i>Jód</i>	418
Haseldorf = Magyaró.		Jur = Ör-Mező.	
Heltau = Nagy-Disznód.		Kajanu máre = Nagy-Kalyán.	
		<i>Kajla</i>	398

	Lap		Lap
Kaltwasser = Hidegviz.		<i>Koronka</i>	411
Kalyán (Nagy-) = Nagy-Kalyán.		<i>Korpád</i>	408
Kara (Magyar-) = Magyar-Kara.		Kostelek = Csik-Szépviz.	
Karácsonfalva (Oláh-) = Oláh-Karácsonfalva.		<i>Kovácsna</i>	403
Karácsonfalva-Homorod = Homorod-Karácsonfalva.		<i>Kozárvár</i>	426
<i>Karácsonfalva</i>	419	Kozsokna = Kolozs.	
Kasolc = Hermány.		Kölpény (Mező-) = Mező-Kölpény.	
Kaastenholz = Hermány.		<i>Kötelenl</i>	407
<i>Katona</i>	406	<i>Közép-Borgó</i>	400
Kelbázer = Hidegviz.		<i>Középfalva</i>	430
Keményfalva (Homorod-) = Homorod-Keményfalva		Königsfeld = Királymező.	
Keményfalva (Küküllő-) = Küküllő-Keményfalva.		<i>Kőhalom</i>	421
<i>Kentelke</i>	430	Krájfálea = Királyfalva.	
<i>Kerellő</i>	405	Krecsunel = Oláh-Karácsonfalva.	
<i>Kerellő-Szt-Fál</i>	405	Kreuz = Sajó-Keresztur.	
<i>Kerekhegy</i>	420	Krocsunuv = Karácsonfalva.	
Keresztur-(Csicsó-) = Csicsó-Keresztur.		Kusdriorá = Kozárvár.	
Kereszturfalva = Székely-Keresztúr.		Kutu = Kútfalva.	
Keresztur (Sajó-) = Sajó-Keresztúr.		<i>Kútfalva</i>	395
Keresztur (Székely-) = Székely-Keresztúr.		Küküllő-Gálfalva = Vámos-Küküllő Gálfalva.	
Keresztúr-Szítás = Szítás-Keresztúr.		<i>Küküllő-Keményfalva</i>	436
Kerülő = Kerellő.		<i>Küküllődér</i>	404
Ketyina = Katona.		Laku = Fekete Lak	432
<i>Kincses</i>	415	<i>Leses</i>	423
Kindel = Kentelke.		<i>Libánfalva</i>	415
Kintyelek = Kentelke.		Lövete (Homorod-) = Homorod-Lövete.	
<i>Királyfalva</i>	404	Madaras (Mező-) = Mező-Madaras.	
<i>Királymező</i>	420	<i>Magosmart</i>	430
<i>Kis-Akna</i>	394	<i>Magyar-Becze</i>	394
<i>Kis-Iklód</i>	405	<i>Magyar-Déce</i>	430
<i>Kis-Sink</i>	422	<i>Magyar-Felek</i>	408
Klausenburg = Kolozsvár.		<i>Magyar-Izsép</i>	440
Klein-Schenk = Kis-Sink.		<i>Magyar-Kara</i>	408
Klossdorf = Betlen-Szent-Miklós.		<i>Magyar-Kis-Sáros</i>	404
Kluzs = Kolozsvár.		<i>Magyar-Nemegye</i>	396
Kuhálmú = Kőhalom.		Magyaros (Sajó-) = Sajó-Magyaros.	
Kokelburg = Küküllővár.		<i>Magyar-Péterd</i>	433
Kolibele = Szekás.		<i>Magyaró</i>	413
Kolibicza = Szlatiora.		<i>Makod</i>	396
<i>Kolozs</i>	408	Malina = Málom.	
Kolostor-Vaad = Vád.		<i>Malomárka</i>	400
<i>Kolozsvár</i>	408	Manáru = Malomárka.	
Komána (Alsó-) = Alsó-Komána.		Marktschelken = Nagy-Selyk.	
Kománá din zsosz = Alsó-Komána.		<i>Marokháza</i>	402
<i>Konyha</i>	413	<i>Maros-Oroszfalu</i>	414
<i>Koronul</i>	435	<i>Maros-Szent-György</i>	411
		Maroseni-Borgó = Borgó (Marosiani-).	

	Lap		Lap
<i>Málom</i>	431	Neu-Schinka = Uj-Sinka	
Martiasna = Mirkvásár.		<i>Néma</i>	428
Mediloceni = Közép-Borgó.		Németi (Oláh-) = Oláh-Németi.	
Megyereá = Magyaró.		Nieder-Eidisch = Alsó-Idecs.	
Megyerus = Sajó-Magyaros.		Nima = Néma.	
Meneradea = Monora.		Novoszolica = Felső-Nereznice.	
Mettersdorf = Nagy-Demeter.		Nusifálea = Nagyfalu.	
<i>Mező-Kölpény</i>	411	Nyágorá = Nyágova.	
<i>Mező-Madaras</i>	412	<i>Nyágova</i>	420
<i>Mező-Nagy-Csán</i>	435	<i>Nyárád-Andrásfalva</i>	416
Mező-Ör = Örmező.		Nyikulá = Mikola.	
<i>Mező-Sámsond</i>	432	Nyimisa unguereáská = Magyar-Nemegye	
<i>Mező-Szent-György</i>	406	Nyimtyisi = Oláh-Németi.	
Mierkur = Szerdahely.		Nyires (Boncz-) = Bonczu-Nyires.	
<i>Mihaleczfalva</i>	393	Nyires (Szász-) = Szász-Nyires.	
Mihájescsi = Csicsó-Mihályfalva.		Nyiresu = Szász-Nyires.	
Mihálczá = Mihaleczfalva.		Odorhellen = Székely-Udvarhely.	
Mihályfalva (Csicsó) = Csicsó-Mihályfalva.		Oderheiu = Székely-Udvarhely.	
Mihálytelke (Szent-) = Szent-Mihálytelke.		Ognisorá = Kis-Akna.	
Miká = Mikeháza.		Oklád (Homorod-) = Homorod-Oklád.	
<i>Mikeháza</i>	426	Okna = Vizakna.	
<i>Mikes</i>	433	Okná Deésuluy = Deésakna.	
<i>Mikola</i>	427	Okna Sugatagu = Akna-Sugatag.	
Mikluden = Kis-Iklód.		<i>Oláh-Dálya</i>	392
Mikus = Mikes.		<i>Oláh-Dellő</i>	435
Minarken = Malomárka.		<i>Oláh-Karácsonfalva</i>	393
<i>Mirkvásár</i>	422	<i>Oláh-Németi</i>	396
Mizsloceny = Közép-Borgó.		Onci = Deésakna.	
Mokodu = Makod.		<i>Oppova</i>	435
<i>Monor</i>	396	<i>Orosz-Idecs</i>	414
<i>Monora</i>	393	Oroszfalu (Maros) = Alsó-Oroszfalu.	
<i>Murdán</i>	403	Orosz-Patak = Orosz-Idecs.	
<i>Nagy-Cserged</i>	393	Oroszfalu (Alsó-) = Alsó-Oroszfalu.	
<i>Nagy-Demeter</i>	398	Oroszfalu (Görgény) = Görgény-Orosz-	
<i>Nagy-Disznód</i>	425	falu.	
<i>Nagy-Erese</i>	413	Orsova (Görgény) = Görgény-Orsova.	
<i>Nagy-Ernye</i>	411	Oroszi (Felső-) = Felső-Oroszi.	
Nagyfálea = Apa-Nagyfalu.		<i>Ó-Slankamen</i>	440
<i>Nagyfalu</i>	397	<i>Örmező</i>	400
Nagyfalu (Apa) = Apa-Nagyfalu.		<i>Parajd</i>	436
<i>Nagy-Ida</i>	409	<i>Paro</i>	402
<i>Nagy-Kalyán</i>	431	Passbusch = Paszmos.	
<i>Nagy-Selyk</i>	423	<i>Paszmos</i>	409
<i>Nálpatak</i>	422	<i>Pata</i>	409
Nemegye (Magyar-) = Magyar-Nemegye.		Patak (Szász-) = Szászpatak.	
Nereznicze = Alsó-Nereznice.		Páren = Paro.	
Nereznicze (Alsó-) = Alsó-Nereznicze.		<i>Péntek</i> (Szász-) = Szász-Péntek.	
Nereznicze (Felső-) = Felső-Nereznicze.		<i>Persány</i>	402
<i>Necz</i>	398		

	Lap		Lap
Persianu = Persány.		Schinka-Neu = Sinka (Új-).	
<i>Péterháza</i>	428	Schinka (Új-) = Új-Sinka.	
Petrid = Magyar-Peterd.		Scholten = Szász-Csanád.	
Petriháza = Péterháza.		Schönberg = Leses.	
Pintyik = Péntek (Szász-).		Sebes-Alsó = Alsó-Sebes.	
Polhora (Árva-) = Árva-Polhora.		Seiburga = Zsiberk.	
Porumbak (Alsó-) = Alsó-Porumbak.		Seimesdorf = Simontelke.	
Porumbáku din zszos = Alsó-Porumbak.		Sejka mare = Nagy-Selyk.	
Potok = Orosz-Idecs.		Selimber = Sellemberk.	
Prund (Borgó-) = Borgó-Prund.		<i>Sellemberk</i>	425
<i>Pusztá-Csán</i>	433	Selyk (Nagy-) = Nagy-Selyk.	
		<i>Seprőd</i>	416
Rakesu din zszos = Alsó-Rákos.		Seussa = Sékely-Sóspatak.	
Rákos (Alsó-) = Alsó-Rákos.		Siberga = Zsiberk.	
Rákos (Felső-) = Felső-Rákos.		Siberk = Zsiberk.	
Rákosu din szuosz = Felső-Rákos.		Simburszászek = Szász-Zsombor.	
Rangeldorf = Héningfalva.		<i>Simontelke</i>	397
Recsenyéd (Homorod-) = Homorod- Recsenyéd.		Simontyelek = Simontelke.	
Repsz = Kőhalom.		Sink (Kis-) = Kis-Sink.	
Reteágu = Rettég.		Sinka nove = Új-Sinka.	
<i>Retty</i>	426	Sinksorá = Kis-Sink.	
Reussen = Szeretfalva.		Sirágu = Virágos-Berek.	
Reussmarkt = Szerdahely.		Sofáleu = Sófalva.	
Reussischdorf = Görgény-Oroszfalu.		Solya = Sókút.	
Rogy = Röd.		<i>Somkerék</i>	431
Rohrbach = Nádpaták.		Sommerburg = Szász-Zsombor.	
Rona de zszosu = Alsó-Róna.		<i>Sókút</i>	440
Róna (Alsó-) = Alsó-Róna.		Sólya = Szolya.	
Róna (Felső-) = Felső-Róna		Sóakna (Görgény-) = Görgény-Sóakna.	
<i>Rónaszek</i>	419	<i>Sófalva</i>	497
Rööd = Röd		<i>Sófalva</i>	420
<i>Röd</i>	409	<i>Sósmező</i>	403
Rusava = Görgény-Orsova.		Sóspatak (Székely-) = Székely-Sóspatak.	
Ruszu din zszos = Oroszfalu (Alsó-).		<i>Sóvár</i>	423
Ruszu de muntye = Maros-Oroszfalu.		<i>Sóvárad</i>	416
		Stein = Garád.	
Sabenicza = Görgény-Sóakna.		Stenna = Garád.	
<i>Sajó-Keresztúr</i>	431	Streitfort = Mirkvásár.	
<i>Sajó-Magyaros</i>	431	Sugatag-Akna = Akna-Sugatak.	
<i>Sajó-Szent-András</i>	431	Sukk = Alsó-Zsuk.	
Salz = Sófalva.		Sulemberk = Leses.	
Salzburg = Vizakna.		Sulyatyelek = Gyulatelek.	
Sámsond (Mező-) = Mező-Sámsond.		<i>Szaból</i>	412
<i>Sámlorfalva</i>	420	Szadu = Czod.	
Sáros (Magyar-Kis) = Magyar-Kis-Sáros.		<i>Szakalát</i>	424
Schärschken = Magyar-Kis-Sáros.		Szakál (Erdő-) = Erdő-Szakál	
Schellenberg = Sellemberk.		<i>Szamosfalva</i>	409
Schenk-Klein = Kis Sink.		<i>Szamos-Ujvár</i>	428
Schergid = Nagy-Cserged.		Szaráta = Szeráta.	
		<i>Szálltelek</i>	412

	La		Lap
<i>Szász-Csundál</i>	393	Sziku = Szék.	
Szász-Niresu = Szász-Nyires.		Szin-Benedik = Szent-Benedek.	
<i>Szász-Nyires</i>	427	Szin-Margit = Szent-Margita.	
<i>Szászpatak</i>	394	Szin-Mihály = Szent-Mihálytelke.	
<i>Szász-Péntek</i>	400	Szint-Mikleus = Betlen-Szent-Miklós.	
<i>Szász-Pentek</i>	410	Szintyeragu = Somkerék.	
<i>Szász-Ugra</i>	422	Szin-Zsors = Mező-Szent-György.	
<i>Szász-Vessződ</i>	423	<i>Szlankamen</i> (Ó-) = Szlankamen stari.	
<i>Szász-Zsombor</i>	439	Szlatina (Akna-) = Szlatinka.	
Szeuka = Szőkefalva.		Szlatina = Akna-Szlatina.	
Szekál = Erdő-Szakál.		<i>Szlatinka</i>	418
<i>Szekás</i>	394	<i>Szlatiora</i>	401
Szekedate = Szakadát.		Szlátiorá = Szlatinka.	
<i>Szekuláj</i>	428	Szolovesztru = Oroszfalu (Görgény-)	
Szelistye (Felső-) = Felső-Szelistye.		<i>Szolya</i>	439
<i>Szent-Agóta</i>	423	Szováta = Ilyésmező-Szováta.	
Szt-András (Sajó-) = Sajó-Szent-András.		<i>Szőkefalva</i>	404
<i>Szent-Benedek</i>	426	Szpetak = Patak (Szász-).	
Szent-György (Maros-) = Maros-Szent-György.		Szuszény (Borgó-) = Borgó-Felső.	
Szent - György (Mező-) = Mező - Szent-György.		<i>Talaborfalva</i>	421
Szent-Imre (Görgény-) = Görgény-Szent-Imre.		Tatárbükk = Csik-Szépviz.	
<i>Szent-István</i>	416	<i>Taté</i>	392
Szent-Iván (Csitt-) = Csitt-Szent-Iván.		Tereblya = Talaborfalva.	
Szent-Iván (Vasas-) = Szent-Iván-Vasas.		Terptyiu = Törpény.	
<i>Szent-Margita</i>	427	Teuri = Tóhát.	
Szent-Márton (Homorod-) = Homorod-Szent-Márton		Thorenburg = Torda.	
<i>Szent-Mihálytelke</i>	416	Tiha (Borgo-).	
Szent-Miklós (Betlen-) = Betlen-Szent-Miklós.		Tiur = Tür.	
Szent-Pál (Homorod-) = Homorod-Szent-Pál.		Tjirileu = Kerüllő.	
Szent-Péter(Homorod-) = Homorod-Szent-Péter.		<i>Tjuza</i> = Középfalu.	
Szent-Pál (Kerüllő-) = Kerüllő-Szent-Pál.		<i>Tófalva</i>	411
<i>Szeráta</i>	402	<i>Tóhát</i>	396
<i>Szerdahely</i>	424	<i>Tompa</i>	416
Szereczel = Szeretfalva.		<i>Torda</i>	433
<i>Szeretfalva</i>	398	Torja (Alsó-) = Alsó-Torja.	
<i>Szeszárma</i>	432	Totoju = Taté.	
Szeuká = Szőkefalva		<i>Tőkepataka</i>	429
<i>Szék</i>	428	<i>Törpény</i>	399
<i>Székely-Keresztúr</i>	439	Treppen = Törpény.	
<i>Székely-Sőspatak</i>	411	Troschen = Drassó.	
<i>Székely-Udvarhely</i>	436	Turlá = Torda.	
<i>Szépplak</i>	428	<i>Tür</i>	394
Szépviz (Csik-) = Csik-Szépviz.		Udvarhely (Székely-) = Székely-Udvarhely	
		<i>Ugra</i>	405
		Ugra (Szász-) = Szász-Ugra.	
		Ujfalu (Homorod-) = Homorod-Ujfalu	
		<i>Új-Sinka</i>	402

	Lap		Lap
Ujvár (Szamos-) = Armenierstadt, Gyerla.		<i>Vidrátszeg</i>	405
Ungers = Sajó-Magyaros.		<i>Virágos-Berek</i>	432
Ungra = Szász-Ugra.		<i>Visa</i>	407
Unguras = Bálványos-Várallja.		<i>Vizakna</i>	392
Urasa din szusz = Felső-Oroszi.		Vojla = Vajola.	
Urászuá din zson. = Alsó-Oroszi		Vulyhucei = Irholcz.	
Vadulu monasteria = Vaád (Kolostor-).		Wallendorf = Aldorf.	
<i>Vajola</i>	410	Weilau = Vajola.	
<i>Vargyas</i>	439	Weisskirch = Fejéregyháza.	
<i>Vasas Szent-Irán</i>	432		
<i>Vád</i>	427	Zäkesdorf = Szekás.	
Váleá Grosilor = Tőkepataka.		Zied = Szász -Vessződ.	
<i>Vámos-Gálfalva</i>	404	<i>Zoltán</i>	423
Városfalva (Homorod-) = Homorod- Városfalva.		Zoltendorf = Zoltán.	
Veilan = Vajola.		Zoodt = Czod.	
Vela-Vajola.		<i>Zsiberk</i>	422
<i>Velejte</i>	440	Zsipor = Magyar-Izsep.	
Velyáti = Velejte.		Zsombor (Szász-) = Szász-Zsombor.	
Vessződ (Szász-) = Szász-Vessződ.		Zsuk (Alsó-) = Alsó-Zsuk.	
Veszeud = Szász -Vessződ.		Zsuk (Felső-) = Felső-Suk.	
Veszeud = Vessződ (Szász-)-		Zsuku din szusz. = Felső-Zsuk.	
<i>Vécs</i>	413	Zsuku din zszusz = Alsó-Zsuk.	

SUPPLEMENT
ENTHALTEND DIE
AUSZÜGE UND ÜBERSETZUNGEN
DER IM
FÖLDTANI KÖZLÖNY
MITGETHEILTEN
ORIGINAL-AUFSÄTZE UND VERHANDLUNGEN.

XVII. BAND.

1887 SEPTEMBER—NOVEMBER.

9—11. HEFT.

DIE SALZQUELLEN UNGARN'S,
IM AUFTRAGE DER UNGARISCHEN GEOLOGISCHEN GESELLSCHAFT
UNTERSUCHT UND BESCHRIEBEN

VON

Dr. S. FISCHER.

(Mit einer Karte.)

I.

E i n l e i t u n g.

In der am 1. December 1880 abgehaltenen Sitzung des Ausschusses der Gesellschaft machte Herr JOSEF BERNATH einen Vorschlag von grosser Wichtigkeit. Er beantragte, die Gesellschaft möge das hohe kgl. ung. Finanzministerium ersuchen, auf ämtlichem Wege die, auf die in Ungarn vorkommenden Salzquellen und Salzbrunnen bezüglichen Daten einzusammeln, die dann der Gesellschaft zur fachgemässen Bearbeitung übergeben werden mögen.

Dieser Antrag wurde angenommen und zur sicheren und bequemerer Beschaffung der nöthigen Daten besondere Fragebogen angefertigt.

Das hohe kgl. ung. Finanzministerium erfüllte bereitwilligst das Ansuchen der Gesellschaft und übergab die von ihm ämtlich eingeforderten Berichte der Gesellschaft zur ferneren Verfügung.*

* Im Namen des Ausschusses fühle ich mich verpflichtet, dem hohen kgl. ung. Finanzministerium für die eifrige Unterstützung, die es dem Unternehmen der Gesellschaft so wie der Arbeit unseres Mitgliedes, Herrn Dr. S. FISCHER gnädigst zu Theil werden liess; ferner dem hohen kgl. ung. Ministerium für Handel, Industrie und Landwirthschaft, welches ebenso, wie das vorher erwähnte hohe Ministerium einen Theil der Kosten der Drucklegung dieser Arbeit gnädigst bestritt, auch an dieser Stelle unseren tiefst gefühlten Dank anzusprechen.

Dr. M. STAUB, e. Secretär.

Mit der wissenschaftlichen Bearbeitung des eingegangenen Materials betraute der Ausschuss der Gesellschaft in seiner am 15. Jänner 1882 abgehaltenen Sitzung den Schreiber dieser Zeilen.

Die eingelangten Fragebogen waren aber zur Ausführung der Arbeit nicht genügend und es mussten neue, erläuterndere Anweisung gebende Bogen ausgesendet und das hohe kgl. ung. Finanzministerium auf's neue ersucht werden, es möge gnädigst gestatten, dass ich mich auf diesen neuen Fragebogen ausschliesslich auf solche elementare Fragen beschränke, deren Beantwortung den betreffenden Organen keine Schwierigkeit bereiten wird; zur Durchführung der schwierigeren Arbeit möge aber das hohe Ministerium gestatten, dass von jeder Quelle 2 Flaschen mit dem Salzwasser derselben gefüllt, behufs der von mir durchzuführenden Bestimmung der Dichtigkeit und der fixen Bestandtheile, eingesendet werden mögen.

Im Laufe meiner Untersuchungen habe ich mich aber nicht bloß auf das specifische Gewicht und die fixen Bestandtheile beschränkt, sondern nach Bestimmung des Chlorgehaltes auch die Alcalicität bestimmt, so wie auch die qualitative Prüfung einzelner Bestandtheile unternommen; noch später bestimmte ich auch für einzelne wichtigere Salzwässer den Chloralkaligehalt nach dem Gewichte.*

* *Instruction zur Ausfüllung der auf die ungarländischen Salzquellen bezüglichen Fragebogen.*

Für jede Gemeinde, bei welcher ein Salzwasser vorkommt, ist ein besonderer Fragebogen zu benützen.

1. In die *erste* Rubrik kommt der ämtliche Name der Gemeinde nebst näherer Bezeichnung ihrer Lage der politischen Eintheilung nach.

2. In die *zweite* Rubrik setze man die Zahl der bei der betreffenden Gemeinde vorkommenden Salzwässer u. z. mit der genauen Angabe, ob Quelle? (Wasser mit deutlichem Ausflusse aus der Berglehne) oder ob Brunnen? (stehendes Wasser mit unterirdischem Zu- und Abfluss) oder mit Wasser erfüllte, eingestürzte oder verlassene Salzgrube?

3. In der *dritten* Rubrik ist die Lage jeder einzelnen Quelle u. s. w. genau anzugeben, damit die Verwechslung der einzelnen Quellen u. s. w. unmöglich gemacht werde und die in dieser Beschreibung vorkommenden Quellen u. s. w. jederzeit wieder auffindbar seien.

4. In der *vierten* Rubrik ist Folgendes aufzuzeichnen: Wurden die Quellen u. s. w. schon früher untersucht und durch wen? Wann und wo wurde das Resultat der Untersuchung mitgetheilt? Besitzt der Brunnen oder die Quelle, eventuell das Terrain derselben keinen besonderen Namen? Wie tief ist der Brunnen? Wie hoch ist die Wassersäule in demselben? Welche Verwendung findet das Wasser? Im Haushalte oder zu Heilzwecken? Steht es unter behördlicher Sperre und Controlo?

5. In der *fünften* Rubrik ist die Wassermächtigkeit der Quelle oder des Brunnens anzugeben. Diese Messung ist bei Gelegenheit der Vertheilung des Wassers auszuführen (nach Liter oder einem dort üblichen Maasse). Es ist ferner anzugeben, innerhalb welcher Zeit der Wasserspiegel im Brunnen seine ursprüngliche Höhe erreicht; ferner die zur Vertheilung gelangte Quantität und schliesslich die Zeit,

Die Wasserproben kamen in hinreichend gutem Zustande zu meinen Händen, mit Ausnahme einzelner, die wahrscheinlich in Folge des Zerfalls der schwefelsauren Salze ihren Gehalt an *Schwefelwasserstoff* nach dem Schöpfen und Verpacken erhielten; von dem aber konnte ich absehen, nachdem ich nicht mit einem reinen Mineralwasser, sondern mit Salzwasser zu thun hatte, wo nicht die einzelnen Bestandtheile, sondern bloss der Gehalt an Salz von Hauptwichtigkeit ist.

Die Erfahrung lehrte mich dass man, bei diesen schwefelwasserstoffhaltigen Wassern auch auf Jodgehalt schliessen kann und war das *Jod* in denselben auch immer auf die einfachste Weise nachweisbar.

innerhalb welcher der Brunnen sich wieder bis zu seiner früheren Höhe anfüllt. Die Quelle ist einfach in ein Gefäss von bekanntem Rauminhalt zu leiten (ist dies nicht möglich, so setze man dies Gefäss in eine unterhalb der Quelle gegrabene Grube); das angefüllte Gefäss ist innerhalb einer bestimmten Zeit wiederholt zu leeren. Wenn sich ein Gefäss von 10 Liter Rauminhalt innerhalb 4 Stunden und 10 Minuten einbis zweimal oder öfters füllt; so ist aufzuzeichnen, dass das 10 Liter fassende Gefäss *x*-mal geleert wurde und wie lange das Wasser (4 Stunden und 10 Minuten) in dasselbe floss. Diese Methode ist aber nur bei solchen Quellen anzuwenden, deren Abfluss gleichmässig ist, d. h. deren Wasserstrahl zu jeder Zeit des Tages immer gleich mächtig ist. Bei Quellen mit unregelmässigem Abfluss ist der Versuch längere Zeit hindurch zu wiederholen, wenigstens vom Morgen bis zum Abend und auch hier sind die früher benannten Umstände aufzuzeichnen; schliesslich ob die Quelle während des Sommers eintrocknet oder nicht?

6. In die *sechste* Rubrik kommt der Name des Einsenders, an den man sich bezüglich nachträglich verlangter Ergänzungsdaten wenden kann.

Instruction zur Füllung der aus den ungarländischen Salzquellen und Brunnen einzusendenden Wasserproben und der Etiquettirung derselben.

Das Wasser einer jeden Quelle und eines jeden Brunnens ist vor der Füllung gut aufzuschütteln. Mit dem Wasser sind zwei gut gereinigte Flaschen von je einem Liter oder einer Maass Rauminhalt zu füllen, vorher aber mit dem zu füllenden Wasser noch gut auszuspülen.

Die Flaschen sind mit frischen Korkpfropfen, schliesslich mit Thierblase oder Pergamentpapier zu verschliessen und mit einer Etiquette zu versehen, auf welcher Folgendes verzeichnet werde:

a) Name der Gemeinde (Bezirk, Comitatz); der eventuelle Name und laufende Zahl des Brunnens.

b) Jahr, Monat und Tag der Füllung; ferner die betreffende Tageszeit. (Morgens, Vormittag, Nachmittag, Abends).

c) Die Temperatur der Luft zur Zeit der Füllung.

d) Nach Bestimmung der Lufttemperatur die Temperatur des Wassers ($^{\circ}\text{C}$ oder $^{\circ}\text{R}$).

Bei Salzbrunnen geschieht die Füllung am besten auf die Weise, dass man an die Flasche ein Gewicht befestigt und so in das Wasser versenkt. Wenn das Thermometer in den Hals der Flasche hineinpasst, so versenkt man es mit der letzteren zugleich und zieht dieselbe erst nach längerem Verweilen zurück, worauf man die Temperaturgrade abliest.

Das *Jod* kommt dort, wo einst Meeresboden war, beinahe in jedem Quellwasser in verschwindend kleiner Menge vor, Dort gedeihten immer reichlich jodhaltige Meerespflanzen, die nach ihrem Tode verkohlten und das Jod bis zu ihrem Zerfalle gleichsam festhielten. Es ist nicht unmöglich, dass die Jodmetalle aus Steinsalz führenden Schichten durch solchen Zerfall ausgewaschen wurden.

Mit dem Jod verschwistert ist das *Brom*, welches in einigen Salzquellen unseres Vaterlandes in grosser Menge vorkommt, so z. B. bei Korond.

Ein beinahe unzertrennlicher Gefährte der beiden benannten Elemente ist das *Chlor*, welches einer der wichtigsten Bestandtheile dieser Wässer ist.

Schwefelsäure und *Kohlensäure* sind beinahe niemals fehlende Bestandtheile.

Meine Untersuchungen erstreckten sich ferner auf das *Calcium*, *Strontium*, *Magnesium* und *Natrium*.

Bezüglich der Methode meiner Untersuchungen erlaube ich mir Folgendes vorzubringen.

Nach Entkorkung der nach meiner Anweisung gefüllten und verschlossenen Flaschen untersuchte ich die Farbe und den Geruch des Wassers und zeigte sich dies nach dem Aufschütteln lehmig, so filtrirte ich es und bestimmte sein specifisches Gewicht.

Zur Bestimmung desselben benützte ich einen Kolben mit einem Rauminhalt von 100 Gramm, dessen Hals eine innere Weite von 4 Mm. hatte. Diesen Piknometer fertigte ich auf Empfehlung des Herrn Prof. V. WARTHA an, ebenso einen anderen, der mit Granat belastet als Tara diente, dabei in Berechnung nehmend das Gewicht jener Luft, welche durch 100 Gramm Wasser verdrängt wird, ferner auch jene, deren Rauminhalt die 100 Gramm Gewicht einnahmen.* Der so adjustirte Kolben wurde auf 15° C. eingestellt. Meine Versuche führte ich alle mit einem und demselben Thermometer und Piknometer aus, welches letzterer in Wasser von 15° C. gefüllt wurde.

Zur Bestimmung des Quantums der *fixen Bestandtheile* bediente ich mich der von WÖHLER empfohlenen Methode; ** nämlich in einem Platintiegel, der eine bestimmte Menge geschmolzenes kohlen-saures Natron enthielt, habe ich eine gewisse Menge des Wassers schnell abgemessen und im Wasserbade eingedampft; (das rasche Abmessen ist deshalb nothwendig, nachdem das höhere spec. Gewicht besitzende Salzwasser ausserordentlich

* Man vgl. «A magyar bor» im Természottud. Közlöny. Bd. XIII. S. 435.
 WÖHLER F. Die Mineralanalyse in Beispielen. Göttingen 1861. S. 179.

rasch verdampft); nachher trocknete ich es so lange im Luftbade bei 180—200°, bis es nach dem Abkühlen definitives Gewicht annahm.

Den *Chlorgehalt* des Wassers bestimmte ich mit $\frac{1}{10}$ normal genau eingestellter salpetersaurer Silberlösung in einer bestimmten Wassermenge mit chromsaurem Kaliindicator. Hier zog ich die geringen Mengen von Brom und Jod nicht in Berücksichtigung, die daher in der Berechnung als Chlor fungiren.

Die *Alcalicität* bestimmte ich nach der Methode Prof. WARTHA'S und zwar nach 100 Gramm Salzwasser, im Wasserbade mit $\frac{1}{10}$ Normal-Salzsäurelösung erhitzt. Als Indicator benützte ich Cochenillelösung. Ein Cm.³ Salzsäurelösung entspricht 1 Grad Alcalicität, dies wieder 0,0022 Gramm Kohlendioxyd.

Die in geringerer Menge vorkommenden Metalle und Säuren liess ich ausser Acht; nur bei einigen untersuchte ich qualitativ *Na*, *K*, *Ca*, *Mg*, *Fe*, ferner *HCl*, *H₂SO₄*, *CO₂*, *J* und *Br*. Das *Strontium* zeichnete ich dort, wo es in grösserer Menge zu finden war, auf.

Die *Salpetersäure* und *Ammoniak* untersuchte ich nicht, nachdem diese Quellen zum Theile mit animalischem Dünger verstopft sind; und da ich das Wasser nicht selbst schöpfte, so konnte ich auch die äusseren Umstände, unter denen diese Quellen und Brunnen stehen, nicht in Betracht nehmen.

Ebenso konnte ich nicht das *Schwefelhydrogen* untersuchen und berücksichtigte diese Verbindung in meiner Zusammenstellung nur nach den eingelaufenen Angaben; dies findet seinen Grund darin, dass das Schöpfen und Verkorken der Wasserproben durch Andere erfolgte und dass die im Wasser befindlichen organischen Stoffe auf den Zerfall der schwefelsauren Salze einen grossen Einfluss haben.

Es ist eigenthümlich, dass ich in einem grossen Theile jener Wässer, welche Jod und Brom enthielten, Schwefelsäure nicht fand; in ihnen kam blos *Schwefelhydrogen* vor.

Auf *Jod* und *Brom* untersuchte ich die Wässer auf folgende Weise: Zu 200 Cm.³ Wasser gab ich etwas Schwefelsäure, goss reinen Schwefelkohlenstoff dazu und 1—2 Tropfen salpetrigsaure Kalilösung; schüttelte die Mischung auf, und nachdem das ausgeschiedene Jod und Brom den Schwefelkohlenstoff färbte, goss ich langsam Chlorwasser dazu, worauf die veilchenblaue Farbe des Jod verschwand, und die gelblich braune Farbe des Brom hervortrat. Das Jod ist in diesen Wässern wahrscheinlich als Jodmagnesium vorhanden, nachdem es aus einigen derselben durch Kochen ausscheidbar ist. Wenn ich dem Wasser kohlensaures Natron nicht zusetzte, so zeigte sich die Jodreaction nicht mehr.

Ich bedauere, dass ich durch anderweitige Beschäftigung verhindert war, diese Untersuchungen mit jedem einzelnen der Wässer durchzuführen;

die jod- und bromhaltigen Wässer würden dann in meiner bescheidenen Arbeit in grösserer Anzahl vertreten sein; noch weniger Zeit konnte ich der Untersuchung des Broms widmen, da ich schliesslich zu einem solchen Ante gelangte, welches mir überhaupt nicht gestattete, mich mit diesen Wässern ferner zu beschäftigen, und aus dieser Ursache muss ich mich auf jene wenigen Angaben beschränken, die im folgenden Theile meiner Arbeit angeführt sind.

Auf *Chlor* untersuchte ich mit salpetersaurem Silber, nachdem ich dem Wasser Salpetersäure zugesetzt hatte.

Auf *Schwefelsäure* untersuchte ich mit Chlorbaryumlösung, nachdem ich das Wasser mit Salzsäure gemengt hatte.

Die *Kohlensäure* zeigte sich schon bei der Untersuchung auf die Alcalicität.

Die *Metalle* untersuchte ich auf folgende Weise:

Ich behandelte die Flüssigkeit bei niederer Temperatur mit Chlorammonium, Ammoniak und Schwefelammonium; filtrirte dann dieselbe nach längerem Stehen ab, wusch den Niederschlag mit Schwefelammoniumlösung aus, worauf ich ihn in Salzsäure auflöste und durch Hinzugabe von Salpetersäure unter Kochen oxydirte; hierauf mit Schwefelcyankalium nach *Eisen* untersuchte. Den restlichen Theil des Niederschlages versetzte ich mit Salzsäure und kochte ihn so lange, bis er seinen Schwefelwasserstoffgeruch verlor, worauf ich ihn filtrirte, mit überschüssigem Ammoniak sättigte und mit kohlenensaurem Ammonium niederschlug, aufkochte und filtrirte, den gut ausgewaschenen Niederschlag löste ich in Salzsäure auf und prüfte ihn zum grössten Theile mit Ammoniak und oxalsaurem Ammoniak blos auf *Kalk*; manchmal auch auf *Strontium* und *Baryum*.

Zu jener Flüssigkeit, aus welcher das kohlenensaure Ammonium und Ammoniak den Kalk niederschlug, gab ich phosphorsaure Ammoniumlösung und Ammoniak, worauf sich die *Magnesia* in krystallinischem Zustande ausschied.

Nach längerem Stehen filtrirte ich die Flüssigkeit von phosphorsaurem Magnesiaammonium ab, dampfte sie ab und untersuchte mit dem Spectralapparat auf *Natrium* und *Kalium*. Diese Methode gab mir aber ein negatives Resultat, nachdem die geringere Menge des Kalium durch das intensive Licht des Natrium verdeckt wird und in Folge dessen ist der charakteristische Streifen des ersteren im Spectrum nicht sichtbar. Mehr Zeit und Kosten erfordernde Untersuchungen konnte ich nicht beginnen, nachdem mir beide Bedingungen nicht zur Verfügung standen.

Die *Chloralkalien* bestimmte ich zusammen und das etwa neben dem Chlornatrium befindliche Chlorkali fungirt in der Berechnung als ersteres. Bei ihrer Bestimmung befolgte ich folgenden Vorgang:

Eine genau gemessene Menge des Salzwassers verdünnte ich mit destillirtem Wasser, kochte es dann mit Baryumhydratlösung, filtrirte es und schlug das Filtrat durch Hinzugabe von kohlensaurem Ammoniak nieder, filtrirte den erhaltenen Niederschlag, dampfte ihn dann ab und wenn organische Substanz in grösserer Menge vorhanden war, verwandelte ich die gesammten Chloralkalien in schwefelsaure Salze und erhitzte dieselben. Den so erhaltenen Rest löste ich in wenig Wasser auf, filtrirte ihn; wenn es ein reines Chlormetall war, gab ich etwas Salzsäure hinzu und dampfte es ab; erhitzte es bei schwacher Rothglühhitze und bestimmte nach dem Auskühlen sein Gewicht.

So gewann ich die gesammten Alkalien in der Form von Chlormetallen oder wie im vorhergehenden Falle, als schwefelsaure Metalle. Der gefundene oder im letzteren Falle umgerechnete Procentsatz der Chloralkalien, verglichen mit den fixen Bestandtheilen und 100, gab den Gehalt an Chloralkalien der fixen Bestandtheile in Procenten.

Die Wassermächtigkeit der Quelle oder des Brunnens berechnete ich aus den eingesandten Daten. Die während 24 Stunden ausfliessende Menge des Wassers multiplicirt mit der Menge der fixen Bestandtheile gibt uns die in der täglich ausfliessenden Wassermenge gelösten fixen Bestandtheile.

Die Höhe der Wassersäule und die Tiefe des Brunnens, sowie die praktische Verwendung der Quellen und Brunnen entnahm ich den eingesandten Daten.

Auf Grund derselben kennen wir aus unserem Vaterlande heute 282 Ortschaften, bei denen sich ein oder Salzbrunnen oder mehrere Salzquellen vorfinden, und zwar:

Im Comitате Alsó-Fehér	21
„ „ Árva	1
„ „ Beregh	1
„ „ Besztercze-Naszód	28
„ „ Csik	2
„ „ Fogaras	7
„ „ Háromszék	5
„ „ Kolozs	29
„ „ Kis-Küküllő	18
„ „ Máramaros	21
„ „ Maros-Torda	41
„ „ Nagy-Küküllő	14
„ „ Sáros	2
„ „ Szeben	8
„ „ Szolnok-Doboka	45
„ „ Torda-Aranyos	7
„ „ Torontál	2
„ „ Udvarhely	23

Im Comitate Ung	1
„ „ Zágráb	1
„ „ Zemplén	5
Zusammen :	282

Das *dichteste* dieser Wässer enthält der Salzbrunnen von *Nagy-Demeter* im Bessenyoer Bezirke des Com. Besztercze-Naszód. Das Wasser desselben hat eine Dichtigkeit von 1·2065 und enthält 26·74 pCt. fixe Bestandtheile.

Die *geringste Dichtigkeit* (1·0014 und 0·125 pCt. fixe Bestandtheile) hat das Wasser der Gemeinde *Velejte* im Sátoralja-Ujhelyer Bezirke des Com. Zemplén.

Die eingesandten Wässer wurden in den Monaten Mai, Juni, Juli, August, September und December der Jahre 1882 und 1883 geschöpft.

Bezüglich der *fixen Bestandtheile* vertheilen sich die Salzwässer der einzelnen Comitete folgenderweise :

Name des Comitates	Gehalt an fixen Bestandtheilen :				
	0—5 ‰	5—10 ‰	10—15 ‰	15—20 ‰	20‰— Sättigung
Im Comitate Alsó-Fehér	9	3	1	1	2
„ „ Árva	1	—	—	—	—
„ „ Berogh	1	—	—	—	—
„ „ Besztercze-Naszód	3	7	2	5	12
„ „ Csik	1	—	—	1	—
„ „ Fogaras	1	4	—	—	—
„ „ Háromszék	1	1	1	1	—
„ „ Kolozs	4	5	2	6	10
„ „ Kis-Küküllő	8	6	1	—	—
„ „ Maros-Torda	25	5	2	2	5
„ „ Máramaros	2	2	6	7	3
„ „ Nagy-Küküllő	7	2	1	1	—
„ „ Sáros	2	—	—	—	—
„ „ Szeben	3	1	1	—	1
„ „ Szolnok-Doboka	12	10	2	3	15
„ „ Torda-Aranyos	3	1	—	—	3
„ „ Torontál	2	—	—	—	—
„ „ Udvarhely	9	4	3	2	5
„ „ Ung	1	—	—	—	—
„ „ Zágráb	1	—	—	—	—
„ „ Zemplén	5	—	—	—	—

Der *Grad der Alcalicität* schwankt zwischen 1·4—16·6 ; es giebt aber einzelne Ausnahmen, die aber selten sind, so z. B. das Wasser von Korond mit 75°. Dies letztere ist ein gesättigtes Salzwasser, welches während dem Stehen rasch verdunstet und an seiner Oberfläche nach kurzer Zeit sehr schöne, mit der Lupe sichtbare Kalkkrystalle ausscheidet.

Diese Wässer enthalten meistens Kalk, Eisen, Magnesium ; Strontium

fand ich in grösserer Menge vor in dem Wasser von Csik-Gyimes-Bükk und Csik-Kostelek. Ausserdem enthalten sie noch zum grössten Theile Schwefelsäure und sämmtlich Kohlensäure.

Auf Jod und Brom untersuchte ich erst später diese Wässer, und kenne ich so nach meinen eigenen Untersuchungen 64 Orte, deren Wasser Jod und Brom enthält; und zwar sind

Im Comitate Árva	...	1
“	“ Besztercze-Naszód	2
“	“ Csik	2
“	“ Alsó-Fehér	11
“	“ Fogaras	3
“	“ Háromszék	1
“	“ Kolozs	4
“	“ Nagy-Küküllő	8
“	“ Kis-Küküllő	13
“	“ Máramaros	4
“	“ Szolnok-Doboka	6
“	“ Torda-Aranyos	1
“	“ Torontál	1
“	“ Udvarhely	7

Ortschaften mit jodhaltigem Wasser.

Ich will ferner hier aus einzelnen Comitaten solche Orte anführen, von denen ich das reinste Salzwasser erhielt. Je dichter ein Salzwasser war, um so reiner war es auch, eine Ausnahme davon machte nur jenes von Csik-Gyimes-Bükk.

Im Folgenden führe ich aus einzelnen Comitaten je eine Ortschaft an, in deren Salzwasser das reine Chloralkali folgende Procente der fixen Bestandtheile betrug:

Im Comitate Alsó-Fehér	Buzás-Bocsárd	96,10 %
“	“ Besztercze-Naszód	Fejéregyház 98,44 “
“	“ Csík	Csik-Gyimes-Bükk 66,77 “
“	“ Fogaras	Alsó-Porumbák 96,29 “
“	“ Kolozs	Rőd 99,41 “
“	“ Nagy-Küküllő	Mirkvásár 98,46 “
“	“ Máramaros	Akna-Slatina 98,57 “
“	“ Maros-Torda	Görgény-Szt-Imre 98,02 “
“	“ Sáros	Sóbánya 94,83 “
“	“ Szeben	Nagy-Disznód 97,12 “
“	“ Szolnok-Doboka	Szék 98,48 “
“	“ Torda-Aranyos	Mikes 98,48 “
“	“ Udvarhely	Homorod-Lövete 99,28 “

Das reinste Salzwasser befindet sich daher bei der Gemeinde Rőd im

Comitate Kolozs; und dem schliesst sich das der Gemeinde Homorod-Lövété im Comitate Udvarhely an.

Zur Orientirung will ich auch die Wassermächtigkeit einiger Salzquellen anführen:

	Hectoliter	Fixe Bestandtheile in Kg.
Im Comitate Alsó-Fehér	139·94	1182·47
„ „ Besztercze-Naszód	292·57	4918·55
„ „ Csik	7·00	31·66
„ „ Kolozs	278·78	3835·10
„ „ Máramaros	266·09	4576·71
„ „ Maros-Torda	367·60	1819·48
„ „ Szolnok-Doboka	432·61	7081·10

In diesen Comitaten gelangen daher täglich 23445·07 Kilogramm fixe Bestandtheile an die Oberfläche, und dies für ein Jahr berechnet, giebt 8.557,450·55, d. i. *acht Millionen, fünfhundertsiebenundfünfzigtausend, vierhundertfünfzig* und ein *halbes Kilogramm* fixe Bestandtheile.

Die Wässer waren grösstentheils farblos; hie und da fand sich auch ein gelbliches vor.

Beinahe eine jede Quelle ist unter behördlicher Sperre, und wird das Wasser wöchentlich zweimal unter ämtlicher Controle vertheilt. Man benützt dasselbe theils im Haushalte, theils auch zu Heilzwecken; an einigen Orten findet man selbst ein zu diesem Zwecke eingerichtetes Bad.

Nicht nur in Ungarn, sondern auch im Auslande pflegt man die an Scropheln und anderen Krankheiten leidende Menschheit zu ihrer Heilung zu den Jodquellen von Hall zu senden; ich hoffe, dass nach Erscheinen meiner Arbeit sich jemand finden wird, der sich einer der in unserem Vaterlande vorkommenden Jodquellen annehmen und das ungarländische Hall begründen wird.

Da bei uns der Verschleiss des Kochsalzes zu den staatlichen Monopolen gehört und die Salzquellen daher unter behördlicher Aufsicht stehen, wäre es nicht zweckmässig, das Einkommen derselben zur Errichtung von Bädern zu verwenden?

Oft wird ein und derselbe Salzbrunnen von zwei Gemeinden benützt; daher kommt es, dass in der Literatur der Brunnen einer und derselben Gemeinde oft unter zweierlei Benennungen vorkommt. So viel es mir möglich war, habe ich diese Namensverwechslungen corrigirt; ferner habe ich auch jene Orte aufgenommen, an denen früher Salzquellen existirten, die aber heute nicht mehr zu finden sind.

Auf der meiner Arbeit beigegebenen Karte sind mit Ausnahme der des Comitates Árva alle Orte mit Salzquellen zu finden. Jene Brunnen und Quellen, deren Salzwasser bis 5 pCt. fixe Bestandtheile enthält, habe ich mit *orangege-*

ber Farbe bezeichnet; mit *braunroth* jene Ortschaften, deren Salzwasser 5—10 pCt.; mit *grün*, deren Salzwasser 10—15 pCt.; mit *blau*, deren Salzwasser 15—20 pCt.; und endlich *violett*, deren Salzwasser mehr als 20 pCt. fixe Bestandtheile enthält. Solche Quellen, in denen ich *Jod* fand, sind mit einem *Pfeil* bezeichnet. Die Karte zeigt uns auf diese Weise, dass die meisten Jodquellen östlich und südöstlich von Klausenburg vorkommen; so sind z. B. sämtliche Quellen des Comitates Kis-Küküllő jodhaltig, An dieses schliesst sich das Comitatum Alsó-Fehér an. Ich verstehe unter diesem Jodgehalt nämlich jene Menge, die sich ohne Abdampfen der Flüssigkeit erkennen liess.

Wir sehen ferner auf der Karte, dass die Quellen mit der grössten Menge fixer Bestandtheile auf die niedriger gelegenen Orte, entlang der Flüsse zu finden sind; eine Ausnahme bildet nur die Gegend von *Parajd*, wo der Salzfelsen hoch zu Tage tritt.

Das nördlichste und zugleich westlichste Vorkommen der Quellen ist bei der Gemeinde *Polhora* im Comitatum Árva; das zunächst westlichste im Comitatum Sáros bei der Gemeinde *Sórár*; das östlichste bei *Csik-Gyimes-Bükk*, nahe zur moldauischen Grenze und das südlichste bei der Gemeinde *Czodt* im Comitatum Szeben.

* * *

Ich habe mich bemüht, meiner Aufgabe so gut wie möglich zu entsprechen, wenn mir dies nicht vollkommen gelang, so habe ich es den Umständen zuzuschreiben; doch genügt mir das Bewusstsein, auch etwas zu der Basis beigetragen zu haben, auf welcher ein neuer Bearbeiter fortschreiten kann. Ich kann es zugleich nicht unterlassen, an dieser Stelle meinen Dank dem Herrn königl. Rath und Landes-Abgeordneten *Wilhelm Zsigmondy*, dem Herrn kgl. ungar. Ministerialrathe Baron *Béla v. Splényi*, dem Herrn kgl. ungar. Sectionsrathe Dr. *Emil v. Reisz* und dem Herrn Secretär im kgl. ungar. Finanzministerium *Gerh. Rác* für jene freundliche Zuvorkommenheit, die sie mir bei Beschaffung der Daten bewiesen, auszusprechen; ebenso den Herren Professoren Dr. *V. Wartha* und Dr. *Jos. Fodor* für ihre Güte, mit der sie mir die zur Untersuchung nothwendigen kostspieligeren Apparate der von ihnen geleiteten Institute bereitwilligst zur Verfügung stellten.

LITERATUR.

1780. J. E. v. FICHTEL: Beitrag zur Mineralgeschichte von Siebenbürgen II. Theil. Geschichte des Steinsalzes.
 1854. D. CZEKELIUS: «Ueber Verbreitung der Salzquellen und des Steinsalzes in Siebenbürgen.» Verhandlungen und Mittheilungen des siebenbürgischen Vereins für Naturwissenschaften zu Hermannstadt. V. Jahrgang, S. 39—56.

**

1865. HUNFALVY JÁNOS : «Konyhasós vizek.» «A magyar birodalom természeti viszonyai» Bd. III. pag. 162.
1876. SZILÁGYI ISTVÁN : «Máramaros egyetemes leírása» pag. 123—134.
1880. BERNÁTH JOSEF : Die Kochsalzwässer in Siebenbürgen «Földtani Közlöny» X. Bd. pag. 244.
1882. BIELZ ALBERT : Die Mineralquellen und Heilbäder Siebenbürgens. Jahrbuch des siebenbürgischen Karpathenvereins. II. Jahrgang.
1884. DR. CHYZER KORNÉL : «Zemplén megye ásványvizei.» Naturwiss. Mitthlg. herausg. v. d. ung. wiss. Akademie Bd. XVIII. pag. 60.
1884. DR. HANKÓ VILMOS : «Hunyad megye ásványvizei.» Naturwiss. Abhlg. d. ung. wiss. Akademie. Bd. XIII. Nr. 12.

VERZEICHNISS.

jener kochsalzhältigen Brunnen und Quellen, die zwar in der Literatur erwähnt werden, aber gegenwärtig entweder verstopft oder gänzlich verschwunden sind, oder nie existirten oder mit den Namen zweier Gemeinden bezeichnet sind, nachdem beide aus einem und demselben Brunnen ihr Wasser erhalten, oder endlich solche, die in meiner Abhandlung nicht näher beschrieben sind.

Einige der in der Literatur vorfindlichen Angaben sind theils ämtlich, theils durch neuere Autoren widerlegt worden. Bezüglich der mit einem * bezeichneten Orte gelang es mir nicht, neuere und sichere Daten zu erhalten, als die ältere Literatur bietet.

ABKÜRZUNGEN.

BRT.	=	JOSEF BERNÁTH.
BLZ.	=	ALBERT BIELZ.
CHY.	=	CORNEL CHYZER.
Cz.	=	D. CZEKELIUS.
FCHTL.	=	J. E. v. FICHTEL.
HNK.	=	WILHELM HANKÓ.
HNFL.	=	JOHANN HUNFALVY.
SZLGY.	=	STEFAN SZILÁGYI.
Amt. w.	=	Existirt laut ämtlichem Bericht nicht.
Verst.	=	Ist verstopft.

Com. Alsó-Fehér.

- *Balázsfalva, Cz., HNF., BLZ.
- *Berve, Cz., HNF., BLZ.
- Bessenyő, Cz., HNF., BLZ. Existirt heute nicht mehr.
- Gezsé (Maros-) Cz., HNF., BLZ. Amt. w.
- Koncza, Cz., HNF., BLZ. Kommt unter dem Namen *Drassó* vor.
- Ladamos, Cz., HNF., BLZ. Existirt nicht.
- Sorostely Cz., HNF., BLZ. Existirt heute nicht mehr.
- Ujvár (Maros-) Cz., BLZ. Das aus dem Bergwerk ausfliessende Wasser ist von salzigem Geschmack, aber mit viel Schmutzwasser vermengt.
- Vadverem, Cz., HNF., BLZ. Verst.
- *Veza, Cz., HNF., BLZ.

Com. Baranya.

Pölöske, HNF.	}	Amt. w.
Siklós, HNF.		
Szék, HNF.		

Com. Besztercze-Naszód.

- Besztercze (Kis-) BLZ.
  - Dipse, Cz. HNF.
  - Galacz, Cz., HNF., BLZ.
  - Lekencze, Cz., HNF. BLZ.
}	Amt. w.
- Nemegye (Oláh-) BLZ.
  - Rusz (Borgo-) Amt. w.
  - Sebes (Alsó-) BLZ.
  - Vermes, Cz., HNF., BLZ. Amt. w.
  - Nagyfalu, Cz., HNF., Man vergl. unter dem Namen *Billak*.

Com. Fogaras.

- Vojla, BRT., BLZ. Amt. w.

Com. Háromszék.

- *Haraly östlich vom Kőrösbérez BLZ.
- *Zabola, FCHTL., BRT., BLZ.

Com. Hunyad.

- *Déva, HNK., BLZ.
- *Krivadia (Zsil-), BRT., BLZ.
- *Romosz, Cz., HNF., BLZ.
- *Tordos, Cz., HNF., BLZ.

Com. Kolozs.

Akna (Szász-), FCHTL., BLZ.	}	Ämt. w.
Budurló, Cz., HNF., BLZ.		
Esküllő (Kis-), BLZ., FCHTL.		
Esküllő (Nagy-), BLZ., FCHTL.		
- Féjérd, Cz., HNF., BLZ. Man vgl. die Quellen von Telekfark bei Klausenburg.
- *Gyéke (Nagy-), Cz., HNF., BLZ.
- Kamarás (Vajda-), Cz., HNF., BLZ. Ämt. w.
- *Mihálytelke (Sz.-), Cz., HNF., BLZ.
- Szt-Miklós (Pusztá-) BLZ., BRT. Existirte früher, die Bewohner erhalten jetzt aus dem Brunnen von Szamosfalu das Wasser.
- *Teke, Cz., HNF., BLZ.
- *Zsuk (Nemes-) Cz., HNF., BLZ. Ämt. w.

Com. Küküllő (Kis-).

Bénye (Magyar-), Cz., HNF., BLZ. Verst.	}	Ämt. w.
Csapo, BRT., BLZ.		
Degh, Cz., HNF., BLZ.		
- Mihályfalva, ERT., BLZ.
- Panád, Cz., HNF., BLZ. Verst.
- Péterfalva, Cz., HNF., BLZ. Ämt. w.

Com. Küküllő (Nagy-).

- Felmér, Cz., HNF., BLZ., Verst.
- Jakabfalva. Ist verschwunden.
Hévíz, Cz., HNF., BLZ.	}	Verst.
Homorod, Cz., HNF., BLZ.		
- Medgyes. Ämt. w.
- *Mihályfalva, BRT.
- *Péterfalva, BLZ.

Com. Liptó.

Hibe, HNF. Ämt. w.

Com. Máramaros.

Apsa (Felső-), SZLGY.	}	Existiren heute nicht mehr.
Gyulafalu, SZLGY.		
- Száldobos, SZLGY. Die Bewohner erhalten aus den Brunnen von Sándorfalu das Wasser.
- Szenes, SZLGY. Ämt. w.

Com. Nógrád.

Sós-Hartyán, HNF., Verst., soll Salzwasser gewesen sein.

Com. Sáros.

Sós-Újfalu, HNF. Ämt. w.

Com. Szatmár.

*Mogyoros, HNF.

Com. Szeben.

Péterfalva, Ämt. w.

Szász-Orbó, BRT. Kommt unter dem Namen *Szerdahely* vor.Szász-Sebes, Cz., HNF. Kommt unter dem Namen *Kútfalva-Dálya* vor.

*Szeben (Nagy-), Cz., HNF., BLZ.

*Szt-Erzsébet, Cz.

Com. Szilágy.

Hadad, HNF.	} Ämt. w.
Széplak, HNF.	

Com. Szolnok-Doboka.

*Batiz-Polyana, BLZ.

Büdös patak, Ämt. w.

*Egyed, SZLGY., BLZ.

Füge, Cz., HNF., BLZ. Kommt unter dem Namen *Bethlen* vor.

Jenő (Kis-), Cz., HNF., BLZ.

Kerő, BLZ.

Kajan (Kis-), Cz., HNF., BLZ.

Kápolnak-Monostor, Cz., HNF.

Kodor, Cz., HNF., BLZ.

Létka, BLZ., HNF.

Libaton, Cz., HNF., BLZ.

Lozna (Nagy-), FCHTL., BLZ.

*Somkút, BLZ.

*Szilágytó, BLZ.

Szt-Gotthard, Cz., HNF., BLZ. Ämt. w.

*Szt-Jakab (Szász-), Cz., HNF., BLZ.

Szilvás (Víz-), Cz., HNF., BLZ. Ämt. w.

*Stoikafalu, Cz., HNF., BLZ.

Udvarhely (Sajó-), Cz., HNF., BLZ. Wurde vom Wasser der *Sajó* verschüttet.**Com. Torda (Aranyos-).**

*Bödöcs (Mező-), Cz., HNF.

*Bük (Kék-), BLZ.

*Földvár (Székely-), Cz., HNF., BLZ.

*Ikland (Kis-), Cz., HNF., BLZ.

*Keménytelke (Mező-), Cz., HNF., BLZ. Hunfalvy nennt es «Kelemen telke.»

Koppánd, Cz., HNF., BLZ.

*Sályi (Mező-), BLZ.

*Szengyel (Mező-), Cz., HNF.

*Záh (Mező-), Cz., HNF.

Com. Torda (Maros-)

*Band (Mező-), Cz., HNF., BLZ.

*Bos, Cz., HNF., BLZ.

*Idecs (Felső-), BLZ.

*Köszvényes, BLZ.

*Nyaradtó, Cz., HNF., BLZ.

*Páka, Cz., HNF., BLZ.

*Remete (Kis-), BLZ.

*Szabada (Mező-), FCHTL.

*Szt-Anna (Szereda-), Cz., HNF., BLZ.

*Szt-István (Kebele-), Cz., HNF., BLZ.

*Szt-Márton (Sós-), Cz.

*Vadad, BLZ.

Com. Udvarhely.

*Agyagfalva, BLZ.

*Csekefalva, Cz., HNF., BLZ.

*Csehédfalva, BLZ.

*Jánosfalva, Cz., HNF., BLZ.

*Keményfalva (Küküllő-), BLZ.

*Sófalva (Alsó-), Cz., BLZ.

*Sófalva (Felső-), Cz., HNF., BLZ.

*Ujfalu (Bözöd-), FCHTL.

*Zetelaka, Cz., HNF., BLZ.

Com. Ungh.

Csornoholovna, HNF.

Czigányocz, HNF.

Szolya, HNF.

Zaricsó, HNF.

} Nach meinen Untersuchungen keine salzhaltigen Wasser.

Com. Ugocsa.

Czonkova, HNF.

Rakocz, HNF.

Sárad (Nagy-), HNF.

} Amt. w.

Com. Zemplén.

Tállya, HNF.

Ujfalu Szilvás, HNF.

Istancz, HNF.

Kázmér, HNF.

Sókút, HNF.

} Nach CHYZER keine Salzquellen.

} Nach CHYZER von sehr schwachem Salzgeschmack.

II.

Beschreibung der gegenwärtig in Ungarn vorkommenden
Salzwässer.

I. COMITAT ALSÓ-FEHÉR.

Vizakna (Salzburg, Okna) kgl. Freistadt. Salzbäder. Die Zahl der eingestürzten und mit Wasser erfüllten Salzbergwerke beträgt 4. Der Tökölyi-, der rothe, der grüne und der Fraunteich. Der erste liegt östlich von der Strasse nach Hermannstadt neben dem Eisenbahndamm; die drei letzteren im südöstlichen Theile der Stadt neben der Strasse nach Hermannstadt; ferner befinden sich dort noch drei Salzteiche und mehrere Salzquellen.

Der *Fraunteich*. Zeit der Füllung: 14. November 1883 Nachm. — Temperatur °C. Luft: 14, Wasser: 9. — Specifisches Gewicht: 1·0332. — Alcalicität: 4·9°. — Gesamtquantum der fixen Bestandtheile in %: 4·68. — Gehalt an Chlor in %: 2·96. *

Der *Tökölyi-Teich*. Füll. 14. Nov. 1883 Nachm. — Temp. °C. Luft: 15, Wass.: 7·5. — Spec. Gew.: 1·1211. — Alcal.: 2·0°. — F. Best. %: 16·78. Chlor %: 9·77.

Der *rothe Teich*. Füll. 14. Nov. 1883 Nachm. — Temp. °C. Luft: 14, Wss.: 9. Spec. Gew.: 1·0236. — Alcal.: 5·5°. — F. Best. %: 3·33. — Chlor %: 2·01.

Der *grüne Teich*. Füll. 14. Nov. 1883 Nachm. — Temp. °C. Luft: 14, Wss.: 9. Spec. Gew.: 1·0298. — Alcal.: 4·4°. — F. Best. %: 4·21. — Chlor %: 2·04.

Die qualitative Bestimmung zeigt: Na, K, Ca, Mg, CO₂, H₂SO₄, HCl. Enthält nach den Untersuchungen anderer Autoren Jod und Brom, welche Elemente von mir nicht mehr nachgewiesen werden konnten, da die eingesandten Wasser erst nach vier Jahren zur Untersuchung gelangten.

Die vier benannten Teiche werden als Heilbäder benützt; die übrigen drei Teiche nicht; die kleineren Quellen stehen unter behördlicher Sperre.

* Wir wollen uns in dem Ferneren folgender Abkürzungen bedienen:

Füll.	= Zeit der Füllung der zur Einsendung abverlangten Wasserproben.
Temp.	= Temperatur der Luft und des Wassers in °C.
Spec. Gew.	= Specifisches Gewicht.
Alcal.	= Alcalicität.
Fixe Best. %	= Gesamtquantum der fixen Bestandtheile in %.
Chlor %	= Gehalt an Chlor in %.
Qual. Best.	= Die qualitative Bestimmung zeigt...
Clalk. in %	= Chloralkali in %.
Clalk. d. fest. Best. %	= Chloralkaligehalt der fixen Bestandtheile in %.
Beh. Sp. u. Cont.	= Steht unter behördlicher Sperre und Controle.
T. d. Br.	= Tiefe des Brunnens.
H. d. Wss.	= Höhe der Wassersäule im Brunnen.

1. Bezirk Alvincz.

Demeterpataka (Dumitru): Eine Salzquelle nördlich von der Gemeinde in einer Entfernung von 150 M., gibt innerhalb 24 Stunden 0·20 Hl. Flüssigkeit. Wird nicht benützt.

Héningfalva (Rangeldorf: Heningu). 2 Salzbrunnen, der eine liegt innerhalb der Ortschaft, der andere an der nördlichen Grenze derselben am Fusse des Berges «Suisa». Die Tiefe des ersteren beträgt 4 M. und wird als Viehtränke benützt; der zweite ist verschlossen und steht unter beh. Sp.

Oláh-Dálya (Dallendorf, Dája): 1 Salzbrunnen, 1 Quelle. Der Brunnen liegt im Thale nördlich vom Bache «Szekás», zwischen der Ortschaft und Szász-Sebes. Füll. 7. Juni 1882.— Temp. °C. Luft: 27·50, Wass.: 12.— Spec. Gew.: 1·0332.— Alcal.: 5·7°.— Best. %: 4·66.— Chlor %: 2·63.— Qual. Best.: Na, Ca, Mg, Fe, HCl, H₂SO₄, CO₂. — Clalk. %: 3·82.— Clalk. d. fest. Best. %: 81·97.

Gibt während 24 Stunden 1·08 Hl. Flüssigkeit, welche 5·03 Kg. f. Best. enthält. Geruch- und farblos. — Beh. Sp. und Cont. Wird im Haushalte benützt. T. d. Br. 4·17, H. d. Wass. 2·91 M.

Taté (Totoju): 2 Salzbrunnen: der eine befindet sich in einem Hofe im östlichen Theile der Ortschaft; der zweite nordöstlich von letzterer, an der östlichen Seite des Berges «Kvászta máre». Der Brunnen der Gemeinde wird zur Viehtränke benützt; der zweite steht unter beh. Sp. u. Cont.

2. Bezirk Balázsfalva.

Buzás-Bocsárd (Bucsárdea): 1 Salzbrunnen nördlich von der Gemeinde in einer Entfernung von 6 Km. im «Tövis» genannten Thale.

Füll.: 22. Aug. 1882 Vormitt. 9 Uhr. — Temp. °C. Luft: 25, Wasser: 15·75.— Spec. Gew.: 1·1474. — F. Best. %: 19·52. — Chlor %: 11·55. — Qual. Best.: Na, Ca, Mg, Fe, HCl, H₂SO₄, CO₂. — Clalk. %: 18·71.— Clalk. d. f. Best. %: 96·10.

Gibt innerhalb 24 Stunden 6·68 Hl. Flüssigkeit, in welcher 130·39 Kg. fixe Bestandtheile sind. Farb- und geruchlos.

Beh. Sp. u. Cont. — T. der Br.: 2·70 M. H. d. Wass.: 1·35 M.

Mihálczfalva (Miháleza): 1 Salzbrunnen südlich von der Gemeinde in einer Entfernung von 5 Km. im Thale «Váleá szlátini» am rechten Gelände des Grabens.

Füll.: 24. Aug. 1882 Vormitt. 9 Uhr.— Temp. °C. Luft: 25, Wasser: 17·50.— Spec. Gew.: 1·0548. — F. Best. %: 7·48. — Chlor. %: 4·32. Enthält Jod.

Gibt innerhalb 24 Stunden 7·60 Hl. Flüssigkeit, in welcher 56·84 Kg. fixe Bestandtheile sind. Farblos, Schwefelhydrogengeruch.

Beh. Sp. u. Cont. T. d. Br.: 1·67 M., H. d. Wass.: 1·50 M.

Monora (Donnersmarkt, Meneradea): 1 Salzbrunnen südöstlich von der Gemeinde 1 Km. weit am südlichen Fusse des Berges «Goldberg»; vom Salzbrunnen von Szászpaták 8 Meter weit entfernt.

Füll.: 9. Sept. 1882 Mittags 12 Uhr. — Temp. °C. Luft: 32·50, Wasser: 15·0. — Spec. Gew.: 1·0199. — F. Best. %: 2·76. — Chlor %: 1·62. — Enthält Schwefelhydrogen und Jod.

Gibt innerhalb 24 Stunden 4·30 Hl. Flüssigkeit, welche 13·24 Kg. fixe

Bestandtheile enthält. Farblos, Schwefelhydrogengeruch; schwarzer Niederschlag.
Beh. Sp. u. Cont. — T. d. Br.: 3·70 M., H. d. Wss.: 1·20 M.

Nagy-Cserged (Schergid, Csergidu máre): 1 Salzbrunnen von der Gemeinde nordöstlich 3 Km. weit entfernt im Thale «Trajan» auf einer Wiese.

Füll.: 5. Sept. 1882 Nachm. 1 Uhr.— Temp. °C. Luft: 30, Wasser: 13·75.—
Spec. Gew.: 1·0111. — F. Best. ‰: 1·51. — Chlor ‰: 0·88. Enthält Jod.

Gibt innerhalb 24 Stunden 5·40 Hl. Flüssigkeit, welche 8·15 Kg. fixe Bestandtheile enthält. Farblos, Schwefelhydrogengeruch, schwarzer Niederschlag.

Beh. Sp. u. Cont. — T. d. Br.: 2·89 M., H. d. Wss.: 2·62 M.

Oláh-Karácsonyfalva: 1 Brunnen, 3 Quellen.

Der Brunnen liegt von der Gemeinde in einer Entfernung von 2 Km. südwestlich im sog. «Sóvölgy» (Perko szerátori); die Quellen liegen um 20 Meter weiter vom Brunnen.

Füll.: 21. Aug. 1882 Nachm. 1 Uhr. — Temp. °C. Luft: 28·75, Wasser: 18·75. — Spec. Gew.: 1·0924. — F. Best. ‰: 12·57. — Chlor ‰: 7·39. Enthält Jod. — Clalk. ‰: 10·44. — Clalk. d. f. Best. ‰: 83·05.

Gibt innerhalb 24 Stunden 10·16 Hl. Flüssigkeit, welche 127·71 Kg. fixe Bestandtheile enthält. Farblos, Schwefelhydrogengeruch.

Beh. Sp. u. Cont. — T. d. Br.: 3·41 M., H. d. Wass.: 2·34 M.

Die Quellen sind verstopft.

Szász-Csanád (Scholten, Csinedie): 1 Salzbrunnen nordwestlich von der Gemeinde in einer Entfernung von 2½ Km. am nördlichen Fusse des Berges «Dupá Vije» und am rechten Ufer des Baches «Váleá csinedie.»

Füll.: 29. Aug. 1882 Vorm. 9 Uhr. — Temp. °C. Luft: 13·75, Wasser: 12·50. — Spec. Gew.: 1·0447. — F. Best. ‰: 6·02. — Chlor ‰: 3·66. Enthält Jod.

Gibt innerhalb 24 Stunden 2·75 Hl. Flüssigkeit, welche 16·55 Kg. fixe Bestandtheile enthält. Farblos, Schwefelhydrogengeruch.

Beh. Sp. u. Cont. — T. d. Br.: 5·42 M., H. d. Wass.: 1·60 M.

Szászpatak (Szpeták): 1 Salzbrunnen nordöstlich von der Gemeinde 100 Meter entfernt am südlichen Fusse des «Goldberges.»

Füll.: 8. Sept. 1882 Nachm. 2 Uhr.— Temp. °C. Luft: 35·00, Wasser: 15·00.—
Spec. Gew.: 1·0235. — F. Best. ‰: 3·20. — Chlor: 1·84. — Qual. Best. ‰: Na, Ca, Mg, Fe, HCl, H₂SO₄, H₂S. Auch Jod und Brom.

Gibt innerhalb 24 Stunden 5·20 Hl. Flüssigkeit, welche 16·4 Kg. fixe Best. enthält. Farblos, Schwefelhydrogengeruch, schwarzer Niederschlag.

Beh. Sp. u. Cont. — T. d. Br.: 2·69 M., H. d. Wass.: 2·00 M.

Szekás (Zükesdorf, Kolibele): 1 Salzbrunnen im nördlichen Theile der Gemeinde.

Gibt innerhalb 24 Stunden 1·50 Hl. Flüssigkeit.

Beh. Sp. u. Cont.

Tür (Tiur): 1 Salzbrunnen südlich von der Gemeinde in einer Entfernung von 3 Km., auf der Salzwiese von Tür (Oberzsa türuluj).

Füll.: 19. Aug. 1882 Mitt. 12 Uhr. — Temp. °C. Luft: 26·25, Wasser: 17·50. — Spec. Gew.: 1·0278. — F. Best. ‰: 3·85. — Chlor ‰: 2·35. Enthält Jod. Geruch- und farblos.

Beh. Sp. u. Cont. — T. d. Br.: 2·55 M., H. d. Wass.: 1·60 M.

3. Bezirk Csombord.

Kis-Akna (Ognisorá) : 1 Salzbrunnen, 9 Quellen. Der Brunnen und 4 Quellen befinden sich südlich von der Gemeinde und 450 Meter von der Kirche entfernt auf dem «La Murette» genannten Orte; die übrigen Quellen von der Gemeinde östlich 1200 Meter entfernt im Thale «Dupá gyálu».

Füll. : 25. Aug. 1882 Morgens 7 Uhr aus dem Brunnen. — Temp. °C. Luft : 13·75, Wasser : 16·25. — Spec. Gew. : 1·2056. — F. Best. ‰ : 26·57. — Chlor ‰ : 25·32. — Qual. Best. : Na, Ca, Mg, Fe, HCl, H₂SO₄, CO₂. — Alcal. ‰ : 25·32. — Clalk. d. f. Best. ‰ : 95·29.

Gibt innerhalb 24 Stunden 22·50 Hl. Flüssigkeit, welche 597·82 Kg. fixe Best. enthält. Geruch- und farblos.

Beh. Sp. u. Cont.

T. d. Br. : 1·85 M., H. d. Wass. : 1·69 M. — Die Quellen sind verstopft.

Magyar-Becze (Becza) : 1 Salzbrunnen südöstlich von der Gemeinde in einer Entfernung von 4 Km. von »Ökörtilalmas» unter dem Berge «Sajgo».

Füll. : 26. Aug. 1882 Vormitt. 10 Uhr. — Temp. °C. Luft : 25·0, Wasser : 17·50. — Spec. Gew. : 1·0139. — F. Best. ‰ : 1·91. — Chlor ‰ : 0·98.

Gibt innerhalb 24 Stunden 12·0 Hl. Flüssigkeit, welche 22·92 Kg. fixe Best. enthält. Geruch- und farblos. Wird nicht benützt.

T. d. Br. : 2·10 M., H. d. Wass. : 1·95 M.

4. Bezirk Kis-Enyed.

Csicsó-Holdvilág (Abtsdorf, Czápu) : 1 Salzbrunnen südwestlich von der Gemeinde in einer Entfernung von 3½ Km. im Thale «Váleá Czápu» am rechten Ufer des Baches.

Füll. : 28. Aug. 1882 Morg. 8½ Uhr. — Temp. °C. Luft : 20, Wasser : 13·75. Spec. Gew. : 1·0389. — F. Best. ‰ : 5·34. — Chlor ‰ : 3·15. Enthält auch Jod.

Gibt innerhalb 24 Stunden 0·75 Hl. Flüssigkeit, welche 4·00 Kg. fixe Best. enthält. Farblos mit schwachem Schwefelwasserstoffgeruch und schwarzem Niederschlag.

Beh. Sp. u. Contr. — T. d. Br. : 3·30 M., H. d. Wss. : 0·36 M.

Drassó (Troschen) : 1 Salzbrunnen südöstlich von der Gemeinde unter dem Namen «Drassói sóskút.»

Füll. : 18. Aug. 1882 Vormitt. 11 Uhr. — Temp. °C. Luft : 25·50, Wasser : 17·0. — Spec. Gew. : 1·0116. — Alcal. : 7·8°. — F. Best. ‰ : 1·67. — Chlor ‰ : 0·93. Enthält auch Jod.

Gibt innerhalb 24 Stunden 10·0 Hl. Flüssigkeit, welche 16·70 Kg. fixe Best. enthält. Farblos mit schwachem Schwefelwasserstoffgeruch.

Beh. Sp. und Contr. — T. d. Br. : 2·69 M.

Kútfalva (Kutu) : 1 Salzbrunnen unter dem Namen Kútfalvi sóskút bekannt; liegt nördlich vom Bache Székás und vom Brunnen der Gemeinde Oláh-Dálya südlich 300 Meter weit.

Füll. : 7. Juni 1882. — Temp. °C. Luft : 27·50, Wasser : 11·25. — Spec. Gew. : 1·0299. — Alcal. : 7·1°. — F. Best. ‰ : 4·37. — Chlor ‰ : 2·25. — Qual. Best. : Na, Ca, Mg, HCl, H₂SO₄, CO₂. — Clalk. ‰ : 3·52. — Clalk. d. f. Best. ‰ : 80·54.

Gibt innerhalb 24 Stunden 36·0 Hl. Flüssigkeit, welche 157·32 Kg. fixe Best. enthält. Geruch- und farblos.

Beh. Sp. u. Contr. — T. d. Br. : 2·91 M., H. d. Wss. : 2·50 M.

5. *Bezirk Maros-Ujvár.*

Czintos (Áczintis) : 1 Salzbrunnen im Hotter der Gemeinde.

Füll. : 13. Juni 1882 Nachm. 5 Uhr. — Temp. °C. Luft : 22·50, Wasser : 11·25. — Spec. Gew. : 1·0286. F. Best. % : 3·93. — Chlor % : 2·35. Enthält auch Jod.

Gibt innerhalb 24 Stunden 2·32 Hl. Flüssigkeit, welche 9·11 Kg. fixe Best. enthält. Farblos mit Schwefelwasserstoffgeruch und schwarzem Niederschlag.

Beh. Sp. u. Contr. — T. d. Br. : 8 M.

II. COMITAT ÁRVA.

1. *Bezirk Námesztó.*

Árva-Polhora : Eine als Bad benützte Salzquelle am Fusse des Berges «Babiogora.»

Spec. Gew. : 1·0321. — F. Best. : % : 4·415. — Qual. Best. : Na, Ca, Mg, Li, K, Mn, Fe, HCl, S₂O₄, J, Br, CO₂ (Dr. K. THAN). — Clalk. % : 4·099.

III. COMITAT BEREK.

1. *Bezirk Felvidék.*

Drágabártfalva (Dorobrátava) : 1 Salzquelle östlich von der Gemeinde 750 Meter entfernt.

Füll. : 30. Juni 1882 Morg. 7¹/₂ Uhr. — Temp. °C. Luft : 3·75, Wasser : 2·50. — Spec. Gew. : 1·0224. — Alcal. : 12·4°. — F. Best. % : 3·60. — Chlor % : 1·95. — Qual. Best. : Na, Ca, Mg, Fe, HCl, CO₂. — Alcal. % : 2·81. — Clalk. d. f. Best. % : 78·05.

Nicht abgesperrt, aber gewöhnlich verstopft.

IV. COMITAT BESZTERCZE-NASZÓD.

1. *Bezirk Naszód.*

Magyar-Nemegye (Nyimisa ungureáskú) : 2 Salzbrunnen und 2 Salzquellen. Die Salzbrunnen befinden sich neben der Wiese auf dem «Gyálu sztráj» genannten Orte ; die Quellen sind vom Brunnen 750, resp. 1500 Meter entfernt.

I. *Salzbrunnen neben dem Bache Barátos.* Füll. : 10. Aug. 1882 Nachm. 2 Uhr. Temp. °C. Luft : 5·0, Wasser : 3·75. — Spec. Gew. : 1·0689. — Alcal. : 5·5°. — F. Best. % : 9·39. — Chlor % : 5·58.

Gibt innerhalb 24 Stunden 21·45 Hl. Flüssigkeit, welche 201·41 Kg. fixe Best. enthält.

Beh. Sp. u. Contr. — T. d. Br. : 2·71 M., H. d. Wss. : 2·29 M.

II. Salzbrunnen: T. d. Br.: 4·65 M., H. d. Wss.: 2·20 M.

Die beiden Quellen versiegen im Sommer.

Das Wasser ist farb- und geruchlos.

Makod (Mokodu): 1 Salzbrunnen auf dem »lungá pare sztráj» genannten Orte.

Füll.: 3. Aug. 1882 Nachm. 1 Uhr. — Temp. °C. Luft: 8·75, Wass.: 6·25. — Spec. Gew.: 1·1343. — Alcal.: 7·2°. — F. Best. %: 17·87. — Chlor %: 10·70. — Qual. Best.: Na, Ca, M, Fe, HCl, H₂SO₄, CO₂. — Clalk. %: 17·51. — Clalk. d. f. Best. %: 98·15.

Gibt innerhalb 24 Stunden 10·00 Hl. Flüssigkeit, welche 178·70 Kg. fixe Best. enthält. Farb- und geruchlos.

Beh. Sp. u. Contr.

Oláh-Németi (Nyimtyisi): 1 Salzbrunnen und 3 Salzquellen. Der Brunnen befindet sich am »Turká szlátini» benannten Orte; die Quellen liegen vom Brunnen östlich in einer Entfernung von 220 M.

Füll.: 4. Aug. 1882 Vorm. 6 Uhr. — Temp. °C. Luft: 7·50, Wasser: 6·25. — Spec. Gew.: 1·2049. — Alcal.: 4·3°. — F. Best. %: 26·64. — Chlor %: 15·75. — Qual. Best.: Na, Ca, Mg, Fe, HCl, H₂SO₄, CO₂.

Gibt innerhalb 24 Stunden 750 Hl. Flüssigkeit, welche 199·80 Kg. f. Best. enthält. Farb- und geruchlos.

Beh. Sp. u. Contr. — T. d. Br.: 2·30 M., H. d. Wss.: 2·25 M.

Tóhát (Teurí): 1 Salzbrunnen, 1 Salzquelle an dem Orte »Gyálu kurtyei kápolna.»

Füll.: 4. Aug. 1882 Vorm. 7 Uhr. — Temp. °C. Luft: 6·25, Wasser: 5·0. — Spec. Gew.: 1·1971. — Alcal.: 5·0°. — F. Best. %: 25·69. — Chlor %: 15·24. — Qual. Best.: Na, Ca, Mg, Fe, HCl, H₂SO₄, CO₂. — Clalk. %: 24·97. — Clalk. d. f. Best. %: 97·19.

Gibt innerhalb 24 Stunden 7·50 Hl. Flüssigkeit, welche 192·67 Kg. fixe Best. enthält. Geruch- und farblos.

Beh. Sp. u. Contr. — T. d. Br.: 2·30 M., H. d. Wss.: 2·20 M.

2. Bezirk Nagy-Sajó.

Bilak (Adelsdorf, Bgyilák): 2 Salzbrunnen; der eine befindet sich an dem Orte »Bobeika» (unter dem Berg); der andere an Ufer der Sajó.

Füll.: 16. Aug. 1882 Morg. 7 Uhr. — Temp. °C. Luft: 27·5, Wasser: 13·75. — Spec. Gew.: 1·1998. — Alcal.: 5·9°. — F. Best. %: 25·96. — Chlor %: 15·65. — Qual. Best.: Na, Ca, Mg, Fe, HCl, H₂SO₄, CO₂.

Gibt innerhalb 24 Stunden 5·5 Hl. Flüssigkeit, welche 142·78 Kg. f. Best. enthält. Farb- und geruchlos.

Beh. Sp. u. Contr. — T. d. Br.: 2·75 M., H. d. Wss.: 2·10 M.

Monor: 1 Salzbrunnen südlich von der Gemeinde 4 Km. entfernt am östlichen Ufer des Flusses Lucz.

Füll.: 4. Juli 1882 Nachm. 6 Uhr. — Temp. °C. Luft: 22·50, Wasser: 16·25. — Sp. Gew.: 1·0205. — F. Best. %: 2·82. — Chlor %: 1·66. Enthält Jod.

Gibt innerhalb 24 Stunden 14·00 Hl. Flüssigkeit, welche 39·48 Kg. fixe Best. enthält. Hat Schwefelwasserstoffgeruch und schwarzen Niederschlag.

Beh. Sp. u. Contr.

Nagyfalu (Nusifálev): 1 Salzbrunnen neben der Sajó an dem «Bobeika» benannten Orte.

Füll. : 16. Aug. 1882 Vorm. 7 Uhr. — Temp. °C. Luft : 27·50, Wss. : 13·75 — Spec. Gew. : 1·1675. — Alcal. : 7·3°. — F. Best. ‰ : 21·98. — Chlor ‰ : 13·13. — Qual. Best. : Na, Ca, Mg, Fe, HCl, H₂SO₄, CO₂.

Gibt innerhalb 24 Stunden 60·0 Hl. Flüssigkeit, welche 1318·80 Kg. fixe Best. enthält.

Beh. Sp. u. Contr. — T. d. Br. : 2·75 M., H. d. Wss. : 2·10 M. — Farb- und geruchlos.

Simontelke (Seimesdorf, Simontyelek) : 1 Salzbrunnen an dem «la sosu» benannten Orte.

Füll. : 13. Aug. 1882 Nachm. 6 Uhr. — Temp. °C. Luft : 18·75, Wasser 11·25. — Spec. Gew. : 1·0542. — Alcal. : 8·4°. — F. Best. ‰ : 7·40. — Chlor ‰ : 4·38.

Gibt innerhalb 24 Stunden 1·42 Hl. Flüssigkeit, welche 10·50 Kg. fixe Best. enthält. Farb- und geruchlos.

Beh. Sp. u. Contr. — T. d. Br. : 4·40 M., H. d. Wss. : 0·90 M.

Sófalva (Salz, Sofálev) : 1 Salzbrunnen westlich von der Kirche 170 Meter entfernt unter dem Berge.

Füll. : 14. Aug. 1882. Vorm. 8 Uhr. — Temp. °C. Luft : 27·00, Wasser : 16·25. — Spec. Gew. : 1·0186. — Alcal. : 8·1°. — F. Best. ‰ : 2·57. — Chlor ‰ : 1·50.

Gibt innerhalb 24 Stunden 10·80 Hl. Flüssigkeit, welche 27·75 Kg. f. Best. enthält. Farb- und geruchlos.

Beh. Sp. u. Contr. — T. d. Br. : 2·80 M., H. d. Wss. 1·75 M.

3. Bezirk Bessenyő.

Alsó-Balázsfalva : 1 Salzbrunnen an dem «la kapulu gyáluluj» benannten Orte auf der westlichen Seite des Grabens.

Füll. : 5. Aug. 1882 Morg. 8 Uhr. — Temp. °C. Luft : 7·50, Wasser : 5·75. — Spec. Gew. : 1·0868. — Alcal. : 10·6°. — F. Best. ‰ : 11·76. — Chlor ‰ : 6·98. — Qual. Best. : Na, Ca, Mg, Fe, HCl, H₂SO₄, CO₂.

Gibt innerhalb 24 Stunden 2·5 Hl. Flüssigkeit, welche 29·40 Kg. fixe Best. enthält. Farb- und geruchlos.

Beh. Sp. u. Contr. — T. d. Br. : 2·20 M., H. d. Wss. : 2·20 M.

Csépán : 1 Salzbrunnen und 1 Salzquelle; letztere gewöhnlich versiegt. Der Brunnen liegt an dem «untere Wiese» und «am unteren Feld» benannten Orte.

Füll. : 2. Aug. 1882 Vorm. 11 Uhr. — Temp. °C. Luft : 7·50, Wasser : 3·75. — Spec. Gew. : 1·1358. — Alcal. : 5·6°. — F. Best. ‰ : 18·06. — Chlor ‰ : 10·47. — Qual. Best. : Na, Ca, Mg, Fe, HCl, H₂SO₄, CO₂.

Gibt innerhalb 24 Stunden 22·50 Hl. Flüssigkeit, welche 406·35 Kg. fixe Best. enthält. Farb- und geruchlos.

Beh. Sp. u. Contr. — T. d. Br. : 2·43 M., H. d. Wss. : 2·23 M.

Fehéregyháza (Weisskirch, Feriháza) : 2 Salzbrunnen und 1 Salzquelle.

I. *Salzbrunnen* liegt gegen Zselyk auf dem «hinter der Halle» benannten Orte.

Füll. : 11. Aug. 1882 Vorm. 10 Uhr. — Temp. °C. Luft : 27·0, Wasser : 13·75. — Spec. Gew. : 1·1543. — Alcal. : 8·4°. — F. Best. % : 20·51. — Chlor % : 12·26. — Qual. Best. : Na, Ca, Mg, Fe, HCl, H₂SO₄, CO₂. — Clalk. % : 20·07. — Clalk. d. f. Best. % : 97·85.

Gibt innerhalb 24 Stunden 2·16 Hl. Flüssigkeit, welche 44·30 Kg. fixe Best. enthält. Farb- und geruchlos.

II. *Salzbrunnen* ebenfalls auf dem «hinter der Halle» benannten Orte.

Füll. : 12. Aug. 1887 Vorm. 9¹/₂ Uhr. — Temp. °C. Luft : 27·0, Wasser : 14·50. — Spec. Gew. : 1·1657. — Alcal. : 5·9°. — F. Best. % : 21·86. — Chlor % : 12·93. — Qual. Best. : Na, Ca, Mg, Fe, HCl, H₂SO₄, CO₂. — Clalk. % : 21·46. — Clalk. d. f. Best. % : 98·44.

Gibt innerhalb 24 Stunden 2·88 Hl. Flüssigkeit, welche 62·95 Kg. fixe Best. enthält.

T. d. Br. : 6·70 M. — Beide Brunnen unter beh. Sp.

Salzquelle auf dem «Schraben» benannten Orte.

Füll. : 12. Aug. 1882 Vorm. 10 Uhr. — Temp. °C. Luft : 25, Wasser : 20. — Spec. Gew. : 1·1424. — F. Best. % : 18·90. — Chlor % : 11·92. — Qual. Best. : Na, Ca, Mg, Fe, HCl, H₂SO₄, CO₂.

Das Wasser besass Schwefelwasserstoffgeruch und schwarzen Niederschlag ; es ist zu vermuthen, dass es sich im Gefässe zersetzte.

Kajla : 1 Salzbrunnen und 2 Salzquellen auf dem «intre gyálu szari si fácza sári» benannten Orte. Die eine Quelle liegt vom Brunnen in einer Entfernung von 190 M. ; die zweite westlich 750 M. weit.

Füll. : 5. Aug. 1882 Vorm. 7 Uhr. — Temp. °C. Luft : 6·50, Wasser : 5·0. — Spec. Gew. : 1·1858. — Alcal. : 6·4°. F. Best. % : 24·28. — Chlor % : 14·57.

Gibt innerhalb 24 Stunden 5·00 Hl. Flüssigkeit, welche 121·40 Kg. fixe Best. enthält. Farb- und geruchlos.

Beh. Sp. u. Contr. — T. d. Br. : 2·20 M., H. d. Wass. : 1·20 M. — Die Quellen sind verstopft.

Nagy-Demeter (Mettersdorf, Dumitru) : 1 Salzbrunnen, 4 Salzquellen auf dem «zwischen Auen-Höhe und dürre Eichen» benannten Orte ; die meist trocken liegenden und verstopften Quellen liegen gegen Csépan, Törpény u. Bersencze zu.

Füll. : 1. Aug. 1882 Vorm. 6 Uhr. — Temp. °C. Luft : 2·50, Wasser : 7·50. — Spec. Gew. : 1·2065. — Alcal. : 6·0°. — F. Best. % : 26·74. — Chlor % : 15·77. — Qual. Best. : Na, Ca, Mg, Fe, HCl, H₂SO₄, CO₂.

Gibt innerhalb 24 Stunden 16 Hl. Flüssigkeit, welche 427·84 Kg. fixe Best. enthält. Farb- und geruchlos.

Beh. Sp. u. Contr. — T. d. Br. : 2·30 M., H. d. Wass. : 2·15 M.

Necz : 1 Salzbrunnen und 1 Salzquelle ; ersterer befindet sich auf dem «dupe Alunis» benannten Orte.

Füll. : 12. Aug. 1882 Mitt. 12 Uhr. — Temp. °C. Luft : 25, Wasser : 16·25. — Spec. Gew. : 1·0452. — Alcal. : 12·6°. — F. Best. % : 6·19. — Chlor % : 3·57.

Gibt innerhalb 24 Stunden 2·40 Hl. Flüssigkeit, welche 14·85 Kg. fixe Best. enthält. Farb- und geruchlos.

Beh. Sp. u. Contr. — T. d. Br. : 3·79 M., H. d. Wss : 1·89 M.

Die *Quelle* liegt am Orte «funtine helvety.»

Füll. : 12. Aug. 1882 Vorm. 7 Uhr. — Temp. °C. Luft : 20, Wasser : 20. — Spec. Gew. : 1·1173. — F. Best. % : 15·78. — Chlor % : 9·47. — Qual. Best. : Na, Ca, Mg, Fe, HCl, H₂SO₄, CO₂. Zeigt schwarzen Niederschlag und hat Schwefelwasserstoffgeruch ; zersetzte sich möglicherweise im Gefässe.

Szeretfalva (Reussen, Szereczel) : 1 Salzbrunnen am «Kosta strimturi» benannten Orte.

Füll. : 12. Aug. 1882 Vorm. 10 Uhr. — Temp. °C. Luft : 27·5, Wasser : 11·25. Spec. Gew. : 1·1752. — Alcal. : 7·3°. — F. Best. % : 22·96. — Chlor : % 13·87. — Qual. Best. : Na, Ca, Mg, Fe, HCl, H₂SO₄, CO₂.

Gibt innerhalb 24 Stunden 2·0 Hl. Flüssigkeit, welche 45·96 Kg. fixe Best. enthält. Farb- und geruchlos.

Beh. Sp. u. Contr. — T. d. Br. : 3·95 M., H. d. Wss. : 3·35 M.

Törpény (Treppen, Terptiu) : 1 Salzbrunnen am «Salzrevier unter dem Rosengarten» benannten Orte.

Füll. : 5. Aug. 1882 Vorm. 9 Uhr. — Temp. °C. Luft : 8·25, Wasser : 6·25. — Spec. Gew. : 1·1982. — Alcal. : 5·1°. — F. Best. % : 25·72. — Chlor % : 15·33. — Qual. Best. : Na, Ca, Mg, Fe, HCl, H₂SO₄, CO₂.

Gibt innerhalb 24 Stunden 5·50 Hl. Flüssigkeit, welche 141·46 Kg. fixe Best. enthält. Farb- und geruchlos.

Beh. Sp. u. Contr. — T. d. Br. : 2·65 M., H. d. Wss. : 2·25 M.

4. Bezirk Jád.

Aldorf (Wallendorf, Aldorfu) : 1 Salzbrunnen gegen Penták zu am «Rissthal» benannten Orte.

Füll. : 27. Aug. 1882 Morg. 8 Uhr. — Spec. Gew. : 1·0179. — Alcal. : 7·6°. — F. Best. % : 2·73. — Chlor % : 1·47. Enthält Jod.

Gibt innerhalb 24 Stunden 4·0 Hl. Flüssigkeit, welche 10·92 Kg. fixe Best. enthält. Farb- und geruchlos. Zeigt starken Niederschlag von Eisenrost.

Beh. Sp. u. Contr. — T. d. Br. : 7 M., H. d. Wss. : 3 M.

Borgó-Besztercze (Borgo-Bistriczá) : 1 Salzbrunnen an dem «sub bragyeri» benannten Orte.

Füll. : 9. Aug. 1882 Nachm. 4 Uhr. — Temp. °C. Luft : 10·0, Wasser : 3·75. — Spec. Gew. : 1·1303. — F. Best. % : 17·48. — Chlor % : 9·98. — Qual. Best. : Na, Ca, Mg, Fe, HCl, H₂SO₄, CO₂.

Gibt innerhalb 24 Stunden 4·0 Hl. Flüssigkeit, welche 69·92 Kg. fixe Best. enthält. Farblos mit Schwefelwasserstoffgeruch, wahrscheinlich in Folge seiner Zersetzung.

Beh. Sp. und Contr. — T. d. Br. : 3·80 M., H. d. Wss. : 9·60 M.

Borgó-Marosény : 1 Salzbrunnen am Orte «Polyáná szlatini».

Füll. : 10. Aug. 1882 Vorm. 10 Uhr. — Temp. °C. Luft : 15·0, Wasser : 12·50. Spec. Gew. : 1·1269. — F. Best. % : 16·94.

Gibt innerhalb 24 Stunden 9·24 Hl. Flüssigkeit, welche 105·70 Kg. fixe Best. enthält.

Die mir zugesandte Wasserprobe war eine gelbliche Flüssigkeit von unange-

nehmern Geruch, die viel Chlorammon enthielt; der Brunnen ist wahrscheinlich mit Dünger verstopft.

Beh. Sp. u. Contr. — T. d. Br. : 2·05 M., H. d. Wss. : 0·60 M.

Borgó-Prund : 1 Salzbrunnen neben dem Berge «Runk.»

Füll. : 9. Aug. 1882 Vorm. 11 Uhr. — Temp. °C. Luft : 7·50, Wasser : 10·0. — Spec. Gew. : 1·0429. — Alcal. : 3·6°. — F. Best. % : 5·89. — Chlor % : 2·98.

Gibt innerhalb 24 Stunden 12·5 Hl. Flüssigkeit, welche 73·49 Kg. fixe Best. enthält. Farb- und geruchlos.

Beh. Sp. u. Contr. — T. d. Br. : 0·76 M., H. d. Wss. : 0·65 M.

Borgó-Tiha : 1 Salzbrunnen am »Gredina lui Varto lomei csarea sub braderei« benannten Orte.

Füll. : 9. Aug. 1882 Nachm. 6 Uhr. — Temp. °C. Luft : 10·0, Wasser : 6·25. — Spec. Gew. : 1·0484. — Alc. : 7·2. — F. Best. % : 6·70. — Chlor % : 3·83.

Gibt innerhalb 24 Stunden 6·5 Hl. Flüssigkeit, welche 43·55 Kg. fixe Best. enthält. Farb- und geruchlos.

Beh. Sp. u. Contr. — T. d. Br. : 3·80 M. H. d. Wass. 2·50 M.

Felső-Borgó (Borgo-Szuszény) : 1 Salzbrunnen an dem «Szárátá din zsoszii» benannten Orte (sub gyálu lui Tárniczú).

Füll. : 11. Aug. 1882 Morg. 8 Uhr. — Temp. °C. Luft : 17·50, Wasser : 13·75. — Spec. Gew. : 1·0679. — Alcal. : 6·3. — F. Best. % : 9·30. — Chlor % : 5·45. — Qual. Best. : Na, Ca, Mg, Fe, HCl, H₂SO₄, CO₂.

Gibt innerhalb 24 Stunden 1·7 Hl. Flüssigkeit, welche 15·81 Kg. fixe Best. enthält. Farb- und geruchlos.

Beh. Sp. u. Contr. — T. d. Br. : 2·27 M., H. d. Wss. : 0·78 M.

Jád (Jod, Jaád) : 2 Salzbrunnen und 5 Salzquellen.

I. *Salzbrunnen* befindet sich am westlichen Rande des Grabens Steinbach unterhalb des Mickerberges.

Füll. : 11. Aug. 1882 Nachm. 1 Uhr. — Temp. °C. Luft : 10·0, Wasser : 6·25. — Spec. Gew. : 1·0202. — Alcal. : 4·5°. — F. Best. % : 2·70. — Chlor % : 1·33.

Gibt innerhalb 24 Stunden 36·0 Hl. Flüssigkeit, welche 97·20 Kg. fixe Best. enthält. Farb- und geruchlos.

II. *Salzbrunnen* an dem «in langen Seifen» benannten Orte.

Füll. : 11. Aug. 1882 Nachm. 1½ Uhr. — Temp. °C. Luft : 10·0, Wasser : 6·25. — Spec. Gew. : 1·1655. — Alcal. : 4·1°. — F. Best. % : 12·74. — Chlor % : 12·86. — Qual. Best. : Na, Ca, Mg, Fe, HCl, H₂SO₄, CO₂.

Gibt innerhalb 24 Stunden 10·50 Hl. Flüssigkeit, welche 228·27 Kg. fixe Best. enthält.

T. d. Br. : 1·90 M., H. d. Wss. : 0·65 M.

Beide Brunnen unter beh. Sp. u. Contr.

Die *Quellen* liegen an den Orten «zwischen den ersten Buchhölzern», «hinter den Buchhölzern» und «Thal in Sternberg»; sie versiegen im Sommer und sind übrigens verstopft.

Közép-Borgó (Mizsloesény, Mediloeseny) : 3 Salzbrunnen an der südlichen Seite des Baches «Porkulu szlátini» an dem «Fácza gyálu» benannten Orte.

Füll. : 11. Aug. 1884 Vorm. 10 Uhr. — Temp. °C. Luft : 16·25, Wasser :

8·75. — Spec. Gew. : 1·0510. — Alcal. : 3·9°. — F. Best. % : 6·96. — Chlor % : 4·16. Farb- und geruchlos.

Beh. Sp. u. Contr. — T. d. Br. : 1·53 M., H. d. Wass. : 1·30 M. — Der eine der Brunnen steht unbenützt.

Malomárka (Minarken, Manáru) : 2 Salzbrunnen.

I. *Salzbrunnen* befindet sich am «Ritt Schelt» benannten Orte.

Füll. : 13. Aug. 1882 Vorm. 8 Uhr. — Temp. °C. Luft : 31·25, Wasser 13·75.

Spec. Gew. : 1·0850. — Alcal. : 5·3°. — F. Best. % : 11·60. — Chlor % : 6·83. — Qual. Best. : Na, Ca, Mg, Fe, HCl, H₂SO₄, CO₂.

Gibt innerhalb 24 Stunden 1·50 Hl. Flüssigkeit, welche 17·40 Kg. fixe Best. enthält. Farb- und geruchlos.

Beh. Sp. u. Contr. — T. d. Br. : 3·00 M., H. d. Wss. : 1·20 M.

II. *Salzbrunnen* befindet sich an dem «an der Hald» benannten Orte.

Füll. : 13. Aug. 1882 Vorm. 8 Uhr. — Temp. °C. Luft : 28·75, Wasser 16·25.

Spec. Gew. : 1·1102. — F. Best. % : 14·83. — Chlor % : 8·59. — Qual. Best. : Na, Ca, Mg, Fe, HCl, H₂SO₄, CO₂.

T. d. Br. : 2·57 M., H. d. Wss. : 1·57 M. — Das Wasser hatte Schwefelwasserstoffgeruch : möglicherweise zersetzte es sich im Gefässe.

Szász-Péntek (Pintyik) : 1 Salzbrunnen, 1 Salzbad und mehrere kleinere Salzquellen an den «Topas», «unter dem Steinbruch», «am Kohlenberg» und «Steinberg» benannten Orten. Das Salzbad ist vom Salzbrunnen 100 Meter weit entfernt.

Der Salzbrunnen liegt «unter dem Steinbruch.» Füll. : 11. Aug. 1882 Nachm. 6 Uhr. — Temp. °C. Luft : 30, Wasser : 13·75. — Spec. Gew. : 1·1835. — Alcal. : 1·8°. — F. Best. % : 23·95. — Chlor % : 14·08. — Qual. Best. : Na, Ca, Mg, Fe, HCl, H₂SO₄, CO₂.

Gibt innerhalb 24 Stunden 12·48 Hl. Flüssigkeit, welche 192·19 Kg. fixe Best. enthält. Farb- und geruchlos.

Beh. Sp. u. Contr. — T. d. Br. : 2·75 M., H. d. Wss. : 2·29 M.

Szlátiora (Kolibicza) : 1 Salzbrunnen auf der Alpe «Szlátiora» und im Hotter von Borgó-Besztercze auf dem «sub piátrá lui Orbán» benannten Orte.

Füll. : 10. Aug. 1882 Nachm. 1 Uhr. — Temp. °C. Luft : 13·75, Wasser : 10·0. Spec. Gew. : 1·1722. — Alcal. : 4·1°. — F. Best. % : 22·66. — Chlor % : 13·40. — Qual. Best. : Na, Ca, Mg, Fe, HCl, H₂SO₄, SO₂.

Gibt innerhalb 24 Stunden 3 Hl. Flüssigkeit, welche 67·98 Kg. fixe Best. enthält. Farb- und geruchlos.

Beh. Sp. u. Contr. — T. d. Br. : 3·80 M., H. d. Wass. : 0·30 M.

V. COMITAT CSIK.

1. Bezirk Csik-Szépviz.

Csik-Gyimes-Bükk : 1 Salzbrunnen von der rumänischen Kirche nördlich 1900 M. entfernt am Bachufer.

Füll. : 8. Juli 1882 Vorm. 10 Uhr. — Temp. °C. Luft : 15, Wasser : 6·25. — Spec. Gew. : 1·0572. — Alcal. : 1·4°. — F. Best. % : 8·09. — Chlor % : 4·53. —

Qual. Best.: Na, Ca, Mg, Str, Fe, HCl, CO₂; enthält auch Jod und Brom.— Clalk. % : 5·32. — Clalk. d. f. Best. % : 65·76.

Gibt innerhalb 24 Stunden 2 Hl. Flüssigkeit, welche 16·18 Kg. fixe Best. enthält.

Beh. Sp. u. Contr.

3 Salzquellen auf der *Taralpe*.

Fäll.: 8. Juli 1882 Nachm. 5 Uhr. — Temp. °C. Luft: 20, Wasser 5. — Spec. Gew.: 1·1307. — F. Best. % : 18·0. — Chlor % : 10·11. — Qual. Best.: Na, Ca, Mg, Str, Fe, HCl, CO₂; auch Jod und Brom. — Clalk. % : 12·0. — Clalk. d. f. Best. % : 66·66.

Gibt innerhalb 24 Stunden 0·5 Hl. Flüssigkeit, welche 9·0 Kg. fixe Best. enthält. Farb- u. geruchlos. Wird nicht benützt.

Salzquellen befinden sich noch auf der «Hosszúhavas» und auf dem «Rakottyás.»

Csik-Szépvíz (Tatárbükk, Csügés, Kostelek): 1 Salzquelle im östlichen Theile der Gemeinde an dem «Keeskés telek» benannten Orte.

Fäll.: 15. Juli 1881 Vorm. 7 Uhr. — Temp. °C. Luft: 11·25, Wass.: 6·25. — Spec. Gew.: 1·0098. — F. Best. % : 1·44. — Chlor % : 0·74. — Qual. Best.: Na, Ca, Mg, Str, Fe, HCl, CO₂; auch Jod und Brom.

Gibt innerhalb 24 Stunden 4·50 Hl. Flüssigkeit, welche 6·48 Kg. fixe Best. enthält. Hat Schwefelwasserstoffgeruch mit braunem Niederschlag. Wird nicht benützt. — Beh. Sp.

VI. COMITAT FOGARAS.

I. Bezirk *Sárkány*.

Alsó-Komána (Komána din zsoz): 1 Salzbrunnen nördlich von der Gemeinde in einer Entfernung von 800 Meter. Wird nicht benützt, da eine Süßwasserquelle sich in denselben ergoss.

Grid: 1 Salzbrunnen von der Gemeinde 1 Km. weit gegen Persány zu auf der südl. Seite des Berges «Pischora» und auf dem «Váleá szlátini» benannten Orte.

Fäll.: 11. Juni 1882 Vormitt. 8 Uhr. — Temp. °C. Luft: 23·25, Wasser: 10·75. — Sp. Gew.: 1·0707. — F. Best. % : 9·49. — Qual.: Na, Ca, Mg, Fe, HCl, H₂SO₄, CO₂; enthält auch Jod. — Clalk. % : 8·41. — Clalk. d. f. Best. % : 88·62.

Gibt innerhalb 24 Stunden 148·5 Hl. Flüssigkeit, welche 1409·26 Kg. fixe Best. enthält. Farb- und geruchlos.

Beh. Sp. u. Contr. — T. d. Br.: 3·79 M.

Paró (Páreu): 1 Salzbrunnen innerhalb der Gemeinde südlich von der Kirche 225 M. entfernt.

Fäll.: 12. Juni 1882 Vorm. 8 Uhr. — Temp. °C. Luft: 17·50, Wasser 11·25, — Spec. Gew.: 1·0411. — F. Best. % : 5·51. — Qual. Best.: Na, Ca, Mg, Fe, HCl, H₂SO₄, CO₂; enthält auch Jod und Brom. — Clalk. % : 5·16. — Clalk. d. f. Best. % : 93·65.

Gibt innerhalb 24 Stunden 149·76 Hl. Flüssigkeit, welche 825·17 Kg. fixe Best. enthält. Farb- und geruchlos.

Beh. Sp. u. Contr. — T. d. Br.: 2·84 M.

Persány (Persianu): 1 Salzbrunnen und 1 Salzquelle 2 Km. von der Gemeinde entfernt auf der südlichen Seite des «Piesora» benannten Berges.

Füll.: 11. Juni 1882 Vorm. 9 Uhr. — Temp. °C. Luft: 23·75, Wasser: 10·75. — Spec. Gew.: 1·0440. — F. Best. ‰: 5·86. — Qual. Best.: Na, Ca, Mg, Fe, HCl, H₂SO₄, CO₂; enthält auch Jod in geringer Menge. — Clalk. ‰: 5·46. — Clalk. d. f. Best. ‰: 93·17.

Gibt innerhalb 24 Stunden 262·72 Hl. Flüssigkeit, welche 1539·54 Kg. fixe Best. enthält. Farb- und geruchlos.

Beh. Sp. u. Contr. — T. d. Br. 2·30 M., H. d. Wass.: 2·28 M.

Új-Sinka (Neu-Schinka, Sinka nove): 1 Salzbrunnen und 4 Salzquellen. Der Brunnen befindet sich südwestlich von der Gemeinde in einer Entfernung von 500 M. an der Lehne des Berges «Paro szárátá»; die 4 Quellen liegen südlich von der Gemeinde 560 M. von einander entfernt.

Der Brunnen gibt innerhalb 24 Stunden 769 Hl. Flüssigkeit. — Beh. Sp. und Contr.

2. Bezirk Árpás.

Alsó-Porumbak (Porumbáku din zszoz): 1 Salzbrunnen südlich von der Kirche in einer Entfernung von 1 Km. an «Glod határu din szusz» benannten Orte.

Füll.: 7. Juli 1882 Vorm. 10 Uhr. — Temp. °C. Luft: 16·25, Wasser: 13·75. Spec. Gew.: 1·0470. — Alcal.: 8·2°. — F. Best. ‰: 6·48. — Chlor ‰: 3·86. — Qual. Best.: Ca, Na, Mg, HCl, H₂SO₄, CO₂. — Clalk. ‰: 6·24. — Clalk. d. f. Best. ‰: 96·29.

Gibt innerhalb 24 Stunden 0·46 Hl. Flüssigkeit, welche 29·80 Kg. fixe Best. enthält. Farb- und geruchlos.

Beh. Sp. u. Contr. — T. d. Br.: 3·79 M.

Szeráta (Szaráta): 1 Salzbrunnen und 1 Salzquelle. Der Brunnen befindet sich neben der Landstrasse von der Kirche $\frac{1}{4}$ Stunde entfernt an dem «drica szelistei» benannten Orte; die Salzquelle liegt südlich von der Kirche $\frac{1}{2}$ Stunde entfernt.

Füll.: 4. Juli 1882 Mitt. 12 Uhr. — Temp. °C. Luft: 18·75, Wasser: 13·75. — Spec. Gew.: 1·0090. — Alcal.: 4·8°. — F. Best. ‰: 1·24. — Chlor ‰: 0·71.

Gibt innerhalb 24 Stunden 9·39 Hl. Flüssigkeit. Farb- und geruchlos.

Beh. Sp. u. Contr. — T. d. Br.: 2·81 M.

VII. COMITAT HÁROMSZÉK.

1. Bezirk Alsó-Kézdi.

Alsó Torja:

Füll.: 13. Oct. 1882. — Temp. °C. Luft: 17·50, Wasser: 13·25. — Spec. Gew. 1·0074. — F. Best. ‰: 1·10. — Chlor ‰: 0·38.

Sósmező:

I. Nordwestlich von der Gemeinde 70 Meter von der Landstrasse entfernt unter dem Friedhof auf der «Nagyszeg» benannten Liegenschaft.

Füll. : 9. Aug. 1882 Nachm. 7 Uhr. — Temp. °C Luft : 14·0, Wasser 12·50. — Spec. Gew. : 1·0178. — Alcal. : 46°. — F. Best. % : 2·30. — Chlor % : 1·23. Enthält Jod.

Gibt innerhalb 24 Stunden 10 Hl. Flüssigkeit, welche 23 Kg. fixe Best. enthält.

II. *Salzquelle* auf dem «Hallás» benannten Orte auf der Florawiese.

Füll. : 9. Aug. 1882 Nachmitt. 7 Uhr. — Temp. °C. Luft : 14, Wasser : 12·5. — Spec. Gew. : 1·0739. — Alcal. : 7·0°. — F. Best. % : 9·80. — Chlor % : 5·70.

Gibt innerhalb 24 Stunden 2·4 Hl. Flüssigkeit, welche 23·52 Kg. fixe Best. enthält.

III. *Salzquelle* in dem «Hallás» benannten Thale gegen die «Mädchenwiese» zu.

Füll. : 9. Aug. 1882. — Temp. °C. Luft : 18·75, Wasser : 16·25. — Spec. Gew. : 1·0504. — Alcal. : 7·0°. — F. Best. % : 6·90. — Chlor % : 3·69. — Qual. Best. : Na, Ca, Mg, Fe, HCl, H₂SO₄.

Gibt innerhalb 24 Stunden 2·4 Hl. Flüssigkeit, welche 16·56 Kg. fixe Best. enthält.

2. Bezirk Orba.

Dobroszlava :

Füll. : 26. Juli 1883 Vorm. 10 Uhr. — Temp. °C. Luft : 25, Wasser : 17·5. — Spec. Gew. : 1·1004. — Alcal. : 22·4°. — F. Best. % : 13·42. — Chlor % 7·78.

Murdán :

Füll. : 26. Juli 1883 Morg. 7 Uhr. — Temp. °C. Luft : 17·5, Wasser : 10·0. — Spec. Gew. : 1·1269. — F. Best. % : 16·9. — Chlor % : 9·82.

Kovászna : Die Salzquelle befindet sich im Gebirge zwischen den rumänischen Alpen und ist selten erreichbar. Genauere Daten wurden nicht eingesendet und ist es nicht unwahrscheinlich, dass die beiden vorher benannten Orte ebenfalls zu Kovászna zu rechnen sind.

VIII. COMITAT KIS-KÜKÜLLŐ.

1. Bezirk Dicső-Szent-Márton.

Alsó-Bajom (Bunnesdorf, Bojánu) : 1 Salzbrunnen nordwestlich von der Gemeinde 8·25 M. weit entfernt unterhalb der Weingärten.

Füll. : 14. Juni 1882 Vorm. 11 Uhr. — Temp. °C. Luft : 17·5, Wasser : 17·5. — Spec. Gew. : 1·0105. — F. Best. % : 1·44. — Chlor % : 0·76.

Gibt innerhalb 24 Stunden 8·8 Hl. Flüssigkeit, welche 12·67 Kg. fixe Best. enthält. Farb- und geruchlos.

Beh. Sp. u. Contr. — T. d. Br. : 4·25 M.

Felső-Bajom (Basen, Bázna, Bassen, Bázne) : 1 Salzbrunnen südöstlich von der Gemeinde im Thale «Baungarten». In der Nähe befindet sich ein Bad.

Füll. : 14. Juli 1882 Nachm. 4 Uhr. — Temp. °C. Luft : 12·5, Wasser : 11·25. — Spec. Gew. : 1·0487. — F. Best. % 6·68. — Chlor % : 4·05 ; enthält auch Jod.

Gibt innerhalb 24 Stunden 11 Hl. Flüssigkeit, welche 73·48 Kg. fixe Best. enthält. Farblos mit Schwefelwasserstoffgeruch und schwarzem Niederschlag.

Beh. Sp. u. Contr. — T. d. Br. : 5·68 M.

Bogács (Bogeschdorf, Bogátsiá): 1 Salzbrunnen nordwestlich von der Gemeinde 3 Km. weit auf der Wiese «Malom.»

Füll.: 12. Juli 1882 Nachm. 7 Uhr. — Temp. °C. Luft: 17, Wasser 12·5. — Spec. Gew.: 1·0389. — F. Best. ‰: 5·36. — Chlor ‰: 3·21. Enthält Jod.

Gibt innerhalb 24 Stunden 5·50 Hl. Flüssigkeit, welche 29·48 Kg. fixe Best. enthält. Farblos mit Schwefelhydrogengeruch und schwarzem Niederschlag.

Beh. Sp. u. Contr. — T. d. Br.: 3·79 M.

Borzás (Boziás): 1 Salzbrunnen südlich von der Gemeinde 2300 M. entfernt unterhalb «Zeketora.»

Füll.: 3. Juli 1882 Nachm. 4 Uhr. — Temp. °C. Luft: 17·5, Wasser 12·5. — Spec. Gew.: 1·0587. — F. Best. ‰: 8·02. — Chlor ‰: 4·78. Enthält Jod.

Gibt innerhalb 24 Stunden 5·12 Hl. Flüssigkeit, welche 41·96 Kg. fixe Best. enthält. Farblos mit Schwefelhydrogengeruch und schwarzem Niederschlag.

Beh. Sp. u. Contr. — T. d. Br.: 3·5 M.

Harangláb: 1 Salzbrunnen innerhalb der Gemeinde neben der «sós patak» benannten Quelle.

Füll.: 6. Juli 1882 Morg. 6 Uhr. — Temp. °C. Luft: 17·5, Wasser: 15·0. — Spec. Gew.: 10·037. — F. Best. ‰: 0·49. — Chlor ‰: 0·22. Enthält Jod.

Gibt innerhalb 24 Stunden 1·37 Hl. Flüssigkeit, welche 0·66 Kg. fixe Best. enthält. Farblos mit Schwefelhydrogengeruch und schwarzem Niederschlag.

Beh. Sp. und Contr.

Királyfalva (Krújfálev): 1 Salzbrunnen nördlich von der Gemeinde 1700 M. weit an dem «Bagyos» benannten Orte. Ist verstopft und unbenützt.

Küküllővár (Kokelburg, Csetátye de báltá): 1 Salzbrunnen östlich von der Gemeinde 550 Meter entfernt an dem «sós gödör» benannten Orte.

Füll.: 11. Juli 1882 Nachm. 5 Uhr. — Spec. Gew.: 1·0734, — Alcal.: 3·6°. — F. Best. ‰: 10·2. Chlor ‰: 6·05. Enthält Jod.

Gibt innerhalb 24 Stunden 360 Hl. Flüssigkeit, welche 36·07 Kg. fixe Best. enthält. Farb- und geruchlos.

Beh. Sp. u. Contr. — T. d. Br.: 3·5 M.

Magyar-Kis-Sáros (Schürschkin): 1 Salzbrunnen in der Gemeinde an dem «Sós patak» benannten Orte.

Füll.: 3. Juli 1882 Nachm. 2 Uhr. — Temp. °C. Luft: 16·25, Wasser: 12·50. Spec. Gew.: 1·0211. — F. Best. ‰: 2·91. — Chlor ‰: 1·69. Enthält Jod.

Gibt innerhalb 24 Stunden 2·37 Hl. Flüssigkeit, welche 6·89 Kg. fixe Best. enthält. Farb- und geruchlos.

Beh. Sp. u. Contr. — T. d. Br.: 3·75 M.

Szőkefalva (Szeuká): 1 Salzbrunnen südlich von der Gemeinde 2 Km. entfernt im «Telek» genannten Hotter.

Füll.: 3. Juli 1882 Nachm. 3½ Uhr. — Temp. °C. Luft: 16·25, Wasser: 15.— Spec. Gew.: 1·0365. — F. Best.: ‰: 5·02. — Chlor ‰: 2·95. Enthält Jod.

Gibt innerhalb 24 Stunden 4·24 Hl. Flüssigkeit, welche 21·28 Kg. fixe Best. enthält. Farb- und geruchlos.

Beh. Sp. u. Contr. — T. d. Br.: 4·39 M.

Vámos-Gálfalva: 1 Salzbrunnen und 1 Salzquelle östlich von der Gemeinde 1800 M. weit.

Füll. : 10. Juli 1882 Mitt. 12 Uhr. — Temp. °C. Luft : 33·75, Wasser 15·75. — Spec. Gew. : 1·0274. — F. Best. ‰ : 3·84. — Chlor ‰ : 2·24. Enthält Jod.

Gibt innerhalb 24 Stunden 15·4 Hl. Flüssigkeit, welche 5·91 Kg. fixe Best. enthält. Farblos mit Schwefelhydrogengeruch und schwarzem Niederschlag.

Beh. Sp. u. Contr. — T. d. Br. : 3·75 M.

2. Bezirk Radnóth.

Buzás-Besenyő (Besenyen) : 1 Salzbrunnen an der an der Grenze der Gemeinde hinführenden Strasse.

Füll. : 12. Juni 1882 Nachm. 2 Uhr. — Temp. °C. Luft : 20, Wasser 14·5. — Spec. Gew. : 1·0416. — F. Best. ‰ : 5·72. — Chlor ‰ : 3·29. — Enthält Jod.

Gibt innerhalb 24 Stunden 4·98 Hl. Flüssigkeit, welche 28·48 Kg. fixe Best. enthält. Farblos mit Schwefelhydrogengeruch und schwarzem Niederschlag.

Beh. Sp. u. Contr. — T. d. Br. : 7·2 M.

Gyulás (Gyulus) : 1 verstopfter Salzbrunnen nördlich von der Gemeinde 3500 Meter weit.

Kerelő (Kerülő, Tjirileu, Chirileu) : 1 Salzbrunnen nördlich von der Gemeinde 1359 M. weit.

Füll. : 1. Juli 1882 Nachm. 4 Uhr. — Temp. °C. Luft : 20, Wasser 16·25. — Spec. Gew. : 1·0359. — F. Best. ‰ : 4·96. — Chlor ‰ : 2·96. Enthält Jod.

Gibt innerhalb 24 Stunden 1·2 Hl. Flüssigkeit, welche 5·95 Kg. fixe Best. enthält. Farblos mit Schwefelhydrogengeruch.

Beh. Sp. u. Contr. — T. d. Br. : 4·24 M.

Kerelő-Szt-Pál : 2 Salzbrunnen östlich von der Gemeinde 1170 Meter weit. Sind verstopft.

Ugra : 1 Salzbrunnen westlich von der Gemeinde neben dem Eisenbahndamm.

Füll. : 11. Juni 1882 Nachm. 4 Uhr. — Temp. °C. Luft : 23·75, Wasser : 13·75. — Spec. Gew. : 1·0136. — F. Best. ‰ : 1·86. — Chlor ‰ : 1·09. Enthält Jod.

Gibt innerhalb 24 Stunden 0·96 Hl. Flüssigkeit, welche 0·78 Kg. fixe Best. enthält. Farblos mit schwachem Schwefelhydrogengeruch.

Beh. Sp. u. Contr. — T. d. Br. : 7·58. M.

Vidrátzeg : 1 Salzbrunnen östlich von der Gemeinde 1200 Meter weit.

Füll. : 4 Juli 1882 Nachm. 6 Uhr. — Temp. °C. Luft : 20·0, Wasser : 15·0. — Spec. Gew. : 1·0026. — F. Best. ‰ : 0·35. — Chlor ‰ : 0·14. Enthält Jod.

Gibt innerhalb 24 Stunden 2·22 Hl. Flüssigkeit, welche 0·77 Kg. fixe Best. enthält. Farblos.

Beh. Sp. u. Contr. — T. d. Br. : 3·79 M.

3. Bezirk Hosszuaszó.

Bethlen-Szent-Miklós (Klossdorf, Szint Mikleus) : 1 Salzbrunnen im nördlichen Theile der Gemeinde in der sogenannten »Zigeunerreihe« 100 Meter von der ungarischen Kirche entfernt.

Füll. : 24. Aug. 1882. Nachm. 2 Uhr. — Temp. °C. Luft : 33·75, Wasser : 11·25. — Spec. Gew. : 1·0154. — F. Best. ‰ : 2·12. — Chlor ‰ : 1·22. Enthält Jod.

Gibt innerhalb 24 Stunden 20·8 Hl. Flüssigkeit, welche 44·9 Kg. fixe Best. enthält. Farblos mit schwachem Schwefelhydrogengeruch.

Beh. Sp. u. Contr. — T. d. Br. : 3·60 M., H. d. Wass. : 2·20 M.

Kis-Iklód (Mikluden) : 1 Salzbrunnen westlich von der Gemeinde 2¹/₂ Km. weit im Thale «intre pereu».

Füll. : 17. Aug. 1882 Mitt. 12 Uhr. — Temp. °C. Luft : 28·75, Wasser : 12·50. — Spec. Gew. : 1·0688. — F. Best. ‰ : 9·37. — Chlor ‰ : 5·42. — Qual. Best. : Na, Ca, Mg, HCl, H₂SO₄, CO₂.

Gibt innerhalb 24 Stunden 13·2 Hl. Flüssigkeit, welche 123·68 Kg. fixe Best. enthält. Farblos mit Schwefelhydrogengeruch.

Beh. Sp. u. Contr. — T. d. Br. : 3·08 M., H. d. Wss. : 2·90 M.

IX. COMITAT KOLOZS.

1. Bezirk Mezö-Örményes.

Budatelke (Budatyelik) : 1 Salzbrunnen südöstlich von der Gemeinde an dem «dodu szaratului» benannten Orte.

Füll. : 9. Aug. 1882 Ab. — Temp. °C. Luft : 22·5, Wasser : 15·0. — Spec. Gew. : 1·0183. — F. Best. ‰ : 2·52. — Chlor ‰ : 1·49. Enthält Jod.

Gibt innerhalb 24 Stunden 30 Hl. Flüssigkeit, welche 75·6 Kg. fixe Best. enthält. Farb- und geruchlos.

Beh. Sp. u. Contr.

Mezö-Szt-György (Szent-Zsorsz) : 1 Salzbrunnen in der nördlichen Hälfte des Dorfes an dem «lá sztupátüre» benannten Orte.

Füll. : 7. Aug. 1882 Nachmitt. 5 Uhr. — Temp. °C. Luft : 21·25, Wass : 13·75. Spec. Gew. : 1·0346. — F. Best. ‰ : 4·77. — Chlor ‰ : 2·85. Enthält Jod.

Gibt innerhalb 24 Stunden 5·28 Hl. Flüssigkeit, welche 25·18 Kg. fixe Best. enthält. Farblos mit Schwefelhydrogengeruch.

Beh. Sp. und Contr. — T. d. Br. : 2 M., H. d. Wss : 1 M.

2. Bezirk Mócs.

Alsó-Zsuk (Zsuk din zszoz, Sukk) : 1 Salzbrunnen südlich von der Gemeinde 4 Km. weit im «Rétes» benannten Thale.

Füll. : 13. Aug. 1882 Vorm. 8 Uhr. — Temp. °C. Luft : 26·25, Wasser : 14·50. Spec. Gew. : 1·1431. — Alcal. : 8·5°. — F. Best. ‰ : 18·99. — Chlor ‰ : 11·15. — Qual. Best. : Na, Ca, Mg, Fe, HCl, H₂SO₄, CO₂.

Gibt innerhalb 24 Stunden 16·5 Hl. Flüssigkeit, welche 313·33 Kg. fixe Best. enthält. Farb- und geruchlos.

Beh. Sp. u. Contr.

Felső-Zsuk (Zsuku din szusz) : 1 Salzbrunnen südöstlich von der Gemeinde 4 Km. weit auf der Salzwiese.

Füll. : 13. Aug. 1882 Vorm. 11 Uhr. — Temp. °C. Luft : 21·25, Wasser : 14·5. — Spec. Gew. : 1·1495. — Alcal. : 7·7° — F. Best. : 19·79. — Chlor ‰ : 11·78. — Qual. Best. : Na, Ca, Mg, Fe, HCl, H₂SO₄, CO₂.

Gibt innerhalb 24 Stunden 17·8 Hl. Flüssigkeit, welche 352·26 Kg. f. Best. enthält. Farb- und geruchlos.

Beh. Sp. und Contr.

Gyulatelke (Sulyatyelek): 1 Salzbrunnen und 1 Salzquelle; ersterer liegt von der Gemeinde nördlich 3 Km. entfernt; die Quelle befindet sich neben dem Brunnen.

Füll.: 9. Aug. 1882 Vorm. 10 Uhr. — Temp. °C. Luft: 20·0, Wasser: 13·75. — Spec. Gew.: 1·2021. — Alc.: 5·5°. — F. Best. ‰: 26·36. — Chlor ‰: 15·59. — Qual. Best.: Na, Ca, Mg, Fe, HCl, H₂SO₄, CO₂. Clalk. ‰: 25·79. — Clalk. d. f. Best. ‰: 97·83.

Gibt innerhalb 24 Stunden 8·64 Hl. Flüssigkeit, welche 227·75 Kg. f. Best. enthält. Farb- u. geruchlos.

Beh. Sp. u. Contr.

Katona (Ketyina): 1 Salzbrunnen südlich von der Gemeinde 2 Km. weit im Thale.

Füll.: 14. Aug. 1882 Vorm. 9 Uhr. — Temp. °C. Luft: 23·75, Wasser 15·0. — Spec. Gew.: 1·0196. — F. Best. ‰: 2·67. — Chlor ‰: 1·56. Enthält Jod.

Gibt innerhalb 24 Stunden 22·8 Hl. Flüssigkeit, welche 60·87 Kg. f. Best. enthält. Farblos mit Schwefelhydrogengeruch und schwarzem Niederschlag.

Beh. Sp. u. Contr.

Kötelend (Gedelina): 1 Salzbrunnen und 1 Salzquelle, ersterer liegt von der Gemeinde südlich 2 Km. weit am Salzplatz; die Quelle vom Brunnen 20 M. weit.

Füll.: 13. Aug. 1882 Vorm. 9 Uhr. — Temp. °C. Luft: 21·25, Wasser: 13·75. Spec. Gew.: 1·2048. — Alcal.: 9·6°. — F. Best. ‰: 26·5. — Chlor ‰: 15·72. — Qual. Best.: Na, Ca, Mg, Fe, HCl, H₂SO₄, CO₂. — Chloralk. ‰: 26·18. — Clalk. d. f. Best. ‰: 98·79.

Gibt innerhalb 24 Stunden 17 Hl. Flüssigkeit, welche 450·5 Kg. f. Best. enthält. Farb- und geruchlos.

Beh. Sp. u. Contr.

Marokháza: 1 Salzbrunnen.

Füll.: 8. Aug. 1882 Vorm. 9 Uhr. — Temp. °C. Luft: 20·0, Wasser: 13·75. — Spec. Gew.: 1·1254.

Gibt innerhalb 24 Stunden 30 Hl. Flüssigkeit. Die eingesandte Probe war eine gelbliche Flüssigkeit von unangenehmen Geruch; der Brunnen scheint mit Dünger verstopft zu sein.

Visa: 1 Salzbrunnen im Dorfe von der Kirche 22 M. weit.

Füll.: 13. Aug. 1882 Vorm. 11 Uhr. — Temp. °C. Luft: 21·25, Wasser: 13·75. — Spec. Gew.: 1·0461. — Alcal.: 11·8°. — F. Best. ‰: 6·31. — Chlor ‰: 3·48.

Gibt innerhalb 24 Stunden 16·50 Hl. Flüssigkeit, welche 104·11 Kg. f. Best. enthält. Farb- und geruchlos.

Beh. Sp. u. Contr.

3. Bezirk Kolozsvár.

Ajton: 1 Salzbrunnen östlich von der Gemeinde 3 Km. weit auf dem «Sós» benannten Orte im nördlichen Theile des Thales.

Füll. : 25. Sept. 1883 Nachm. 1 Uhr. — Temp. °C. Luft : 21·25, Wasser : 13·75. — Spec. Gew. : 1·0368. — F. Best. % : 5·19. — Chlor. % : 3·02. Enthält Jod.
Gibt innerhalb 24 Stunden 0·5 Hl. Flüssigkeit, welche 2·59 Kg. f. Best. enthält.

Apahida : 1 Salzbrunnen links von der nach Sztána führenden Eisenbahn 7 Meter vom Damm entfernt.

Füll. : 16. Juni 1882. — Temp. °C. Luft : 21·25, Wasser : 11·25. — Spec. Gew. : 1·1146. — Alcal. : 8·6°. — F. Best. % : 15·43. — Chlor. % : 9·09. — Qual. Best. : Na, Ca, Mg, Fe, HCl, H₂SO₄, CO₂. — Clalk. % : 15·26. — Clalk. d. f. Best. % : 98·89.

Gibt innerhalb 24 Stunden 2·6 Hl. Flüssigkeit, welche 40·11 Kg. f. Best. enthält. Farb- u. geruchlos.

Beh. Sp. u. Contr. T. d. Br. : 3 M.

Bonczhida : 1 Salzbrunnen südlich von der Gemeinde 4 Meter weit.

Füll. : 12. Aug. 1882 Nachm. 7 Uhr. — Temp. °C. Luft : 21·25, Wasser : 15·0. — Spec. Gew. : 1·1199. — Alcal. : 12·70. — F. Best. % : 16·07. — Chlor. % : 9·44. — Qual. Best. : Na, Ca, Mg, Fe, HCl, H₂SO₄, CO₂. — Clalk. % : 15·52. — Clalk. d. f. Best. % : 96·17.

Gibt innerhalb 24 Stunden 19 Hl. Flüssigkeit, welche 305·33 Kg. f. Best. enthält. Farb- u. geruchlos.

Beh. Sp. u. Contr.

Bós : 1 Salzbrunnen.

Füll. : 8. Aug. 1882 Vorm. 11 Uhr. — Temp. °C. Luft : 20·0, Wasser : 15·0. — Spec. Gew. : 1·0997. — Alcal. : 9·8°. — F. Best. % : 13·51. — Chlor. % : 8·08. — Qual. Best. : Na, Ca, Mg, Fe, HCl, H₂SO₄, CO₂. — Clalk. % : 13·13. — Clalk. d. f. Best. % : 97·19.

Gibt innerhalb 24 St. 10 Hl. Flüssigkeit, welche 135·1 Kg. f. Best. enthält.

Dezmér (Gyezmir) : 1 Salzbrunnen, 3 Salzquellen. Der Brunnen liegt südlich von der Gemeinde, die Quellen liegen in dem «gyálu budus touluj» benannten Thale, 86 Meter vom Wächterhause entfernt.

Füll. : 16. Juni 1882 Vorm. 1 Uhr. — Temp. °C. Luft : 18·75, Wasser : 11·25. — Spec. Gew. : 1·1907. — Alcal. : 11·3°. — F. Best. % : 24·81. — Chlor. % : 14·72. — Qual. Best. : Na, Ca, Mg, Fe, HCl, H₂SO₄, CO₂. — Clalk. % : 24·28. — Clalk. d. f. Best. % : 97·86.

Gibt innerhalb 24 Stunden 1·90 Hl. Flüssigkeit, welche 47·13 Kg. f. Best. enthält. Farb- und geruchlos.

Beh. Sp. u. Contr. — Die Quellen sind verstopft, im Thale steht das Salz zu Tage. — T. d. Br. : 4 M., H. d. Wass. : 2 M.

Györgyfalva : 1 Salzbrunnen bei Pata.

Füll. : 9. Juni 1882 Vorm. 10 Uhr. — Temp. °C. Luft : 26·25, Wasser : 12·5. — Spec. Gew. 1·1951. — F. Best. % : 25·54. — Chlor. % 15·14. — Qual. Best. : Na, Ca, Mg, Fe, HCl, H₂SO₄, CO₂. — Clalk. % : 24·98. — Clalk. d. f. Best. % : 97·8.

Gibt innerhalb 24 Stunden 3·2 Hl. Flüssigkeit, welche 81·72 Kg. f. Best. enthält. Farb- und geruchlos.

Beh. Sp. u. Contr.

Kolozs (Kozsokná) : 5 Salzbrunnen, 5 Salzquellen, 1 eingestürzter Salzbau.

Der Brunnen liegt östlich von der Stadt 1 Km. weit auf dem «sótér»; 3 Quellen südlich von der Stadt 5 Km. weit an dem «Borjuk tóba» benannten Orte; 2 Quellen liegen 6 Km. von der Stadt entfernt; der eingestürzte Salzbau östlich von der Stadt an dem «Gabo bánya» benannten Orte.

Füll.: 7. Aug. 1882 Vorm. 10 Uhr. — Temp. °C. Luft: 32·5, Wasser: 15·0. Spec. Gew.: 1·2052. F. Best. %: 26·49. — Chlor %: 15·86. — Clalk. %: 26·11. — Clalk. d. f. Best. %: 98·03.

Farb- und geruchlos. Beh. Spr. u. Contr.

Kolozsvár (Klausenburg, Kluzs): 4 grosse und mehrere kleinere Salzquellen im Thale *Telektárk*, nördlich von der Stadt, im Thale *Tarcsa* östlich von der Stadt und 350 M. weit vom Wächterhause der Eisenbahn; im Thale von *Sopor* östlich von der Stadt 750 M. vom Wächterhause; südlich von der Stadt im Thale *Kantapatak* 200 M. vom Wächterhause.

Die Quellen sind verstopft. Beh. Sp. und Contr.

Korpád: 1 Salzbrunnen, 1 Salzquelle. Der Brunnen liegt südlich von der Gemeinde 3 Km. weit; die Quelle vom Brunnen 75 M. weit.

Füll.: 7. Aug. 1882 Vorm. 9 Uhr. Spec. Gew.: 1·1422. — F. Best. %: 18·87. Chlor %: 11·35. Alcal. 4·82°.

Beh. Sp. u. Contr.

Gibt innerhalb 24 Stunden 3·06 Hl. Flüssigkeit, welche 59·62 Kg. f. Best. enthält. Farb- und geruchlos.

Magyar-Felek (Alt-Flagen, Felák). 1 Salzbrunnen östlich von der Gemeinde unter dem Berge «két gabona.»

Füll.: 14. Juni 1882 Vorm. 11 Uhr. — Temp. °C. Luft: 18·75, Wasser: 11·25. Spec. Gew.: 1·018066. F. Best. %: 2·35. Chlor. %: 1·32.

Beh. Sp. u. Contr. — T. d. Br.: 2 γ .

Gibt innerhalb 24 Stunden 17·4 Hl. Flüssigkeit, welche 40·89 Kg. f. Best. enthält. Farb- und geruchlos.

Magyar-Kára: 1 Salzbrunnen südlich von der Gemeinde 2 Km. weit.

Füll.: 8. Aug. 1882 Abends 6 Uhr. — Temp. °C. Luft: 17·5, Wasser: 12·5. — Spec. Gew. 1·0915. — Alcal.: 8·0°. — F. Best. %: 12·49. — Chlor. %: 7·35. — Qual. Best.: Na, Ca, Mg, Fe, HCl, H₂SO₄, CO₂. — Clalk. %: 11·88. — Clalk. d. f. Best. %: 95·11.

Gibt innerhalb 24 Stunden 4·8 Hl. Flüssigkeit, welche 59·95 Kg. f. Best. enthält. Farb- und geruchlos.

Beh. Sp. u. Contr.

Örmező (Jur): 1 Salzbrunnen, 1 Salzquelle nordöstlich von der Gemeinde 4 Km. weit.

Füll.: 7. Aug. 1882 Vorm. 11 Uhr. — Temp. °C. Luft: 15·0, Wasser: 15·25. — Spec. Gew.: 1·0557. — F. Best. %: 7·62. — Chlor %: 4·46.

Gibt innerhalb 24 Stunden 7·14 Hl. Flüssigkeit, welche 54·40 Kg. fixe Best. enthält. Farblos mit Schwefelhydrogengeruch.

Beh. Sp. u. Contr.

Pata: 1 Salzbrunnen, 1 Salzbad. Der Brunnen liegt westlich von der Gemeinde in dem Thale zwischen «dosz akna» und «sós oldal»; das Bad ebenfalls westlich zwischen den «Csiricsó»-Hügeln.

Füll. : 9. Juni 1882 Vorm. 10 Uhr. — Temp. °C. Luft : 26·25, Wasser : 12·50.
 — Spec. Gew. : 1·2030. — Alcal. : 6·1°. — F. Best. % : 26·32. — Chlor % : 15·73.
 — Qual. Best. : Na, Ca, Mg, Fe, HCl, H₂SO₄, CO₂. — Clalk. % : 25·77. — Clalk.
 d. f. Best. % : 97·90.

Gibt innerhalb 24 Stunden 2·10 Hl. Flüssigkeit, welche 55·27 Kg. f. Best. enthält. Farb- u. geruchlos.

Beh. Sp. u. Contr. — T. d. Br. : 3 Mt.

Röd (Rogy, Rööd) : 1 Salzbrunnen neben dem Salzbrunnen von Pata.

Füll. : 9. Juni 1882 Vorm. 10 Uhr. — Temp. °C. Luft : 26·25, Wasser : 12·50.
 — Spec. Gew. : 1·1967. — Alcal. : 3·8°. — F. Best. % : 25·72. — Chlor % : 15·26.
 — Qual. Best. : Na, Ca, Mg, Fe, HCl, H₂SO₄, CO₂. — Clalk. % : 25·57. — Clalk.
 d. f. Best. % : 99·41.

Gibt innerhalb 24 Stunden 4·50 Hl. Flüssigkeit, welche 115·74 Kg. fixe Best. enthält. Farb- u. geruchlos.

Beh. Sp. u. Contr.

Szamosfalva : 1 Salzbrunnen, 1 Salzbach ; ersterer liegt südlich von der Gemeinde im «Budurnus» benannten Thale, 75 Mt. weit vom Berge «Borzás» ; der Bach fließt in die Szamos.

Füll. : 9. Juni 1882 Morg. 8 Uhr. — Temp. °C. Luft : 25·0, Wasser : 11·25.
 — Spec. Gew. : 1·2052. — Alcal. : 5·8°. — F. Best. % : 26·65. — Chlor % : 15·92.
 — Qual. Best. : Na, Ca, Mg, HCl, H₂SO₄, CO₂. — Clalk. % : 25·67. — Clalk.
 d. f. Best. % : 96·32.

Gibt innerhalb 24 Stunden 8·50 Hl. Flüssigkeit, welche 226·52 Kg. fixe Best. enthält. Geruchlos von gelblicher Farbe.

Beh. Sp. u. Contr.

4. Bezirk Teke.

Bátos (Botsch) : 1 Salzbrunnen, 1 Salzquelle ; ersterer liegt nordwestlich 1·5 Km. weit von der Gemeinde auf dem «sós erdő» benannten Orte ; die Quelle vom Brunnen östlich 375 M. weit an dem «régí kis rét» benannten Orte.

Füll. : 5 Juli 1882 Vorm. 8 Uhr. — Temp. °C. Luft : 31·25, Wasser : 16·25. —
 Spec. Gew. : 1·1333. — Alcal. : 7·9°. — F. Best. % : 17·89. — Chlor % : 10·57. —
 Qual. Best. : Na, Ca, Mg, Fe, HCl, H₂SO₄, CO₂. — Clalk. % : 17·31. — Clalk. d. f.
 Best. % : 96·75.

Gibt innerhalb 24 Stunden 0·34 Hl. Flüssigkeit, welche 6·08 Kg. f. Best. enthält. Farb- u. geruchlos.

Beh. Sp. u. Contr. — T. d. Br. : 8 M., H. d. Wss. : 3 Mt.

Nagy-Ida (Gross-Eidau, Idá Máre) : 1 Salzbrunnen in dem «As Kuncse» benannten Thale.

Füll. : 4. Aug. 1882 Nachm. 5 Uhr. — Temp. °C. Luft : 22·50, Wasser : 12·50. —
 Spec. Gew. : 1·0694. — Alcal. : 10·2°. — F. Best. % : 9·43. — Chlor
 % : 5·62.

Gibt innerhalb 24 Stunden 9·60 Hl. Flüssigkeit, welche 90·52 Kg. f. Best. enthält. Farb- und geruchlos.

Steht *nicht* unter beh. Sp. — T. d. Br. : 2·81 M., Höhe d. Wss. : 1·89 M.

Paszmos (Passbusch): 1 Salzbrunnen an dem «vále szlátini» benannten Orte.

Füll.: 5. Aug. 1882 Mitt. 12 Uhr. — Temp. °C. Luft: 23·75, Wasser: 13·5. — Spec. Gew.: 1·0553. — Alcal.: 10·2°. — F. Best. ‰: 7·56. — Chlor ‰: 4·52.

Gibt innerhalb 24 Stunden 3·60 Hl. Flüssigkeit, welche 27·21 Kg. f. Best. enthält. Farb- und geruchlos.

Beh. Sp. u. Contr. — T. d. Br.: 1·89 M.

Szász-Péntek (Pintyik): 1 Salzbrunnen, 6 Salzquellen.

I. Der *Salzbrunnen* liegt im Thale «váleá szlátini».

Füll.: 4. Aug. 1882 Vorm. 8 Uhr. — Temp. °C. Luft: 21·25, Wasser: 17·50.

Spec. Gew. 1·1997. — Alcal.: 5·7°. — F. Best. ‰: 25·95. — Chlor ‰: 15·48. — Qual. Best.: Na, Ca, Mg, Fe, HCl, H₂SO₄, CO₂.

Gibt innerhalb 24 St. 12·48 Hl. Flüssigk., welche 323·85 Kg. f. Best. enthält. T. d. Br.: 2·52 M.

II. Die *Quellen* in demselben Thale; 5 davon liegen trocken.

Füll.: 5 Aug. 1882 Vorm. 10 Uhr. — Temp. °C. Luft: 21·25, Wasser: 21·25.

Spec. Gew.: 1·2022. — Alcal.: 8·6°. — F. Best. ‰: 26·19. — Chlor ‰: 15·79. — Qual. Best.: Na, Ca, Mg, Fe, HCl, H₂SO₄. — Clalk. ‰: 25·76. — Clalk. d. f. Best. ‰: 98·35.

Farb- u. geruchlos. — Beh. Sp. u. Contr.

Vajola (Vela, Veilau, Vojla): 1 Salzbrunnen, 2 Salzquellen.

I. Der *Salzbrunnen* liegt im «Riede Rothbaum».

Füll.: 11. Aug. 1882 Mitt. 9 Uhr. — Temp. °C. Luft: 21·25, Wasser: 15·0. —

Spec. Gew.: 1·2020. — Alcal.: 4·9°. — F. Best. ‰: 26·30 — Chlor ‰: 15·57. — Qual. Best.: Na, Ca, Mg, Fe, HCl, H₂SO₄, CO₂.

Gibt innerhalb 24 Stunden 13·44 Hl. Flüssigkeit, welche 353·17 Kg. f. Best. enthält. Farb- und geruchlos.

I. *Salzquelle* an dem «Hinteren Flachsberg» benannten Orte.

Füll.: 10. Aug. 1882 Abends 7 Uhr. — Temp. °C. Luft: 22·50, Wasser: 21·25. —

Spec. Gew.: 1·0677. — F. Best. ‰: 9·24. — Chlor ‰: 5·48.

II. *Salzquelle*: Ebendort.

Füll.: 11 Aug. 1882 Morg. 8 Uhr. — Temp. °C. Luft: 18·75, Wasser: 18·75. —

Spec. Gew.: 1·0326. — F. Best. ‰: 4·49. — Chlor ‰: 2·68.

X. COMITAT MAROS-TORDA.

1. Bezirk Marosment.

Csitt-Szt-Iván: 1 Salzbrunnen westlich von der Gemeinde 4 Km. weit.

Füll.: 15. Juni 1883 Nachm. 1 Uhr. — Temp. °C. Luft: 22·50, Wasser: 12·

Spec. Gew.: 1·0125. — Alcal.: 10·3°. — F. Best. ‰: 1·67. — Chlor ‰: 0·88.

Farb- und geruchlos.

Beh. Sp. u. Contr. — T. d. Br.: 2 M., H. d. Wss.: 1 M.

Ikland: 1 Salzbrunnen östlich von der Gemeinde 1000 Meter weit zwischen zwei Thälern.

Fäll.: 16. Juni 1883 Nachm. 4 Uhr. — Temp. °C. Luft: 13·75 (?), Wasser:

27·50 (?). — Spec. Gew.: 1·0332. — F. Best. ‰: 4·48. — Chlor ‰: 2·72.

Gelblich mit Schwefelhydrogengeruch und schwarzem Niederschlag.

Beh. Sp. u. Contr. — T. d. Br. : 2 M., H. d. Wss. : 1 M.

Koronka : 1 Salzbrunnen ost-nord-östlich von der Gemeinde.

Füll. : 7. Juni 1883 Nachm. 3 Uhr. — Temp. °C. Luft : 27·50, Wasser : 10·75. —
Spec. Gew. : 1·0136. — Alcal. : 5·3°. — F. Best. ‰ : 1·80. — Chlor ‰ : 1·05.
Gibt innerhalb 24 Stunden 7 Hl. Flüssigkeit, welche 12·6 Kg. f. Best. enthält.
Gelblich mit schwachem Schwefelhydrogengeruch.

Beh. Sp. u. Contr. — T. d. Br. : 5·5 M., H. d. Wss. : 3·75 M.

Maros-Szent-György : 1 Salzbrunnen nordwestlich von der Gemeinde.

Füll. : 5. Juni 1883 Nachm. 2 Uhr. — Temp. °C. Luft : 26·25, Wasser : 11·25. —
Spec. Gew. : 1·0130. — Alcal. : 8·3°. — F. Best. ‰ : 1·82. — Chlor ‰ : 1·0.

Gibt innerhalb 24 Stunden 6·5 Hl. Flüssigkeit, welche 11·83 Kg. f. Best. enthält. Farb- u. geruchlos.

Beh. Sp. u. Contr. — T. d. Br. : 4·5 M., H. d. Wss. : 3·25 M.

Nagy-Ernye : 1 Salzbrunnen südlich von der Gemeinde auf dem «Székes-hely» benannten Orte.

Füll. : 6. Juni 1883 Vorm. 8 Uhr. — Temp. °C. Luft : 22·50, Wasser : 11·25. —
Spec. Gew. : 1·0228. — Alcal. : 6·0°. — F. Best. ‰ : 3·02. — Chlor ‰ : 1·85.

Gibt innerhalb 24 Stunden 8 Hl. Flüssigkeit, welche 24·16 Kg. f. Best. enthält. Farblos mit Schwefelhydrogengeruch und schwarzem Niederschlag.

Beh. Sp. u. Contr. — T. d. Br. : 6 M., H. d. Wss. : 4·3 M.

Székelly-Sóspatak (Seussa) : 1 Salzbrunnen südlich von der Gemeinde 1 Km. weit.

Füll. : 15. Juni 1883 Vorm. 11 Uhr. — Temp. °C. Luft : 22·5, Wasser : 17·5. —
Spec. Gew. : 1·0359. — Alcal. : 9·6°. — F. Best. ‰ : 4·98. — Chlor ‰ : 2·66. —
Qual. Best. : Na, Ca, Mg, Fe, HCl, H₂SO₄, CO₂. — Clalk. ‰ : 3·85. — Clalk. d. f. Best. ‰ : 77·30.

Farb- und geruchlos.

Beh. Sp. u. Contr. — T. d. Br. : 2 M., H. d. Wss. : 1 M.

Tófalva : 1 Salzbrunnen südlich von der Gemeinde.

Füll. : 6. Juni 1882 Vorm. 10 Uhr. — Temp. °C. Luft : 23·75, Wasser : 11·25. —
Spec. Gew. : 1·0163. — Alcal. : 8·2°. — F. Best. ‰ : 2·24. — Chlor ‰ : 1·29.

Gibt innerhalb 24 Stunden 5·5 Hl. Flüssigkeit, welche 12·32 Kg. f. Best. enthält. Gelblich, geruchlos.

Beh. Sp. u. Contr. — T. d. Br. : 5 M., H. d. Wss. : 3·8 M.

2. Bezirk Mezőség.

Bazid : 1 Salzbrunnen östlich von der Gemeinde 600 M. weit.

Füllung : 10. Juni 1883 Nachmittag 2 Uhr. — Temp. °C. Luft : 30·0,
Wasser : 13·75. — Spec. Gew. : 1·0139. — Alcal. : 12·5°. — F. Best. ‰ : 1·94. —
Chlor ‰ : 1·10.

Farblos mit Schwefelhydrogengeruch.

Beh. Sp. u. Contr. — T. d. Br. : 5 M., H. d. Wss. : 4 M.

Mező-Kölpény : 1 Salzbrunnen östlich von der Gemeinde 450 M. weit.

Füll. : 12. Juni 1883 Vorm. 8 Uhr. — Temp. °C. Luft : 17·50, Wasser : 12·50. —

Spec. Gew. : 1·0380. Alcal. : 7·4°. F. Best. % : 5·24. Chlor % : 5·07.
Qual. Best. : Na, Ca, Mg, Fe, HCl, CO₂. — Enthält Jod und Brom. Clalk. % :
4·68. Clalk. d. f. Best. % : 89·31.

Farb- u. geruchlos.

Beh. Sp. u. Contr. T. d. Br. : 4 M., H. d. Wss. : 3 M.

Mező-Madaras : 1 Salzbrunnen, 2 Salzquellen. Der Brunnen liegt westlich von der Gemeinde 1500 M., die Quellen nördlich 1 Km. weit im «Fekete határrész.»

Füll. : 13. Juni 1882 Nachm. 5 Uhr. Temp. °C. Luft : 27·50, Wasser : 12·50. —

Spec. Gew. : 1·0120. Alcal. : 10·6°. F. Best. % : 1·75. Chlor % : 1·58.

Von gelblicher Farbe und mit Schwefelhydrogengeruch und starkem schwarzem Niederschlag.

Beh. Sp. u. Contr. T. d. Br. : 4 M., H. d. Wss. 3 M.

Die Quellen sind verstopft.

Mező-Sámsond : 1 Salzbrunnen innerhalb der Gemeinde westlich von der Kirche 220 M. weit.

Füll. : 11. Juni 1883 Nachm. 1 Uhr. — Temp. °C. Luft : 22·5, Wasser : 13·75. —

Spec. Gew. 1·0151. — Alcal. : 9·4°. — F. Best. % : 2·09. — Chlor % : 0·94.

Farb- und geruchlos.

Beh. Sp. u. Contr. — T. d. Br. : 4 M., H. d. Wss. : 3 M.

Szabéd : 1 Salzbrunnen westlich von der Gemeinde 3 Km. weit.

Füll. : 11. Juni 1883 Vorm. 7 Uhr. — Temp. °C. Luft : 20·0, Wasser : 11·25.

— Spec. Gew. : 1·0098. — Alcal. : 15°. — F. Best. % : 1·37. — Chlor % : 0·72.

Farblos, mit Schwefelhydrogengeruch und schwarzem Niederschlag.

Beh. Sp. u. Contr. — T. d. Br. : 5 M., H. d. Wss. : 3·5 M.

Száltelek : 1 Salzbrunnen in der Gemeinde 100 M. von der Kirche entfernt.

Füll. : 13. Juni 1883 Nachm. 7 Uhr. — Temp. °C. Luft : 22·75, Wasser : 13·75.

Spec. Gew. : 1·0057. — Alcal. : 9·3°. — F. Best. % : 0·72. — Chlor % : 0·35.

Farblos. — Beh. Sp. u. Contr. — T. d. Br. : 2 M., H. d. Wss. : 1 M.

3. Bezirk Vajda-Szent-Ivány.

Alsó-Idecs (Nieder-Eidisch, Igyis din zsz): 1 Salzbrunnen, 4 Salzquellen, 1 Bad, 1 Salzspur. Der Brunnen und das Bad befinden sich auf der nördlichen Seite der Gemeinde; das Salzflötz ebendort auf dem Bergrücken oberhalb des Brunnens unter dem Namen «Szlalina»; die Salzspur auf dem «Farkas homok»; die Quellen liegen östlich von der Gemeinde 1500, vom Brunnen 1100 M. weit.

Salzbrunnen : Füll. : 8. Juli 1883 Nachm. 5 Uhr. Temp. °C. Luft : 31·25, Wasser : 15·0. Spec. Gew. : 1·1915. F. Best. % : 24·91. Chlor % : 14·30. — Qual. Best. : Na, Ca, Mg, Fe, HCl, H₂SO₄, CO₂.

Gibt innerhalb 24 Stunden 4·24 Hl. Flüssigkeit, welche 105·61 Kg. f. Best. enthält. Farb- u. geruchlos.

Beh. Sp. u. Contr. T. d. Br. : 1·89 M., H. d. Wss. : 1·73 M.

Salzbad : Füll. : Wie bei vorigem. Temp. C°. Luft : 31·25, Wasser : 26·25.

Spec. Gew. : 1·1310. F. Best. % : 18·59. Chlor % : 11·17. Qual. Best. : Wie im vorigen. Enthält Brom.

Mit Schwefelhydrogengeruch und schwarzem Niederschlag.

Salzspur: Füll.: Wie bei vorigem, Nachm. 4 Uhr. — Temp. °C. Luft: 32·50, Wasser: 26·25. Spec. Gew.: 1·0929. F. Best. %: 12·56. Chlor %: 7·51. — Qual. Best.: Wie im vorigen.

Bala (Bola): 1 Salzbrunnen westlich von der Gemeinde 4 Km. weit an dem «Sódomb» benannten Orte.

Füll.: 21. Juli 1883 Nachm. 3 Uhr. Spec. Gew.: 1·0325. F. Best. %: 4·47. — Chlor %: 2·68. — Enthält Jod.

Gibt innerhalb 24 Stunden 4 Hl. Flüssigkeit, welche 17·88 Kg. f. Best. enthält. Farblos mit Schwefelhydrogengeruch.

Beh. Sp. u. Contr. — T. d. Br.: 4 M., H. d. Wss.: 2 M.

Erdő-Szakál (Szekál): 1 Salzbrunnen, 3 Salzquellen, 2 Salzspuren. Der Brunnen befindet sich von der Gemeinde 2 Km. weit auf dem «Styubei» benannten Orte; die Quellen im Walde an dem «Sódomb» benannten Orte.

Füll.: 14. Juli 1883 Vorm. Temp. °C. Luft: 25·0, Wasser: 16·25. — Spec. Gew.: 1·1018. — Alcal.: 6·0°. — F. Best. %: 13·72. — Chlor %: 8·19. — Qual. Best.: Na, Ca, Mg, Fe, HCl, H₂SO₄, CO₂.

Gibt innerhalb 24 Stunden 0·68 Hl. Flüssigkeit, welche 9·32 Kg. f. Best. enthält. Farb- u. geruchlos.

Beh. Sp. u. Contr.

Nagy-Ercse (Jercsá máre): 1 Salzbrunnen östlich von der Gemeinde 475 M. weit an dem «Malomrét (ritu maretiu)» benannten Orte.

Füll.: 21. Juli 1883 Vorm. 10 Uhr. — Temp. °C. Luft: 21·25, Wasser: 15·0. — Spec. Gew.: 1·0104. — Alcal.: 16·7°. — F. Best. %: 1·43. — Chlor %: 0·73.

Gibt innerhalb 24 Stunden 1·69 Hl. Flüssigkeit, welche 2·41 Kg. f. Best. enthält. Farb- u. geruchlos.

Beh. Sp. u. Contr. — T. d. Br.: 8 M., H. d. Wss.: 5·3 M.

Vécs (Jiecs): 1 Salzbrunnen, 4 Salzquellen westlich von der Gemeinde 150 M. weit an dem «sódomb» benannten Orte.

Füll.: 10. Juli 1882 Vorm. 11 Uhr. — Temp. °C. Luft: 32·50, Wasser: 15·0. — Spec. Gew.: 1·0526. — F. Best. %: 7·19. — Chlor %: 4·34. — Farblos mit Schwefelhydrogengeruch und schwarzem Niederschlag.

Beh. Sp. u. Contr. — T. d. Br.: 1·89 M., H. d. Wss.: 1·73 M.

4. Bezirk Magyaró.

Disznajó: 1 Salzbrunnen nördlich von der Gemeinde 4 Km. weit an dem «Felső nyil» benannten Orte.

Füll.: 10. Juli 1883 Nachm. 2 Uhr. — Temp. °C. Luft: 33·70, Wasser: 16·25. — Spec. Gew.: 1·0177. — Alcal.: 8·6°. — F. Best. %: 2·44. — Chlor %: 1·41.

Gibt innerhalb 24 Stunden 14 Hl. Flüssigkeit, welche 34·16 Kg. f. Best. enthält. Farblos, mit Schwefelhydrogengeruch.

Beh. Sp. u. Contr. — H. d. Wss.: 2 M.

Holtmaros (Hutmures): 1 Salzbrunnen nördlich von der Gemeinde 2 Km. weit an dem «akasztófa szer» benannten Orte.

Füll.: 9. Juli 1883 V. 9 Uhr. — Temp. °C. Luft: 25·0, Wasser: 15·0. — Spec. Gew.: 1·0265. — Alcal.: 5·6°. — F. Best. %: 3·65. — Chlor %: 2·17. — Enthält Jod.

Gibt innerhalb 24 Stunden 84 Hl. Flüssigkeit, welche 306·6 Kg. f. Best. enthält. Farblos.

Beh. Sp. u. Contr. — T. d. Br. : 1·89 M., H. d. Wss. : 1·81 M.

Idecspataka (Eidisdorf): 1 Salzbrunnen, 2 Salzspuren nördlich von der Gemeinde 375 M. weit an dem «váleá máre» benannten Orte.

Füll. : 8. Juli 1883 Mitt. 12 Uhr. — Temp. °C. Luft : 35·0, Wasser : 16·25. — Spec. Gew. : 1·0152. — F. Best. ‰ : 2·08. — Chlor ‰ : 1·19.

Gibt innerhalb 24 Stunden 33 Hl. Flüssigkeit, welche 6864 Kg. fixe Best. enthält. Farblos mit Schwefelhydrogengeruch und schwarzem Niederschlag.

Beh. Sp. u. Contr. — T. d. Br. : 3·79 M., H. d. Wss. : 3·79 M. — Die Salzspuren sind verstopft.

Magyaró (Haseldorf, Megyereu): 1 Salzbrunnen im südlichen Theile der Gemeinde an dem «Kanás» benannten Orte.

Füll. : 9. Juli 1883 Vorm. 8 Uhr. — Temp. °C. Luft : 25·0, Wasser : 17·50. — Spec. Gew. : 1·0116. — Alcal. : 8·5°. — F. Best. ‰ : 1·59. — Chlor ‰ : 0·89.

Gibt innerhalb 24 Stunden 1·1 Hl. Flüssigkeit, welche 1·74 Kg. f. Best. enthält. Farb- u. geruchlos.

Beh. Sp. u. Contr. — T. d. Br. : 5·68 M., H. d. Wss. : 5·37 M.

Maros-Oroszfalu (Ruszu de muntye): 1 Salzbrunnen südlich von der Gemeinde 450 M. weit, an dem «sódomb» benannten Orte.

Füll. : 9. Juli 1883 Vorm. 11 Uhr. — Temp. °C. Luft : 31·25, Wasser : 13·75. — Spec. Gew. : 1·0108. — Alcal. : 14·2°. — F. Best. ‰ : 1·49. — Chlor ‰ : 0·84.

Gibt innerhalb 24 Stunden 5·50 Hl. Flüssigkeit, welche 8·19 Kg. fixe Best. enthält. Farb- u. geruchlos.

Beh. Sp. u. Contr. — T. d. Br. : 7·58 M., H. d. Wss. : 6·94 M.

Orosz-Idec (Oroszpatak, Potok): 1 Salzbrunnen westlich von der Gemeinde 2 Km. weit, an dem «Balka» benannten Orte.

Füll. : 8. Juli 1883 Nachm. 1 Uhr. — Temp. °C. Luft : 32·50, Wasser : 17·50. — Spec. Gew. : 1·0322. — Alcal. : 11·2°. — F. Best. ‰ : 4·44. — Chlor ‰ : 2·65.

Gibt innerhalb 24 Stunden 1·75 Hl. Flüssigkeit, welche 7·77 Kg. fixe Best. enthält. Farb- u. geruchlos.

Beh. Sp. u. Contr. — T. d. Br. : 2·83 M., H. d. Wss. : 2·83 M.

. 5. Bezirk Görgény.

Bölkény (Magyar- és Oláh-Bölkény, Beka rumunyeszk és ungureszk): 1 Salzbrunnen nordwestlich von der Gemeinde an der Grenze von Sóakna an dem «akna» benannten Orte.

Füll. : 8. Juli 1883 Vorm. 10 Uhr. — Temp. °C. Luft : 27·50, Wasser : 16·25. — Spec. Gew. : 1·0636. — Alcal. : 5·2°. — F. Best. ‰ : 8·67. — Chlor ‰ : 5·23.

Gibt innerhalb 24 Stunden 35 Hl. Flüssigkeit, welche 203·45 Kg. fixe Best. enthält. Farb- u. geruchlos.

Beh. Sp. u. Contr. — T. d. Br. : 5 M., H. d. Wss. : 2·8 M.

Felső-Oroszi (Urászuá din szusz): 1 Salzbrunnen, 1 Salzquelle; ersterer befindet sich südöstlich von der Gemeinde; die Quelle liegt oberhalb des Brunnens 150 M. weit an dem «sósdomb» benannten Orte.

Füll. : 7. Juli 1883 Vorm. 11 Uhr. — Temp. °C. Luft : 28·75, Wasser : 20·0. — Spec. Gew. : 1·0584. — Alcal. : 4·9°. — F. Best. % : 7·98. — Chlor % : 4·46.

Gibt innerhalb 24 Stunden 24 Hl. Flüssigkeit, welche 191·52 Kg. fixe Best. enthält. Farb- u. geruchlos.

Beh. Sp. u. Contr. — T. d. Br. : 4 M., H. d. Wss. : 3·2 M.

Görgény-Hodák (Hudak pe Riv) : 1 Salzbrunnen, 2 Salzquellen innerhalb der Gemeinde.

Füll. : 7. Juli 1883 Nachm. 6 Uhr. — Temp. °C. Luft : 27·50, Wasser : 15·0, Spec. Gew. : 1·0274. — Alcal. : 7°. — F. Best. : % : 3·77. — Chlor. % : 2·22.

Gibt innerhalb 24 Stunden 5·5 Hl. Flüssigkeit, welche 20·73 Kg. fixe Best. enthält. Farb- und geruchlos.

Beh. Sp. u. Contr. — T. d. Br. : 4 M., H. d. Wss. : 3·7 M. Die Quellen sind verstopft.

Beh. Sp. u. Contr. — T. d. Br. : 2·84 M., H. d. Wss. : 2·83 M.

Görgény-Oroszfalu (Reussisdorf) : 1 Salzbrunnen westlich von der Gemeinde 340 M. weit an der «Akna» benannten Stelle des aufgelassenen Salzbergwerkes.

Füll. : 8. Juli 1883 Vorm. 9 Uhr. — Temp. °C. Luft : 28·75, Wasser : 16·25. — Spec. Gew. : 1·0629. — Alcal. : 4·4°. — F. Best. % : 8·58. — Chlor % : 5·10.

Gibt innerhalb 24 Stunden 6·79 Hl. Flüssigkeit, welche 6·77 Kg. fixe Best. enthält. Farb- und geruchlos.

Beh. Sp. u. Contr. — T. d. Br. : 2 M., H. d. Wass. : 1·8 M.

Görgény-Orsova (Rusáva) : 1 Salzbrunnen, 4 Salzquellen. Der Brunnen liegt südlich von der Gemeinde 2 Km. weit ; die Quellen im Grenztheile «Futri Car» auf dem «a kutak rétje» (ritu fonticului) benannten Orte.

Füll. : 7. Juli 1883 Vorm. 11 Uhr. — Temp. °C. Luft : 30·0, Wasser : 15·0. — Spec. Gew. : 1·1696. — Alcal. : 6·4°. — F. Best. % : 18·60. — Chlor. % : 11·07. — Qual. Best. : Na, Ca, Mg₂, Fe, HCl, H₂SO₄, CO.

Gibt innerhalb 24 Stunden 1. Hl. Flüssigkeit, welcher 18·6 Kg. f. Best. enthält. Farb- und geruchlos.

Beh. Sp. u. Contr. — T. d. Br. : 4·78 M., H. d. Wss. : 3·06 M.

Görgény-Sóakna (Sabenicza) : 1 Salzbrunnen, 1 Salzbad, 1 Salzspur, 1 Salzteich, 4 Salzquellen.

Der *Brunnen* liegt westlich von der Gemeinde 75 M. weit am rechten Ufer des Görgény.

Füll. : 8. Juli 1883 Vorm. 9 Uhr. — Temp. °C. Luft : 27·50, Wasser : 16·25. Spec. Gew. : 1·1802. — Alcal. : 7·0°. — F. Best. % : 23·52. — Chlor % : 14·10. — Qual. Best. : Na, Ca, Mg, Fe, HCl, H₂SO₄, CO₂.

Gibt innerhalb 24 Stunden 3 Hl. Flüssigkeit, welche 70·56 Kg. f. Best. enthält. Farb- u. geruchlos.

Beh. Sp. u. Contr. — T. d. Br. : 2·84 M., H. d. Wss. : 2·84 M.

Das *Salzbad* befindet sich im westlichen Theile der Gemeinde an dem «Zsabo nitra» benannten Orte.

Füll. : 21. Juli 1883 Nachm. 4 Uhr. — Temp. °C. Luft : 32·50, Wasser : 27·50. — Spec. Gew. : 1·1381. — Alcal. 6·2°. — F. Best. % : 18·37. — Chlor % : 10·98. Qual. Best. : wie bei vorigem.

Die *Quellen* liegen zum Theil südwestlich vom Brunnen: zum Theil an dem «Dupa Gredine» benannten Orte.

Die *Salzspur* (?) Füll.: 8. Juli 1883 Vorm. 9 Uhr. Temp. °C. Luft: 27·50, Wasser: 26·50. Spec. Gew.: 1·0704. Alcal.: 4·3°. F. Best. %: 9·60. — Chlor %: 5·77.

Görgény-Szent-Imre (Giurgui-Szint-Imbruluj): 1 Salzbrunnen, 3 Salzquellen, 1 trocken liegender Salzteich. Der Brunnen liegt von der Gemeinde östlich 2 Km. weit im Grenzgebiete von Kinesér an dem «sós domb» benannten Orte: die Quellen liegen vom Brunnen in einer Entfernung von 45 M.

Füll.: 7. Juli 1883 Vorm. 10 Uhr. Temp. °C. Luft: 26·25, Wasser: 17·50. Spec. Gew.: 1·1415. Alc.: 5·5°. F. Best. %: 18·76. Chlor %: 11·17. — Qual. Best.: Na, Ca, Mg, Fe, HCl, H₂SO₄, CO₂. Chloralk. %: 18·39. — Clalk. d. f. Best. %: 98·02.

Gibt innerhalb 24 Stunden 14 Hl. Flüssigkeit, welche 262·64 Kg. fixe Best. enthält. Farb- und geruchlos.

Kincses: 1 Salzbrunnen, 2 Salzquellen; ersterer liegt nördlich von der Gemeinde 1·5 Km. weit an dem «sós domb» benannten Orte: die Quellen liegen vom Brunnen 50–100 M. weit.

Salzbrunnen. Füll.: 7. Juli 1883 Mitt. 12 Uhr. Temp. °C. Luft: 28·75, Wasser: 14·75. Spec. Gew.: 1·18032. — F. Best. %: 23·67. Chlor %: 13·90. Qual. Best.: Na, Ca, Mg, Fe, HCl, H₂SO₄, CO₂.

Gibt innerhalb 24 Stunden 1·13 Hl. Flüssigkeit, welche 26·74 Kg. f. Best. enthält. Farb- u. geruchlos.

Beh. Sp. u. Contr. T. d. Br.: 3·79 M., H. d. Wass.: 1·81 M.

Salzspur (?) Füll.: wie vor. Temp. °C. Luft: 28·75, Wasser: 31·25. Spec. Gew.: 1·20509. F. Best. %: 26·64. Chlor: 15·75. Qual. Best.: Na, Ca, Mg, Fe, HCl, H₂SO₄, CO₂.

Libánfalva (Ibányeste): 1 Salzbrunnen westlich von der Gemeinde 2 Km. weit an dem «sós domb» benannten Orte im Grenzgebiete von Kincses.

Füll.: 7. Juli 1883 Vorm. 10 Uhr. — Spec. Gew.: 1·1810. — Alcal.: 6·4°. F. Best. %: 24·65. — Chlor. %: 14·63.

Gibt innerhalb 24 Stunden 1·92 Hl. Flüssigkeit, welche 47·32 Kg. f. Best. enthält. Farb- und geruchlos.

Beh. Sp. u. Contr. T. d. Br.: 3·79 M., H. d. Wss.: 3·47 M.

Szent-Mihálytelke (Szint-Mihály): 1 Salzbrunnen, 1 Salzquelle, 1 Salzspur nördlich von der Gemeinde 3 Km. an dem «sós domb» benannten Orte im Grenzgebiete von Kincses.

Füll.: 7. Juli 1883 Vorm. 10 Uhr. Temp. °C. Luft: 27·50, Wasser: 13·75. — Spec. Gew.: 1·0767. Alcal.: 6·7°. F. Best. %: 10·43.

Gibt innerhalb 24 Stunden 22·5 Hl. Flüssigkeit, welche 234·67 Kg. f. Best. enthält. Farb- und geruchlos.

Beh. Sp. u. Contr. — T. d. Br.: 3·79 M., H. d. Wass.: 3·79 M.

6. *Bezirk Bekecsalja.*

Nyárad-Andrásfalva: 1 Salzbrunnen neben der grossen Steinbrücke von Andrásfalva, 30 M. vom Sepróder Salzbrunnen.

Füll.: 30. Juni 1883. Temp. °C. Luft: 25·0, Wasser: 10·0. - Spec. Gew.: 1·0122. F. Best. ‰: 1·66. Chlor: ‰ 0·94.

Gibt innerhalb 24 Stunden 30 Hl. Flüssigkeit, welche 49·8 Kg. f. Best. enthält. Hat Schwefelhydrogeneruch.

Beh. Sp. u. Contr.

Seprőd: 1 Salzbrunnen auf der Wiese neben der grossen Steinbrücke von Andrásfalva, rechts vom Wege 15 M. weit. (Wasser erhielt der Autor von dort nicht.)

Gibt innerhalb 24 Stunden 30 Hl. Flüssigkeit.

Beh. Sp. u. Contr.

Tompa: 1 Salzbrunnen westlich von der Gemeinde rechts von der nach Szereda führenden Strasse 37 M. weit.

Füll.: 28. Juni 1883. Temp. °C. Luft: 21·25, Wasser: 10·0. - Spec. Gew.: 1·0125. Alcal: 11·8°. F. Best. ‰: 1·68. Chlor. ‰: 0·97.

Gibt innerhalb 24 Stunden 30 Hl. Flüssigkeit, welche 50·4 Kg. f. Best. enthält. Farblos, mit Schwefelhydrogeneruch.

Beh. Sp. und Contr.

7. *Bezirk Küküllőment.*

Átosfalva: 1 Salzbrunnen zwischen Szent-István und Átosfalva rechts von der Landstrasse 113 M. entfernt an dem «Szék dombján kívül» benannten Orte.

Füll.: 5. Juli 1883 Vorm. 9 Uhr. Temp. °C. Luft: 23·75, Wasser 11·25. Spec. Gew.: 1·0041. F. Best. ‰: 0·54. Chlor. ‰: 0·32.

Gibt innerhalb 24 Stunden 20 Hl. Flüssigkeit, welche 10·8 Kg. f. Best. enthält. Farblos mit Schwefelhydrogeneruch.

Beh. Sp. u. Contr. T. d. Br.: 7 M., H. d. Wss.: 4·5 M.

Sóvárad: 1 Salzbrunnen östlich von der Gemeinde 1200 M. weit an dem «Szekereses» benannten Orte; links von der Landstrasse 15 M. entfernt.

Füll.: 4. Juli 1883 Morg. 6 Uhr. Temp. °C. Luft: 21·25, Wasser: 11·25. — Spec. Gew.: 1·0098. Alcal.: 12°. F. Best. ‰: 1·25. Chlor. ‰: 0·74.

Gibt innerhalb 24 Stunden 1·08 Hl. Flüssigkeit, welche 2·25 Kg. f. Best. enthält. Farb- u. geruchlos.

Beh. Sp. u. Contr. T. d. Br.: 4·1 M., H. d. Wss.: 2·5 M.

Szt-István: 1 Salzbrunnen 0·5 Km. von der Kirche entfernt neben dem sog. «Szék dombja» auf der Salzwiese; am rechten Ufer der Küküllő 340 M. von der Landstrasse und 750 M. vom Átosfalvaer Salzbrunnen entfernt.

Temp. °C. Luft: 16·25, Wasser: 12·50.

Gibt innerhalb 24 Stunden 9·6 Hl. Flüssigkeit.

Beh. Sp. u. Contr. T. d. Br.: 5 M., H. d. Wass.: 3·5 M.

Ilyésmező-Szóváta (Szóváta): 27 Salzquellen, von welchen einzelne 1. 5 Joch grosses Terrain einnehmen.

I. Salzquelle am Fusse des «Kizakadó» nordwestlich von der Gemeinde.

Füll. : 4. Juli 1883 Vorm. 11 Uhr. Temp. °C. Luft : 25·0, Wasser : 12·50.
 — Spec. Gew. : 1·2023. Alcal. : 2·2°. F. Best. % : 26·20. Chlor % : 15·53.
 Gibt innerhalb 24 Stunden 345·6 Hl. Flüssigkeit, welche 9054·72 Kg. f. Best.
 enthält.

II. An dem «Konyha» benannten Orte auf der östlichen Seite des Salzberges.
 Füll. : 4. Juli 1883 Nachm. 1 Uhr. — Temp. °C. Luft : 23·75, Wasser : 12·50. —
 Spec. Gew. : 1·2032. — Alcal. : 6°. — F. Best. % : 26·34. — Chlor % : 15·55.

Gibt innerhalb 24 Stunden 46080 Hl. Flüssigkeit, welche 12137·47 Kg. fixe
 Best. enthält.

III. Ausfluss am «sóbánya utja», 1 Km. vom Wächterhause an der südlichen
 Seite des Salzberges.

Füll. : 4. Juli 1883 Mitt. 12 Uhr. — Temp. °C. Luft : 22·5, Wasser : 13·75. —
 Spec. Gew. : 1·1902. Alcal. : 6·8°. — F. Best. % : 24·76. — Chlor % : 14·83.

Gibt innerhalb 24 Stunden 23040 Hl. Flüssigkeit, welche 5704·70 Kg. f. Best.
 enthält.

IV. An dem «a nagy domb eleje» benannten Orte, an der nördlichen Seite
 des Salzberges.

Füll. : 4. Juli 1883 Vorm. 11 Uhr. Temp. °C. Luft : 26·46, Wasser : 11·25. —
 Spec. Gew. : 1·2049. — Alcal. : 4·2°. — F. Best. % : 26·46. — Chlor % : 15·79.

Gibt innerhalb 24 Stunden 34560 Hl. Flüssigkeit, welche 9144·57 Kg. f. Best.
 enthält.

Beh. Sp. u. Contr.

I. und IV. stehen ausser Gebrauch ; II. und III. werden als Bäder benützt.

Das Wasser hatte rostrothen Niederschlag.

XI. COMITAT MÁRAMAROS.

1. Bezirk Izavölgy.

Batiza (Botiza) : 5 Salzquellen.

I. *Salzquelle* benannt «Szuszuj» an der «Szuszuj patak» benannten Berglehne.

Füll. : 23. Juni 1882 Abends 8 Uhr. — Temp. °C. Luft : 18·75, Wasser : 16·25. —
 Spec. Gew. : 1·1338. — Alcal. : 3·2°. — F. Best. % : 17·86. — Chlor % : 10·52. —
 Qual. Best. : Na, Ca, Mg, Fe, HCl, H₂SO₄, CO₂. — Clalk. % : 17·14. — Clalk. der
 f. Best. % : 96·52.

II. *Salzquelle*. Füll. : wie vor. — Temp. °C. wie vor. Spec. Gew. : 1·1196.
 F. Best. % : 16·03. — Chlor % : 9·46. — Qual. Best. : Na, Ca, Mg, Fe, HCl,
 H₂SO₄, CO₂.

III. *Salzquelle* an der «Munsel» benannten Berglehne.

Füll. : wie vor. Temp. °C. wie vor. Spec. Gew. : 1·0820. — Alcal. : 4·8°. —
 F. Best. % : 11·14. Chlor % : 6·63. Qual. Best. : Na, Ca, Mg, Fe, HCl, H₂SO₄,
 CO₂. — Clalk. % : 10·78. — Clalk. d. f. Best. % : 96·76.

Farb- u. geruchlos.

Felső-Szelistye : 1 Salzbrunnen an der «Gruju szlatyine» benannten Berg-
 lehne von der Gemeinde nordwestlich 2 Km. entfernt.

Füll. : 23. Juni 1882 Vorm. 9 Uhr. Temp. °C. Luft : 22·5, Wasser : 12·5. —

Spec. Gew. : 1·0910. Alcal. : 6·3°. F. Best. ‰ : 12·24. Chlor ‰ : 6·95. — Qual. Best. : Na, Ca, Mg, HCl, H₂SO₄, CO₂. — Clalk. ‰ : 11·37. Clalk. d. f. Best. ‰ : 92·9. — Farb- u. geruchlos.

T. d. Br. : 6 M., H. d. Wss. : 1·5 M.

J6d (Jodu) : 2 Salzquellen.

I. Am linken Ufer des Baches «Igyisor» von der Gemeinde 220 M. weit unter dem Namen «Lokug».

Füll. : 23. Juni 1882 Nachm. 1 Uhr. — Temp. °C. Luft : 22·5, Wasser : 15. — Spec. Gew. : 1·0942. — Alcal. : 3·3°. F. Best. ‰ : 12·72. — Chlor ‰ : 7·45. — Qual. Best. : Na, Ca, Mg, Fe, HCl, H₂SO₄, CO₂. — Clalk. ‰ : 12·26. — Clalk. d. f. Best. ‰ : 96·38.

Mit Schwefelhydrogeneruch und schwarzem Niederschlag.

II. Südwestlich von der Gemeinde 2400 M. weit an dem «plajusz» benannten Orte.

Füll. : 23. Juni 1882 Nachm. 4 Uhr. — Temp. °C. Luft : 25·25, Wasser : 15·0. — Spec. Gew. : 1·1185. — Alcal. : 5·0°. — F. Best. ‰ : 15·92. — Chlor ‰ : 9·31. — Qual. Best. : Na, Ca, Mg, Fe, HCl, H₂SO₄, CO₂. — Clalk. ‰ : 15·04. — Clalk. d. f. Best. ‰ : 94·47.

Farb- u. geruchlos.

Konyha (Cuha) : 1 Salzquelle südlich von der Gemeinde an der «Driu» benannten Berglehne, am Ufer des Baches «Vale Szlatyine».

Füll. : 23. Juni 1882 Mitt. 12 Uhr. — Temp. °C. Luft : 23·75, Wasser : 13·75. — Spec. Gew. : 1·1216. — Alcal. : 8·5°. — F. Best. ‰ : 16·21. — Chlor ‰ : 9·33. — Qual. Best. : Na, Ca, Mg, Fe, HCl, H₂SO₄, CO₂. — Clalk. ‰ : 15·14. — Clalk. d. f. Best. ‰ : 93·39.

Farblos mit Schwefelhydrogeneruch und schwarzem Niederschlag. Benützung freigegeben.

Szlatinka (Szlatina, Szlátiorá) : 1 Salzbrunnen nördlich von der Gemeinde 117 M. weit.

Füll. : 2. Juli 1882 Abd. 7 Uhr. — Temp. °C. Luft : 21·25, Wasser : 17·50. — Spec. Gew. 1·0993. — F. Best. ‰ : 13·50. — Chlor ‰ : 8·04. — Qual. Best. : Na, Ca, Mg, Fe, HCl, H₂SO₄, CO₂. — Clalk. ‰ : 13·21. — Clalk. d. f. Best. ‰ : 97·85.

Farb- u. geruchlos.

2. Bezirk Sziget.

Akna-Sugatag : 1 Salzbrunnen nordwestlich von der Gemeinde von dem Bergwerke «Gábor» 620 M. weit. Drei eingestürzte Salzbergwerke befinden sich auf der westlichen Seite der Gemeinde.

Füll. : 1. Juli 1882 Nachm. 5 Uhr. — Temp. °C. Luft : 26·25, Wasser : 12·50. — Spec. Gew. : 1·2058. — Alcal. : 8·8°. — F. Best. ‰ : 26·49. — Chlor ‰ : 15·83. — Qual. Best. : Na, Ca, Mg, Fe, HCl, H₂SO₄, CO₂. — Clalk. ‰ : 25·66. — Clalk. d. f. Best. ‰ : 96·86.

Gibt innerhalb 24 Stunden 100 Hl. Flüssigkeit, welche 2649 Kg. f. Best. enthält. Ist der allgemeinen Benützung überlassen. — T. d. Br. : 4 M.

Akna-Szlatina : 1 Salzquelle westlich von der Gemeinde in der Nähe des «zátony» benannten Ortes.

Füll. : 20. Juni 1882 Nachm. 6 Uhr. — Temp. °C. Luft : 28·75, Wasser : 15. — Spec. Gew. : 1·1653. — Alcal. : 1·4°. — F. Best. % : 21·78. — Chlor % : 13·13. — Qual. Best. : Na, Ca, Mg, Fe, HCl, H₂SO₄, CO₂. — Clalk. % : 21·47. — Clalk. d. f. Best. % : 98·57.

Farb- u. geruchlos.

Rónaszék : 1 Salzquelle bei den Salzbergwerken ; vom Aerar mit Badezimmern versehen.

Füll. : 19. Juni 1882 Nachm. 2 Uhr. — Temp. °C. Luft : 25·0, Wasser : 22·5. — Spec. Gew. : 1·1398. — Alcal. : 3·5°. — F. Best. % : 18·83. — Chlor % : 11·16. — Qual. Best. : Na, Ca, Mg, Fe, HCl, H₂SO₄, CO₂. — Clalk. % : 18·34. — Clalk. d. f. Best. % : 97·39.

Von gelblicher Farbe, aber geruchlos.

3. *ezirk Tiszavölgy.*

Alsó-Róna (Rona de zoszu) : 2 Salzquellen.

I. Westlich von Rónaszék 5600 M. weit am Fusse des Berges «Szerátá».

Füll. : 19. Juni 1882 Nachm. 5 Uhr. — Temp. °C. Luft : 23·75, Wasser : 16·25. — Spec. Gew. : 1·0018. — Alcal.° : 4·8. — F. Best. % : 0·23. — Chlor % : 0·13.

II. 150 M. von der vorigen entfernt.

Füll. : 19. Juni 1882 Nachm. 6 Uhr. — Temp. °C. Luft : 18·75, Wasser : 17·50. — Spec. Gew. : 1·0925. — Alcal. : 7·8°. — F. Best. % : 12·54. — Chlor % : 7·48. — Qual. Best. : Na, Ca, Mg, Fe, HCl, H₂SO₄, CO₂. — Clalk. % : 12·04. — Clalk. d. f. Best. % : 96·01.

Felső-Róna : 1 Salzquelle nördlich von Rónaszék 1300 M. weit am Abhange des Berges «Dobruka».

Füll. : 19. Juni 1882. — Temp. °C. Luft : 26·25, Wasser : 27·50. — Spec. Gew. : 1·0345. — Alcal. : 1·6°. — Chlor % : 2·62. — F. Best. % : 4·90. — Qual. Best. : Na, Ca, Mg, Fe, HCl, H₂SO₄, CO₂.

Karácsonfalva (Krocsunuv) : 1 Salzquelle.

4. *Bezirk Taracsviz.*

Alsó-Nereznicze (Neresznicze) : 1 Salzquelle, 1 Salzteich ; letzterer im Königsthale 3 Km. von der Gemeinde entfernt ; nördlich von demselben 270 M. weit befindet sich die Quelle. Der Teich ist durch den Einsturz des Salzbergwerkes «Antal» entstanden.

Füll. : (Salzquelle) 16. Dec. 1882 Mitt. — Temp. °C. Luft : 6·25, Wasser : 30·0. — Spec. Gew. : 1·1443. — F. Best. % : 19·21. — Chlor % : 11·33.

Farblos. — Beh. Sp. u. Contr.

Felső-Nereznicze (Novoszelicza) : 2 Salzquellen nordwestlich von der Gemeinde 2 Km. weit im Thale «Kolonicz».

Füll. : 16. Dec. 1882 Nachm. — Temp. °C. Luft : 7·5, Wasser : 17·5. — Spec. Gew. : 1·0837. — Alcal. : 6·4°. — F. Best. % : 11·24. — Chlor % : 6·43.

Gibt innerhalb 24 Stunden 16 Hl. Flüssigkeit, welche 179·84 Kg. f. Best. enthält. Farb- u. geruchlos.

Beh. Sp. u. Contr. — T. d. Br. : 4 M., H. d. Wss. : 2 M.

Gánya (Ganiesi) : 1 Salzquelle in einem nach Osten sich erschliessenden Seitenthale des Thales der Taraczka; von der Gemeinde 2 Km. weit am rechten Ufer des Baches «Szalanc».

Füll. : 17. Dec. 1882 Nachm. — Temp. °C. Luft : 5·5, Wasser : 7·0. — Spec. Gew. : 1·0764. — F. Best. % : 10·32. — Chlor % : 6·15.

Gibt innerhalb 24 Stunden 1 Hl. Flüssigkeit, welche 10·32 Kg. f. Best. enthält. Hat schwachen Schwefelhydrogengeruch.

Beh. Sp. u. Contr.

Irholcz (Vulhuvei) : 6 Salzquellen nördlich von der Gemeinde 9 Km. weit im Thale «Ulhuesek» von einander 5—10 M. entfernt.

I. Füll. : 15. Dec. 1882 Mitt. — Temp. °C. Luft : 7·5, Wasser : 6·25. — Spec. Gew. : 1·0425. — Alcal. : 4·6°. — F. Best. % : 5·84. — Chlor % : 3·45. — Qual. Best. : Na, Ca, Mg, Fe, HCl, H₂SO₄, CO₂.

Gibt innerhalb 24 Stunden 0·2 Hl. Flüssigkeit, welche 1·17 Kg. f. Best. enthält.

II. Füll. : Wie vor. — Temp. °C. Wie vor. — Spec. Gew. : 1·0784. — F. Best. % : 10·58. — Chlor % : 6·28.

Gibt innerhalb 24 Stunden 0·2 Hl. Flüssigkeit, welche 2·11 Kg. f. Best. enthält.

III. Füll. : Wie vor. — Temp. °C. : Wie vor. — Spec. Gew. : 1·0238. — F. Best. % : 3·28. — Chlor % : 1·73.

Beh. Sp. u. Contr. — Die beiden letzteren Quellen haben Schwefelhydrogengeruch.

Kerekhegy : 6 Salzquellen, davon 4 an der aufgelassenen Berghandlung; 2 von der Gemeinde etwas weiter. Der *Brunnen* liegt von letzterer westlich 300 M. weit.

Füll. : 14. Dec. 1882. — Temp. °C. Luft : 12·5, Wasser : 7·5. — Spec. Gew. : 1·0476. — F. Best. % : 6·47. — Chlor % : 3·87.

Gibt innerhalb 24 Stunden 4 Hl. Flüssigkeit, welche 25·88 Kg. f. Best. enthält.

Beh. Sp. u. Contr. — T. d. Br. : 3 M., H. d. Wss. : 1·5 M.

Királymező : 1 Salzquelle 75 M. von der Gemeinde entfernt am Ufer des Baches «Brusztura».

Füll. : 18. Dec. 1882 Vorm. — Temp. °C. Luft : 7·5, Wasser : 7·56. — Spec. Gew. : 1·0183. — F. Best. % : 2·52. — Chlor % : 1·46. — Enthält in geringer Menge Jod und Brom.

Nyágora (Nyágorá) : 1 Salzquelle nordwestlich von der Gemeinde 4 Km. weit am Fusse des Berges «Korulyku.»

Füll. : 14. Dec. 1882 Nachm. — Temp. °C. Luft : 8·75, Wasser : 12·50. — Spec. Gew. : 1·0733. — F. Best. % : 9·94. — Chlor % : 5·89.

Gibt innerhalb 24 Stunden 0·29 Hl. Flüssigkeit, welche 2·88 Kg. f. Best. enthält. Farblos mit Schwefelhydrogengeruch.

Beh. Sp. u. Contr. — T. d. Br. : 3·5 M., H. d. Wss. : 0·5 M.

5. Bezirk Técső.

Sándorfalva (Sándorovo): 1 Salzbrunnen nördlich von der Gemeinde 1·9 Km. weit im «Zápogorám» benannten Hotter und 900 M. weit vom zweiten Brunnen von Sófálva.

Füll.: 23. December 1882 Nachm. 2 Uhr. — Temp. °C. Luft: 5·0, Wasser: 9·0. — Spec. Gew.: 1·2034. — Alcal.: 13·2°. — F. Best. %: 26·36. — Chlor %: 15·4.

Gibt innerhalb 24 Stunden 38·4 Hl. Flüssigkeit, welche 1012·22 Kg. f. Best. enthält.

Beh. Sp. u. Contr. — An diesem Orte waren früher Salzbergbaue.

Sófálva (Dánilovo): 2 Salzbrunnen; der eine 4 Km. weit von der Gemeinde im Thale «Zápogorám», 5 M. weit vom linken Ufer des Baches «Okoly»; der zweite vom ersteren 200 M. weit.

I. Füll.: 23. Dec. 1882 Nachm. 2 Uhr. — Temp. °C. Luft: 5·0, Wasser: 7·0. — Spec. Gew.: 1·1221. — Alcal.: 16·6°. — F. Best. %: 16·33. — Chlor %: 9·58.

Gibt innerhalb 24 Stunden 55 Hl. Flüssigkeit, welche 898·15 Kg. f. Best. enthält.

Beh. Sp. u. Contr.

II. Spec. Gew.: 1·0025. — F. Best. %: 0·34.

Gibt innerhalb 24 Stunden 51 Hl. Flüssigkeit, welche 17·34 Kg. f. Best. enthält.

Talaborfalva (Töreblya): 3 Salzquellen, von denen zwei südwestlich von der Gemeinde 300 M. weit im «Rokuly» benannten Hotter, von einander 7 M. entfernt.

Füll.: 15. December 1882 Abends 6 Uhr. — Temp. °C. Luft: 8·0, Wasser: 12·0. — Spec. Gew.: 1·0568. — Alcal.: 8·8°. — F. Best. %: 7·73. — Chlor %: 4·59.

Die dritte Quelle liegt von der Kirche westlich 200 M. weit im «Naproba» benannten Hotter.

Füll.: 16. Dec. 1882 Vorm. — Temp. °C. Luft: 7·0, Wasser: 12·0. — Spec. Gew.: 1·1144. — F. Best. %: 15·28. — Chlor %: 8·97.

XII. COMITAT NAGY-KÜKÜLLŐ.

1. Bezirk Köhalom-Héviz.

Alsó-Rákos: 1 Salzbrunnen nördlich von der Gemeinde 2 Km. weit unter dem Berge «Bagjos».

Füll.: 22. Mai 1882 Nachm. 4 Uhr. — Temp. °C. Luft: 21·25, Wasser: 6·25. — Spec. Gew.: 1·0675. — Alcal.: 8·2°. — F. Best. %: 9·2. — Chlor %: 5·43. — Qual. Best.: Na, Ca, Mg, Fe, HCl, H₂SO₄, CO₂. — Clalk. %: 8·73. — Clalk. d. f. Best. %: 94·67.

Gibt innerhalb 24 Stunden 8 Hl. Flüssigkeit, welche 73·6 Kg. f. Best. enthält. Farb- u. geruchlos.

Beh. Sp. u. Contr. — T. d. Br. : 2 M., H. d. Wss. : 1 M.

Garád (Stein, Stenna) : 9 Salzbrunnen westlich von der Gemeinde 1125 M. weit.

Füll. : 22. Mai 1882 Nachm. 1 Uhr. — Temp. °C. Luft : 17·5, Wasser : 7·5. — Spec. Gew. : 1·0238. — Alcal. : 57·4°. — F. Best. % : 3·11. — Chlor % : 1·78. — Qual. Best. : Na, Ca, Mg, Fe, HCl, CO₂. — Enthält auch Jod und Brom. — Clalk. % : 2·86. — Clalk. d. f. Best. % : 92·28.

Gibt innerhalb 24 Stunden 18 Hl. Flüssigkeit, welche 55·98 Kg. f. Best. enthält. Farb- u. geruchlos.

Beh. Sp. u. Contr. — T. d. Br. : 6·5 M., H. d. Wss. : 2·3 M.

Kóhalom (Repsz, Kohalm) : 1 Salzbrunnen und 1 Salzquelle westlich von der Gemeinde 900 M. weit am linken Ufer des Baches von Kóhalom.

Füll. : 23. Mai 1882 Vorm. 11 Uhr. — Temp. °C. Luft : 17·5, Wasser : 10·0. — Spec. Gew. : 1·1262. — Alcal. : 11°. — F. Best. % : 16·87. — Chlor % : 10·17. — Qual. Best. : Na, Ca, Mg, Fe, HCl, CO₂; auch Jod und Brom. Clalk % : 13·85. — Clalk d. f. Best. % : 82·09.

Gibt innerhalb 24 Stunden 24·75 Hl. Flüssigkeit, welche 417·53 Kg. f. Best. enthält. Farb- u. geruchlos.

Beh. Sp. u. Contr. — T. d. Br. : 6·45 M., H. d. Wass. : 3·45 M.

Salzbad : Füll. : Wie vor. — Temp. °C. Luft : 16·25, Wasser : 10·0. Sp. Gew. : 1·0125. — F. Best. % : 2·7. — Qual. Best. : Na, Mg, Ca, Al₂O₃, HCl, H₂SO₄, CO₂. — Clalk. % : 2·19. — Clalk. d. f. Best. % : 81·11.

Farblos mit Schwefelhydrogengeruch und schwarzem Niederschlag. (Untersucht von Dr. REDTENBACHER.)

Mirkvásár (Streitfort) : 1 Salzbrunnen östlich von der Gemeinde 375 M. weit.

Füll. : 20. Mai 1882 Nachm. 5 Uhr. — Temp. °C. Luft : 11·25, Wasser : 10. — Spec. Gew. : 1·2003. — Alc. : 12·2°. — F. Best. % : 26·11. — Chlor % : 15·81. — Qual. Best. : Na, Ca, Mg, HCl, H₂SO₄, CO₂. — Clalk. % : 25·71. — Clalk. d. f. Best. % : 98·46.

Gibt innerhalb 24 Stunden 2·33 Hl. Flüssigkeit, welche 6 Kg. f. Best. enthält. Farb- u. geruchlos.

Beh. Sp. u. Contr. — T. d. Br. : 4·6 M., H. d. Wass. : 3 M.

Szász Ugra (Gált, Ungra) : 1 Salzbrunnen nördlich von der Gemeinde 3500 M. weit an der südlichen Seite der Waldhöhe «Kieserá.»

Füll. : 23. Mai 1882 Nachm. 4 Uhr. — Temp. °C. Luft : 15·0, Wasser : 10·0. — Spec. Gew. : 1·0624. — F. Best. % : 8·55. — Chlor % : 5·05. — Qual. Best. : Na, Ca, Mg, Fe, HCl, H₂SO₄, CO₂; auch Jod und Brom. — Clalk. % : 8·34. — Clalk. d. f. Best. % : 97·54.

Gibt innerhalb 24 Stunden 7·5 Hl. Flüssigkeit, welche 64·12 Kg. f. Best. enthält. Farb- und geruchlos.

Beh. Sp. u. Contr. — T. d. Br. : 4·5., H. d. Wss. : 3·4 M.

2. Bezirk Zsiberk.

Zsiberk (Siberk, Seiburg, Siberga) : 1 Salzbrunnen südöstlich von der Gemeinde 1350 M. weit auf der westlichen Seite des mittleren Waldberges.

Füll. : 2 Mai 1882 Nachm. 1 Uhr. Spec. Gew. : 1.0113. -- F. Best. % : 1.58.
Enthält Jod und Brom.

Gibt innerhalb 24 Stunden 30 Hl. Flüssigkeit, welche 47.4 Kg. f. Best. enthält. Hat Schwefelhydrogengeruch und schwarzen Niederschlag.

Beh. Sp. u. Contr. -- T. d. Br. : 6.15 M., H. d. Wass. : 5.4 M.

3. Bezirk Nagy-Sink.

Kis-Sink (Klein-Schenk, Sinksorá) : 1 Salzbrunnen nördlich von der Gemeinde 1.5 Km. weit unter dem Namen «Endenseifer.»

Füll. : 6. Juni 1882 Vorm. 7 Uhr. -- Temp. °C. Luft : 18.75, Wasser : 7.5. -- Spec. Gew. : 1.0081. -- F. Best. % : 1.16. -- Chlor % : 0.68.

Gibt innerhalb 24 Stunden 12.08 Hl. Flüssigkeit, welche 14.01 Kg. f. Best. enthält. Farb- u. geruchlos.

Beh. Sp. u. Contr. -- T. d. Br. : 6 M., H. d. Wass. : 3 M.

Nádpatak (Rohrbach) : 1 Salzbrunnen ausserhalb der Gemeinde.

Füll. : 3. Juni 1882 Vorm. 11 Uhr. -- Temp. °C. Luft : 25.0, Wasser : 6.25. -- Spec. Gew. : 1.0059. -- F. Best. % : 0.72.

Bad : Füll. : 30. Mai 1882 Nachm. 4 Uhr. -- Temp. °C. Luft, 26.25, Wasser : 17.5. -- Spec. Gew. : 1.0049. -- F. Best. % : 0.62. -- Chlor % : 0.34. Enthält auch Jod und Brom.

4. Bezirk Bürkös-Szent-Agota.

Leses (Schönberg, Sulemberk) : 1 Salzbrunnen innerhalb der Gemeinde.

Füll. : 3. Juni 1882 Vorm. 11 Uhr. -- Temp. °C. Luft : 25.0, Wasser : 6.25. Spec. Gew. : 1.0060. -- Alcal. : 17.5°. -- F. Best. % : 0.76. -- Chlor. % : 0.41. Enthält Jod und Brom.

Gibt innerhalb 24 Stunden 8.48 Hl. Flüssigkeit, welche 6.44 Kg. f. Best. enthält. Farblos mit schwachem Schwefelhydrogengeruch.

Beh. Sp. u. Contr. -- H. d. Wass. : 0.92 M.

Szász-Vessződ (Zied, Veszend) : 1 Salzbrunnen westlich von der Gemeinde 6 Km. weit auf der westlichen Seite des «Galgenberges.»

Füll. : 18. Juni 1882 Nachm. 5 Uhr. -- Temp. °C. Luft : 17.5, Wasser : 11.25. Spec. Gew. : 1.0273. -- F. Best. % : 3.7. -- Chlor. % : 2.02. Enthält Jod.

Von gelblicher Farbe mit Schwefelhydrogengeruch.

Beh. Sp. u. Contr. -- T. d. Br. : 4.24 M., H. d. Wss. : 3.79 M.

Szent-Ágota (Agnethlen, Ágnittá) : 1 Salzbrunnen südöstlich von der Gemeinde am «Sóshegy» benannten Orte.

Füll. : 27. Mai 1882 Vorm. 9 Uhr. -- Temp. °C. Luft : 25.0, Wasser : 9.37. Spec. Gew. : 1.0114. -- Alcal. : 10°. -- F. Best. % : 1.66. -- Chlor. % : 0.92. Enthält Jod und Brom.

Gibt innerhalb 24 Stunden 18 Hl. Flüssigkeit, welche 29.88 Kg. f. Best. enthält. Farblos mit Schwefelhydrogengeruch und schwarzem Niederschlag.

Steht nicht unter behördl. Sp., wird zum *Baden* benützt.

5. *Bezirk Bólyai-Nagy-Selyk.*

Hidegviz (Kaltwasser, Kelbázer): 1 Salzquelle 5 Km. von der Gemeinde entfernt auf der südwestlichen Seite des «Valeá putului sub cousteni gropile lui briniei» benannten Orte.

Ist verstopft.

Nagy-Selyk (Markt Schelken, Sejka máre): 1 Salzquelle 2 Km. von der Gemeinde entfernt auf dem «Steinberg, kosztyele podului» benannten Orte.

Ist verstopft und soll angeblich salpeterig sein.

6. *Bezirk Keresd.*

Zoltán (Zoltendorf): 1 Salzquelle innerhalb der Gemeinde.

XIII. COMITAT SÁROS.

1. *Bezirk Siroka.*

Alsó-Sebes: 4 Salzbrunnen (Amalien-, Ferdinands-, Lelesz-, Franzensbrunnen); 1 Salzteich 2 Km. von der Gemeinde entfernt unter dem Namen «Izla fürdő.»

Nur der Amalienbrunnen enthält nach Dr. PANTOCSEK überwiegend Na, Cl. — Clalk. % : 2·08.

Gibt innerhalb 24 Stunden 28·8 Hl. Flüssigkeit. Bad.

T. d. Br.: 5 M., H. d. Wass. im Amalien- und Ferdinandsbrunnen 1; im Lelesz- und Franzensbrunnen 2 M.

Sóvár (Leopold Schacht) mit Wasser überschwemmte Grube.

Füll.: 9. Mai 1882 Nachm. 3 Uhr. — Temp. °C. Luft: 16·25, Wasser: 15·0. — Spec. Gew.: 1·2054. — Alcal: 3·3°. — F. Best. % : 26·73. — Chlor % : 15·41. Qual. Best.: Na, Ca, Mg, Al₂O₃, Fe, HCl, H₂SO₄, CO₂. — Clalk. % : 25·35. — Clalk. d. f. Best. % : 94·83.

Gibt innerhalb 24 Stunden 570 Hl. und 65·000,000 Kg. Sudsalz.

Der Leopoldsstollen wurde in den Jahren 1571 und 1572 zuerst 70 Klafter in Thon, dann 11 Klafter weit in Steinsalz vertieft, welcher Salzstock dann bis zum Frühlinge des Jahres 1752, zu welcher Zeit die Grube mit Wasser überschwemmt wurde, ausgebeutet wurde.

XIV. COMITAT SZEBEN.

1. *Bezirk Szeben.*

Hermány (Kastenholz, Kasole): 1 Salzquelle südlich von der Gemeinde 400 M. weit zwischen dem Walde und dem «Hortobágy» benannten Bache. Ist unbenützt.

2. Bezirk Újgyház.

Szakadát (Szekedáte): 1 Salzbrunnen westlich von der Kirche 650 M. weit an dem «Balter crapalin» benannten Orte.

Füll.: 5 Juli 1882 Vorm. 9 Uhr. — Temp. °C. Luft: 21·25, Wasser: 13·75. — Spec. Gew.: 1·0289. — Alcal.: 4·4°. — F. Best. ‰: 3·93. — Chlor ‰: 2·03.

Gibt innerhalb 24 Stunden 0·56 Hl. Flüssigkeit, welche 2·2 Kg. f. Best. enthält. Farb- und geruchlos.

Beh. Sp. u. Contr. — T. d. Br.: 3·79 M.

3. Bezirk Szerdahely.

Szerdahely (Reussmark, Mierkur): auf der zwischen Szerdahely und Kerekes liegenden Weide stösst man beim Graben auf salziges Wasser. Im Bache befindet sich eine Quelle, welche dem Wasser derselben salzigen Geschmack verleiht.

2. Bezirk Nagy-Disznód.

Czod (Zoodt, Szadu): 1 Salzbr. südöstlich von der Gemeinde $\frac{3}{4}$ Stunden weit.

Füll.: 9. Juli 1882 Nachm. 7 Uhr. — Temp. °C. Luft: 27·50, Wasser: 12·50. — Spec. Gew.: 1·0222. — Alcal.: 8·7°. — F. Best. ‰: 3·06. — Chlor ‰: 1·74.

Gibt innerhalb 24 Stunden 0·36 Hl. Flüssigkeit, welche 1·1 Kg. f. Best. enthält. — Farb- und geruchlos.

Beh. Sp. u. Contr. — T. d. Br.: 3 M.

Felek (Freck, Avrig): 1 Salzbrunnen westlich von der Kirche 800 M. weit an dem «la sacra tura» benannten Orte.

Füll.: 5 Juli 1882 Vorm. 6 Uhr. — Temp. °C. Luft: 15·0, Wasser: 12·50. — Spec. Gew.: 1·0362. — Alcal.: 4·3°. — F. Best. ‰: 5·01. — Chlor ‰: 2·96.

Gibt innerhalb 24 Stunden 0·69 Hl. Flüssigkeit, welche 3·45 Kg. f. Best. enthält. Farb- und geruchlos.

Beh. Sp. u. Contr. — T. d. Br.: 4·24 M.

Fenyőfalva (Girelsau, Brád): 1 Salzbrunnen östlich von der Gemeinde.

Füll.: 5. Juli 1882 Vorm. 10 Uhr. — Temp. °C. Luft: 23·0, Wasser: 13·75. — Spec. Gew.: 1·0165. — Alcal.: 13·9°. — F. Best. ‰: 2·26. — Chlor ‰: 1·36.

Gibt innerhalb 24 Stunden 0·56 Hl. Flüssigkeit, welche 1·46 Kg. f. Best. enthält. Farblos mit Schwefelhydrogengeruch.

Beh. Sp. u. Contr. — T. d. Br.: 3 M.

Nagy-Disznód (Holtan, Csisznádia): 1 Salzbrunnen, 1 Salzquelle.

Der *Salzbrunnen* liegt südlich von der Gemeinde an dem «Galambvár» benannten Orte; die Quelle südlich vom Brunnen am Ufer des «Rohrseich» benannten Baches.

Füll.: 9. Juli 1882 Vorm. 10 Uhr. — Temp. °C. Luft: 31·25, Wasser: 11·25. — Spec. Gew.: 1·0846. — F. Best. ‰: 11·47. — Chlor ‰: 6·69. — Qual. Best.: Na, Ca, Mg, Fe, HCl, H₂SO₄, CO₂. — Chalk. ‰: 11·14. — Chalk. d. f. Best. ‰: 97·12.

Gibt innerhalb 24 Stunden 0·4 Hl. Flüssigkeit, welche 4·58 Kg. f. Best. enthält. Farb- und geruchlos. — Beh. Sp. u. Contr. — T. d. Br.: 2·5 M.

Sellemberk (Schellenberg, Selimber): 1 Salzbrunnen südlich von der Kirche an dem «Rohrseich» benannten Orte.

Füll.: 9. Juli 1882 Vorm. 7 Uhr. — Temp. °C. Luft: 27·58, Wasser: 11·25—
Spec. Gew.: 1·1837. — Alcal.: 3·8°. — F. Best. %: 23·90. — Chlor %: 14·11. —
Qual. Best.: Na, Ca, Mg, Fe, HCl, H₂SO₄, CO₂. — Clalk. %: 23·09. — Clalk.
d. f. Best. %: 96·61.

Gibt innerhalb 24 Stunden 0·39 Hl. Flüssigkeit, welche 9·32 Kg. f. Best. enthält. Farb- und geruchlos. — Beh. Sp. u. Contr. — T. d. Br.: 5·68 M.

XV. COMITAT SZOLNOK-DOBOKA.

1. Bezirk Deés.

Bálványos-Váralja (Ungurás): 1 Salzbrunnen südöstlich von der Gemeinde 1 Km. weit am rechten Ufer des Baches «Bando» an dem «nádas rét» benannten Orte.

Füll.: 15. Mai 1882 Nachm. 6 Uhr. — Temp. °C. Luft: 13·75, Wasser: 8·75. —
Spec. Gew.: 1·1338. — F. Best. %: 18·07. — Chlor %: 10·70. — Qual. Best.
Na, Ca, Mg, Fe, HCl, H₂SO₄, CO₂. — Clalk. %: 17·34, — Clalk. d. f. Best. %: 95·96,

Gibt innerhalb 24 Stunden 28 Hl. Flüssigkeit, welche 505·96 Kg. f. Best. enthält. Farb- und geruchlos.

Beh. Sp. u. Contr. — T. d. Br.: 3·85 M., H. d. Wss.: 1·85 M.

Csicsó-Mihályfalva (Mihajescsi): 1 Salzbrunnen im nördlichen Theile der Gemeinde an dem «Kásztárni» benannten Orte.

Füll.: 7. Juni 1882 Vorm. 11 Uhr. — Temp. °C. Luft: 26·25, Wasser: 11·06. —
Spec. Gew.: 1·0820. — Alcal.: 9°. — F. Best. %: 11·06. — Chlor %: 6·35. —
Qual. Best.: Na, Ca, Mg, Fe, HCl, H₂SO₄, CO₂. — Clalk. %: 10·4. — Clalk. d. f.
Best. %: 94·03.

Gibt innerhalb 24 Stunden 12 Hl. Flüssigkeit, welche 132·72 Kg. f. Best. enthält. Farb- und geruchlos mit rostfarbigem Niederschlag.

Beh. Sp. u. Contr. — T. d. Br.: 3·5 M., H. d. Wss.: 2 M.

Deés (Dés, Desiu): 1 Salzbrunnen westlich von der Stadt 80 M. weit an dem «sospatak» benannten Orte.

Füll.: 13. Juli 1882 Vorm. 11 Uhr. — Temp. °C. Luft: 32·5, Wasser: 17·5. —
Spec. Gew.: 1·1776. — Alcal.: 7·9°. — F. Best. %: 23·35. — Chlor %: 13·72.
Qual. Best.: Na, Ca, Mg, Fe, HCl, H₂SO₄, CO₂. — Clalk. %: 22·54. — Clalk. d. f.
Best. %: 96·53.

Gibt innerhalb 24 Stunden 14 Hl. Flüssigkeit, welche 326·9 Kg. f. Best. enthält. Farb- und geruchlos.

Beh. Sp. u. Contr. — T. d. Br.: 2 M., H. d. Wss.: 0·8 M.

Deésakna: Das Grundwasser des Josefswerkes; eine Salzquelle.

Füll.: 30. Mai 1882 Vorm. 9 Uhr. — Temp. °C. Luft: 21·25, Wasser: 17·5. —
Spec. Gew.: 1·2051. — Alcal.: 2·8°. — F. Best. %: 26·53. — Chlor %: 15·87. —
Qual. Best.: Na, Ca, Mg, Fe, HCl, H₂SO₄, CO₂. — Clalk. %: 25·48. — Clalk. d. f.
Best. %: 96·04.

Ein *Salzbrunnen* (Zusammenfluss mehrerer Quellen) auf dem «Szamosan Juon» benannten Besitzthum.

Füll. : 30. Mai 1882 Mitt. 12 Uhr. Temp. °C. Luft : 32·5, Wasser : 20·0.
 Spec. Gew. : 1·1236. Alcal. : 9·6°. — F. Best. % : 16·52. — Chlor % : 9·77. —
 Qual. Best. : Na, Ca, Mg, Fe, HCl, H₂SO₄, CO₂. Clalk. % : 15·92. Clalk. d. f.
 Best. % : 96·36. Farb- und geruchlos, mit rostrothem Niederschlag.

Beh. Sp. u. Contr.

Zu Deésakna gehört auch der «Kenderkút» benannte und an Salzquellen reiche Ort; eine Ortschaft dieses Namens existirt nicht. — Bei Deésakna sind 13 Quellen und eben so viele beim «Kenderkút»; an ersterem Orte treibt das Aorar Bergbau; im Allgemeinen ist die Umgebung von Deésakna mit Salzquellen reichlich versehen.

Kozárvár (Kusdrorá) : 1 Salzbrunnen südlich von der Gemeinde 585 M. weit am «Szereture» benannten Orte am rechten Ufer der Szamos.

Füll. : 7. Juni 1882 Mitt. 9 Uhr. — Temp. °C. Luft : 23·75, Wasser : 10.
 Spec. Gew. : 1·0327. — Alcal. : 4·9°. — F. Best. % : 4·48. — Chlor % : 2·64. —
 Qual. Best. : Na, Ca, Mg, Fe, HCl, H₂SO₄, CO₂.

Farb- und geruchlos. — Beh. Sp. u. Contr. — T. d. Br. : 3 M., H. d. Wss. : 2 M.

Mikeháza (Miká) : 1 Salzbrunnen, 4 Salzquellen 1·5 Km. weit von der Gemeinde in dem «Gyálu kitre vindur» benannten Grenztheil am linken Ufer des «Válea szlátini» benannten Baches.

Füll. : 15. Mai 1882 Abends 8 Uhr. — Temp. °C. Luft : 11·25, Wasser : 12·5.
 Spec. Gew. : 1·1777. — Alcal. : 5·1°. — F. Best. % : 23·19. Chlor % : 13·59.
 Qual. Best. : Na, Ca, Mg, Fe, HCl, H₂SO₄, CO₂. Clalk. % : 22·67. Clalk.
 d. f. Best. % : 97·75.

Gibt innerhalb 24 Stunden 20 Hl. Flüssigkeit, welche 463·8 Kg. f. Best. enthält. Farb- und geruchlos.

Beh. Sp. u. Contr. — T. d. Br. : 2·5 M., H. d. Wss. : 2 M.

Retteg (Reteágu) : 1 Salzbrunnen an der südwestlichen Seite der Gemeinde von derselben 1·5 Km. weit am linken Ufer der Szamos.

Füll. : 10. Juni 1882 Mitt. 7 Uhr. Temp. °C. Luft : 17·5, Wasser : 10·0. —
 Spec. Gew. : 1·1646. Alcal. : 3·8°. F. Best. % : 21·63. Chlor % : 12·66.
 Qual. Best. : Na, Ca, Mg, Fe, HCl, H₂SO₄, CO₂. Clalk. % : 21·06. Clalk. d. f.
 Best. % : 97·35.

Gibt innerhalb 24 Stunden 20 Hl. Flüssigkeit, welche 432·6 Kg. f. Best. enthält. Farb- und geruchlos.

Beh. Sp. u. Contr. T. d. Br. : 2·5 M., H. d. Wss. : 1·5 M.

Szent-Benedek (Benedik) : 1 Salzbrunnen östlich von der Gemeinde 800 M. weit an dem «Doszu zny» benannten Orte, am rechten Ufer des Baches Nyires.

Füll. : 15. Mai 1882 Abends 8 Uhr. Temp. °C. Luft : 11·25, Wasser : 12·5.
 Spec. Gew. : 1·0416. Alcal. : 13·8°. F. Best. % : 5·7. Chlor % : 3·41. Qual.
 Best. : Na, Ca, Mg, Fe, HCl, H₂SO₄, CO₂. — Clalk. % : 5·55. — Clalk. d. f. Best. 97·37.

Gibt innerhalb 24 Stunden 12·5 Hl. Flüssigkeit, welche 71·25 Kg. f. Best. enthält. Farb- und geruchlos. T. d. Br. : 2 M., H. d. Wss. : 1 M.

Beh. Sp. u. Contr.

Szász-Nyires (Szász-Niresu) : 1 Salzbrunnen, 8 Salzquellen.

Salzbrunnen östlich von der Gemeinde 1 Km. weit im «akna fertály» benannten Grenzgebiet am linken Ufer des Baches Rondo.

Füll. : 15. Mai 1882 Nachm. 7 Uhr. Temp. °C. Luft : 11·25, Wasser : 10·0.
Spec. Gew. : 1·2039. Alcal. : 10·8°. F. Best. ‰ : 26·42. Chlor ‰ : 15·75.
Qual. Best. : Na, Ca, Mg, Fe, HCl, H₂SO₄, CO₂. Clalk. ‰ : 25·62. Clalk. d. f.
Best. ‰ : 96·85.

Gibt innerhalb 24 Stunden 20 Hl. Flüssigkeit, welche 528·4 Kg. f. Best. enthält. Farb- und geruchlos.

Beh. Sp. u. Contr. -- T. d. Br. : 4·5 M., H. d. Wss. : 4 M.

Die *Quellen* liegen an den «aknás alja», «aknás torka», «régí akna», «aknás fertály», «sülyedt váralja» benannten Orten und geben je 1–5 Hl. Flüssigkeit, welche 845·44 Kg. f. Best. enthält, und stehen ebenfalls unter beh. Sp. u. Contr.

Szent-Margita (Szin Márgita) : 1 Salzbrunnen im nördlichen Theile der Gemeinde am Fusse des Berges «Mekolesiba», am rechten Ufer des Baches.

Füll. : 5. Juni 1882 Vorm. 11 Uhr. Temp. °C. Luft : 26·25, Wasser : 11·25.
Spec. Gew. : 1·2027. Alcal. : 7·1°. F. Best. ‰ : 26·32. Chlor ‰ : 15·72.
Qual. Best. : Na, Ca, Mg, Fe, HCl, H₂SO₄, CO₂. Clalk. ‰ : 25·75. — Clalk.
d. f. Best. ‰ : 97·83.

Gibt innerhalb 24 Stunden 35 Hl. Flüssigkeit, welche 921·20 Kg. f. Best. enthält. Farb- und geruchlos.

Beh. Sp. u. Contr. T. d. Br. : 1·5 M., H. d. Wss. : 1 M.

Vád (Kolostor-Vaád) : 3 Salzquellen im östlichen Theile der Gemeinde im linksseitigen Bette der Szamos. Sind nur in trockener Jahreszeit zugänglich.

2. Bezirk Szamos-Ujvár.

Boncznyires (Bonczu) : 1 Salzbrunnen, 7 Salzquellen.

Der Brunnen liegt westlich von der Gemeinde 0·5 Km. weit auf dem nach Szekulaj führenden Wege ; 2 Quellen liegen vom Brunnen 200 M. ; 3 auf der diesseitigen Seite des Berges auf dem nach Szék führenden Wege 75 M. und 2 auf der gegenüber liegenden Berglehne 200 M. weit.

Salzbrunnen. Füll. : 6. Aug. 1882 Vorm. 10 Uhr. -- Temp. °C. Luft : 20, Wasser : 13·75. Spec. Gew. : 1·0489. Alcal. : 14·1°. F. Best. ‰ : 6·8. Chlor ‰ : 4·02. Farblos mit Schwefelhydrogengeruch und schwarzem Niederschlag.

Beh. Sp. u. Contr.

Hesdát (Hesdátye) : 1 Salzbrunnen südlich von der Gemeinde 3 Km. weit neben der nach Szék führenden Strasse im Thale.

Füll. : 6. Aug. 1882. Temp. °C. Luft : 20·0, Wasser : 13·75. Spec. Gew. : 1·1732. -- Alcal. : 3·8°. -- F. Best. ‰ : 22·67. Chlor ‰ : 13·55. Qual. Best. : Na, Ca, Mg, Fe, HCl, H₂SO₄, CO₂. Farb- und geruchlos.

Beh. Sp. u. Contr.

Mikola (Nyikulá) : 1 Salzbrunnen westlich von der Gemeinde 3 Km. weit neben dem Salzbrunnen von Hesdát.

Füll. : 6. Aug. 1882 Vorm. 10 Uhr. Temp. °C. Luft : 19·5, Wasser : 13·75. Spec. Gew. : 1·1479. Alcal. : 10·6°. F. Best. ‰ : 19·38. Chlor ‰ : 11·16. Qual. Best. : Na, Ca, Mg, Fe, HCl, H₂SO₄, CO₂. Clalk. ‰ : 18·96. Clalk. d. f. Best. ‰ : 97·82. Farb- und geruchlos.

Beh. Sp. u. Contr.

Néma: Ein eingestürzter und daher unbenützt liegender Salzbrunnen östlich von der Gemeinde 2 Km. weit.

Péterháza (Petriháza): 1 Salzbrunnen nördlich von der Gemeinde 500 M. weit am rechten Ufer der Szamos.

Füll.: 7. Aug. 1882 Nachm. 4 Uhr. Temp. °C. Luft: 22·5, Wasser: 18·5.—
Spec. Gew.: 1·1032. Alcal.: 6·3°. F. Best. ‰: 14. Chlor ‰: 8·18. ---
Qual. Best.: Na, Ca, Mg, Fe, HCl, H₂SO₄, CO₂. Clalk. ‰: 13·7. Clalk. d. f.
Best. ‰: 97·85. Farb- u. geruchlos.

Beh. Sp. u. Contr.

Szamosujvár (Armenierstadt, Gyerla): 1 Salzbrunnen unterhalb der nach Kérő führenden Landstrasse und Brücke im Flussbette der Szamos. Ist nur bei anhaltender Trockenheit sichtbar und soll gesättigt sein.

Szekuláj: 1 Salzbrunnen westlich von der Gemeinde 1 Km. weit an dem «toba» benannten Orte.

Füll.: 7. Aug. 1882 Vorm. 9 Uhr. --- Temp. °C. Luft: 20·0, Wasser: 12·5. -
Spec. Gew.: 1·1204. Alcal.: 14·9°. F. Best. ‰: 16·07. - Chlor ‰: 9·67.
Qual. Best.: Na, Ca, Mg, Fe, HCl, H₂SO₄, CO₂. Clalk. ‰: 15·52. --- Clalk. d. f.
Best. ‰: 98·38. Farb- und geruchlos.

Beh. Sp. u. Contr.

Szék (Sziku): 2 Salzbrunnen, 6 Salzquellen, 2 Salzteiche (1 Bad).

Die beiden Brunnen liegen östlich von der Stadt 1 Km. weit an dem «Akna-tető» benannten Orte; der Salzteich und 2 Quellen ebendort; das Salzbad auf der «unteren Wiese» (alsó rét) und 3 Quellen südlich von der Stadt neben dem Wege von Gyulatelke.

I. *Brunnen*. Füll.: 7. Aug. 1882 Vorm. 9 Uhr. --- Temp. °C. Luft: 21·25.
Wasser: 14·5. Spec. Gew.: 1·2042. Alcal.: 6·4°. - - F. Best. ‰: 26·34.
Chlor ‰: 15·75. Qual. Best.: Na, Ca, Mg, Fe, HCl, H₂SO₄, CO₂. - Clalk. ‰: 25·94. Clalk. d. f. Best. ‰: 98·48.

II. *Brunnen*. Füll.: 7. Aug. 1882 Vorm. 10 Uhr. - - Spec. Gew.: 1·2027.
Alcal.: 5·5°. - F. Best. ‰: 26·23. Chlor ‰: 15·72. Qual. Best.: Na, Ca,
Mg, Fe, HCl, H₂SO₄, CO₂.

Das Wasser der Brunnen ist farblos, das des Teiches hat grünlichen, das der Bades gelblichen und das von 3 Quellen schwarzen Niederschlag.

Széplak: 1 Salzbrunnen, 2 Salzquellen. Der Brunnen liegt von der Gemeinde 2 Km. weit an der nach Szamosujvár führenden Strasse; die Quellen vom Brunnen 75, resp. 150 M. weit.

Füll.: 7. Aug. 1882 Vorm. 7 Uhr. Temp. °C. Luft: 20·0, Wasser: 13·75. ---
Spec. Gew.: 1·2049. Alcal.: 9·4°. F. Best. ‰: 26·48. Chlor ‰: 15·82.
Qual. Best.: Na, Ca, Mg, Fe, HCl, H₂SO₄, CO₂. Clalk. ‰: 25·88. Clalk. d. f.
Best. ‰: 97·73. Farb- und geruchlos.

Beh. Sp. u. Contr.

3. Bezirk Nagy-Honda.

Dobrocsina: 2 Salzquellen.

I. Oestlich von der Gemeinde. Füll.: 31. Juni 1882 Vorm. 11 Uhr. -- Temp. °C. Luft: 21·0, Wasser: 13·0. Spec. Gew.: 1·0089. -- Alcal.: 7·2°. F. Best. %: 1·19. Chlor %: 0·69.

Gibt innerhalb 24 Stunden 8 Hl. Flüssigkeit, welche 9·52 Kg. f. Best. enthält. Ist von Süßwasserquellen umgeben, die sich in sie ergiessen.

II. Südlich von der Gemeinde am Fusse des Berges «podule popi lá gyál», am linken Ufer der grossen Szamos. Füll.: wie vor. -- Spec. Gew.: 1·0072. -- Alcal.: 5·1°. F. Best. %: 0·95. -- Chlor %: 0·54.

Tökepataka (Váleá Grosilor): 1 Salzbrunnen westlich von der Gemeinde an der rechten Seite des Grabens «parcu szereturi».

Füll.: 31. Mai 1882 Nachm. 1 Uhr. -- Temp. °C. Luft: 28·75, Wasser: 13·75. Spec. Gew.: 1·0158. -- Alcal.: 7·5°. -- F. Best. %: 2·08. -- Chlor %: 1·18.

Gibt innerhalb 24 Stunden 6 Hl. Flüssigkeit, welche 12·48 Kg. f. Best. enthält. Farb- und geruchlos.

Beh. Sp. u. Contr. T. d. Br.: 1·05 M., H. d. Wss.: 1 M.

4. Bezirk Betlen.

Alsó-Ilosva (Ilióivá): 1 Salzbrunnen im östlichen Theile der Gemeinde am linken Ufer des Baches Ilosva an dem «Kis Girlistye» benannten Orte.

Füll.: 11. Juni 1882 Morg. 9 Uhr. -- Temp. °C. Luft: 23·25, Wasser: 15·75. -- Spec. Gew.: 1·0148. Alcal.: 6·1°. F. Best. %: 2·06. -- Chlor %: 1·17. -- Qual. Best.: Na, Ca, Mg, Fe, HCl, H₂SO₄, CO₂.

Gibt innerhalb 24 Stunden 20 Hl. Flüssigkeit, welche 46·6 Kg. f. Best. enthält. Farb- und geruchlos.

Beh. Sp. u. Contr. -- T. d. Br.: 3 M., H. d. Wss.: 2 M.

Alsó-Oroszfalu (Ruszu din zsoosz): 1 Salzbrunnen an dem «podulu szolome-tiului» benannten Orte.

Füll.: 14. Aug. 1882 Nachm. 7 Uhr. -- Temp. °C. Luft: 25·0, Wasser: 6·25. -- Spec. Gew.: 1·0198. Alcal. 11·2°. -- F. Best. %: 2·7. Chlor %: 1·61. -- Qual. Best.: Na, Ca, Mg, Fe, HCl, H₂SO₄, CO₂; enthält auch Jod.

Gibt innerhalb 24 Stunden 7·92 Hl. Flüssigkeit, welche 21·42 Kg. f. Best. enthält. Farb- und geruchlos mit rostrothem Niederschlag.

Beh. Sp. u. Contr. -- T. d. Br.: 5 M., H. d. Wss.: 3 M.

Apa-Nagyfalu (Nagyfálen): 1 Salzbrunnen am «pi lauga Ton» benannten Orte.

Füll.: 14. Aug. 1882 Nachm. 5 Uhr. -- Temp. °C. Luft: 30·0, Wasser: 18·75. -- Spec. Gew.: 1·0198. Alcal.: 11·5°. F. Best. %: 2·67. -- Chlor %: 1·63. -- Qual. Best.: Na, Ca, Mg, Fe, HCl, H₂SO₄, CO₂; enthält auch Jod.

Gibt innerhalb 24 Stunden 10·6 Hl. Flüssigkeit, welche 28·3 Kg. f. Best. enthält. Farb- und geruchlos.

Beh. Sp. u. Contr. -- T. d. Br.: 4 M., H. d. Wss.: 3 M.

Árpástó: 1 Salzbrunnen südwestlich von der Gemeinde 2 Km. weit am linken Ufer der Szamos am «Sós» benannten Orte.

Füll.: 5. Juni 1882 Nachm. 7 Uhr. -- Temp. °C. Luft: 22·5, Wasser: 10·0. -- Spec. Gew.: 1·0194. -- Alcal.: 6·4°. -- F. Best. %: 2·69. -- Chlor %: 1·55. -- Qual. Best.: Na, Ca, Mg, Fe, HCl, H₂SO₄, CO₂.

Gibt innerhalb 24 Stunden 9·32 Hl. Flüssigkeit, welche 25·07 Kg. f. Best. enthält. Farb- und geruchlos.

Beh. Sp. u. Contr. — T. d. Br. : 2 M., H. d. Wss. : 1·6 M. Ist von Süßwasserquellen umgeben.

Betlen (Betleánu): 1 Salzbrunnen, 2 Salzquellen. Der Brunnen liegt am «Jutre vene» benannten Orte; eine Quelle östlich vom Brunnen 300 M., die andere nördlich 125 M. weit.

Füll. : 12. Aug. 1882 Mitt. 12 Uhr. — Temp. °C. Luft : 31·25, Wasser : 17·5. — Spec. Gew. : 1·2042. — Alcal. : 4·1°. — F. Best. ‰ : 26·35. — Chlor ‰ : 15·38. — Qual. Best. : Na, Ca, Mg, Fe, HCl, H₂SO₄, CO₂. — Clalk. ‰ : 25·85. — Clalk. d. f. Best. ‰ : 98·10.

Gibt innerhalb 24 Stunden 15·84 Hl. Flüssigkeit, welche 417·38 Kg. f. Best. enthält. Farb- und geruchlos.

Beh. Sp. u. Contr. — T. d. Br. : 2·65 M., H. d. Wss. : 2 M. Die Quellen sind verstopft.

Csicsó-Keresztúr (Czigen-Kriszturu): 1 Salzbrunnen am linken Ufer des Baches Egres.

Füll. : 7. Juli 1882 Nachm. 2 Uhr. — Temp. °C. Luft : 30·0, Wasser : 10·0. — Spec. Gew. : 1·0579. — Alcal. : 12·6°. — F. Best. ‰ : 7·88. — Chlor ‰ : 4·49. — Qual. Best. : Na, Ca, Mg, Fe, HCl, H₂SO₄, CO₂.

Gibt innerhalb 24 Stunden 25 Hl. Flüssigkeit, welche 197 Kg. f. Best. enthält. Farb- und geruchlos.

Beh. Sp. u. Contr. — T. d. Br. : 6 M., H. d. Wss. : 4 M.

Dögmező (Gyerg): 1 Salzbrunnen, 2 Salzquellen 1 Km. weit von der Gemeinde am Fusse des Berges «Dimbu szlátini» und am rechten Ufer des Baches «Pareu szlátini.»

Füll. : 11. Juni 1882 Nachm. 1 Uhr. — Temp. °C. Luft : 23·75, Wasser : 17·5. — Spec. Gew. : 1·0725. — Alcal. : 7·2°. — F. Best. ‰ : 9·94. — Chlor ‰ : 5·77. — Qual. Best. : Na, Ca, Mg, Fe, HCl, H₂SO₄, CO₂. — Clalk. ‰ : 9·62. — Clalk. d. f. Best. ‰ : 96·78.

Gibt innerhalb 24 Stunden 20 Hl. Flüssigkeit, welche 198·8 Kg. f. Best. enthält. Die Quellen geben stündlich 2—3 Hl. Wasser. Farb- und geruchlos.

Beh. Sp. u. Contr. — T. d. Br. : 4 M., H. d. Wss. : 2 M.

Kentelke (Kindel, Kintyelek): 1 Salzbr. am «Popona szlátini» benannten Orte.

Füll. : 4. Aug. 1882 Nachm. 4 Uhr. — Temp. °C. Luft : 8·25, Wasser : 6·25. — Spec. Gew. : 1·2004. — Alcal. : 5·3°. — F. Best. ‰ : 25·89. — Chlor ‰ : 15·24. — Qual. Best. : Na, Ca, Mg, Fe, HCl, H₂SO₄, CO₂. — Clalk. ‰ : 25·49. — Clalk. d. f. Best. ‰ : 98·45.

Gibt innerhalb 24 Stunden 5·28 Hl. Flüssigkeit, welche 136·69 Kg. f. Best. enthält. Farb- und geruchlos.

Beh. Sp. u. Contr. — T. d. Br. : 1·5 M., H. d. Wss. : 1·1 M.

Középfalva (Tjaza): 1 Salzbrunnen an dem «intra gyálu szlátini si Dom szlátini» benannten Orte.

Füll. : 15. Aug. 1882 Vorm. 8 Uhr. — Temp. °C. Luft : 30·0, Wasser : 13·75. — Spec. Gew. : 1·1809. — Alcal. : 5·7°. — F. Best. ‰ : 23·66. — Chlor ‰ : 14·29. — Qual. Best. : Na, Ca, Mg, Fe, HCl, H₂SO₄, CO₂.

Gibt innerhalb 24 Stunden 12 Hl. Flüssigkeit, welche 283·92 Kg. f. Best. enthält. Farb- und geruchlos.

Beh. Sp. u. Contr. — T. d. Br. : 3·35 M., H. d. Wss. : 2·8 M.

Magosmart : 1 Salzbrunnen am «in Hoduri» benannten Orte.

Füll. : 3. Aug. 1882 Nachm. 4 Uhr. — Temp. °C. Luft : 5·0, Wasser : 8·25. — Spec. Gew. : 1·0257. — Alcal. 3°. — F. Best. ‰ : 3·61. — Chlor ‰ : 1·93. — Qual. Best. : Na, HCl, H₂SO₄, CO₂. — Clalk. ‰ : 3·18. — Clalk. d. f. Best. ‰ : 88·09.

Gibt innerhalb 24 Stunden 5·3 Hl. Flüssigkeit. Farb- und geruchlos.

Beh. Sp. u. Contr. — T. d. Br. : 1·6 M., H. d. Wss. : 1·41 M.

Magyar-Décse : 1 Salzbrunnen an der südlichen Seite der Gemeinde am «Sós» benannten Orte ; am rechten Ufer des Baches «Rétkút».

Füll. : 7. Aug. 1882 Nachm. 7 Uhr. — Temp. °C. Luft : 22·5, Wasser : 11·25. — Spec. Gew. : 1·0616. — Alcal. : 3·8°. — F. Best. ‰ : 8·38. — Chlor ‰ : 5·05. — Qual. Best. : Na, Ca, Mg, Fe, HCl, CO₂. — Clalk. ‰ : 7·9. — Clalk. d. f. Best. ‰ : 94·26.

Gibt innerhalb 24 Stunden 20 Hl. Flüssigkeit, welche 167·6 Kg. f. Best. enthält. Farb- u. geruchlos. Beh. Sp. u. Contr. T. d. Br. : 3 M., H. d. Wss. : 1 M.

Málom (Malina) : 1 Salzbrunnen 2 Km. von der Gemeinde entfernt am Fusse des Berges «Iszakos» im «Szöllőpatak» benannten Grenztheile.

Füll. : 7. Juni 1882 Nachm. 7 Uhr. — Temp. °C. Luft : 22·5, Wasser : 11·25. — Spec. Gew. : 1·0426. — Alcal. : 6·9°. — F. Best. ‰ : 6·06. — Chlor ‰ : 3·46. — Qual. Best. : Na, Ca, Mg, Fe, Sr, HCl, CO₂.

Gibt innerhalb 24 Stunden 23 Hl. Flüssigkeit, welche 139·38 Kg. f. Best. enthält. Farb- und geruchlos.

Beh. Sp. u. Contr. — T. d. Br. : 3·5 M., H. d. Wss. : 3 M.

Nagy-Kalyán (Kajánu máre) : 1 Salzbrunnen, 2 Salzquellen ; der Brunnen liegt von der Gemeinde südöstlich im «la Rupturu» benannten Grenztheile am Fusse des Berges «Codridere» ; die beiden Quellen liegen südwestlich an der «lá Szlátini» benannten Berglehne.

Füll. : 11. Juli 1882 Vorm. 11 Uhr. — Temp. °C. Luft : 23·25, Wasser : 18·75. — Spec. Gew. : 1·1008. — Alcal. : 9·8°. — F. Best. ‰ : 13·58. — Chlor ‰ : 8·18. — Qual. Best. : Na, Ca, Mg, Fe, HCl, H₂SO₄, CO₂. — Clalk. ‰ : 13·24. — Clalk. d. f. Best. ‰ : 97·52.

Gibt innerhalb 24 Stunden 25 Hl. Flüssigkeit, welche 339·5 Kg. f. Best. enthält. Die Quellen geben in derselben Zeit 5--6 Hl. Wasser. Farb- und geruchlos.

Beh. Sp. u. Contr. — T. d. Br. : 1·5 M., H. d. Wss. : 1 M.

Sajó-Keresztúr (Kreuz) : 1 Salzbrunnen am «dupa gyálu» benannten Orte.

Füll. : 4. Aug. 1882 Nachm. 3 Uhr. — Temp. °C. Luft : 8·25, Wasser : 7·0. — Spec. Gew. : 1·1976. — Alcal. : 6·1°. — F. Best. ‰ : 25·63. — Chlor ‰ : 15·23. — Qual. Best. : Na, Ca, Mg, Fe, HCl, H₂SO₄, CO₂. — Clalk. ‰ : 25·11. — Clalk. d. f. Best. ‰ : 97·97.

Gibt innerhalb 24 Stunden 5·30 Hl. Flüssigkeit, welche 128·91 Kg. f. Best. enthält. Farb- und geruchlos mit geringem rothen Niederschlag.

Beh. Sp. u. Contr. — T. d. Br. : 1·9 M., H. d. Wss. : 1·7 M.

Sajó-Magyaros (Ungers, Megyerus) : 1 Salzbrunnen an dem «Valla kriskao-nei» benannten Orte.

Füll.: 18. Aug. 1882 Nachm. 7 Uhr. — Temp. °C. Luft: 27·5, Wasser: 13·75. — Spec. Gew.: 1·0829. — Alcal.: 11·6°. — F. Best. ‰: 11·14. — Chlor ‰: 6·71. — Qual. Best.: Na, Ca, Mg, Fe, HCl, H₂SO₄, CO₂. — Clalk. ‰: 10·89. — Clalk. d. f. Best. ‰: 97·75.

Gibt innerhalb 24 Stunden 10 Hl. Flüssigkeit, welche 111·4 Kg. f. Best. enthält. Geruchlos, aber von gelber Farbe.

Beh. Sp. u. Contr. — T. d. Br.: 2·25 M., H. d. Wss.: 2·15 M.

Sajó-Szent-András: 1 Salzbrunnen am «Iratvány» benannten Orte.

Füll.: 4. Aug. 1882 Nachm. 5 Uhr. — Temp. °C. Luft: 8·75, Wasser: 6·25. — Spec. Gew.: 1·1965. — Alcal.: 9·6°. — F. Best. ‰: 25·51. — Chlor ‰: 15·0. — Qual. Best.: Na, Ca, Mg, Fe, HCl, H₂SO₄, CO₂. — Clalk. ‰: 24·89. — Clalk. d. f. Best. ‰: 97·57.

Gibt innerhalb 24 Stunden 2·65 Hl. Flüssigkeit, welche 67·6 Kg. f. Best. enthält. Farb- und geruchlos.

Beh. Sp. u. Contr. — T. d. Br.: 1·9 M., H. d. Wss.: 1·7 M.

Somkerék (Szintyerugu): 1 Salzbrunnen am «Patatyui» benannten Orte.

Füll.: 4. Aug. 1882 Vorm. 9 Uhr. Temp. °C. Luft: 8·75, Wasser: 10·0. — Spec. Gew.: 1·0598. — Alcal.: 10·48. — F. Best. ‰: 8·22. — Chlor ‰: 4·88.

Gibt innerhalb 24 Stunden 14·4 Hl. Flüssigkeit, welche 118·36 Kg. f. Best. enthält. Farb- und geruchlos.

Beh. Sp. u. Contr. — T. d. Br.: 3 M., H. d. Wss.: 2·75 M.

Szeszárma: 1 Salzbrunnen am «intre gyálu Zorgos si szászetu szlátini» benannten Orte.

Füll.: 15. Aug. 1882 Vorm. 9 Uhr. — Temp. °C. Luft: 30·0, Wasser: 15·0. — Spec. Gew.: 1·1999. — F. Best. ‰: 25·87.

Gibt innerhalb 24 Stunden 8·5 Hl. Flüssigkeit, welche 219·89 Kg. f. Best. enthält. Von gelblicher Farbe mit unangenehmem Geruch. War wahrscheinlich mit Dünger verstopft.

Beh. Sp. u. Contr.

Virágos-Berek (Sirágu): 1 Salzbrunnen westlich am Ende des Dorfes neben dem «Straja» benannten Graben.

Füll.: 4. Aug. 1882 Vorm. 7 Uhr. — Temp. °C. Luft: 5·0, Wasser: 7·5. — Spec. Gew.: 1·0246. — Alcal.: 2·8°. — F. Best. ‰: 3·66. — Chlor ‰: 2·07. — Qual. Best.: Na, Ca, Mg, Fe, HCl, H₂SO₄, CO₂.

Gibt innerhalb 24 Stunden 5 Hl. Flüssigkeit, welche 18·33 Kg. f. Best. enthält. Farb- und geruchlos.

Beh. Sp. u. Contr. — T. d. Br.: 2·4 M., H. d. Wss.: 1·89 M.

5. Bezirk Kékés.

Bőd (Bogyu): 1 Salzbrunnen an dem «váleá szerátá» benannten Orte.

Füll.: 14. Aug. 1882 Nachm. 4 Uhr. — Temp. °C. Luft: 30·0, Wasser: 18·75. — Spec. Gew.: 1·0394. — Alcal.: 4·4°. — F. Best. ‰: 5·39. — Chlor ‰: 3·27. — Qual. Best.: Na, Ca, Mg, Fe, HCl, CO₂; enthält auch Jod. — Clalk. ‰: 4·66. — Clalk. d. f. Best. ‰: 86·45.

Gibt innerhalb 24 Stunden 12 Hl. Flüssigkeit, welche 64·68 Kg. f. Best. enthält. Farb- und geruchlos.

Beh. Sp. u. Contr. — T. d. Br. : 3·3 M., H. d. Wss. : 3 M.

Császári (Cseszáre) : 1 Salzbrunnen östlich von der Gemeinde 1 Km. weit an dem «toba» benannten Orte.

Füll. : 7. Aug. 1882 Vorm. 11 Uhr. — Temp. °C. Luft : 21·25, Wasser : 13·75. — Spec. Gew. : 1·0120. — Alcal. : 6·7°. — F. Best. ‰ : 1·58. — Chlor ‰ : 0·91. — Qual. Best. : Na, Ca, Mg, Fe, HCl, CO₂; enthält auch Jod.

Farb- und geruchlos. — Beh. Sp. u. Contr.

Fekete-Lak (Laku) : 1 Salzbrunnen innerhalb der Gemeinde.

Füll. : 71. Aug. 1883 Vorm. 10 Uhr. — Temp. °C. Luft : 25, Wasser : 15. — Spec. Gew. : 1·01995. — Alcal. : 7·1°. — F. Best. ‰ : 2·41. — Chlor ‰ : 1·41. Enthält Jod.

Gibt innerhalb 24 Stunden 10·5 Hl. Flüssigkeit, welche 25·3 Kg. f. Best. enthält. Farblos- und Schwefelhydrogeneruch.

Beh. Sp. u. Contr.

Vasas-Szent-Iván : 1 Salzbrunnen westlich von der Gemeinde beim See «Szent Egyed».

Füll. : 7. Aug. 1882 Mitt. 11 Uhr. — Temp. °C. Luft : 21·25, Wasser : 13·75. Spec. Gew. : 1·1015. — Alcal. : 11·6°. — F. Best. ‰ : 1·53. — Chlor ‰ : 0·9. — Qual. Best. : Na, Ca, Mg, Fe, HCl, CO₂; enthält Jod.

Farb- und geruchlos. Das Gefäß enthielt schwarzen Niederschlag und zeigte die Flüssigkeit Schwefelhydrogeneruch : was wahrscheinlich Folge der Zersetzung war.

XVI. COMITAT TORDA-ARANYOS.

I. Bezirk Torda.

Indal : 1 Salzbrunnen nördlich von der Gemeinde 1 Km. weit am südwestlichen Theile des Berges «Kopacselu», im nordöstlichen Theile des Thales.

Füll. : 21. Sept. 1882 Vorm. 7 Uhr. — Temp. °C. Luft : 22·5, Wasser : 13·75. — Spec. Gew. : 1·0103. — Alcal. : 14°. — F. Best. ‰ : 1·3. — Chlor ‰ : 0·69.

Gibt innerhalb 24 Stunden 40 Hl. Flüssigkeit, welche 52 Kg. f. Best. enthält. Farb- und geruchlos.

Beh. Sp. u. Contr. — T. d. Br. : 3 M., H. d. Wss. : 2·35 M.

Magyar-Péterd (Petrid) : 1 Salzbrunnen nordwestlich von der Gemeinde 1 Km. weit am Fusse des Berges «Cseusa indiosu», im nördlichen Theile des Thales.

Füll. : 21. Sept. 1882 Morg. 9 Uhr. — Temp. °C. Luft : 20·0, Wasser : 15·0. — Spec. Gew. : 1·0218. — F. Best. ‰ : 3·10. — Chlor ‰ : 1·65.

Gibt innerhalb 24 Stunden 9·07 Hl. Flüssigkeit, welche 28·11 Kg. f. Best. enthält. Farb- und geruchlos.

Beh. Sp. u. Contr. — T. d. Br. : 3·48 M., H. d. Wss. : 3 M.

Mikes (Mikus) : 1 Salzbrunnen südöstlich von der Gemeinde 2 Km. weit am Fusse des Berges «Gruj» und am südlichen Theile des Thales «sós verőfény, Falia moraturi».

Füll. : 21. Nov. 1883 Nachm. 2 Uhr. Temp. °C. Luft : 10·0, Wasser : 10·0. — Spec. Gew. : 1·1953. — Alcal. : 6·2°. — F. Best. % : 25·43. — Chlor % : 15·05. — Qual. Best., : Na, Ca Mg, Fe, HCl, H₂SO₄, CO₂. — Clalk. % : 25·05. — Clalk. d. f. Best. % : 98·48.

Gibt innerhalb 24 Stunden 50 Hl. Flüssigkeit, welche 1271·5 Kg. f. Best. enthält. Farb- und geruchlos.

Beh. Sp. u. Contr. — T. d. Br. : 2·32 M., H. d. Wss. : 2·32 M. Dient als Bad.

Pusztá-Csán : 1 Salzbrunnen östlich von der Gemeinde 4 Km. weit an dem «Sivincz» benannten Orte, am Fusse des «Nyilak».

Füll. : 22. Nov. 1882 Vorm. 9 Uhr. — Temp. °C. Luft : 2·5, Wasser : 8·75. — Spec. Gew. : 1·0791. — Alcal. : 3·4°. — F. Best. % : 11·14. — Chlor % : 6·44. — Enthält Jod.

Gibt innerhalb 24 Stunden 50 Hl. Flüssigkeit, welche 557 Kg. f. Best. enthält. Farb- und geruchlos mit rostrothem Niederschlag.

Beh. Sp. u. Contr. — T. d. Br. : 2·63 M., H. d. Wss. : 1·55 M.

Torda (Thorenburg, Turdá) : Auf dem im Jahre 1870 ausser Betrieb gesetzten Salzbaubergwerk befinden sich oberhalb der eingestürzten alten Salzbergwerke und östlich von der Stadt jenseits des Weinhügels von einander in geringer Entfernung Salzteiche, u. zw. *a*) der «dörgö» ; *b*) der «fürdő» ; *c*) der «Eis» und *d*) der «Kénkő»-Teich. Südöstlich von diesen Teichen findet man in einer Entfernung von 2 Km. auf einer Hochebene im Gebiete der sogenannten «römischen Bergbaue» oberhalb der schon von den Römern ausgebeuteten, aber auch schon in Urzeiten eingestürzten Bergbaue südöstlich von der Stadt folgende Salzteiche : *e*) der «fürdő» ; *f*) der «nyolczas» (wegen seiner einem 8 ähnlichen Gestalt so genannt) ; *g*) zwei kleinere und *h*) den eingefassten Gemeindebrunnen.

Alle diese Teiche entnehmen ihren Salzgehalt dem unter ihnen liegenden Salzstock.

Am Fusse der Hochebene der römischen Bergwerke, am Fusse des «Martalja» benannten Weinberges neben dem Salzwächterhaus befindet sich *i*) die Salzquelle (sóspatak), welche das Wasser des unter *h*) erwähnten Salzbrunnens im Thale zu Tage bringt. Von der Gruppe der römischen Bergwerke entfernter und zwar von der Stadt in nordöstlicher Richtung 6 Km. weit auf einer Niederung zwischen den Wiesen «Hosszuvölgy» und «Ördöngös» liegen die kleineren Salzquellen von *k*) Czondrapal und von letzterer nicht weit im Thale am Rande des Baches die kleinere Salzquelle *l*) von Botorom.

Das Wasser des Teiches *a*) ist gelblich und trüb, indem die an seinen Rändern liegende gelbe, lehmige Erde noch immer in denselben hinein fällt ; das Wasser der Teiche *b*), *c*), *d*) ist rein ; der Geschmack des Wassers aller vier ist rein salzig, auch ist es geruchlos. Die Ränder der Teiche *e*), *f*), *g*) sind mit Wasserlaich überzogen ; in ihren tieferen Partien aber ist ihr Wasser von ähnlicher Qualität, wie bei den vorigen, enthält aber geringere Mengen an Kochsalz. Die endemische Thierwelt dieser Teiche ist bekannt.

Der Salzbrunnen *h*), weil gedeckt, enthält das reinste und an Kochsalz reichste Wasser ; nachdem die Salzquelle *i*) den Ausfluss des Brunnens bildet ; ist ihr Wasser von ähnlicher Qualität.

Indem die Salzquellen *k*), *l*) neben dem und unter ihnen 2—3 M. tief liegen-

den Salzstock fließen und aus der denselben bedeckenden gelben lehmigen Erde emporquellen: so ist ihr Wasser trüb, von bitterem Geschmack und fauligem Geruch.

Die Wassermächtigkeit dieser Salzteiche ändert sich nur während grosser Regenfälle oder andauernder Trockenheit; ihre Tiefe beträgt bei *a*) 40 M., bei *b*) 36 M., bei *c*) 20 M., bei *d*) 12 M., bei *e*), *f*) und *g*) 4—16 M. Sie sind alle als Bäder gebrauchbar; aber nur die unter *c*) und *a*) werden dazu benützt und sind in dieser Hinsicht mit den nöthigen Einrichtungen versehen.

Der Salzteich *a*) wird vom gemeinen Volk als Badestelle benützt; der Schlamm des unter *b*) soll seines grösseren Jodgehaltes wegen gegen rheumatische Leiden von grosser Wirkung sein.

Der Salzbrunnen *h*) ist 3 M. tief und sein Rauminhalt 15 M³.; Sommer und Winter hindurch füllt er sich während 24 Stunden nur einmal mit Wasser, welches wöchentlich zweimal unter behördlicher Controle den Bewohnern der Stadt Torda in bestimmter Menge ausgefolgt wird. Das über diesem Brunnen stehende Holzgebäude steht unter doppeltem Verschluss.

Die Salzquelle *i*) ist der unterirdische Abfluss des auf der Hochebene liegenden Brunnens; sie bricht am Fusse derselben zwischen den Lehmschichten heraus und sickert in den Nebengraben des in der Nähe fliessenden Flusses Aranyos.

Die kleineren Salzquellen *k*) und *l*) bilden salzige Moräste und stehen ebenfalls unter Aufsicht.

Salzbrunnen: Füll.: 21. Sept. 1882 Nachm. 5 Uhr. — Temp. °C. Luft: 21·25, Wasser: 17·5. — Spec. Gew.: 1·2053. — F. Best. ‰: 26·49. — Chlor ‰: 15·72. — Clalk. ‰: 26. — Clalk. d. f. Best. ‰: 98·05.

Salzteich Kénköves: Füll.: 25. Sept. 1882 Nachm. 6 Uhr. — Temp. °C. Luft: 15·0, Wasser: 17·5. — Spec. Gew.: 1·0424. — F. Best. ‰: 2·43. — Chlor ‰: 5·65.

2. Bezirk Mezöség.

Mező-Nagy-Csán (Csánu máre): 1 Salzbrunnen, 1 Salzquelle südwestlich von der Gemeinde 12 Km. weit an dem «Virágos völgy» benannten Orte. Am Grunde des Brunnens steht ein Salzstock an.

Füll.: 22. Sept. 1882 Vorm. 10 Uhr. — Temp. °C. Luft: 21·25, Wasser: 16·25. — Spec. Gew.: 1·2039. — F. Best. ‰: 26·39. — Chlor ‰: 15·57. — Qual. Best.: Na, Ca, Mg, Fe, HCl, H₂SO₄, CO₂. — Clalk. ‰: 25·94. — Clalk. d. f. Best. ‰: 98·29.

Gibt innerhalb 24 Stunden 33 Hl. Flüssigkeit, welche 870·87 Kg. f. Best. enthält. Farb- und geruchlos.

Beh. Sp. u. Contr. — T. d. Br.: 2·59 M., H. d. Wss.: 1·92 M.

3. Bezirk Maros-Ludás.

Oláh-Dellő (Dileu máre): 1 Salzbrunnen innerhalb der Gemeinde.

Füll.: 14. Juni 1882 Ab. 9 Uhr. — Temp. °C. Luft: 21·25, Wasser: 13·75. — Spec. Gew.: 1·0093. — Alcal.: 18·9°. — F. Best. ‰: 1·21. — Chlor ‰: 0·66. — Von gelblicher Farbe mit Schwefelhydrogengeruch.

Beh. Sp. u. Contr.

XVII. COMITAT TORONTAL.

1. *Bezirk Antalfalva.*

Baranda : Stehendes Wasser.

Füll. : 24. Aug. 1883 Vorm. — Temp. °C. Luft : 28·25, Wasser : 21·25. — Spec. Gew. : 1·0097. — F. Best. ‰ : 1·34. — Chlor ‰ : 0·49. — Eine trübe Flüssigkeit, die viel Kohle und Eisensalze enthält.

Oppova : Stehendes Wasser.

Füll. : Wie vor. — Temp. °C. Luft : 28·25, Wasser : 22·0. — Spec. Gew. : 1·0047. — Alcal. : 27°. — F. Best. ‰ : 0·64. — Chlor ‰ : 0·26. Spuren von Jod

XVIII. COMITAT UDVARHELY.

1. *Bezirk Udvarhely.*

Atya : 1 Salzbrunnen an dem «*atyai malmom alóli rész*» benannten Orte : 1200 M. von dem von Korond nach Felső-Sófalva führenden Wege entfernt.

Gibt innerhalb 24 Stunden 20 Hl. Flüssigkeit.

Beh. Sp. u. Contr. — T. d. Br. : 2 M., H. d. Wss. : 1·5 M.

Korond : 1 Salzbrunnen, 12 Salzquellen. Der Brunnen liegt nördlich von der Gemeinde und vom Badehaus 820 M.; von dem nach Felső-Sófalva führenden Wege 1170 M. weit am rechten Ufer der «*Miklós*» : 1 Quelle — die als Bad frei zur Benützung steht — liegt am Fusse des Berges «*Leshegy*» : 2 Quellen liegen links von dem nach Felső-Sófalva führenden Wege : 6 Quellen rechts von dem «*borvizen alóli rész*» benannten Orte «*Leshegy*» : 1 Quelle liegt neben dem Bache «*Verespaták*» : 1 Quelle an der Seite des Berges «*Kopaszhegy*».

Salzbrunnen : Füll. : 6. Juni 1883 Nachm. 5 Uhr. — Temp. °C. Luft : 21·25, Wasser : 15·0. — Spec. Gew. : 1·1362. — Alcal. : 63·4°. — F. Best. ‰ : 18·03. — Chlor ‰ : 10·51. Enthält Jod und Brom.

Gibt innerhalb 24 Stunden 4·5 Hl. Flüssigkeit, welche 81·13 Kg. f. Best. enthält. Farblos.

Beh. Sp. u. Contr. — T. d. Br. : 1·77 M., H. d. Wss. : 1·6 M.

Salzquelle an dem «*csigadomb*» benannten Orte. Füll. : 26. Juni 1883 Nachm. 7 Uhr. — Temp. °C. Luft : 20·0, Wasser : 15·0. — Spec. Gew. : 1·1333. — Alcal. : 75·8°. — F. Best. ‰ : 17·58. — Chlor ‰ : 10·31. — Enthält Jod u. Brom.

Gibt innerhalb 24 Stunden 14·4 Hl. Flüssigkeit.

Küküllő-Keményfalva : 1 Salzbrunnen im südlichen Theile der Gemeinde von der Kirche 300 M. weit.

Füll. : 13. Aug. 1882 Vorm. 10 Uhr. — Temp. °C. Luft : 31·25, Wasser : 15·0. — Spec. Gew. : 1·0457. — F. Best. ‰ : 6·46. — Chlor ‰ : 3·77. Enthält Jod.

Gibt innerhalb 24 Stunden 6·2 Hl. Flüssigkeit, welche 40·05 Kg. f. Best. enthält. Farblos.

Beh. Sp. u. Contr. — T. d. Br. : 2·3 M., H. d. Wss. : 1·75 M.

Parajd : 8 Salzquellen.

- I. Auf der östlichen Seite des «Sóhát», 300 M. von der kath. Kirche entfernt.
- II. Auf der nordöstlichen Seite des «Sóhát», von der ref. Kirche 375 M. weit.
- III. Nordöstlich von I. 112 M. entfernt.
- IV. Auf der nördlichen Seite des «Fűrész», westlich von Parajd 112 M. weit.
- V. Wie IV., von Parajd 225 M. weit.
- VI. Neben dem Salzbau von Parajd (Salzbad).
- VII. Neben dem Salzbau vom Flusse Korond 75 M. weit.
- VIII. Auf der südlichen Seite der sogenannten «Seke oldal» vom Flusse Korond 30 M. weit.

Quelle vom «Fűrész». Füll. : 7. Juli 1883 Vorm. 10 Uhr. — Temp. °C. Luft : 28·75, Wasser : 12·5. — Spec. Gew. : 1·1731. — Alcal. : 9·4°. — F. Best. % : 22·77. — Chlor % : 13·56.

Gibt innerhalb 24 Stunden 21·6 Hl. Flüssigkeit, welche 491·83 Kg. f. Best. enthält.

Beh. Sp. u. Contr.

Quelle vom «Hollós». Füll. : 7. Juli 1883 Vorm. 11 Uhr. — Temp. °C. Luft : 32·5, Wasser : 15·0. — Spec. Gew. : 1·2059. — Alcal. : 5·5°. — F. Best. % : 26·64. Chlor % : 15·68.

Gibt innerhalb 24 Stunden 100·8 Hl. Flüssigkeit, welche 2685·31 Kg. f. Best. enthält.

Székely-Udvarhely : 1 Salzbrunnen, 2 Salzbaden südlich von der reform. Kirche 2 Km. weit.

Füll. : 6. Aug. 1882 Nachm. 3 Uhr. — Temp. °C. Luft : 18·75, Wasser : 15·75. — Spec. Gew. : 1·0447. — Alcal. : 6·8°. — F. Best. % : 6·3. — Chlor % : 3·67. — Enthält auch Jod und Brom.

Gibt innerhalb 24 Stunden 7·2 Hl. Flüssigkeit, welche 15·36 Kg. f. Best. enthält. Farb- und geruchlos.

Beh. Sp. u. Contr. — T. d. Br. : 3·2 M., H. d. Wss. : 2·4 M.

2. Bezirk Homoród

Abásfalva (Abasfälen) : 1 Salzbrunnen, 1 Salzquelle im nördlichen Theile der Gemeinde, 300 M. weit von der Kirche.

Füll. : 28. Juli 1882 Vorm. 8 Uhr. — Temp. °C. Luft : 27·5, Wasser : 12·75. — Spec. Gew. : 1·1268. — F. Best. % : 16·93. — Chlor % : 10·26.

Gibt innerhalb 24 Stunden 6·5 Hl. Flüssigkeit, welche 110·04 Kg. f. Best. enthält.

Darócz (Draus, Drászu) : 1 Salzbrunnen innerhalb der Gemeinde.

Füll. : 27. Juli 1882 Nachm. 4 Uhr. — Temp. °C. Luft : 33·75, Wasser : 16·25. — Spec. Gew. : 1·0219. — Alcal. : 9·3°. — F. Best. % : 3·02. — Chlor % : 1·77. — Enthält Jod.

Gibt innerhalb 24 Stunden 6·1 Hl. Flüssigkeit, welche 1·95 Kg. f. Best. enthält. Farblos.

Beh. Sp. u. Contr. — T. d. Br. : 2·65 M.

Felső-Rákos (Rákész din szusz) : 1 Salzbrunnen nördlich von der Gemeinde 2·25 Km. weit im Thale «Nádas».

Füll. : 12. Aug. 1882 Vorm. 9 Uhr. — Temp. °C. Luft : 28·75, Wasser : 15·0. — Spec. Gew. : 1·0522. — Alcal. : 4·1°. — F. Best. ‰ : 7·12. — Chlor ‰ : 4·07.

Gibt innerhalb 24 Stunden 4·5 Hl. Flüssigkeit, welche 32·14 Kg. f. Best. enthält. Farb- u. geruchlos.

Beh. Sp. u. Contr. — T. d. Br. : 2 M.

Homoród-Almás : 1 Salzbrunnen im nördlichen Theile der Gemeinde in der Nähe des Grabens Homoród.

Füll. : 2. Aug. 1882 Vorm. 10 Uhr. — Temp. °C. Luft : 25·0, Wasser : 12·5. Spec. Gew. : 1·1073. — Alcal. : 6·1°. — F. Best. ‰ : 14·71. — Chlor ‰ : 8·59. — Qual. Best. : Na, Ca, Mg, Fe, HCl, H₂SO₄, CO₂. — Clalk. ‰ : 14·34. — Clalk. d. f. Best. ‰ : 97·48.

Gibt innerhalb 24 Stunden 6·5 Hl. Flüssigkeit, welche 95·61 Kg. f. Best. enthält. Farb- und geruchlos.

Beh. Sp. u. Contr. — H. d. Wss. : 4 M.

Homoród-Karácsonfalva : 1 Salzbrunnen, 1 Salzquelle. Der Brunnen befindet sich südöstlich von der Gemeinde 2·5 Km. weit; die Heilquelle südlich vom Brunnen 500 M. weit am Fusse des Waldes «Csüsz bükk».

Salzbrunnen : Füll. : 2. Aug. 1882 Nachm. 7 Uhr. — Temp. °C. Luft : 23·75, Wasser : 15·0. — Spec. Gew. : 1·0307. — Alcal. : 32·9°. — F. Best. ‰ : 4·26. — Chlor ‰ : 2·23.

Gibt innerhalb 24 Stunden 7 Hl. Flüssigkeit. Farblos.

Beh. Sp. u. Contr. — H. d. Wss. : 1·5 M.

Die Quelle wird zum Baden benützt.

Homoród-Keményfalva : 1 Salzbrunnen im nördlichen Theile der Gemeinde von der Kirche 400 M. weit.

Füll. 28. Juli 1882 Vorm. 7 Uhr. — Temp. °C. Luft : 26·25, Wasser : 13·75. — Spec. Gew. : 1·1853. — F. Best. ‰ : 24·14. — Chlor ‰ : 14·55. — Qual. Best. : Na, Ca, Mg, HCl, CO₂. — Clalk. ‰ : 23·96. — Clalk. d. f. Best. ‰ : 99·25.

Gibt innerhalb 24 Stunden 3·6 Hl. Flüssigkeit, welche 86·9 Kg. f. Best. enthält. Farblos- mit Schwefelhydrogengeruch.

Beh. Sp. u. Contr.

Homoród-Lövéte : 1 Salzbrunnen im oberen Theile der Gemeinde von der Kirche 600 M. weit.

Füll. : 6. Aug. 1882 Nachm. 3 Uhr. — Temp. °C. Luft : 16·25, Wasser : 11·25. — Spec. Gew. : 1·1915. — Alcal. : 7·2°. — F. Best. ‰ : 24·97. — Chlor ‰ : 15·08. — Qual. Best. : Na, Ca, Mg, HCl, H₂SO₄, CO₂. — Clalk. ‰ : 24·79. — Clalk. d. f. Best. ‰ : 99·28.

Gibt innerhalb 24 Stunden 4·5 Hl. Flüssigkeit, welche 112·36 Kg. f. Best. enthält. Farblos.

Beh. Sp. u. Contr. — H. d. Wss. : 2·5 M.

Homoród-Oklánd : 1 Salzbrunnen östlich von der Gemeinde 4 Km. weit an der südlichen Seite des «Bika».

Füll. : 29. Juli 1882 Vorm. 11 Uhr. — Temp. °C. Luft : 25·0, Wasser : 11·25. — Spec. Gew. : 1·0253. — Alcal. : 6·5°. — F. Best. ‰ : 3·55. — Chlor ‰ : 1·96.

Gibt innerhalb 24 Stunden 2·6 Hl. Flüssigkeit, welche 9·23 Kg. f. Best. enthält. Farblos.

Beh. Sp. u. Contr. — T. d. Br. : 14·5 M., H. d. Wss. : 0·55 M.

Homoród-Recsenyéd : 1 Salzbrunnen östlich von der Gemeinde von der Kirche 2 Km. weit auf der Lehne des Berges «Bako».

Füll. : 31. Juli 1882 Ab. 7 Uhr. — Temp. °C. Luft : 25·0, Wasser : 11·25. — Spec. Gew. : 1·0771. — Alcal. : 8·5°. — F. Best. % : 10·6. — Chlor % : 6·15.

Gibt innerhalb 24 Stunden 17 Hl. Flüssigkeit, welche 18·02 Kg. f. Best. enthält. Farb- und geruchlos.

Beh. Sp. u. Contr. — T. d. Br. : 0·55 M., H. d. Wss. : 0·55 M.

Homoród-Szent-Márton : 1 Salzbrunnen, 1 Salzteich ; ersterer befindet sich innerhalb der Gemeinde ; letzterer im westlichen Theile der Gemeinde neben der Landstrasse.

Füll. : 28. Juli 1882 Vorm. 10 Uhr. — Temp. °C. Luft : 32·5, Wasser : 16·25. — Spec. Gew. : 1·1602. — Alcal. : 4·8°. — F. Best. % : 21·08. — Chlor % : 12·34. — Qual. Best. : Na, Ca, Mg, Fe, HCl, H₂SO₄, CO₂. — Enthält Jod. — Clalk. % : 20·19. — Clalk. d. f. Best. % : 95·77.

Gibt innerhalb 24 Stunden 6·1 Hl. Flüssigkeit, welche 128·58 Kg. f. Best. enthält. Farblos.

Beh. Sp. u. Contr. — T. d. Br. : 4 M., H. d. Wss. : 2·4 M.

Homoród-Szent-Pál : 1 Salzbrunnen, mehrere Quellen. Der Brunnen befindet sich südöstlich von der Gemeinde 1·5 Km. weit ; die Quellen liegen am Fusse des «Tarhegy».

Füll. : 26. Jul 1884 Ab. 7 Uhr. — Temp. °C. Luft : 31·25, Wasser : 12·5. — Spec. Gew. : 1·1732. — Alcal. : 11·5°. — F. Best. % : 22·76. — Chlor % : 13·65.

Gibt innerhalb 24 Stunden 6 Hl. Flüssigkeit, welche 136·56 Kg. f. Best. enthält. Farblos.

Beh. Sp. u. Contr. — H. d. Wss. : 3·5 M.

Homoród-Szent-Péter : 1 Salzbrunnen östlich von der Gemeinde 1·15 Km. weit am Fusse des «Tarhegy».

Füll. : 7. Juli 1882 Nachm. 6 Uhr. — Temp. °C. Luft : 28·75, Wasser : 17·5. — Spec. Gew. : 1·0757. — Alcal. : 11·4°. — F. Best. % : 10·3. — Chlor % : 6·09. Qual. Best. : Na, Ca, Mg, Fe, HCl, H₂SO₄, CO₂.

Gibt innerhalb 24 Stunden 4·5 Hl. Flüssigkeit, welche 46·35 Kg. f. Best. enthält. Farblos.

Beh. Sp. u. Contr. — H. d. Wss. : 3·5 M.

Homoród-Ujfalu : 1 Salzbrunnen westlich von der Gemeinde 1 Km. weit.

Füll. : 10. Aug. 1882 Vorm. 8 Uhr. — Temp. °C. Luft : 25·0, Wasser : 14·5. — Spec. Gew. : 1·0056. — Alcal. : 7·7°. — F. Best. % : 0·76. — Chlor % : 0·42.

Gibt innerhalb 24 Stunden 6·2 Hl. Flüssigkeit, welche 4·71 Kg. f. Best. enthält. Farblos.

Beh. Sp. u. Contr. — T. d. Br. : 3 M., H. d. Wss. : 3 M.

Homoród-Városfalva : 1 Salzbrunnen nördlich von der Gemeinde 1·9 Kilometer weit.

Füll. : 27. Aug. 1882 Nachm. 6 Uhr. — Temp. °C. Luft : 28·75, Wasser : 13·25. — Spec. Gew. : 1·0192. — F. Best. % : 2·61. — Chlor % : 1·54.

Gibt innerhalb 24 Stunden 5·4 Hl. Flüssigkeit, welche 14·09 Kg. f. Best. enthält. Farblos.

Beh. Sp. u. Contr. — H. d. Wss.: 5 M.

Szász-Zsombor (Sommerburg, Simburszászek): 1 Salzbrunnen südlich von der Gemeinde 2500 Km. weit.

Füll.: 9. Aug. 1882 Nachm. 3 Uhr. — Temp. °C. Luft: 23·75, Wasser: 11·25. — Spec. Gew.: 1·1172. — Alcal.: 8·2°. — F. Best. ‰: 15·78. — Chlor ‰: 9·31. — Qual. Best.: Na, Ca, Mg, Fe, HCl, H₂SO₄, CO₂. — Clalk. ‰: 15·06. — Clalk. d. f. Best. ‰: 98·17.

Gibt innerhalb 24 Stunden 3·15 Hl. Flüssigkeit, welche 49·70 Kg. f. Best. enthält. Farblos.

Beh. Sp. u. Contr. — H. d. Wss.: 1·5 M.

Vargyas: 1 Salzbrunnen westlich von der Gemeinde 4 Km. weit an dem «Bikahegy» benannten Orte.

Füll.: 29. Juli 1882 Vorm. 9 Uhr. — Temp. °C. Luft: 23·75, Wasser: 15·0. — Spec. Gew.: 1·0525. — Alcal.: 4·1°. — F. Best. ‰: 7·14. — Chlor ‰: 4·11. — Qual. Best.: Na, Ca, Mg, Fe, HCl, H₂SO₄, CO₂.

Gibt innerhalb 24 Stunden 6·65 Hl. Flüssigkeit, welche 47·48 Kg. f. Best. enthält. Farblos.

Beh. Sp. u. Contr. — T. d. Br.: 2·79 M.

3. Bezirk Keresztúr.

Alsó-Boldogasszonyfalva (Boldogájé): 1 Salzbrunnen nordöstlich von der Gemeinde, von der Kirche 1·6 Km. weit.

Füll.: 25. Aug. 1882 Nachm. 3 Uhr. — Temp. °C. Luft: 36·25, Wasser: 15·75. Spec. Gew.: 1·0103. — F. Best. ‰: 1·42. — Chlor ‰: 0·64.

Gibt innerhalb 24 Stunden 4·2 Hl. Flüssigkeit, welche 5·96 Kg. f. Best. enthält. Farblos mit Schwefelhydrogengeruch und braunem Niederschlag.

Beh. Sp. u. Contr.

Fiatfalva: 1 Salzbrunnen, mehrere Salzquellen, 1 Salzbad. Der Brunnen liegt von der Gemeinde nordöstlich 2 Km. weit; die Quellen sind in der Nähe des Bades.

Füll.: 25. Aug. 1882 Nachm. 3 Uhr. — Temp. °C. Luft: 30·0, Wasser: 18·75. — Spec. Gew.: 1·0496. — Alcal.: 5·2°. — F. Best. ‰: 6·82. — Chlor ‰: 4·01. — Enthält Jod.

Gibt innerhalb 24 Stunden 6·8 Hl. Flüssigkeit, welche 46·37 Kg. f. Best. enthält. Farblos.

Beh. Sp. u. Contr. — H. d. Wss.: 1·22 M.

Székely-Keresztur (Szitás-Keresztur): 1 Salzbrunnen südöstlich von der Gemeinde 2·5 Km. weit.

Füll.: 25. Aug. 1882 Nachm. 3 Uhr. — Temp. °C. Luft: 30·0, Wasser: 17·5. — Spec. Gew.: 1·1016. — Alcal.: 1·6°. — F. Best. ‰: 13·78. — Chlor ‰: 5·24. — Qual. Best.: Na, Ca, Mg, Fe, HCl, CO₂. Enthält Jod und Brom. — Clalk. ‰: 12·3. — Clalk. d. f. Best. ‰: 88·45.

Gibt innerhalb 24 Stunden 7 Hl. Flüssigkeit, welche 96·46 Kg. f. Best. enthält. Farblos.

Beh. Sp. u. Contr. — T. d. Br.: 1·77 M., H. d. Wss.: 1·22 M.

XIX. COMITAT UNG.

1. *Bezirk Berezna.*

Szolya (Sólya) : 2 Salzquellen im Thale «Roszul».

Füll. : 24. Mai 1882 Vorm. 10 Uhr.— Temp. °C. Luft : 15·0, Wasser : 10·75. — Spec. Gew. : 1·0068. — F. Best. ‰ : 0·78. — Chlor ‰ : 0·46.

Gibt innerhalb 24 Stunden 14·4 Hl. Flüssigkeit, welche 11·23 Kg. f. Best. enthält. Farb- und geruchlos.

Die Hauptquelle wird durch einen Canal in die Ung geleitet.

XX. COMITAT ZEMPLÉN.

1. *Bezirk Sátoralja-Újhely.*

Gercsely (Gecsely) : 1 Salzbrunnen nordwestlich von der Gemeinde 2 Km. weit in der Nähe der Puszta «Ugró».

Füll. : 7. Mai 1882 Morg. 9 Uhr. — Temp. °C. Luft : 20·0, Wasser : 11·25. — Spec. Gew. : 1·0092. — F. Best. ‰ : 1·18. — Chlor ‰ : 0·436.

Gibt innerhalb 24 Stunden 1·5 Hl. Flüssigkeit, welche 1·77 Kg. f. Best. enthält. Farb- und geruchlos.

T. d. Br. : 3 M., H. d. Wss. : 1 M.

Velejte (Velyáti) : 2 Salzbrunnen westlich von der Gemeinde.

Füll. : 7 Mai 1882 Morg. 8 Uhr. — Temp. °C. Luft : 18·75, Wasser : 12·5. — Spec. Gew. : 1·0014. — F. Best. ‰ : 0·125. — Chlor ‰ : 0·059. Trocknet im Sommer aus.

2. *Bezirk Gálszécs.*

Magyar-Izsép (Zsipov) : 1 Salzbrunnen westlich von der Gemeinde 4 Kilometer weit.

Füll. : 7. Mai 1882. — Temp. °C. Luft : 26·26, Wasser : 15·0. Spec. Gew. : 1·0111. — F. Best. ‰ : 1·57. — Chlor ‰ : 0·597.

T. d. Br. : 8 M.

3. *Bezirk Varannó.*

Alsó-Hrabócz : 1 Salzquelle nördlich von der Gemeinde 300 M. weit am linken Ufer des Baches «sós viz» ; am Fusse des Berges «Vereskő».

Füll. : 9. Okt. 1882. — Temp. °C. Luft : 23·75, Wasser : 17·5. — Spec. Gew. : 1·0025. — F. Best. ‰ : 0·31. — Chlor ‰ : 0·158.

Gibt innerhalb 24 Stunden 4 Hl. Flüssigkeit, welche 1·24 Kg. f. Best. enthält.

Sókút : 1 Quelle am Fusse des Berges «Szuzovicza».

Füll. : 1. Mai 1882 Vorm. 9 Uhr. — Temp. °C. Luft : 23·75, Wasser : 17·5. — Spec. Gew. : 1·0140. — F. Best. ‰ : 1·86. — Chlor ‰ : 0·98.

Gibt innerhalb 24 Stunden 1·12 Hl. Flüssigkeit, welche 2·08 Kg. f. Best. enthält.

Die Quelle ist ummauert; fließt aber an drei Oeffnungen heraus.

K R O A T I E N.

COMITAT ZÁGRÁB.

1. Bezirk Pazova.

Ó-Slankamen (Slankamen stari): Die «Hanjaca» benannte Salzquelle.

Füll.: 2. Aug. 1882 Vorm. 11 Uhr. Temp. °C. Luft: 25·0, Wasser: 17·5. - -
Spec. Gew.: 1·0050. — Alcal.: 4·5°. — F. Best. %: 0·76. — Chlor %: 0·39.

Gibt innerhalb 24 Stunden 31·7 Hl. Flüssigkeit, welche 240·92 Kg. f. Best. enthält. Farb- und geruchlos.

INDEX ZU DEN ORTSNAMEN.

	Seite		Seite
<i>Abásfalva</i>	515	<i>Apa-Nagyfalu</i>	507
Abasfáleu = Abásfalva.		Armenierstadt = Szamosujvár.	
Abtsdorf = Csicsó-Holdvilág.		<i>Atya</i>	514
Adelsdorf = Bilak.		Avrig = Felek.	
Agnethlen = Szent-Ágóta.		<i>Arpástó</i>	507
Agnittá = Szent-Ágóta.		<i>Arva-Polhora</i>	469
Agóta-Szent = Szent-Agóta.		<i>Átosfalva</i>	493
<i>Ajton</i>	482	Aczintis = Czintos.	
Akna (Kis-) = Kis-Akna		Bajom (Alsó-) = Alsó-Bajom.	
<i>Akna-Sugataj</i>	495	Bajom (Felső-) = Felső-Bajom.	
<i>Akna-Szlátina</i>	459	<i>Bala</i>	489
<i>Aldorf</i>	473	Balázsfalva(Alsó-) = Alsó Balázsfalva.	
Aldorfu = Aldorf.		<i>Baranla</i>	514
Almás (Homoród) Homoród-Almás.		Basen = Felső-Bajom.	
<i>Alsó-Bajom</i>	478	<i>Batiza</i>	494
<i>Alsó-Balázsfalva</i>	471	<i>Bazid</i>	487
<i>Alsó-Boldogasszonyfalva</i>	518	<i>Bálványos-Várallya</i>	503
<i>Alsó-Hrabócz</i>	519	<i>Bátos</i>	485
<i>Alsó-Idcs</i>	488	Bázna = Felső-Bajom.	
<i>Alsó-Ilosva</i>	507	Bázne = Felső-Bajom.	
<i>Alsó-Komána</i>	476	Beczá ungureszk = Magyar-Becze.	
<i>Alsó-Nereznicze</i>	496	Becze (Magyar-) = Magyar-Becze.	
<i>Alsó-Orosztalu</i>	507	Beka ungureszk és rumunyeszk = Magyar- és Oláh-Bölkény.	
<i>Alsó-Porumbak</i>	477	Berek (Virágos-) = Virágos-Berek.	
<i>Alsó-Rákos</i>	498	Besenyu = Buzás-Besenyő.	
<i>Alsó-Róna</i>	496	Besenyő (Buzás) = Besinen.	
<i>Alsó-Sebes</i>	501	Besenyő (Buzás-) = Buzás-Besenyő.	
<i>Alsó-Torja</i>	477	Besztercze-Borgó = Borgó-Bisztercze.	
<i>Alsó-Zsuk</i>	481	Betleánu = Betlen.	
Alt-Flagen = Magyar-Felek. [falu		<i>Betlen</i>	508
Andrásfalva (Nyárád-) = Nyárád-András-			
<i>Apahida</i>	483		

	Seite		Seite
<i>Bethlen-Szent-Miklós</i>	480	<i>Csepány</i>	471
Bgyilák = Bilak.		<i>Csicsó-Holdvilág</i>	468
<i>Bilak</i>	470	<i>Csicsó-Keresztúr</i>	508
Bocsardea = Buzás-Bocsárd.		<i>Csicsó-Mihályfalva</i>	503
Bocsárd (Buzás-) = Buzás Bocsárd.		<i>Csik-Gyimes-Bükk</i>	475
<i>Bogács</i>	479	Csik-Kosteleg = Kosteleg (Csik).	
Bogátsiá = Bogács.		<i>Csik-Szépvíz</i>	476
Bogeschedorf = Bogács.		Csinedie = Szász-Csanád.	
Bogyu = Böd.		Csisznádiá = Nagy-Disznód.	
Bojánu = Alsó-Bajom.		Csügés = Csik-Szépvíz.	
Bola = Bala.		Cuhea = Konyha.	
Boldogáje = Alsó-Boldogasszonyfalva.		<i>Csitt-Szent-Ivány</i>	486
Boldogasszonyfalva (Alsó-) = Alsó-Boldogasszonyfalva.		Czápu = Csicsó-Holdvilág.	
<i>Bonczháza</i>	483	Cigeu-Kriszturu = Csicsó-Keresztúr.	
<i>Boncz-Nyires</i>	505	<i>Czintos</i>	469
Bonczu = Boncz-Nyires.		<i>Czod</i>	502
<i>Borgó-Besztereze</i>	473	Dallendorf = Oláh-Dálya.	
Borgó Bisztriczá = Borgó-Besztereze.		Dálya (Oláh) = Dallendorf, Dája.	
Borgó-Felső = Felső-Borgó.		<i>Darócz</i>	515
Borgó-Közép = Közép-Borgó.		Dája = Oláh-Dálya.	
<i>Borgó-Marosény</i>	473	Dánilovo = Sófalva.	
<i>Borgó-Prund</i>	474	Decse (Magyar).	
Borgo Szuszény = Felső-Borgó.		<i>Deés</i>	503
<i>Borgó-Tiha</i>	474	<i>Deésakna</i>	503
<i>Borzás</i>	479	Dellő (Oláh-) = Oláh-Dellő.	
Botsch = Bátos.		Demeter (Nagy) = Nagy-Demeter.	
Botiza = Batiza.		<i>Demeterpataka</i>	466
Boziás = Borzás.		Desiu = Deés.	
<i>Bós</i>	483	<i>Dezmér</i>	483
<i>Böd</i>	510	Dileu máre = Oláh-Dellő.	
<i>Bölkény (Magyar- es Oláh)</i>	490	<i>Disznajó</i>	489
Brád = Fenyőfalva.		Disznód (Nagy-) = Nagy-Disznód.	
<i>Budatelke</i>	481	<i>Dobrocsina</i>	506
Budatyelik = Budatelke.		<i>Dobroszlava</i>	478
Bunnesdorf = Alsó-Bajom.		Donnersmarkt = Monora.	
<i>Buzás-Besenjó</i>	466	Dorobráta = Drágabártfalva.	
<i>Buzás-Bocsárd</i>	480	<i>Dögmező</i>	508
Chirileu = Kerellő.		Draas = Darócz.	
Csanád (Szász-) = Szász-Csanád.		<i>Drassó</i>	468
Csanu mare = Mező-Nagy-Csán.		<i>Drágabártfalva</i>	469
Csán (Mező-Nagy) = Mező-Nagy-Csán.		Drászu = Darócz.	
Csán (Pusztá-) = Pusztá-Csán.		Dumitru = Demeterpataka.	
<i>Császári</i>	511	Dumitru = Nagy-Demeter.	
Csejd = Tófalva.		Eidau (Gross-) = Nagy-Ida.	
Cseszare = Császári.		Eidisch (Nieder-) = Alsó-Idecs.	
Cserged (Nagy-) = Nagy-Cserged.		Eidisdorf = Idecspataka.	
Csergidu máre = Nagy-Cserged.		Ercse (Nagy-) = Nagy-Ercse.	
Csetátye de báltá = Küküllővár.			

	Seite		Seite
<i>Erdő-Szakál</i>	489	Heningu = Héningfalva.	
Ernye (Nagy-) = Nagy Ernye.		<i>Hermány</i>	501
<i>Fehéregyháza</i>	471	<i>Heslát</i>	505
<i>Fekete-Lak</i>	511	Hesdát = Heslát.	
Felák = Magyar-Felek.		<i>Héningfalva</i>	466
Felek (Magyar) = Magyar-Felek.		<i>Hidegriz</i>	501
<i>Felek</i>	502	Hodák (Görgény-) = Görgény-Hodák.	
<i>Felső-Bajom</i>	478	Holdvilág (Csicsó-) = Csicsó-Holdvilág.	
<i>Felső-Borgó</i>	474	<i>Holtmaros</i>	489
<i>Felső-Nereznicze</i>	496	<i>Homoród-Almás</i>	516
<i>Felső-Oroszi</i>	490	<i>Homoród-Karácsonfalva</i>	516
<i>Felső-Rákos</i>	515	<i>Homoród-Keményfalva</i>	516
<i>Felső-Róna</i>	496	<i>Homoród-Lövete</i>	516
<i>Felső-Szelistye</i>	494	<i>Homoród-Oklánd</i>	516
<i>Felső-Zsuk</i>	481	<i>Homoród-Recsenyéd</i>	516
<i>Fenyőfalva</i>	502	<i>Homoród-Szt-Márton</i>	516
Feriháza = Fehéregyháza.		<i>Homoród-Szt-Pál</i>	516
<i>Fiatfalva</i>	518	<i>Homoród-Szt-Péter</i>	516
Flagen (Alt-) = Felek.		<i>Homoród-Ujfalu</i>	516
Freck = Felek.		<i>Homoród-Városfalva</i>	516
Galt = Szász-Ugra.		Hrabócz (Alsó-) = Alsó-Hrabócz.	
Ganicsi = Gánya.		Hudak pe Riu = Görgény-Hodák.	
<i>Garád</i>	499	Hutmuures = Holtmaros.	
Gálfalva (Vámos-) = Vámos-Gálfalva.		Ibányesti = Libánfalva.	
<i>Gánya</i>	497	Ida (Nagy-) = Nagy-Ida.	
Gedelina = Kötelend.		Idá-Máre = Nagy-Ida.	
Gecsely = Gercsely.		Idecs (Alsó-) = Alsó-Idecs.	
<i>Gercsely</i>	519	Idecs-Orosz = Orosz-Idecs	
Girelsau = Fenyőfalva. [Imre.		<i>Idecspataka</i>	490
Giurgui - St. - Imbruluj = Görgény - Szent-		Igyis din zszosz = Alsó-Idecs.	
<i>Görgény-Hodák</i>	491	Iiecs = Vécs.	
<i>Görgény-Oroszfalu</i>	491	<i>Iklánd</i>	486
<i>Görgény-Orsora</i>	491	Iklód (Kis-) = Kis-Iklód	
<i>Görgény-Sóakna</i>	491	Ilisiuva = Alsó-Ilosva.	
<i>Görgény-Szent-Imre</i>	492	Ilosva (Alsó-) = Alsó-Ilosva.	
<i>Grid</i>	476	<i>Ilyésmező-Szováta</i>	493
Gross-Eidau = Nagy-Ida.		<i>Iudal</i>	511
Gyerla = Szamos-Ujvár.		<i>Irholecz</i>	497
Gyezinir = Dezmér		Izsép (Magyar) = Magyar-Izsép.	
Gyimes-Bükk (Csik-) = Csik-Gyimes-Bükk.		Jaád = Jád.	
<i>Györgyfalva</i>	483	<i>Jád</i>	474
<i>Gyulás</i>	480	Jercsú máre = Nagy-Ercsi.	
Gyulus = Gyulás.		Jod = Jád.	
<i>Gyulatelke</i>	482	Jodu = Jód.	
<i>Harangláb</i>	479	<i>Jód</i>	495
Haseldorf = Magyaró.		Jur = Ór-Mező.	
Heltau = Nagy-Disznód.		Kajanu máre = Nagy-Kalyán.	
		<i>Kajla</i>	472

	Seite		Seite
Kaltwasser = Hidegviz.		<i>Koronka</i>	487
Kalyán (Nagy-) = Nagy-Kalyán.		<i>Korpdál</i>	484
Kara (Magyar-) = Magyar-Kara.		Kosteleg = Csik-Szépviz.	
Karácsonfalva (Oláh-) = Oláh-Karácsonfalva.		<i>Kovácsna</i>	478
Karácsonfalva-Homoród = Homoród-Karácsonfalva.		<i>Kozárvár</i>	504
<i>Karácsonfalva</i>	496	Kozsokna = Kolozs.	
Kasole = Hermány.		Kölpény (Mező-) = Mező-Kölpény.	
Kastenholz = Hermány.		<i>Kötelenl</i>	482
<i>Katona</i>	492	<i>Közép-Borgó</i>	474
Kelbázer = Hidegviz.		<i>Középfalva</i>	508
Keményfalva (Homoród-) = Homoród-Keményfalva		Königsfeld = Királymező.	
Keményfalva (Küküllő-) = Küküllő-Keményfalva.		<i>Kőhalom</i>	499
<i>Kentelke</i>	508	Krájfálen = Királyfalva.	
<i>Kerellő</i>	480	Krecsunel = Oláh-Karácsonfalva.	
<i>Kerellő-Szt-Iván</i>	480	Kreuz = Sajó-Keresztur.	
<i>Kerekhegy</i>	497	Krocsunuv = Karácsonfalva.	
Keresztúr-(Csicsó-) = Csicsó-Keresztúr.		Kusdriorá = Kozárvár.	
Keresztúrfalva = Székely-Keresztúr.		Kutu = Kútfalva.	
Keresztúr (Sajó-) = Sajó-Keresztúr.		<i>Kútfalva</i>	468
Keresztúr (Székely-) = Székely-Keresztúr.		Küküllő-Gálfalva = Vámos-Küküllő-Gálfalva.	
Keresztúr-Szítás = Szítás-Keresztúr.		<i>Küküllő-Keményfalva</i>	514
Kerülő = Kerellő.		<i>Küküllővár</i>	479
Ketyina = Katona.		Laku = Fekete Lak.	
<i>Kincses</i>	492	<i>Leses</i>	500
Kindel = Kentelke.		<i>Libánfalva</i>	492
Kintyelek = Kentelke.		Lövete (Homoród-) = Homoród-Lövete.	
<i>Királyfalva</i>	479	Madaras (Mező-) = Mező-Madaras.	
<i>Királymező</i>	497	<i>Magosmart</i>	509
<i>Kis-Akna</i>	468	<i>Magyar-Becze</i>	468
<i>Kis-Iklód</i>	481	<i>Magyar-Décse</i>	509
<i>Kis-Sink</i>	500	<i>Magyar-Felek</i>	484
Klausenburg = Kolozsvár.		<i>Magyar-Izsép</i>	519
Klein-Schenk = Kis-Sink.		<i>Magyar-Kara</i>	489
Klossdorf = Betlen-Szent-Miklós.		<i>Magyar-Kis-Sáros</i>	479
Kluzs = Kolozsvár.		<i>Magyar-Nemegye</i>	469
Kuhálmú = Köhalom.		Magyaros (Sajó-) = Sajó-Magyaros.	
Kokelburg = Küküllővár.		<i>Magyar-Péterd</i>	511
Kolibebe = Szekás.		<i>Magyaró</i>	490
Kolibicza = Szlatiora.		<i>Makod</i>	470
<i>Kolozs</i>	483	Malina = Málom.	
Kolostor-Vaád = Vád.		<i>Malomárka</i>	475
<i>Kolozsvár</i>	484	Manáru = Malomárka.	
Komána (Alsó-) = Alsó-Komána.		Marktschelken = Nagy-Selyk.	
Kománá din zsoz = Alsó-Komána.		<i>Marokháza</i>	482
<i>Konyha</i>	495	<i>Maros-Oroszfalu</i>	490
<i>Koronka</i>	514	<i>Maros-Szent-György</i>	487
		Maroseni-Borgó = Borgó (Marosiani-).	

	Seite		Seite
<i>Málom</i>	509	Neu-Schinka = Uj-Sinka	
Martiasna = Mirkvásár.		<i>Néma</i>	506
Mediloceni = Közép-Borgó.		Németi (Oláh-) = Oláh-Németi.	
Megyereá = Magyaró.		Nieder-Eidisch = Alsó-Idecs.	
Megyerus = Sajó-Magyaros.		Nima = Néma.	
Meneradea = Monora.		Novoszelica = Felső-Nereznicze.	
Mettersdorf = Nagy-Demeter.		Nusifálea = Nagyfalu.	
<i>Mező-Kölpény</i>	487	Nyágorá = Nyágova.	
<i>Mező-Madaras</i>	488	<i>Nyágova</i>	497
<i>Mező-Nagy-Csán</i>	513	<i>Nyárad-Andrásfalva</i>	493
Mező-Ör = Örmező.		Nyikulá = Mikola.	
<i>Mező-Sámsond</i>	488	Nyimisa ungureáská = Magyar-Nemegye	
<i>Mező-Szent-György</i>	481	Nyimtyisi = Oláh-Németi.	
Mierkur = Szerdahely.		Nyires (Boncz-) = Bonczu-Nyires.	
<i>Mihalczfalva</i>	466	Nyires (Szász-) = Szász-Nyires.	
Mihájescsi = Csicsó-Mihályfalva.		Nyiresu = Szász-Nyires.	
Mihálczá = Mihalczfalva.		Odorhellen = Székely-Udvarhely.	
Mihályfalva (Csicsó) = Csicsó-Mihályfalva.		Oderheiu = Székely-Udvarhely.	
Mihálytelke (Szent-) = Szent-Mihálytelke.		Ognisorá = Kis-Akna.	
Miká = Mikeháza.		Oklánd (Homorod-) = Homorod-Oklánd.	
<i>Mikeháza</i>	504	Okna = Vizakna.	
<i>Mikes</i>	511	Okná Deésuluy = Deésakna.	
<i>Mikola</i>	505	Okna Sugatagu = Akna-Sugatag.	
Mikluden = Kis-Iklód.		<i>Oláh-Dálya</i>	466
Mikus = Mikes.		<i>Oláh-Dellő</i>	513
Minarken = Malomárka.		<i>Oláh-Karácsonfalva</i>	467
<i>Mirkvásár</i>	499	<i>Oláh-Németi</i>	470
Mizsloceny = Közép-Borgó.		Onci = Deésakna.	
Mokodu = Makod.		<i>Oppova</i>	514
<i>Monor</i>	470	<i>Orosz-Idecs</i>	490
<i>Monora</i>	466	Oroszfalu (Maros) = Alsó-Oroszfalu.	
<i>Murdán</i>	478	Orosz-Patak = Orosz-Idecs.	
<i>Nagy-Cserged</i>	467	Oroszfalu (Alsó-) = Alsó-Oroszfalu.	
<i>Nagy-Demeter</i>	472	Oroszfalu (Görgény) = Görgény-Orosz-	
<i>Nagy-Disznód</i>	502	falu.	
<i>Nagy-Erese</i>	489	Orsova (Görgény) = Görgény-Orsova.	
<i>Nagy-Ernye</i>	487	Oroszi (Felső-) = Felső-Oroszi.	
Nagyfálea = Apa-Nagyfalu.		<i>Ó-Slankamen</i>	520
<i>Nagyfalu</i>	471	<i>Örmező</i>	484
Nagyfalu (Apa) = Apa-Nagyfalu.		<i>Parajd</i>	514
<i>Nagy-Ida</i>	485	<i>Paro</i>	476
<i>Nagy-Kalyán</i>	509	Passbusch = Paszmos.	
<i>Nagy-Selyk</i>	501	<i>Paszmos</i>	486
<i>Nádpatak</i>	500	<i>Pata</i>	484
Nemegye (Magyar-) = Magyar-Nemegye.		Patak (Szász-) = Szászpatak.	
Nereznicze = Alsó-Nereznicze.		Páren = Paro.	
Nereznicze (Alsó-) = Alsó-Nereznicze.		<i>Péntek</i> (Szász-) = Szász-Péntek.	
Nereznicze (Felső-) = Felső-Nereznicze.		<i>Persány</i>	477
<i>Necz</i>	472		

	Seite		Seite
Persianu = Persány.		Schinka-Neu = Sinka (Uj-).	
<i>Péterháza</i>	506	Schinka (Új-) = Új-Sinka.	
Petrid = Magyar-Peterd.		Scholten = Szász-Csanád.	
Petriháza = Péterháza.		Schönberg = Leses.	
Pintyik = Péntek (Szász-).		Sebes-Alsó = Alsó-Sebes.	
Polhora (Árva-) = Árva-Polhora.		Seiburga = Zsiberk.	
Porumbak (Alsó-) = Alsó-Porumbak.		Seimesdorf = Simontelke.	
Porumbáku din zszos = Alsó-Porumbak.		Sejka mare = Nagy-Selyk.	
Potok = Orosz-Idecs.		Selimber = Sellemberk.	
Prund (Borgó-) = Borgó-Prund.		<i>Sellemberk</i>	503
<i>Puszta-Csán</i>	512	Selyk (Nagy-) = Nagy-Selyk.	
		<i>Seprőd</i>	493
Rangeldorf = Héningfalva.		Seussa = Sékely-Sóspatak.	
Rakesu din szuosz = Felső-Rákos.		Siberga = Zsiberk.	
Rakesu din zszos = Alsó-Rákos.		Siberk = Zsiberk.	
Rákos (Alsó-) = Alsó-Rákos.		Simburszászek = Szász-Zsombor.	
Rákos (Felső-) = Felső-Rákos.		<i>Simontelke</i>	417
Recsenyéd (Homorod-) = Homorod- Recsenyéd.		Simontyelek = Simontelke.	
Repsz = Köhalom.		Sink (Kis-) = Kis-Sink.	
Reteágu = Rettég.		Sinka nove = Új-Sinka.	
<i>Retty</i>	504	Sinksorá = Kis-Sink.	
Reussen = Szeretfalva.		Sirágu = Virágos-Berek.	
Reussmarkt = Szerdahely.		Sofálen = Sófalva.	
Reussisdorf = Görgény-Oroszfalu.		Solya = Sókút.	
Rogy = Röd.		<i>Somkerék</i>	510
Rohrbach = Nádpaták.		Sommerburg = Szász-Zsombor.	
Rona de zszosu = Alsó-Róna.		<i>Sókút</i>	519
Róna (Alsó-) = Alsó-Róna.		Sólya = Szolya.	
Róna (Felső-) = Felső-Róna		Sóakna (Görgény-) = Görgény-Sóakna.	
<i>Rónaszek</i>	496	<i>Sófalva</i>	471
Rööd = Röd		<i>Sófalva</i>	498
<i>Röd</i>	465	<i>Sósmező</i>	477
Rusáva = Görgény-Orsova.		Sóspatak (Székely-) = Székely-Sóspatak.	
Ruszu din zszos = Oroszfalu (Alsó-).		<i>Sóvár</i>	501
Ruszu de munte = Maros-Oroszfalu.		<i>Sóvárud</i>	493
		Stein = Garád.	
Sabenicza = Görgény-Sóakna.		Stenna = Garád.	
<i>Sajó-Keresztúr</i>	509	Streitfort = Mirkvásár.	
<i>Sajó-Magyaros</i>	509	Sugatag-Akna = Akna-Sugatak.	
<i>Sajó-Szent-András</i>	516	Sukk = Alsó-Zsuk.	
Salz = Sófalva.		Sulemberk = Leses.	
Salzburg = Vizakna.		Sulyatyelek = Gyulateleik.	
Sámsond (Mező-) = Mező-Sámsond.		<i>Szabéd</i>	488
<i>Sánulorfalva</i>	498	Szadu = Czod.	
Sáros (Magyar-Kis) = Magyar-Kis-Sáros.		<i>Szakadát</i>	502
Schärschken = Magyar-Kis-Sáros.		Szakál (Erdő-) = Erdő-Szakál	
Schellenberg = Sellemberk.		<i>Szamosfalva</i>	485
Schenk-Klein = Kis Sink.		<i>Szamos-Ujvár</i>	506
Schergid Nagy-Cserged.		Szaráta = Szeráta.	
		<i>Szátleik</i>	488

	Seite		Seite
<i>Szász-Csandá</i>	467	Sziku = Szék.	
Szász-Nircsu = Szász-Nyires.		Szin-Benedik = Szent-Benedek.	
<i>Szász-Nyires</i>	504	Szin-Margit = Szent-Margita.	
<i>Szászpatak</i>	467	Szin-Mihály = Szent-Mihálytelke.	
<i>Szász-Péntek</i>	475	Szint-Mikleus = Betlen-Szent-Miklós.	
<i>Szász-Péntek</i>	486	Szintyeragu = Somkerék.	
<i>Szász-Ugra</i>	499	Szin-Zsors = Mező-Szent-György.	
<i>Szász-Vesszől</i>	500	<i>Szlankamen</i> (Ó-) Szlankamen stari.	
<i>Szász-Zsombor</i>	518	Szlatina (Akna-) = Szlatinka.	
Szeuka = Szőkefalva.		Szlatina = Akna-Szlatina.	
Szekál = Erdő-Szakál.		<i>Szlatinka</i>	495
<i>Szekás</i>	467	<i>Szlatiora</i>	475
Szekedate = Szakadát.		Szlátiorá = Szlatinka.	
<i>Szekuláj</i>	506	Szolovesztru = Oroszfalu (Görgény-)	
Szelistye (Felső-) = Felső-Szelistye.		<i>Szolya</i>	519
<i>Szent-Agóta</i>	500	Szováta = Ilyésmező-Szováta.	
Szt-András (Sajó-) = Sajó-Szent-András.		<i>Szőkefalva</i>	479
<i>Szent-Benedek</i>	504	Szpetak = Patak (Szász-).	
Szent-György (Maros-) = Maros-Szent-György.		Szuszény (Borgó-) = Borgó-Felső.	
Szent - György (Mező-) = Mező - Szent-György.		<i>Talaborfalva</i>	498
Szent-Imre (Görgény-) = Görgény-Szent-Imre.		Tatárbükk = Csik-Szépviz.	
<i>Szent-István</i>	493	<i>Taté</i>	466
Szent-Iván (Csitt-) = Csitt-Szent-Iván.		Tereblya = Talaborfalva.	
Szent-Iván (Vasas-) = Szent-Iván-Vasas.		Terptyiu = Törpény.	
<i>Szent-Margita</i>	505	Teuri = Tóhát.	
Szent-Márton (Homoród-) = Homoród-Szent-Márton		Thorenburg = Torda.	
<i>Szent-Mihálytelke</i>	492	Tiha (Borgó-).	
Szent-Miklós (Betlen-) = Betlen-Szent-Miklós.		Tiur = Tür.	
Szent-Pál (Homoród-) = Homoród-Szent-Pál.		Tjirileu = Kerüllő.	
Szent-Péter (Homoród-) = Homoród-Szent-Péter.		Tjuza = Középfalu.	
Szent-Pál (Kerellő-) = Kerellő-Szent-Pál.		<i>Tófalva</i>	487
<i>Szeráta</i>	477	<i>Tóhát</i>	470
<i>Szerlahely</i>	502	<i>Tompa</i>	493
Szereczel = Szeretfalva.		<i>Torda</i>	512
<i>Szeretfalva</i>	473	Torja (Alsó-) = Alsó-Torja.	
<i>Szeszárma</i>	510	Totoju = Taté.	
Szeuká = Szőkefalva		<i>Tőkepataka</i>	507
<i>Szék</i>	506	<i>Törpeny</i>	473
<i>Székely-Keresztúr</i>	518	Treppen = Törpény.	
<i>Székely-Sóspatak</i>	487	Troschen = Drassó.	
<i>Székely-Udvarhely</i>	515	Turdá = Torda.	
<i>Széplak</i>	506	<i>Tür</i>	467
Szépviz (Csik-) = Csik-Szépviz.		Udvarhely (Székely-) = Székely-Udvarhely	
		<i>Ugra</i>	480
		Ugra (Szász-) = Szász-Ugra.	
		Ujfalu (Homoród-) = Homoród-Ujfalu	
		<i>Új-Sinka</i>	477

	Seite		Seite
Ujvár (Szamos-) = Armenierstadt.		<i>Vidratszeg</i>	480
Ungers = Sajó-Magyaros.		<i>Virágos-Berek</i>	510
Ungra = Szász-Ugra.		<i>Visa</i>	482
Unguras = Bálványos-Várallja.		<i>Vizakna</i>	465
Urasa din szusz = Felső-Oroszi.		Vojla = Vajola.	
Urászuá din zson. = Alsó-Oroszi		Vulyhuvci = Irholcz.	
Vadulu monasteria = Vaád (Kolostor-).		Wallendorf = Aldorf.	
<i>Vajola</i>	486	Weilau = Vajola.	
<i>Vargyas</i>	518	Weisskirch = Fejéregyháza.	
<i>Vasas Szent-Iván</i>	511		
<i>Vád</i>	505	Zäkesdorf = Szekás.	
Váleú Grosilor = Tökepataka.		Zied = Szász -Vessződ.	
<i>Vámos-Gálfalva</i>	479	<i>Zoltán</i>	501
Városfalva (Homoród-) = Homoród- Városfalva.		Zoltendorf = Zoltán.	
Veilan = Vajola.		Zoodt = Czod.	
Vela = Vajola.		<i>Zsiberk</i>	499
<i>Velejte</i>	519	Zsipor = Magyar-Izsep.	
Velyáti = Velejte.		Zsombor (Szász-) = Szász-Zsombor.	
Vessződ (Szász-) = Szász-Vessződ.		Zsuk (Alsó-) = Alsó-Zsuk.	
Veszeud = Szász -Vessződ.		Zsuk (Felső-) = Felső-Suk.	
Veszeud = Vessződ (Szász-)-		Zsuku diu szusz. = Felső-Zsuk.	
<i>Vecs</i>	489	Zsuku diu zszusz = Alsó-Zsuk.	

